

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Ἡ ΤΟΤ

Ἡ ΠΟΔΟΤΟΥ
ἈΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ

ἹΣΤΟΡΙΑ.

HERODOTI
HALICARNASSENSIS

HISTORIA.

EX EDITIONE JACOBI GRONOVII;

TOMIS NOVE M.

COLLATUMQUE NOVE MUSIS OPUS. HOR.

ADJECTUS EST, EX EADEM EDITIONE, LIBER DE
VITA HOMERI; VULGO SED FALSO, ADSRIPTUS
HERODOTO.

TOM. IV.

GLASGUAE:
IN AEDIBUS ACADEMICIS
EXCEDEBANT ROBERTUS ET ANDREAS FOLIES
ACADEMIAE TYPOGRAPHI
MDCCLXI.

ΤΩΝ ΤΟΥ
ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΪΣΤΟΡΙΩΝ
ΤΕΤΑΡΤΗ,
ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ
ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ.

HERODOTI
HISTORIARUM
LIBER QUARTUS,
QUI INSCRIBITUR
MELPOMENE.

TOM. IV.

A

ΤΩΝ ΤΟΥ
 ΗΡΟΔΟΤΟΥ
 ΙΣΤΟΡΙΩΝ
 ΤΕΤΑΡΤΗ,
 ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ
 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν Βαβυλῶνος αἵρεσιν ἐγένετο
 ἐπὶ Σκύθας αὐτῷ Δαρεῖς ἔλασις. ἀνθεύ-
 σης γὰρ τῆς Ασίας ἀνδράσι, καὶ χρημάτων
 μεγάλων συνιόντων, ἐπεθύμησε ὁ Δαρεῖος
 τίσασθαι Σκύθας, ὅτι ἐκεῖνοι πρότεροι ἐσ-
 βαλόντες ἐς τὴν Μηδικήν, καὶ νικήσαντες μά-
 χη τὰς ἀντιμέτους, ὑπῆρξαν ἀδικίης. τῆς
 γὰρ ἄνω Ασίας ἤρξαν (ὥς καὶ πρότερόν μοι
 εἴρηται) Σκύθαι ἔτεα δύο δέοντα τριήκον-
 τα. Κιμμερίους γὰρ ἐπιδιώκοντες ἐσέβαλον
 ἐς τὴν Ασίην, καταπαύσαντες τῆς ἀρχῆς
 Μήδης. οὗτοι γὰρ, πρὶν ἢ Σκύθας ἀπικέ-

III

HERODOTI
HISTORIARUM
LIBER QUARTUS,
QUI INSCRIBITUR
MELPOMENE.

POST Babylonis expugnationem, ipse Darius adversus Scythas expeditionem fecit. Nam quum floreret viris Asra et magno pecuniae proventu, cupido incessit ei Scythas ulciscendi: quippe qui priores injuriam intulissent, quum Mediam ingressi essent, et eos qui restiterant, proelio vicissent. Etenim Scythae (quemadmodum et superius a me dictum est) duodeviginti annos superiori Asiae imperitaverunt. siquidem persequentes gentem Cimmericam, ingressi Asiam, abrogarunt imperium Medis, qui ante ipsorum adventum Asiam obtinuerant. Sed Scythas,

4 MELPOMENE. IV.

quum octo et viginti annos peregre abfuissent, et post tantum temporis in patriam reverterentur, excepit non minor, quam Medicus fuerat, labor: offenderunt enim non exiguam militarem turbam sibi occurrentem. Uxores namque eorum, in diuturna virorum absentia cum servis consueverant.

2. Occoecant autem Scythae servos omnes lactis gratia, quod potant, ita id facientes: Sufflatoria ossa fistulis simillima sumuntur, eaque genitalibus equarum imposita ore inflantur. aliis inflantibus, alii equas emulgent. Hoc ideo se facere ajunt, quod venae equarum sufflatae implentur et uber demittitur. Posteaquam emulxere lac, in cava vasa lignea diffundunt: et compungentes ad illa vasa caecos lac agitant. cujus quod summum est

σθαι, ἤρχον τῆς Ασίας· τὸς δὲ Σκύθας ἀποδημήσαντας ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἔτεα, καὶ διὰ χρόνον τοσούτους κατιόντας εἰς τὴν σφετέρην, ἐξεδέξατο ἐκ ἐλάσων πόντος τῷ Μηδικῷ· εὖρον γὰρ ἀντιουμένην σφι στρατιὴν οὐκ ὀλίγην. αἱ γὰρ τῶν Σκυθῶν γυναῖκες, ὥς σφι οἱ ἄνδρες ἀπῆσαν χρόνον πολλόν, ἐφοίτεον παρὰ τὸς δόλους.

β'. Τὸς δὲ δούλους οἱ Σκύθαι πάντας τυφλῶσι, τῷ γάλακτι εἶνεκε, τῷ πίνουσι, ποιεῦντες ὧδε· ἐπεὰν Φουσητῆρας λάβωσι ὅς εἰναι, αὐλοῖσι προσημερεσάτους, τούτους ἐσθέντες εἰς τῶν Θηλέων ἵππων τὰ ἄρθρα, φουσῶσι τοῖσι σόμασι· ἄλλοι δὲ ἄλλων Φουσεόντων ἀμέλγωσι^α. Φασὶ δὲ τῷδε εἶνεκα τῷτο ποιεῖν· τὰς φλέβας τε πίμπλασθαι Φουσεωμένας τῆς ἵππου, καὶ τὸ ὕθαρ καλῖεσθαι. ἐπὰν δὲ ἀμέλξωσι τὸ γάλα, ἐχέαντες εἰς ξύλινα ἀλγῆια κοῖλα, καὶ περισφίξαντες^β κατὰ τὰ ἀλγῆια τοὺς τυφλούς, δονέουσι τὸ γάλα. καὶ τὸ μὲν αὐτῷ

^α ἀμέλγωσι. ^β περισφίξαντες.

6 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἐπισάμενον ἀπαρύσαντες, ἡγεῦνται^ε εἶναι τιμιώτερον· τὸ δ' ὑπισάμενον, ἥσσον τῷ ἑτέρῳ. τῶν μὲν εἵνεκα ἅπαντα τὸν ἄν λάβωσι οἱ Σκύθαι, ἐκτυφλῶσι. οὐ γὰρ ἀρύται εἰσὶ, ἀλλὰ νομάδες.

γ'. Εἰς τεττέων δὴ ὧν σφι τῶν δούλων καὶ τῶν γυναικῶν ἐτράφη νεότης· οἱ ἐπεὶ τε ἔμαθον τὴν σφετέρην γένεσιν, ἠντιῶντο αὐτοῖσι^δ κατιῶσι ἐκ τῶν Μήδων· καὶ πρῶτα μὲν τὴν χώραν ἀπετάμοντο, τάφρον ὀρυζάμενοι εὐρέαν, κατατείνουσιν ἐκ τῶν Ταυρικῶν οὐρέων ἐς τὴν Μαιῶτιν λίμνην, ἥπερ ἐς μεγαίστη· μετὰ δὲ, πειρωμένοις ἐσβάλλειν τοῖσι Σκύθησι ἀντικαλιέμενοι^ε ἐμάχοντο. γινομένης δὲ μάχης πολλάκις, καὶ ὁ δυναμένων ὁδὲν πλέον ἔχειν τῶν Σκυθέων τῇ μάχῃ, εἰς αὐτῶν ἔλεξε τάδε,
 ‘ Οἷα ποιεῦμεν, ἄνδρες Σκύθαι; δούλοισι
 ‘ τοῖσι ἡμετέροισι μαχόμενοι, ἐλάσσονες^ε
 ‘ κλεινόμενοι γινόμεθα, καὶ ἐκείνους κτείνοντες
 ‘ ἐλασσόνων τοιοπὸν ἄρξομεν. νῦν ὧν μοι

^ε ἡγίονται. ^δ ἠντιῶντο τοῖσι. ^ε ἀντικαλιέμενοι. ^ε μαχόμενοι; αὐτοὶ τε ἐλάσσονες.

delibatur, pretiosiusque habetur: vilius autem, quod subsidit. Hujus rei gratia Scythae quemcunque capiunt, visu orbant. non enim agricolæ sunt, sed pastores.

3. Ex his igitur servis et uxoribus Scytharum educata est juvenus, quae suorum natalium conditione cognita, obviam perrexerat iis quum reverterentur a Medis. Et primum quidem regionem interseperunt ducendo latam fossam, quae a Tauricis montibus pertinebat ad Maeotin paludem maximam: deinde Scythis introire conantibus castris contra positis repugnabant. Saepe commissa pugna, quum nihil tamen Scythae pugnando proficerent, unus ex iis inquit, ‘ Quidnam rei facimus, viri Scythae? cum nostris ipsorum servis dimicantes, dum interficimur, pauciores efficimur: et illos interficiendo, paucioribus deinceps imperabimus. Mihi videtur spiculis arcubusque

8 MELPOMENE. IV.

‘ omiſſis fumenda cuilibet flagella quibus
‘ equos verberamus, et ad illos propius
‘ eundum. Nam quoad vident nos arma
‘ habentes, arbitrantur ſe ſimiles nobis,
‘ atque e ſimilibus eſſe: ubi nos pro ar-
‘ mis verbera tenere viderint, tunc ſe no-
‘ ſtros ſervos eſſe intelligentes, atque id
‘ agnoſcentes, non perſtabunt.’

4. Hoc Scythae quum audiſſent, ita ſibi faciendum putaverunt. Qua ex re perculſi illi, pugnae immemores, fugam capeſſerunt. Ita Scythae imperio ſunt Aſiae potiti: et rurfus a Medis ejeſti, ad patriam hunc in modum reverſi. Hac de cauſſa Darius ulciſcendi cupidus, comparavit contra eos exercitum.

5. Scythae gentem ſuam omnium noviſſimam eſſe ajunt, idque hoc modo exitiſſe. Virum quendam in hac terra, quum deſerta eſſet, primum fuiſſe, nomine Targitaum, et ejus parentes dicunt

ὁκείει αἰχμὰς μὲν καὶ τόξα μετεῖναι,
 λαβόντα δὲ ἕκαστον τοῦ ἵππου τὴν μάστι-
 γαν, ἵεναι ἄσπον αὐτῶν. μέχρι μὲν γὰρ
 ὥρεον ἡμέας ὅπλα ἔχοντες, οἱ δὲ ἐνόμιζον
 ὁμοιοί τε καὶ ἐξ ὁμοίων ἡμῖν εἶναι· ἐπεὶ
 δὲ ἴδονταί μάστιγας ἀντὶ ὅπλων ἔχοντες,
 μαθόντες ὥς εἰσι ἡμέτεροι δῦλοι, καὶ συγ-
 γόντες τῷτο, ἔκ ὑπομενέουσι.

δ. Ταῦτα ἀκέσαντες οἱ Σκύθαι, ἐποί-
 ευν ἐπιτελέα. οἱ δὲ ἐκπλαγέντες τῷ^α γι-
 νομένῳ, τῆς μάχης τε ἐπελάθοντο, καὶ ἐ-
 φευγον. ἔτω οἱ Σκύθαι τῆς τε Ἀσίας ἤρ-
 ξαν, καὶ ἐξελασθέντες^β αὐτοῖς ὑπὸ Μήδων,
 κατήλθον τρόπῳ τοιούτῳ ἐς^γ τὴν σφετέρην.
 τῶνδε εἵνεκα ὁ Δαρεῖος τίσασθαι βεβλόμε-
 νος, συνήγειρε ἐπ' αὐτὰς στρατεύμα.

ε'. Ὡς δὲ Σκύθαι λέγουσι, νεώτατον
 ἀπάντων ἐθνῶν εἶναι τὸ σφέτερον. τοῦτο
 δὲ γενέσθαι ὧδε· ἄνδρα γενέσθαι πρῶτον ἐν
 τῇ γῇ ταύτῃ ἐξ ἑρῆμῳ, τῷ ἔνομα εἶναι
 Ταργίταον. τῷ δὲ Ταργιτάῳ τέτε τοὺς

^α ἐκπλαγέντες ἐπὶ τῷ. ^β ἐξελασθέντες. ^γ τοιούτοις.

10 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

γονέας λέγῃσι εἶναι (ἐμοὶ μὲν ὃ πρὶν ἀλέγον-
τες, λέγῃσι δ' ὦν) Δία τε καὶ Βορυσθέneos τῷ
ποταμῷ θυγατέρα. γένεος μὲν τοιούτου δὴ
τινος γενέσθαι τὸν Ταρχίταον· τέττε δὲ γε-
νέσθαι παῖδας τρεῖς, Λειπόζαιιν, καὶ Αρπό-
ζαιιν καὶ νεώτατον Κολάζαιιν. ἐπὶ τέττων
ἀρχόντων, ἐκ τῷ ἔρανθι φερόμενα χρύσεια
ποιήματα, ἄροτρον τε καὶ ζυγὸν καὶ σάγαριν
καὶ Φιάλην, πεσέειν εἰς τὴν Σκυθικὴν. καὶ
τὸν ἰδόντα πρῶτον τὸν πρεσβύτατον ἄσπον
ἵεναι, βυλόμενον αὐτὰ λαβεῖν· τὸν δὲ χρυ-
σὸν, ἐπιόντος καίεσθαι· ἀπαλλαχθέντος δὲ
τέττε, προσιέναι τὸν δεύτερον· καὶ τὸν αὖ-
τις ταυτὰ ποίεειν. τὸς μὲν δὴ καίόμενον
τὸν χρυσὸν ἀπώσασθαι· τρίτῳ δὲ τῷ νε-
ωιάτῳ ἐπελθόντι καίεσθαι^ε, καὶ μιν ἐκεί-
νον κομίσαι εἰς ἐωυτόν. καὶ τοὺς πρεσβυ-
τέρους ἀδελφεοὺς πρὸς ταῦτα συγγνώμης,
τὴν βασιληίην πᾶσαν παραδοῦναι τῷ νε-
ωιάτῳ.

ε'. Ἀπὸ μὲν δὴ Λειποζάϊος γεγονέναι

^ε καίεσθαι.

MELPOMENE. IV. 11

esse (mihi quidem non credenda dicentes, dicunt tamen) Jovem, Borysthenisque fluvii filiam. Tali quidem genere ortum Targitaum: ejusque tres liberos fuisse, Lipoxain, Arpoxain, et novissimum Colaxain. His regnantibus, ex coelo in Scythicam regionem cecidisse ex auro facta, aratrum, jugum, securim, phialam. Quae quum primus omnium vidisset natu maximus, accessisse prope animo illa sumendi: sed eo accedente, aurum arsisse: hoc digresso, secundum accessisse, et itidem aurum arsisse. Ambobus ab ardenti auro summotis, quum minimus natu accederet tertius, aurum constitisse, et ab illo asportatum ad domum illius. eaque re majores fratres animadversa, totum regnum ad minimum detulisse.

6. Et a Lipoxai quidem progenitos

12 MELPOMENE. IV.

esse Scythas, quorum genus Auchatae appellatur: ab Arpoxai vero, qui medius fuit, eos qui Catiari et Traspies nominantur: a minimo autem natu, reges qui Paralatae vocantur. Omnibus autem nomen esse Scolotis, regis cognomen. sed Scythas Graeci appellavere.

7. Hunc in modum se extitisse Scythae memorant, et ex quo extiterunt, a primo rege Targitao, usque ad Darii adversus ipsos transitum, annos omnino mille non amplius, sed totidem fuisse. Aurum vero illud sacrum accuratissime custoditur a regibus, placantesque magnis sacrificiis, adeunt quotannis et qui aurum sacrum habens, die festo dormierit sub dio, is ab Scythis nunquam perennare fertur: et ob id dari ipsi tantum soli quantum uno die vectus equo circumire potest. Quum autem regio sit ingens, Colaxain

τέτρες τῶν Σκυθέων οἱ Αὐχάται γένος καλέονται· ἀπὸ δὲ τῆ μέσης Αρποξάϊος, οἱ Κατίαροί τε καὶ Τράσπιες καλέονται· ἀπὸ δὲ τῆ νεωιάτης αὐτέων, τοὺς βασιλῆας οἱ καλέονται Παραλάται. σύμπασι δὲ εἶναι ἔθνος Σκολότρες, τῆ βασιλῆος ἐπωνυμίην· Σκύθας δὲ Ἕλληνες ἔνόμασαν.

Ζ'. Γεγονέναι μὲν νυν σφέας ὧδε ^α λέγῃσι οἱ Σκύθαι· ἔτεα δέ σφι, ἐπεὶ τε γέγονασι, τὰ σύμπαντα λέγῃσι εἶναι ἀπὸ τῆ πρώτης βασιλῆος Ταργίίτης ἐς τὴν Δαρρείου διάβασιν τὴν ἐπὶ σφέας, χιλίων οὐ πλέω, ἀλλὰ τοσαῦτα. τὸν δὲ χρυσὸν τοῦτον τὸν ἱρὸν φυλάσσουσι οἱ βασιλῆες ἐς ταμάλισα, καὶ θυσίησι μεγάλῃσι ἱλασκόμενοι μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος. ὅς οἱ ἂν ἔχων τὸν χρυσὸν τὸν ἱρὸν ἐν τῇ ὀρτῇ ὑπαίθριος καίλακοιμηθῇ, οὗτος λέγεται ὑπὸ Σκυθέων οὐ διενιαυτίζειν· δίδοσθαι δὲ οἱ διὰ τῆς τοῦ ὅσα ἂν ἵππῳ ἐν ἡμέρῃ μίῃ περιελάσῃ αὐτός. τῆς δὲ χώρας

14 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἔσσης μεγάλης, τριφασίας τὰς βασιληϊὰς
 τοῖσι παισὶ τοῖσι ἐωϋτοῦ καταστήσασθαι
 Κολάξαι· καὶ τετῶν μίην μεγίστην ποιῆ-
 σαι, ἐν τῇ τὸν χρυσὸν φυλάσσεσθαι· τὰ
 δὲ κατύπερθε πρὸς βορέην λέγουσι ἄνεμον
 τῶν ὑπεροίκων τῆς χώρας, οὐκ οἶά τε εἶ-
 ναι ἔτι προσωτέρω ἔτε ὄρᾱν, ἔτε διεξιέναι,
 ὑπὸ πλερῶν κεχυμένων· πλερῶν γὰρ καὶ
 τὴν γῆν καὶ τὸν ἥερα εἶναι πλέον, καὶ ταῦτα
 εἶναι τὰ ἀποκληϊόνια τὴν ὄψιν.

ή. Σκύθαι μὲν ὧδε ὑπὲρ σφέων τε αὐ-
 τῶν, καὶ τῆς χώρας τῆς κατύπερθε λέγουσι.
 Ἑλλήνων δὲ οἱ τὸν πόντον οἰκέοντες, ὧδε·
 Ἡρακλέα ἐλαύνοντα τὰς Γηρυόνεω βοῦς,
 ἀπικέσθαι ἐς γῆν ταύτην ἐοῦσαν ἐρήμην,
 ἣν τινα νῦν Σκύθαι νέμονται. Γηρυόνεα δὲ
 οἰκέειν, ἔξω τῷ πόντῳ, κατοικημένον, τὴν
 Ἑλλήνες λέγουσι Εὐρύθειαν νῆσον, τὴν πρὸς
 Γηδεύροισι τοῖσι ἔξω ἐπὶ Ἡρακληϊῶν σπη-
 λέων ἐπὶ τῷ Ωκεανῷ. τὸν δὲ Ωκεανὸν λό-
 γω μὲν λέγουσι ἀπὸ ἡλίου ἀνατολέων ἀρχά-

constituiffe triplex filiis fuis regnum : et in his unum maximum, ubi aurum affer-
vatur. Quae autem ad ventum aquilo-
nem, ultra eos, qui supremi incolae regi-
onis funt, dicunt non poffe ulterius ne-
que profpicere neque tranfire, propter fu-
fas pennas. Pennis enim tum terram, tum
aërem oppletum effe : et has praepedire
vifum.

8. Haec Scythae pariter de feipfis ac
de regione fuperiore narrant. At Graeci
qui Pontum incolunt, ad hunc modum :
Herculem, Geryonis vaccas agentem, in
hanc perveniffe terram, quae deferta ef-
fet, quam nunc Scythae incolunt. Gery-
onem autem habitaffe extra Pontum, in-
colam infulae, quam Graeci Erythiam
vocant prope Gades, quae funt extra ad
columnas Herculis in Oceano. Oceanum
ro, ab ortu folis incipientem, circum-

fluere terram omnem, verbis quidem affirmant, sed re tamen non demonstrant. Herculem illinc in regionem quae nunc Scythia vocatur venisse, adducta sibi pelle leonis obdormisse (deprehenderat enim eum hiemans tempestas et gelu) et equas ejus a curru pascentes medio tempore divinae sorte non comparuisse.

9. Eas experrectus quum indagaret, omnem regionem perlustrans, tandem in terram quae dicitur Hylaea devenisse; ibique in antro quandam invenisse virginem mixtae naturae, Echidnam geminam: superne quidem, natium tenus, feminam: inferius autem, serpentis. Eam conspicatum Herculem atque admiratum, interrogasse nuncubi equas errabundas vidisset; Illamque respondisse, Se illas habere, sed non prius reddituram ei quam cum ipsa coisset: Herculem pro ea mercede

μενον, γῆν περὶ πᾶσαν ῥέειν, ἔργω δὲ οὐκ ἀποδεικνῦσι. ἐνθεῦτεν τὸν Ἡρακλέα ἀπικέσθαι ἐς τὴν νῦν Σκυθίην χώραν καλεομένην. καταλαβεῖν γὰρ αὐτὸν χειμῶνά τε καὶ κρυμόν. ἐπειρυσάμενον δὲ τὴν λεοντήν, κατυπνῶσαι. τὰς δὲ οἱ ἵππους τὰς ἀπὸ τῆ ἄρματος νεμομένας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ^α, ἀφανισθῆναι θείῃ τύχῃ.

θ'. Ὡς οἱ ἐγερθῆναι τὸν Ἡρακλέα, διζέσθαι· πάντα δὲ τὰ τῆς χώρας ἐπέξελδόντα, τέλος ἀπικέσθαι ἐς τὴν Ἰλαίην καλεομένην γῆν. ἐνθαῦτα δὲ αὐτὸν εὗρεῖν ἐν ἄντρῳ μίξοπάρθενόν τινα Εἰχιδναῖν διφύεα. τῆς τὰ μὲν ἄνω ἀπὸ τῶν γλαβίων, εἶναι γυναικός· τὰ δὲ ἑνερθεν, ὄφις. ἰδόντα δὲ καὶ θωυμάσαντα, ἐπείρεσθαι μιν εἴ κου ἴδοι ἵππους πλανωμένας. τὴν δὲ φάναι ἐωυτὴν ἔχειν, καὶ ἐκ ἀποδώσειν ἐκείνῳ πρὶν οἱ μιχθῆναι^β. τὸν δὲ Ἡρακλέα μιχθῆναι ἐπὶ τῷ μισθῷ τούτῳ. κείνην τε δὴ ὑπερβαλέσθαι τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἵππων, βου-

^α χρόνῳ. ^β πρὶν ἢ οἱ μιχθῆναι.

λομένην ὡς πλεῖστον χρόνον συνεῖναι τῷ
 Ἡρκαλείῃ· καὶ τὸν, κομισάμενον, ἐθέλειν
 ἀπαλλάσσεσθαι. τέλος δέ, ἀποδιδῶσαν αὐ-
 τήν εἰπεῖν, ‘ Ἴππες μὲν δὴ ταύτας ἀ-
 ‘ πικομένας ἐνθάδε, ἔσωσά τοι ἐγώ· σῶ-
 ‘ σρά τε σὺ παρέχες. ἐγὼ γὰρ ἐκ σεῦ
 ‘ τρεῖς παῖδας ἔχω. τέττες, ἐπεὰν γένων-
 ‘ ται τρόφιες, ὅ, τι χρὴ ποίειν, ἐξηγέο
 ‘ σύ· εἴτε αὐτῷ κατοικίζω (χώρης γὰρ
 ‘ τῆσδε ἔχω τὸ κράτος αὐτῇ) εἴτε ἀπο-
 ‘ πέμπω παρά σε.’ τὴν μὲν δὴ ταῦτα
 ἐπειρωτᾷν. τὸν δὲ λέγουσι πρὸς ταῦτα
 εἰπεῖν, ‘ Επεὰν ἀνδρωθέντας ἴδῃαι τοὺς
 ‘ παῖδας, τάδε ποιῶσα οὐκ ἂν ἀμαρτά-
 ‘ νοις. τὸν μὲν ἂν ὄρᾳς αὐτέων τόδε τὸ
 ‘ τόξον ὧδε διατεινόμενον, καὶ τῷ ζω-
 ‘ σῆρι τῷδε καταζωννύμενον, τοῦτον μὲν
 ‘ τῆσδε τῆς χώρας οἰκήτορα ποιεῦ. ὅς
 ‘ δι’ ἂν τουτέων τῶν ἔργων τῶν ἐνετέλ-
 ‘ λομαι λήπῃται, ἐκπεμπε ἐκ τῆς χώ-
 ‘ ρης. καὶ ταῦτα ποιῶσα, αὐτὴ τε εὐφρα-

cum illa concubuisse. Sed quum illa dif-
 ferret reddere equas, cupida diutissime
 cum Hercule concumbendi, at hic cuperet
 receptis equis abire, ad postremum illis
 redditis eam dixisse, ‘ Has ego tibi equas
 ‘ quae huc venerant, servavi: tu earum
 ‘ servatarum pretium solvisti. Concepi e-
 ‘ nim ex te filios tres: qui ubi adoleve-
 ‘ rint, expone quid facere debeam; utrum
 ‘ hîc praebeo domicilium, (nam sola
 ‘ hujus regionis imperium teneo) an ad
 ‘ te mitto?’ Haec percontatae respondi-
 ‘ se, ‘ Posteaquam eos in virilem aetatem
 ‘ adolevisse videris, si ita facies non de-
 ‘ linques: quem animadverteris eorum
 ‘ hunc arcum ita tendentem, et hoc bal-
 ‘ teo ita praecinctum, eum tu hujus regi-
 ‘ onis incolam effice: qui autem his o-
 ‘ peribus quae mando non erit par, eum
 ‘ hinc ablegabis. Haec exequendo et ip-

20 MELPOMENE. IV.

‘sa lactaberis, et praeceptis meis obtemperabis.’

10. Atque ita quidem Herculem, postquam adduxit alterum arcum, (duos enim hucusque gestabat) et balteum insuper monstrasset, illi tradidisse et arcum et balteum, qui balteus in extrema commissura haberet auream phialam: et his donatis abiisse. Illam pueris natis quum in virilem aetatem adoleverunt, partim nomina imposuisse, uni, Agathyrso; sequenti, Gelono; minimo, Scythae: partim eandem mandatorum memorem illa peregisse: et duos quidem filiorum, Agathyrsum ac Gelonum, qui proposito certamini non suffecissent, a matre ablegatos e regione excessisse: Scytham vero minimum natu qui rem compleisset, ibidem remansisse: et ab illo Scythae Herculis *filio* progeneratos qui deinceps fuerint reges Scytharum: ab illa autem phiala, Scythas

‘ νέεαι, καὶ τὰ ἐντεταλμένα ποιήσεις.’

ἰ. Τὸν μὲν δὴ εἰρύσαντα τῶν τόξων τὸ ἕτερον (δύο γὰρ δὴ φορέειν τέως Ἡρακλέα) καὶ τὸν ζωστῆρα προσδείζαντα, παραδῆναι τὸ τόξον τε καὶ τὸν ζωστῆρα, ἔχοντα ἐπ’ ἄκρης τῆς συμβολῆς Φιάλην χρυσέην· διδόντα δὲ, ἀπαλλάσσεσθαι. τὴν δὲ, ἐπεὶ οἱ γενομένους τὰς παῖδας ἀνδρωθῆναι, τῆτο μὲν σφι οὐνόμαϊα δέσσει· τῷ μὲν, Ἀγάθυρσον, αὐτέων· τῷ δ’ ἐπομένῳ, Γελωνόν· Σκύθην δὲ, τῷ νεωιάτῳ· τῆτο δὲ, τῆς ἐπιτολῆς μεμνημένην αὐτήν, ποιῆσαι τὰ ἐντέταλμένα. καὶ δὴ δύο μὲν τῶν ^c παίδων τὸν τε Ἀγάθυρσον καὶ τὸν Γελωνόν· ἐκ οἷς τε γενομένους ἐξικέσθαι πρὸς τὸν προκείμενον ἄεθλον, οἷχεσθαι ἐκ τῆς χώρας, ἐκβληθέντας ὑπὸ τῆς γειναμένης. τὸν δὲ νεώτατον ^d αὐτέων Σκύθην ἐπιελέσαντα, καταμεῖναι ἐν τῇ χώρῃ. καὶ ἀπὸ μὲν Σκύθεω τῷ Ἡρακλέος γενέσθαι τὰς αἰεὶ βασιλῆας γινομένους Σκυθέων. ἀπὸ δὲ τῆς Φιά-

^c μὲν οἱ τῶν. ^d πῶτερον.

22 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

λης, ἔτι καὶ ἐς ^α τὸδε Φιάλας ἐκ τῶν ζω-
σῆρων Φορέειν Σκύθας. τὸ δὴ μῶνον μη-
χανᾶσθαι τὴν μητέρα Σκύθην.

ια'. Ταῦτα δὲ Ἑλλήνων οἱ τὸν Πόν-
τον οἰκέοντες λέγουσι. ἔστι δὲ καὶ ἄτερος λό-
γος ἔχων ὧδε· (τῷ μάλιστα λεγομένῳ αὐ-
τὸς πρόσκειμαι) Σκύθας τὰς νομάδας, οἰ-
κέοντας ἐν τῇ Ασίῃ, πολέμῳ πεισθέντας ^β
ὑπὸ Μασαγέων, οἴχεσθαι διαβάντας πο-
ταμὸν Αράξην ^γ ἐπὶ γῆν τὴν Κιμμερίην.
τὴν γὰρ νῦν νέμονταί Σκύθαι, αὕτη λέγε-
ται τοπαλαιὸν εἶναι Κιμμερίων. τοὺς δὲ
Κιμμερίους, ἐπιόντων Σκυθῶν, βελεύεσθαι,
ὡς στρατῷ ἐπιόντος μεγάλῃ. καὶ δὴ τὰς γνώ-
μας σφέων κεχωρισμένας, ἐντόνους μὲν ἀμ-
φοτέρως, ἀμείνω δὲ τὴν τῶν βασιλῆων. τὴν
μὲν γὰρ δὴ τῷ δήμῳ φέρειν γνώμην, ὡς ἀ-
παλλάσσεσθαι πρῆγμα εἶη, μηδὲ πρὸ
πολλῷ δεόμενα ^δ κινδυνεύειν· τὴν δὲ τῶν
βασιλῆων, διαμάχεσθαι περὶ τῆς χώρας
τοῖσι ἐπιῖσι. οὐκὼν δὴ ἐθέλειν πείθεσθαι

^α ἔτι δὲ ἔς. ^β πιασθέντας. ^γ Αράξια. ^δ διόμενον.

ad hanc usque aetatem phialas in balteis
ferre : et id solum Scythae matrem exco-
gitasse.

I I . Haec Graeci qui habitant in Pon-
to referunt. Fertur et alius sermo ita ha-
bens, cui ipse praecipue assentior : Scy-
thas Nomadas, qui Asiam incolunt, quum
a Massagetis bello vexarentur, Araxe trans-
misso, in Cimmeriam abiisse. nam regio
quam nunc Scythae incolunt, ea fertur
olim fuisse Cimmeriorum. Sed invadenti-
bus Scythis Cimmerios, quum deliberarent,
tanquam magno irruente exercitu, in sen-
tentia diversos fuisse ; utraque quidem ri-
gida, sed regum meliore. nam populum
quidem sensisse consultius fore, si excede-
rent, neque quod jampridem precaban-
tur, periclitarentur *pugna* : at reges, pro
regione cum inuasoribus dimicandum. Ita
quum neutris alteri obtemperare vellent,

24 MELPOMENE. IV.

et populus consilium caperet sine proelio demigrandi, tradita invadentibus regione; reges vero, in sua potius patria occumbentes jacere, nec una cum plebe fugiendum censuisse, quot bona habuissent, et quot mala evidentia habituri essent patria profugi, reputantes: haec illos sentientes, dissedisse et inter se decertasse, utrosque numero pares: et omnes qui ab popularibus essent occisi, fuisse a populo Cimmeriorum sepultos ad flumen Tyren: et eorum adhuc sepulcrum manifestum est. Sepultis his, illum e regione migrasse: quam desertam supervenientes Scythas occupavisse.

I 2. Extantque adhuc in Scythia tum muri Cimmerii, tum trajectus Cimmerii, tum regio nomine Cimmeria est, et Bosphorus qui Cimmerius appellatur. Constat

οὔτε τοῖσι βασιλεῦσι τὸν δῆμον, οὔτε τῷ
 δήμῳ τὰς βασιλῆας. τὰς μὲν δὴ ἀπαλ-
 λάσσεσθαι βελεύεσθαι ἀμαχηλὶ, τὴν χώ-
 ρην παραδόντας· τοῖσι ἐπιῖσι· τοῖσι δὲ βα-
 σιλεῦσι δόξαι ἐν τῇ ἐωϋτῶν κέεσθαι ἀπο-
 θανόντας, μηδὲ συμφεύγειν τῷ δήμῳ· λο-
 γισαμένους ὅσα τε ἀγαθὰ πεπόνθασι, καὶ
 ὅσα φεύγοντας ἐκ τῆς παλίδος κακὰ ἐπί-
 δοξα καὶ λαμβάνει. ὥς δὲ δόξαί σφι ταῦ-
 τα, διασάντας, καὶ ἀριθμὸν ἴσους γενομένους,
 μάχεσθαι πρὸς ἀλλήλους. καὶ τὰς μὲν ἀπο-
 θανόντας πάντας ὑπ' ἐωϋτῶν, θάψαι τὸν
 δῆμον τῶν Κιμμερίων παρὰ ποταμὸν Τύ-
 ρην· καὶ σφῶν ἔτι δηλὸς ἔστι ὁ τάφος. θά-
 ψαντας δὲ, οὕτω τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς χώρας
 ποιέεσθαι. Σκύθας δὲ ἐπελθόντας, λαβεῖν
 ἐρήμην τὴν χώραν.

β'. Καὶ νῦν ἔστι μὲν ἐν τῇ Σκυθικῇ
 Κιμμέρια τείχεα, ἔστι δὲ πορθμῆϊα Κιμ-
 μέρια. ἔστι δὲ καὶ χώρα οὖνομα Κιμμερίη.
 ἔστι δὲ Βόσπορος, Κιμμέριος καλεόμενος.

^d παραδιδόντας.

26 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

φαίνονται δὲ οἱ Κιμμέριοι φεύγοντες ἐς τὴν Ἀσίην τὰς Σκύθας, καὶ τὴν Χερσόνησον κλίσαντες, ἐν τῇ νῦν Σινώπῃ πόλιν Ἑλλάς οἰκίσαι. φανεροὶ δὲ εἰσι καὶ οἱ Σκύθαι διώξαντες αὐτοὺς, καὶ ἐσβαλόντες ἐς γῆν τὴν Μηδικὴν, ἀμαρτόντες τῆς ὁδοῦ. οἱ μὲν γὰρ Κιμμέριοι αἰεὶ τὴν παρὰ θάλασσαν ἔφευγον· οἱ δὲ Σκύθαι, ἐν δεξιῇ τὸν Καύκασον ἔχοντες, ἐδίωκον· ἐς οὗ^ε ἐσέβαλον ἐς τὴν Μηδικὴν γῆν, ἐς μεσόγαίαν τῆς ὁδοῦ τραφθέντες.

γ'. Οὗτος δὲ ἄλλος ξυγὸς Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων γενόμενος λόγος εἰρήλαι. ἔφη δὲ Αριστεύς ὁ Καυκασίης, ἀνὴρ Προκοννήσιος, ποιέων ἔπεα, ἀπικέσθαι ἐς Ἰσσηδόνας, φοβόλαμπτος γενόμενος· Ἰσσηδόνων ὑπεροικέειν^ε Ἀριμασπὲς, ἄνδρας μνηοφθάλμους. ὑπὲρ δὲ τσιλέων, τὰς χρυσοφύλακας γρύπας· τσιλέων δὲ, τὰς Ὑπερβορέας, καλῆ-κονίας ἐπὶ θάλασσαν. τέτρες ὦν πάντας, πλὴν Ὑπερβορέων, ἀρξάντων Ἀριμασπῶν,

^ε ἰς δ. ^ε Ἰσσηδόνων δ' ὑπεροικέειν.

MELPOMENE. IV. 27

autem Cimmerios in Asiam fugisse Scythas, et Chersonesum condidisse, ubi nunc Sinope Graeca urbs sita est. Apparet etiam Scythas in persequendis illis Mediam intrasse, via aberrantes. nam Cimmerii quidem fugientes, iter semper juxta mare tenebant: Scythae autem ad dexteram Caucasum habentes, eos insequiebantur, donec ingressi sunt Mediam, itinere in mediterranea converso.

13. Alia quoque fertur communis Graecorum barbarorumque narratio: Aristaeas quidam Proconnesius, versificator, Caustrobii filius, memoravit se Phoebio instinctum venisse ad Issedonas: supra hos incolere Arimaspos, viros unoculos: et item supra hos esse grypas, qui aurum asservent: ac super hos esse Hyperboreos, ad mare pertinentes. Hos autem omnes, praeter Hyperboreos, Arimaspis autori-

28 MELPOMENE. IV.

bus, assidue finitimis bellum inferre, et ab Arimaspis exterminari Issedones, ab Issedonibus Scythas: a Scythis autem vexatos Cimmerios, qui ad australe mare incolebant, regionem relinquere. Itaque ne Aristeas quidem cum Scythis de ea regione consentit.

1 4. Qui unde fuerit, qui haec retulit, dictum est: sed a me dicetur item, quidnam de eodem viro in Proconneso et Cyzico audierim. Aristeam enim ajunt, quum nullo suae civitatis esset inferior genere, ingressum in Proconneso fullonicam officinam, decessisse: fullonemque occlusa officina, abisse denunciatum rem propinquis defuncti. Dissipatoque jam per urbem rumore Aristeam esse vita functum, in quaestiones hoc affirmantibus quendam venisse Cyzicenum, ex urbe Artace profectum, qui diceret sibi occurrisse eunti Cyzicum, ac fuisse colloquutum. Et

αἰεὶ τοῖσι πλησιοχώροισι ἐπὶ ἰθέσθαι· καὶ
ὑπὸ μὲν Ἀριμασπῶν ἐξωθέσθαι ἐκ τῆς
χώρης Ἰασηρόνας· ὑπὸ δὲ Ἰασηρόνων, Σκυ-
θας. Κιμμερίους δὲ οἰκέοντας ἐπὶ τῇ νοτίῃ
θαλάσσῃ, ὑπὸ Σκυθέων πιεζομένους, ἐκ-
λείπειν τὴν χώραν. οὕτω ἔδὲ οὗτος συμ-
φέρειται περὶ τῆς χώρας ταύτης Σκύθησι.

ιδ'. Καὶ ὅθεν μὲν ἦν Ἀριζέης ὁ ταῦτα
εἶπας, εἴρηται. τὸν δὲ περὶ αὐτοῦ ἤκουον
λόγον ἐν Προκοννήσῳ καὶ Κυζίκῳ, λέξω.
Ἀριζέην γὰρ λέγουσι, εὐνία τῶν ἀσῶν ἔδε-
νός γένος ^α ὑποδέεσθαι, ἐσελθόντα ἐς κνα-
φήιον ἐν Προκοννήσῳ, ἀποθανεῖν. καὶ τὸν
κναφέα καὶ ἀκλήϊσαντα τὸ ἐργαστήριον, οἵ-
χεσθαι ἀγγελέοντα τοῖσι προσήκουσι τῷ
νεκρῷ. ἐσκεδασμένου δὲ ἤδη τῆς λόγῳ ἀνα-
τὴν πόλιν ὡς τεθνηὼς ^β εἶη ὁ Ἀριζέης, ἐς
ἀμφιβασίας ^γ τοῖσι λέγουσι ἀπικνέεσθαι ἄν-
δρα Κυζικηνόν, ἤκουσα ἐξ Ἀρτιάκης πόλιος
φάντα συνιυχεῖν τέ οἱ ἰόντι ἐπὶ Κυζίκῃ, καὶ
ἐς λόγῳ ἀπικέσθαι. καὶ τῷτον μὲν ἐνεία-

^α γένος. ^β τεθνηὼς. ^γ MS. ἀμφιβασίας.

30 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

μένως ἀμφισβηλέειν· τοὺς δὲ προσήκοντας
τῷ νεκρῷ ἐπὶ τὸ κναφήϊον παρῆναι, ἔχον-
τας τὰ πρόσφορα, ὡς ἀναιρησομένους· ἀν-
ορχθέντος δὲ τῷ οἰκήματος, ἔτε τεθνεῶτα,
ἔτε ζῶντα φαίνεσθαι Ἀριξέην· μετὰ δὲ,
ἐξδόμῳ ἔτεϊ φανέντα αὐτὸν ἐς Προκόννησον,
ποιῆσαι τὰ ἔπεα ταῦτα τὰ νῦν ὑπ' Ἐλ-
λήνων Ἀριμάσπεα καλέεσθαι· ποιήσαντα δὲ,
ἀφανισθῆναι τοδεύτερον.

15'. Ταῦτα μὲν αἱ πόλεις αὗται λέ-
γασιν. τὰ δὲ οἶδα Μέλαιπονίνοισι τοῖσι ἐν
Ἰταλίῃ συγκυρήσαντα μετὰ τὴν ἀφάνισιν
τὴν δευτέρην Ἀριξέω ἔτεσι ^d τεοσεράκοντα
καὶ τρηκοσίοισι, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος ἐν
Προκοννήσῳ τε καὶ Μέλαιπονίῳ εὑρισκον.
Μέλαιπονίνοι φασὶ ^e αὐτὸν Ἀριξέην φα-
νέντά σφι ἐς τὴν πόλιν, κελεύσαι βωμὸν
Ἀπόλλωνι ἰδρύσασθαι, καὶ Ἀριξέω τῷ Προ-
κοννησίῳ ἐπωνυμίην ἔχοντα ἀνδριάντα παρ'
αὐτὸν ἰσάναι· φάναι γάρ σφι τὸν Απόλ-
λωνα Ἰταλιωτέων μένοισι δὴ ἀπικέσθαι ἐς

^d Ἀριξίῳ τῷ Προκοννησίῳ ἔτεσι. ^e Μελαιποντίνοι γὰρ φασιν.

quum id iste contendendo asseveraret, propinquos mortui ad fullonicam praesto fuisse, habentes quae ad efferendos homines expediunt: sed aperta domo, Aristeam nec mortuum nec vivum comparuisse; septimoque deinde anno, quum in Proconneso comparuisset, eos versus fecisse, qui nunc a Graecis Arimaspei vocantur; quibus conditis, rursus evanuisse.

15. Haec quidem istae civitates commemorant: sed haec ego novi evenisse Metapontinis qui sunt in Italia, trecentis et quadraginta annis post secundum recessum Aristeae, quemadmodum conjiciens et in Proconneso et apud Metapontinos inveni. Metapontini enim ajunt ipsum Aristeam, quum in urbe ipsorum apparuisset, jussisse aram Apollini extrui, et juxta eam erigi statuam, quae cognomen Aristeae Proconnesii haberet: dixisse enim ipsis Italiotarum solis Apollinem in

32 MELPOMENE. IV.

regionem venisse, et se illum affectari qui nunc Aristeas esset; tum vero quum deum affectaretur, corvum fuisse: et istum haec loquutum evanuisse. Eoque ajunt Metapontini se Delphos misisse sciscitatum ex Deo, quodnam illud hominis esset spectrum, sibi praecepisse Pythiam ut dicto audientes illi essent. melius enim cum ipsis actum iri, si parerent. Se igitur haec admittentes perfecisse. Et nunc statua extat cognomine Aristeae, juxta statuum ipsam Apollinis, in foro extructam, circumstantibus in orbem lauris.

16. Haec de Aristeia haftenus. Regione autem de qua hic sermo dicere instituit, quidnam sit ulterius, nemo exploratum habet. neque enim id inquirere ab aliquo potui, qui se diceret nosse quod ipse vidisset; sicut nec ullum Aristeas, cujus paulo ante ista feci mentionem, ne-

τὴν χώραν, καὶ αὐτός οἱ ἔπειθαι ὁ νῦν ἔων
 Αριστεύς· τότε δὲ ὅτε εἶπελο τῷ Δεῶ, εἶναι
 κόραξ· καὶ τὸν, εἰπόντα ταῦτα, ἀφανισθῆ-
 ναι· σφέας δὲ Μεταποντῖνοι λέγουσι ἐς
 Δελφὸς πέμψαντας, τὸν Δεὸν ἐπειρωτᾶν
 ὅ, τι τὸ Φάσμα τοῦ ἀνθρώπου εἴη· τὴν
 τε Πυθίην σφέας κελεύειν πείθεσθαι τῷ
 Φάσματι· πεμπομένοισι δὲ, ἄμεινον συνοί-
 σεσθαι. καὶ σφέας δεξαμένους ταῦτα, ποι-
 ῆσαι ἐπιτελέα. καὶ νῦν ἔσθηκε ^α ἀνδρίας
 ἐπωνυμίην ἔχων Αριστεύ, παρ' αὐτῷ τῷ
 ἀγάλματι τοῦ Απόλλωνος. περὶ δὲ αὐτὸν
 δάφναι ἐσᾶσι· τὸ δὲ ἄγαλμα ἐν τῇ ἀγορῇ
 ἴδρυσται.

15'. Αριστεύ μὲν νυν πέρι τοσαῦτα εἰ-
 ρήσθω. τῆς δὲ γῆς τῆς πέρι ὁ λόγος ὅδε
 ὠρμηθῆναι λέγεσθαι, ὕδεις οἶδε ἀτρεκέως ὡς
 ὅ, τι τὸ κατύπερθε ἐστὶ. ὕδενός γάρ δὴ αὐ-
 τόπλειω εἰδέναι φαμένους δύναμαι πυθέσθαι·
 ὕδενός γάρ ^β οὐδὲ Αριστεύς, τοῦ περ ὀλίγω
 πρότερον τέτων μνήμην ἐποιεῦμην, οὐδὲ

^α ἴσται. ^β ὡς γάρ.

34 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

οὗτος προσωτέρω Ιασηδόνων, ἐν αὐτοῖσι
τοῖσι ἔπεσι ποιέων, ἔφησε ἀπικέσθαι· ἀλ-
λὰ τὰ κατύπερθε ἔλεγε ἀκοῇ, Φὰς Ιαση-
δόνας εἶναι τοὺς ταῦτα λέγοντας. ἀλλ'
ὅσον μὲν ἡμεῖς ἀτρεκέως ἐπὶ μακρότατον
οἰοί τ' ἐγενόμεθα ἀκοῇ ἐξικέσθαι, πᾶν εἰ-
ρήσεται.

ιζ'. Ἀπὸ τῆ Βορυσθενεϊτέων ἐμπορίου
(τῆτο γὰρ τῶν παραθαλασίων μεσαίταλόν
ἐσι πάσης τῆς Σκυθίης·) ἀπὸ τέττα πρῶ-
τοι Καλλιπίδαι νέμονται, ἔοντες Ἑλληνες
Σκύθαι. ὑπὲρ δὲ τέτων, ἄλλο ἔθνος, οἱ Α-
λαζόνες καλέονται. οὗτοι δὲ καὶ οἱ Καλλι-
πίδαι τὰ μὲν ἄλλα κατὰ ταυτὰ Σκύθησι
ἐπασκέουσι· σῖτον δὲ καὶ σπείρουσι, καὶ σιτέ-
οντα καὶ κρόμμυα καὶ σκόρδα^c καὶ φακοὺς καὶ
κένχρους. ὑπὲρ δὲ Ἀλαζόνων οἰκέουσι Σκύ-
θαι ἀροτῆρες, οἱ ἐκ ἐπὶ σιτήσῃ σπείρουσι
τὸν σῖτον, ἀλλ' ἐπὶ πρήσει. τούτων δὲ
κατύπερθε οἰκέουσι Νευροί. Νευρῶν δὲ τὸ
πρὸς βορέην ἄνεμον, ἔρημον ἀνθρώπων, ὅσον

^c σκόρδα.

que iste in iis quos fecit versibus, ait se ultra Issedones processisse: sed ulteriora fatebatur auditu, testatus Issedones illa commemorare. Verum a nobis, quoad longissime auditu penetrare liquide potuimus, omne referetur.

17. Ab emporio Borysthenitarum (hoc enim ex maritimis totius Scythiae est maxime medium) ab eo primi incolunt Callipidae, qui sunt Graeci Scythae. super hos alia gens, qui vocantur Halizones. Horum utrique in ceteris servant ritum Scytharum; sed frumentum ferunt, eoque vescuntur, et caepe et allio et lente et milio. Supra Halizones autem incolunt Scythae aratores, qui non ad edendum ferunt triticum, sed ad vendendum. Supra hos incolunt Neuri: quorum tractus qui ad aquilonem vergit, quantum nos scimus, ab hominibus desertus est. At-

36 MELPOMENE. IV.

que hae quidem nationes juxta flumen Hypanin colunt, ad occidentalem partem Borysthenis.

18. Verum transmissio Borysthene a mari prima est Hylaea: dehinc habitant Scythae agricolae, quos Graeci qui ad Hypanin incolunt, Borysthenitas appellant, ipsi vero se Olbiopolitas. Hi igitur agricolae Scythae colunt quidem quod patet ad auroram, trium dierum iter, pertinentes ad flumen nomine Panticapem: quod vero ad ventum aquilonem, undecim dierum navigatione per Borysthenem. tractus autem ulterior his, in multum sane spatii desertus est. Ultra quam solitudinem habitant Androphagi, *id est, virorum carne vescentes*, separata natio, ac nequaquam Scythica. At supra hos deserta jam proculdubio omnia, nec ulla hominum gens, quantum nos scimus.

19. Quae vero ad latus orientale horum Scytharum, qui agricolae sunt, plaga

ἡμεῖς ἴδμεν. ταῦτα μὲν παρὰ τὸν Ὑπα-
 νιν ποταμὸν ἐς ἔθνεα πρὸς ἐσπέρης^d τοῦ
 Βορυσθένεος.

ιη'. Ατὰρ διαβάντι τὸν Βορυσθένα ἀπὸ
 θαλάσσης πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη ἀπὸ δὲ
 ταύτης, ἄνθρωποι οἰκέεσι Σκύθαι γεωργοί·
 τὸς Ἕλληνες οἱ οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι
 ποταμῷ καλέεσι Βορυσθενεΐτας· σφέας δὲ
 αὐτὸς, Ολβιοπολίτας. ἔτι ὧν οἱ γεωρ-
 γοὶ Σκύθαι νέμονται τὸ μὲν πρὸς τὴν ἑω,
 ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὁδὸν κατήκοντες ἐπὶ πο-
 ταμὸν τῷ ἔνομα κεῖται Παντικάπης· τὸ
 δὲ πρὸς βορέην ἄνεμον, πλόον ἀνα τὸν Βο-
 ρυσθένα ἡμερέων ἑνδεκα. ἤδη δὲ κατύπερ-
 θε τέτων ἡ ἔρημός ἐστι ἐπιπολλόν. μετὰ
 δὲ τὴν ἔρημον Ἀνδροφάγοι οἰκέεσι, ἔθνος ἐὼν
 ἴδιον, καὶ ὑδαμῶς Σκυθικόν. τὸ δὲ τούτων
 κατύπερθε, ἔρημον ἤδη ἀληθέως, καὶ ἔθνος
 ἀνθρώπων ὕδεν, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν.

ιθ'. Τὸ δὲ πρὸς τὴν ἑω τῶν γεωργῶν
 τέτων Σκυθέων, διαβάντι τὸν Παντικάπην

^d πρὸς ἰσπέρην.

38 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ποταμὸν· Νομάδες ἤδη Σκύθαι νέμονται, ἕτε τι σπείροντες ἕδεν, ἕτε ἀρῶντες· φιλή δὲ δεινδρέων ἢ πᾶσα αὕτη γῆ, πλὴν τῆς Ὑλαίης^ε. οἱ δὲ Νομάδες οὗτοι τὸ πρὸς τὴν ἑω, ἡμερέων τεσσέρων καὶ δέκα ὁδὸν νέμονται χώραν καλατείνεσαν ἐπὶ ποταμὸν Γέρρον.

κ'. Πέρην δὲ τῆς Γέρρου ταῦτα δὴ τὰ καλούμενα βασιλήϊά ἐσι, καὶ Σκύθαι οἱ ἄριστοί τε καὶ πλείστοι· καὶ τῆς ἄλλους νομίζοντες Σκύθας, δόλως σφετέρως εἶναι· κατοικῶσι^ε δὲ ἕτοι τὸ μὲν πρὸς μεσαμβρίην, ἐς τὴν Ταυρικὴν· τὸ δὲ πρὸς ἠῶ, ἐπὶ τε τάφρον, τὴν δὴ οἱ ἐκ τῶν τυφλῶν γεγόμενοι ὠρυξαν, καὶ ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος^ε τὸ ἐμπόριον, τὸ καλέειαι Κρημνοί. τὰ δὲ αὐτῶν κατήκασι ἐπὶ ποταμὸν Τάναϊν. Τὰ δὲ κατύπερθε πρὸς βορέην ἀνεμον τῶν βασιληϊῶν Σκυθέων οἰκέουσι Μελαγχλαῖνοι, ἄλλο ἔθνος, καὶ οὐ Σκυθικόν. Μελαγχλαίων δὲ τὸ κατύπερθε, λίμ-

^ε MS. πᾶσα αὕτη τῆς Ὑλαίης. ^ε κατήκασι. ^ε MS. habet tum hic, tum infra Μαιώτιδος.

adjacet, transmissio flumine Panticape, Scythae jam Nomades, *id est, pastorii*, incolunt, neque ferentes quicquam neque arantes. Nuda autem arboribus est omnis haec plaga praeter Hylaeam. Nomades autem isti incolunt spatium quatuordecim dierum itineris, auroram versus, ad Gerrhum usque flumen.

20. Trans Gerrhum autem sunt ea quae vocantur regia, et Scythae optimi pariter et plurimi, et qui suos servos esse ceteros Scythas arbitrantur; a meridie quidem ad Tauricam regionem pertinentes, ab aurora vero ad fossam quam duxerunt illi qui e caecis geniti fuerunt: et ad emporium paludis Maeotidis, quod vocatur Cremni, sed eorum alii ad flumen Tanain porriguntur. At superiora ad ventum aquilonem Scythiae regis, ea incolunt Melanchlaeni, alia gens non Scythica; et supra Melanchlaenos paludes sunt, et de-

40 MELPOMENE. IV.

ferta hominibus regio, quantum nos scimus.

21. Trans flumen autem Tanain non amplius regio Scythica, sed prima quidem portionum est Sauromatarum, qui a recessu Maeotidis paludis incipientes, incolunt tractum qui spectat aquilonem, iter dierum quindecim, vacuum prorsus arboribus tam agrestibus quam mitibus. Supra hos habitant secundam portionem tenentes Budini, terram colentes totam omni arborum genere spissam.

22. Supra Budinos ad aquilonem statim excipit solitudo octo dierum itineris. Post hanc solitudinem declinanti magis ad ventum subsolanum, incolunt Thyssagetae, natio copiosa et propria, et e venatu victitans. His contigui, in eisdem habitantes locis sunt quibus nomen inditum est Iyrcae, et ipsi e venatione victitantes, hunc in modum: Consensus arboribus, quae per omnem regionem frequentes

ραι, καὶ ἔρημός ἐστι ἀνθρώπων, κατόσον ἡ-
μεῖς ἴδμεν.

κα'. Τάναϊν δὲ ποταμὸν διαβάντι, ἐκέ-
τι Σκυθική, ἀλλ' ἡ μὲν πρώτη τῶν λα-
ξίων, Σαυροματέων ἐστὶ, οἱ ἐκ τοῦ μυχοῦ
ἀρξάμενοι τῆς Μαλήτιδος λίμνης, νέμονται
τὸ πρὸς ^α βορέην ἄνεμον, ἡμερέων πεντε-
καίδεκα ὁδόν, πᾶσαν ἔδσαν ψιλὴν καὶ ἀγρί-
ων καὶ ἡμέρων δενδρέων. ὑπεροικέουσιν δὲ τέ-
τοισι δευτέρην λάξιν ἔχοντες Βουδῖνοι, γῆν
νεμόμενοι πᾶσαν δασέην ὕλη παντοίῃ.

κβ'. Βυδίνων δὲ κατ' ὑπερθε πρὸς βορῆν,
ἐστὶ πρώτη μὲν ἔρημος, ἐπ' ἡμερέων ἑπτὰ
ὁδόν· μετὰ δὲ τὴν ἔρημον ἀποκλίναντι
μᾶλλον πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον, νέμονται
Θυασαγέται, ἔθνος πολλὸν καὶ ἴδιον· ζῶσι
δὲ ἀπὸ Θήρης. συνεχέες δὲ τέτοισι ἐν τοῖ-
σι αὐτοῖσι τόποισι κατοικημένοι εἰσὶ ^β τοῖσι
ἔνομα κεῖται Ἰῦρκαί· καὶ ἔτι ἀπὸ Θήρης
ζώντες τρόπῳ τοιῷδε· λοχᾶ ἐπὶ δένδρεον
ἀναβάς. τὰ δὲ ἐστὶ πυκνὰ ἀνὰ πᾶσαν τὴν

^α τὰ πρὸς. ^β κατοικημένοι εἰσὶ.

42 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

χώρην· ἵππος δὲ ἐκάσῳ δεδιδαγμένος ἐπὶ
 γαστέρα κείσθαι, ταπεινότητος εἵνεκα· ἔ-
 τοιμός ἐστι καὶ κύων· ἔπεα ν^c δὲ ἀπὶ δὴ τὸ
 θηρίον ἀπὸ τῶ δένδρεος, τοξεύσας, ἐπβαῖς
 ἐπὶ τὸν ἵππον, διώκει· καὶ ὁ κύων ἔχειαι^c.
 ὑπὲρ δὲ τούτων, τὸ πρὸς τὴν ἡῶ τετραμ-
 μένον οἰκέεσι Σκύθαι ἄλλοι, ἀπὸ τῶν βα-
 σιληϊῶν Σκυθέων ἀποσάντες, καὶ οὕτω ἀπι-
 κόμενοι ἐς τῷτον τὸν χῶρον.

κγ'. Μέχρι μὲν δὴ τῆς τούτων τῶν
 Σκυθέων χώρας, ἐστὶ ἡ καλαλεχθεῖσα πᾶ-
 σα, πεδιάς τε γῆ καὶ βαθύγεως· τὸ δ' ἀπὸ
 τούτου, λιθώδης τ' ἐστὶ καὶ τρηχεῖη. διεξε-
 λθόντι δὲ καὶ τῆς τρηχεῖος χώρας πολλόν,
 οἰκέεσι ὑπώρεαν οὐρέων ὑψηλῶν ἀνθρώποι
 λεγόμενοι εἶναι πάντες Φαλακροὶ ἐκ γενε-
 τῆς γινόμενοι, καὶ ἔρσηνες καὶ θήλειαι ὁμοίως·
 καὶ σιμοί· καὶ γένεαι ἔχοντες μεγάλα· Φω-
 νὴν δὲ ἰδίην ἰέντες. ἐοῖσιν δὲ χρεώμενοι
 Σκυθικῇ· ζῶντες δὲ ἀπὸ δένδρεων. Πον-
 τικὸν μὲν οὖνομα τῷ δένδρῳ ἀπ' οὗ ζῶ-

^c ἰπποδάν. ^d ἰππικαί.

sunt, insidiantur. singulis autem adest equus, in ventrem procumbere edoctus, humiliter subsidendi gratia: est in promptu et canis. Ubi quis igitur ab arbore feram viderit, sagittaque percusserit, consensu equo illam persequitur, et canis adhaeret. Super hos regionem auroram versus incolunt alii Scythae, qui a regiis Scythis deficientes, ita in hunc locum pervenerunt.

23. Ad hos usque Scythas regio omnis Scythica est campestris, et profundi soli: reliqua dehinc lapidosa atque salebrosa. Cujus regionis magno transmissio spatio, incolunt ad excelsorum montium radicem homines qui ab ipso natali dicuntur esse calvi, mares pariter et feminae, simis quoque naribus, et ingenti mento; propriam vocem edentes, sed Scythicam gestantes vestem: ex arboribus victitantes. cui arbori nomen est Ponticum, magni-

44 MELPOMENE. IV.

tudo fere eadem quae fico, fructus fabae instar, nucleum habens. Id ubi maturuerit, vestibis excolant, et quod ab eo crassum et nigrum defluit, nomine aschy, id et lingunt, et lacte commixtum potant. ex ipsius quoque crassitudine faecis massas componunt et edunt. neque enim multum est eis ovium, utpote non sunt ibi pascua serio culta. Sub arbore quisque habitat: per hyemem quidem, ubi arborem pileo albo firmoque contexerint; per aestatem vero, sine hoc pileo. His nemo mortalium injuriam infert. sacri enim dicuntur esse: nihilque Martiorum armorum possident. Et partim quidem hi sunt, qui finitimorum controversias dirimunt; partim vero quisquis exulans ad eos confugit, is a nemine laeditur. Nomen eis est Argippaei.

24. Ad hos usque calvos ingens cir-

σι, μέγαθος δὲ κατὰ συκὴν μάλιστά κη.
 καρπὸν δὲ Φορέει κυάμῳ ἴσον, πυρῆνα δὲ
 ἔχει. τῷτο ἔπεαν γένῃλαι πέπον, σακκέ-
 βσι ἱματίοισι ἀπορῥέει δὲ ἀπ' αὐτῷ πα-
 χὺ καὶ μέλαν. ἔνομα δὲ τῷ ἀπορῥέοντι ἐστὶ
 ἄχου· τῷτο καὶ λείχουσι, καὶ γαλάκτι συμ-
 μίσγοντες πίνουσι καὶ ἀπὸ τῆς παχυτῆτος
 αὐτῷ τῆς τρυγὸς παλλάθας συντιθέασι,
 καὶ ταύτας σιτέονται. πρόβατα γάρ σφι οὐ
 πολλά ἐστὶ· οὐ γάρ τι σπουδαῖαι νομαὶ ἔ-
 αὐτόθι εἰσὶ. ὑπὸ δεινδρέῳ δὲ ἕκαστος καλοί-
 κηται, τὸν μὲν χειμῶνα, ἔπεαν τὸ δέν-
 δρεον περικαλύψῃ πύλῳ στεγνῷ λευκῷ· τὸ
 δὲ θέρος, ἄνευ πύλου. τέτυς ἔδεις ἀδικέει
 ἀνθρώπων· ἱροὶ γὰρ λέγονται εἶναι. ἔδε τι
 ἀρήϊον ὄπλον ἐκτέαλει. καὶ τῷτο μὲν, τοῖσι
 περιοικέουσι ἔτοί εἰσι οἱ τὰς διαφορὰς δια-
 ρέοντες· τῷτο δὲ, ὃς ἂν καταφεύγων κατα-
 φύγῃ ἢ ἐς τέτυς, ὑπ' ἔδενος ἀδικέεται· οὐ-
 νομα δὲ σφι ἐστὶ Ἀργιππαῖοι.

κδ'. Μέχρι μὲν νυν τῶν Φαλακρῶν

^ε τῷτο δὲ ἔ. ^ε γάρ τοι σπουδαῖαι αἱ νομαί. ^ε ἀν κατεφύγῃ.

46 ΜΕΛΙΠΟΜΕΝΗ. Δ.

τῆς τῶν, πολλή περιφάνεια τῆς χώρης ἐστὶ,
 καὶ τῶν ἔμπροσθεν ἔθνέων. καὶ γὰρ Σκυθέων
 τινὲς ἀπικνέονται ἐς αὐτὰς, τῶν δ' χαλε-
 πὸν ἐστὶ πυθέσθαι, καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐκ
 Βορυσθένης τε ἐμπορίου καὶ τῶν ἄλλων
 Ποντικῶν ἐμπορίων. Σκυθέων δὲ οἱ ἂν ἔλ-
 θωσι ἐς αὐτὰς, δι' ἐπὶ ἑρμηνέων καὶ δι' ἐπ-
 τὰ γλωσσέων διαπρήσσονται.

κέ. Μέχρι μὲν δὴ τῆς τῶν γινώσκειται.
 τὸ δὲ τῶν Φαλακρῶν κατ' ὑπερθε ὕδεις ἀ-
 τρεκέως οἶδε φράσαι· οὐρεα γὰρ ὑψηλὰ
 ἀποτάμνει ἄβατα, καὶ ὕδεις σφεας^α ὑπερ-
 βαίνει. οἱ δὲ φαλακροὶ ἔτοι λέγῃσι, (ἐμοὶ
 μὲν δ' πικρὰ λέγοντες) οἰκέειν τὰ ὄρεα αἰ-
 γίποδας^β ἄνδρας· ὑπερβάνη δὲ τέτῃς, ἄλ-
 λος ἀνθρώπος, οἱ^γ τὴν ἐξάμηνον καθεύδου-
 σι· τῆτο δὲ ἔκ ἐνδέκομαι τὴν ἀρχήν· ἀλ-
 λά τὸ μὲν πρὸς ἡμῶν τῶν φαλακρῶν γινώ-
 σκεται ὑπὸ^δ Ἰωσηφόνων οἰκεόμενον· τὸ μὲν
 τοι κατ' ὑπερθε πρὸς βορέην ἄνεμον, οὐ γι-

^α ὕδεις σφεα. ^β MS. ἰπποδάτας. ^γ ἀνθρώπος ἔστι οἱ. ^δ γι-
 νώσκειται ἀκριβῶς ὑπὸ.

cumcirca prospectus est regionis et gentium, quae in anterioribus sunt. Nam et Scytharum nonnulli ad eos commeant, quos non difficile est sciscitari; atque etiam Graecos ex emporio Borysthenis atque aliis Ponticis emporiis. Ex Scythis vero qui ad eos commeant, per septem interpretes totidemque linguas id peragunt.

25. Horum tenuis notitia rerum habetur. at quod supra illos calvos est, nemo pro comperto referre potest. nam montes editi inacceffi praecidunt, et eos nemo transcendit. Isti tamen calvi referunt, (quae apud me fidem non habent) incoli montes ab viris capripedibus: quos ubi transieris, esse alios qui senos menses dormiant. quod ego omnino non admitto. Sed tractum illum qui ad auroram calvis est, ab Issedonibus habitari sine ambiguitate compertum est. Ille vero supe-

48 MELPOMENE. IV.

rior vergens ad aquilonem ventum non cognoscitur vel ab Issedonibus vel ab calvis, nisi quatenus isti ipsi dicunt.

26. Issedones porro talibus moribus uti feruntur: Quoties pater alicui decessit, omnes propinqui pecora adducunt; quae ubi mactaverunt concideruntque carnes, concidunt et mortuum patrem illius a quo excipiuntur, commixtisque omnibus carnibus convivium exhibent. Caput autem ejus depilatum expurgatumque inaurant, eoque pro re sacra utuntur, peragentes quotannis magna sacrificia. Haec filius patri facit, quemadmodum Graeci natalitia. Alioqui dicuntur illi justi esse, et ipsorum uxores peraeque fortes ac viri. Hi et ipsi cognoscuntur.

27. Quod ab his supernum est, ibi ajunt Issedones esse homines unoculos, et grypes auri custodes. Hoc ab eis nacti

κώσκειται, οὔτε τῶν φαλακρῶν, οὔτε τῶν
Ιωσηδόνων, εἰ μὴ ὅσα αὐτέων τετέων λε-
γόντων.

κς'. Νόμοισι δὲ Ιωσηδόνες τοῖσιδε λέ-
γονται χρᾶσθαι. ἐπεὰν ἀνδρὶ ἀποθάνοι πα-
τὴρ, οἱ προσήκοντες πάντες προσάγουσι
πρόβατα· καὶ ἔπειτα ταῦτα θύσαντες, καὶ
καλαταμόνιες τὰ κρέα, καλατάμνυνσι καὶ
τὸν τῷ δεχομένῳ τεθνεῶτα γονέα· ἀναμί-
ξαντες δὲ πάντα τὰ κρέα, δαῦτα προτίθεν-
ται. τὴν δὲ κεφαλὴν αὐτῷ φιλώσαντες καὶ
ἐκκαθήραντες, ἀποχρυσῶσι· καὶ ἔπειτα ἅτε
ἀγάλματι χρέωνται, θυσιάς μεγάλας ἐπε-
τεῖς ἐπιτελέουτες. πᾶς δὲ πατρί τοῦτο
ποιέει, κατὰπερ οἱ Ἕλληνες τὰ γενέσια.
ἄλλως δὲ δίκαιοι καὶ ἔτσι λέγονται εἶναι.
ἰσοκρατεῖς δὲ ὁμοίως αἱ γυναῖκες τοῖσι ἀν-
δράσι. γινώσκονται μὲν δὴ καὶ ἔτσι.

κζ'. Τὸ δὲ ἀπὸ τέτων τὸ καλύπερθε,
Ιωσηδόνες εἰσὶ οἱ λέγοντες μενοφθάλμους
ἀνθρώπους καὶ χρυσοφύλακας γρύπας εἶ-

50 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ναι^α. παρὰ δὲ τῶν Σκύθαι παραλαβόντες λέγουσι· παρὰ δὲ Σκυθέων ἡμεῖς οἱ ἄλλοι νενομίκαμεν, καὶ ἔνομάζομεν αὐτοὺς Σκυθισὶ Ἀριμασπῆς. ἄριμα γὰρ ἐν καλέεσι Σκύθαι, σπῦ δὲ τὸν ὀφθαλμόν.

κή. Δυσχεῖμερος δὲ αὕτη ἡ καταλεχθεῖσα πᾶσα χώρα ἔτω δὴ τοι ἐσί· ἐνθα τὲς μὲν ὀκτὼ τῶν μηνῶν ἀφόρητος οἶος γίνεται κρυμὸς, ἐν ταῖσι ὕδωρ ἐκχέας, πηλὸν ἔποιήσεις· πῦρ δὲ ἀνακαίων, ποιήσεις πηλόν· ἡ δὲ θάλασσα πῆγνυται, καὶ ὁ Βόσπορος πᾶς ὁ Κιμμέριος. καὶ ἐπὶ τῷ κρυφάλλου οἱ ἐντὸς τάφρου Σκύθαι κατοικημένοι στρατεύονται, καὶ τὰς ἀμάξας ἐπελαύνουσι πέρην ἐς τὲς Ἰνδύς. οὕτω μὲν δὴ τὲς ὀκτὼ μῆνας διατελεῖ χειμὼν ἐών· τοὺς οἱ ἐπιλοίπας τέσσερας φύχεα αὐτόθι ἐσί. κεχώρισται δὲ ἔτος ὁ χειμὼν τὲς τρόπας πᾶσι τοῖσι ἐν ἄλλοις χωρίοις γινόμενοις χειμῶσι. ἐν τῷ τὴν μὲν ὥραίην ἐκβύει λόγος ἄξιον ἔδεν· τὸ δὲ θῆρος, ὅον οὐκ

^a Id quoque substantivum verbum non est in MS.

MELPOMENE. IV. § 1

Scythae narrant, a Scythis nos ceteri pro vero habuimus, et Scythice eos appellamus Arimaspos. nam *arima* Scythae unum vocant, *ſpu* vero oculum.

28. Omnis autem quae dicta est regio, adeo infestatur hyberna saevitia, ut octo mensibus intolerabile sit illic gelu; in quibus si aquam effundas, non facias lutum, facies autem si illic ignem accenderis. Mare compingitur, et omnis Cimmerius Bosporus: superque glaciem qui intra fossam incolunt Scythae militant, et plaustra agunt trans eam usque ad Indos. Ita vis hyberna octo mensibus perstat, quatuor tamen mensibus reliquis frigora illic sunt. Ubi etiam aliam quam in ceteris regionibus conditionem habet hyems. nam quum tempus pluendi est, nihil ibi quod sit ullius momenti, pluit: aestate pluere non cessat. Quinetiam tonitrua

52 MELPOMENE. IV.

quando alibi fiunt, tum ibi nulla existunt, per aestatem vero densa: hyeme si fiat tonitru, decernitur pro ostento habendum in admiratione; sicut terraemotus si existat seu aestate seu hyeme in Scythica regione, prodigium creditur. Eam vim hyemis equi sustinentes ferunt, muli asinique prorsus non ferunt: quum tamen alibi stantes in gelido equi tabesiant, asini vero ac muli durent.

29. Et haec mihi videtur esse causa, cur omnino cornua bovino generi illi mutilo istic non nascantur: astipulante sententiae meae Homeri carmine in *Odyssea*, quod ita habet,

Et Libyen, ubi sunt cornuti protinus agni.

Quod recte dictum est, in locis calidis festine cornua adnasci. at in vehementibus frigoribus aut non oriuntur omnino pecoribus cornua, aut si oriuntur, vix oriuntur.

ἀνίει. βρονταί τε ἥμος τῇ ἄλλῃ γίνονται,
 τηνικαῦτα μὲν οὐ γίνονται, θέρους δὲ ἀμ-
 φιλαφές· ἦν δὲ χειμῶνος βροντὴ γένηται,
 ὥς τέρας νενόμισαι θωυμάζεσθαι· ὥς δὲ
 ἦν ^β σεισμός. γένηται ἦν τε θέρους ἦν τε
 χειμῶνος ἐν τῇ Σκυθικῇ, τέρας νενόμισαι.
 ἵπποι ^γ δὲ ἀνεχόμενοι φέρουσι τὸν χειμῶ-
 να τῷτον, ἡμίονοι δὲ ἔδδ' ὄνοι ἀνέχονταί τὴν
 ἀρχήν. τῇ δὲ ἄλλῃ ἵπποι μὲν ἐν κρυμῷ
 ἐξεῶτες ἀποσφακελίζουσι, ὄνοι δὲ καὶ ἡμίο-
 νοι ἀνέχονται.

κθ'. Δοκέει δέ μοι καὶ τὸ γένος τῶν βο-
 ῶν τὸ κόλον ^δ διὰ ταῦτα οὐ φύειν κέρεα
 αὐτόθι. μαρτυρεῖ δέ μοι τῇ γνώμῃ Ὀμή-
 ρος ^ε ἔπος ἐν ΟὈδυσσεΐῃ, ἔχον ὧδε,

Καὶ Λιβύην, ὅθι τ' ἄρνες ἄφαρ κίραοι τελέθουσι·
 ὀρθῶς εἰρημένον, ἐν τοῖσι θερμοῖσι ταχὺ
 παραγίνεσθαι τὰ κέρεα· ἐν δὲ τοῖσι ἰχυ-
 ροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ φύειν κέρεα τὰ κτήνεα
 ἀρχήν, ἢ φύοντα φύειν μόγις.

^β ὥς δὲ καὶ ἦν. ^γ Σκυθικῇ, ὥς τέρας θωυμάζεσθαι. ἵπποι. ^δ το-
 καθύλου. ^ε δὲ μὲν τῇ γνώμῃ καὶ Ὀμήρῳ.

54 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

λ'. Ενθαῦτα μὲν νυν διὰ τὰ ψύχεα γίνεται ταῦτα· θωυμάζω δὲ (προσθήκας γὰρ δὴ μοι ὁ λόγος ἐξ ἀρχῆς ἐδίξετο) ὅτι ἐν τῇ Ηλεΐῃ πάσῃ χώρῃ ὁ θυνέεται γίνεσθαι ἡμίονοι, ὅτε ψυχρῷ τῷ χώρῳ ἔοντος, ὅτε ἄλλῃ φανερῷ αἰτίῃ ὁδενός. φασὶ δὲ αὐτοὶ Ηλεῖοι ἐκ κατάρης ὁ^ε γίνεσθαι σφι ἡμίονους· ἀλλ' ἐπεὰν προσῇ ὁ ὥρη κυίσκεσθαι τὰς ἵππους, ἐξελαύνουσι ἐς τὰς πλησιοχώρας αὐτάς· καὶ ἔπειτά σφι ἐν τῇ τῶν πέλας ἐπιείσι τὰς ὄνους, ἐς οὗ ἂν χωροῖσι αἱ ἵπποι ἐν γαστρί· ἔπειτα δὲ ὁπίσω ἀπελαύνουσι.

λα'. Περὶ δὲ τῶν πτερῶν, τῶν Σκύδα λέγουσι ἀνάπλεων εἶναι τὸν ἥερα, καὶ τρυτέων εἶνεκα οὐκ οἰοῖ τε εἶναι οὔτε ἰδεῖν τὸ πρόσω τῆς ἡπείρου, ὅτε διεξιέναι, τήνδε ἔχω περὶ αὐτέων τὴν γνώμην· τὰ κατύπερθε ταύτης τῆς χώρας αἰεὶ νίφεται, ἐλάσσονι δὲ τοῦ θέρους ἢ τοῦ χειμῶνος, ὥσπερ καὶ εἰκός, ἥδη ὧν ὅσις ἀλχόθεν χιόνα

^ε κατάρης τιν ὁ. ^ε προσῇ.

30. In Scythia itaque hoc propter frigora contingit. Quo magis miror (ab initio enim oratio mea accessiones indagabat) cur in omni Eleo agro muli nequeant gigni, quum neque locus sit frigidus, neque ulla alia causa appareat. Ajunt Elei ipsi ex imprecatione quadam non possideri ab ipsis mulos, sed quum tempus conceptus equarum adest, ad finitimos illas educunt; ibi postquam admiserint asinos, usque dum conceperint, tunc rursus eas reducunt.

31. De pennis autem quibus ajunt Scythae oppletum esse aërem, et idcirco non posse prospici longinquiora continentis, nec transiri, de illis haec est mea sententia: Quae super eam regionem sunt, assidue nix in ea cadit, et (ut credibile est) minus aestate quam hyeme. jam igitur cuilibet cominus intuenti cadentem ni-

vem copiosam liquet quod dico. nix enim pennis assimilis est: et propter hanc talem hyemem inhabitabilia sunt ejus continentis loca quae ad aquilonem spectant. Eoque opinor, pennas nivem esse interpretantes Scythas ac circumjectas gentes, ita loqui. Haec quidem igitur, quae dicuntur, longissime dicta sunt.

3 2. De Hyperboreis autem hominibus neque Scythae quippiam, neque alii ulli illic incolentium memorant, praeter Issedones: ne ipsi quidem (ut mihi videtur) dicentes aliquid. dicerent enim et Scythae de hoc, quemadmodum de unoculis dicunt. Quamquam et ab Hesiodo de Hyperboreis mentio fit: quinetiam ab Homero in Epigonis, si tamen Homerus re vera fecit hos versus.

3 3. Sed multo plurima de his Delii memorant, narrantes sacra illigata in triticea stipula ex Hyperboreis delata ve-

αὐρὴν πίπτουσαν εἶδε, οἶδε τὸ λέγω· ἔοικε γὰρ ἡ χιών πλεροῖσι. καὶ διὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον ἔοντα τοιοῦτον ἀνοίκητα ^α τὰ πρὸς βορῇν ἐστὶ τῆς ἡπείρου ταύτης. τὰ ὦν πτερὰ, εἰκάζοντας τὴν χιόνα, τοὺς Σκύθας τε καὶ τοὺς περιόικους δοκέω λέγειν. ταῦτα μὲν νυν τὰ λέγεται, μακρότατα εἶρηται.

λβ'. Ὑπερβορέων δὲ περὶ ἀνθρώπων ἔτε τι Σκύθαι λέγουσι, ἔτε τινες ^β ἄλλοι τῶν ταύτῃ οἰκημένων, εἰ μὴ ἄρα Ἰωσθόνες. ὡς δ' ἐγὼ δοκέω, ἔοικ' ἔτσι λέγασσι ἔδεν. ἔλεγον γὰρ ἂν καὶ Σκύθαι, ὡς περὶ ^γ τῶν μενοφθάλμων λέγασσι. ἀλλ' Ἡσιόδω μὲν ἐστὶ περὶ Ὑπερβορέων εἰρημένα, ἐστὶ δὲ καὶ Ὀμήρῳ ἐν Ἐπιγόνοισι, εἰ δὴ τῷ ὄντι γε Ὀμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε.

λγ'. Πολλῷ δὴ πλείψα ^δ περὶ αὐτέων Δῆλιοι λέγουσι, φάμενοι ἰσθ' ἐνδεδυμένα ἐν καλάμῃ πυρῶν, ἐξ Ὑπερβορέων φερόμενα, ἀπικνέεσθαι ἐς Σκύθας· ἀπὸ δὲ

^α ἀοίκητα. ^β λίγους ἔδεν, ὑπὲρ τρις. ^γ ὡς καὶ περὶ. ^δ πολλῷ δ' ἔτι πλεῖσα.

58 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

Σκυθῶν ἤδη δεκόμενους αἰεὶ τοὺς πλησιο-
χώρους ἐκάστους, κομίζουσιν αὐτὰ τὸ πρὸς
ἐσπέρας ἐκασάτω ἐπὶ τὸν Ἀδρίην. ἐνθεῦ-
τεν δὴ πρὸς μεσαμβρίην προπεμπόμενα
πρώτους Δωδωναίους Ἑλλήνων δέχεσθαι.
ἀπὸ δὲ τεττέων καταβαίνειν ἐπὶ τὸν Μη-
λιά κόλπον, καὶ διαπορεύεσθαι εἰς Εὐβοίαν,
πόλιν δὲ εἰς πόλιν πέμπειν, μέχρι Καρύ-
στου· τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης, ἐκλιπεῖν Ἀνδρόν.
Καρυστίους γὰρ εἶναι τῆς κομιζούσας εἰς Τῆ-
νον· Τηνίους δὲ, εἰς Δῆλον. ἀπικνέεσθαι
μὲν νυν ταῦτα τὰ ἱερά ἔγωγε λέγωσι εἰς Δῆ-
λον^ε. πρῶτον δὲ τοὺς Ὑπερβορέους πέμ-
ψαι Φερέσας τὰ ἱερά δύο κόρας, τὰς οὐνο-
μάζουσι Δῆλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λα-
οδίχην. ἅμα δὲ αὐτῇσι^ς ἀσφαλείης εἵνεκεν
πέμψαι τῆς Ὑπερβορέας τῶν ἀσῶν ἄνδρας
πέντε πομπῆς, τάς τε οἱ νῦν Περφερέες β
καλέουσι, τιμὰς μεγάλας ἐν Δῆλῳ ἔχον-
τες. ἐπεὶ δὲ τοῖσι Ὑπερβορέοισι τῆς ἀπο-
πεμφθέντας ὀπίσω οὐκ ἀπονοσέειν, δεῖναι

^ε Haec decem corrupta vocabula non sunt in MS. ^ς αἰτεῖσι.

^β Περιφρίεις.

nisse ad Scythas, a Scythis deinceps finitimos accepisse, gradatimque per quoslibet vicinos remotissime ad Adriam: atque illinc meridiem versus deducta, a primis Graecorum Dodonaeis esse accepta, et ab his descendisse ad Meliensem sinum, pervasisseque in Euboeam, et oppidatim usque ad Carystum; ab hac vero reliquisse Andrum. Carystios enim esse qui in Tenum portarint, Tenios vero in Delum: atque ita haec sacra in Delum ajunt pervenisse. Sed primum Hyperboreos misisse duas puellas quae ferrent haec sacra, quas Delii nominant esse Hyperochen et Laodicen, et cum his tutelae gratia quinque viros e suis popularibus, qui eas deducerent, nunc Perpherees vocatos in Delo, ubi in magno honore habentur. Sed quum isti ab Hyperboreis missi retro non redirent, indigne ipsos tulisse, si id continue

60 MELPOMENE. IV.

ipsis accideret, ut eos quos mitterent non reciperent; ita ferentes ad fines suos sacra in stipula tritici illigata, mandavisse vicinis, jubentes illos deducere ad aliam nationem: atque ita haec gradatim missa, ajunt devenisse in Delum. His ego sacris simile quiddam fieri animadverti a feminis Thraciis atque Paconiis, quae in sacrificando Regiae Dianae non sine stipula triticea habent sacra: atque ipse vidi eas haec facientes.

34. Ceterum his virginibus Hyperboreis vita functis in Delo, parentant puellae ac pueri Deliorum, tonsis utrique crinibus: puellae quidem ante nuptias spiram abscisam fuso circumvolutam, in monumento ponunt. Monumentum autem intra Dianae templum ad sinistram est intranti, oleaque supra ipsum nata: quotquot autem pueri Deliorum, ad quan-

ποιεῦμένῃς εἴ σφέας αἰεὶ καταλάμψεται,
 ἀποσέλλοντάς μὴ ἀποδέκεσθαι, ὅτῳ δὴ φέ-
 ροντάς ἐς τῆς οὔρης τὰ ἱρά ἐνδεδυμένα ἐν
 πυρῶν καλάμῃ, τοὺς πλησιοχώρους ἐπι-
 σκήπτειν, κελεύοντας προπέμπειν σφέας
 ἀπ' ἐωϋτῶν ἐς ἄλλο ἔθνος. καὶ ταῦτα μὲν
 οὕτω προπεμπόμενα, ἀπικνέεσθαι λέγουσι
 ἐς Δῆλον. Οἶδα δὲ αὐτὸς τέτοισι τοῖσι
 ἱροῖσι τόδε ποιούμενον προσφερές· τὰς Θρή-
 σας καὶ τὰς Παιονίδας γυναῖκας, ἑπεὰν
 θύωσι τῇ Ἀρτέμιδι τῇ βασιλεῖᾳ, ἐκ ἄνευ
 πυρῶν καλάμης ἐχέσας^α τὰ ἱρά. καὶ ταῦ-
 τα δὴ^β οἶδα ταύτας ποιεύσας.

κδ'. Τῇσι δὲ παρθένοισι ταύτησι τῇσι
 ἐξ Ὑπερβορέων τελευτησάσῃσι ἐν Δήλῳ,
 κείρονται καὶ αἱ κόραι καὶ οἱ παῖδες οἱ Δη-
 λίων· αἱ μὲν, πρὸ γάμῃ πλόκαμον ἀπο-
 ταμνόμεναι, καὶ περὶ ἄτρακτον εἰλίζασαι,
 ἐπὶ τὸ σῆμα τιθεῖσι. τὸ δὲ σῆμά ἐστι ἔσω
 ἐς τὸ Ἀρτεμίσιον ἐσιόντι ἀρισερῆς χειρός.
 ἐπιπέφυκε δὲ οἱ ἐλαίη· ὅσοι δὲ^γ παῖδες

^α θύσας. ^β ταῦτα μὲν δὴ. ^γ οἱ δὲ.

62 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

τῶν Δηλίων, περὶ χλάνην τινὰ εἰλίσσαντες
τῶν τριχῶν, τιθεῖσι καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸ σῆ-
μα. αὐταὶ μὲν δὴ ταύτην τὴν τιμὴν ἔ-
χουσι πρὸς τῶν Δήλων αἰκητόρων.

λέ. Φασὶ δὲ οἱ αὐτοὶ καὶ τὴν Ἀργιν τε
καὶ τὴν Ωπιν ἔστας παρθένους ἐξ Ὑπερβορέ-
ων, κατὰ τὰς αὐτὰς τέχνας ἀνθρώπους πο-
ρευομένας, ἀπικέσθαι ἐς Δῆλον, ἔτι πρό-
τερον Ὑπερόχης τε καὶ Λαοδόκης^d. ταύ-
τας μὲν νυν τῇ Εἰληθύῃ ἀπαφενύσας ἀντὶ
τῆς ὠκυτόκου τὸν ἐτάξαντο φόρον ἀπικέ-
σθαι· τὴν δὲ Ἀργιν τε καὶ τὴν Ωπιν ἅμα
αὐτοῖσι τοῖσι θεοῖσι ἀπικέσθαι λέγουσι·
καὶ σφι τιμὰς ἄλλας δεδόςθαι πρὸς σφέων.
καὶ γὰρ ἀγείρειν σφι τὰς γυναῖκας, ἐπονο-
μαζύσας τὰ ὀνόματα ἐν τῷ ὕμνῳ, τὸν σφι
Ωλὴν ἀνὴρ Λύκιος ἐποίησε. παρὰ δὲ σφέ-
ων μαθόντας νησκώτας τε καὶ Ἰωνας, ὕμνείειν
Ωπὶν τε καὶ Ἀργιν, ἀσπαζόντάς τε καὶ ἀ-
γείρωσας. ἔτος δὴ ὁ Ωλὴν καὶ τὰς ἄλλους
τούς παλακοὺς ὕμνους ἐποίησε ἐκ Λυκίας

^d Λαοδόκης.

dam herbam partes crinium circumvolutas et ipsi imponunt sepulchro. Hoc honore ab incolis Deli afficiuntur hae virgines.

35. Ajunt vero iidem Argin et Opin virgines ex Hyperboreis eorundem hominum aetate, in Delum venisse, etiam priores Hyperoche et Laodoce: et has quidem venisse ad reddendum Lucinae tributum, quod pro partu maturato instituerant: Argin vero et Opin una cum ipsis deis advenisse, hosque illis alios honores donasse. Illis enim colligere mulieres agnominantes nomina in hymno quem Olen vir Lycius fecit: et ab illis edoctos infulos et Iones hymno celebrare Opin et Argin, nominantes et colligentes. Hic Olen e Lycia profectus, alios quoque vetustos fecit hymnos, qui cantantur in De-

64 MELPOMENE. IV.

lo. Et dum femora adolentur in ara, iste cinis supra capulum Opis et Argis consumitur injectus. Est autem capulus earum post Artemisium, ad auroram spectans, proxime Cejorum coenaculum.

36. Haftenus de Hyperboreis dictum fit. Nam de fabula Abaris, qui fertur esse Hyperboreus, nihil dico; qui sagittam dicitur per universam terram circumtulisse, nihil comedens. Quod si qui sunt Hyperborei, *id est superaquilonares*, sunt et alii hypernotii, *id est superaustrales*. Nempe rideo jam multos videns descripsisse ambitus terrae, et nullum habentes in exponendo sensum, qui Oceanum scribunt circumfluere, et terram esse orbiculatam tanquam a torno, et Asiam faciunt Europae partem. Nam ego singularum magnitudinem brevi patefaciam, et quanta sint singula ad describendum.

ἐλθὼν, τῆς αἰδομένης ἐν Δήλῳ. καὶ τῶν
μηρίων καταγιζομένων ἐπὶ τῷ βωμῷ, τὴν
σποδὸν ταύτην ἐπὶ τὴν θήκην τῆς Ωπιδίως
τε καὶ Ἀργίως ἀνασιμῶσαι ἐπιβαλλομένην.
ἡ δὲ θήκη αὐτέων ἐστὶ ὅπιδεν τῆς Ἀρτε-
μισίς, πρὸς ἣν τετραμμένη, ἀγχοτάτω
τῆς Κηϊῶν ἱσητορίῃ.

λς'. Καὶ ταῦτα μὲν Ὑπερβορέων πέρι
εἰρήσω. τὸν γὰρ περὶ Ἀβάριος λόγον τῆς
λεγομένης εἶναι Ὑπερβορέω ὃ λέγω, λέγων
ὥς τὸν οἶσόν περιέφερε κατὰ πᾶσαν τὴν
γῆν, οὐδὲν σιτεόμενος. εἰ δὲ εἰσὶ τινες Ὑ-
περβόρειοι ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλ-
λοι. γελῶ δὲ ὄρων γῆς περιόδους γράφειν
πολλὰς ἤδη, καὶ ὕδενά νόον ἔχοντας ἐξηγη-
σάμενον· οἱ Ωκεανόν τε ῥέοντα γράφουσι
πέριξ, τὴν τε γῆν ἔβσαν κυκλοτερέα ὡς
ἀπὸ τόρνου, καὶ τὴν Ἀσίην τῇ Εὐρώπῃ ποι-
εύνιων ἴσην^α. ἐν ὀλίγοις γὰρ ἐγὼ δηλώσω
μέγαθός τε ἐκάστης αὐτέων, καὶ ὅση^β τίς
ἐστὶ ἐς γραφὴν ἐκάστη.

^α ποιῦσι ἴσην. ^β οἴη.

λζ'. Πέρσαι οἰκέουσι κατήκοιτες ἐπὶ
 σὴν νοτίνην θάλασσαν, τὴν Εὐρυθρὴν καλε-
 ομένην. τυτέων δ' ὑπεροικέουσι πρὸς βορέην
 ἄνεμον, Μῆδοι· Μήδων δέ, Σάπειρες· Σα-
 πείρων δέ, Κόλχοι, κατήκοιτες ἐπὶ τὴν
 βορηϊνὴν θάλασσαν, ἐς τὴν Φάσις ποτα-
 μὸς ἐκδίδοι. ταῦτα τέσσαρα ἔθνεα οἰκεῖ ἐκ
 θαλάσσης ἐς θάλασσαν.

λη'. Εὐθεῦτεν δὲ τὸ πρὸς ἐσπέρης ἑ
 ἀκταὶ διφάσιαι ἀπ' αὐτῆς καλατείνουσι ἐς
 θάλασσαν, τὰς ἐγὼ ἀπηγήσομαι. ἔνθεν
 μὲν ἡ ἀκτὴ ἡ ἑτέρα τὰ πρὸς βορέην ἀπὸ
 Φάσιος ἀρξαμένη, παραπέταται ἐς θάλασ-
 σαν παρά τε τὸν Πόντον καὶ τὸν Ἑλλή-
 σπονδον, μέχρι Σιγείης τῇ Τρωϊκῇ. τὰ δὲ
 πρὸς νότον^δ, ἡ αὐτὴ αὕτη ἀκτὴ ἀπὸ τῇ
 Μαριανδύων^ε κάλπου τοῦ πρὸς Φοινίκην^ε
 κειμένης τείνει τὰ ἐς θάλασσαν μέχρι
 Τριοπίς ἀκρης. οἰκεῖ δ' ἐν τῇ ἀκτῇ ταύ-
 τη ἔθνεα ἀνθρώπων τριήκοντα. αὕτη μὲν
 νυν ἡ ἑτέρα τῶν ἀκτέων.

^ε ἰσπέρην. ^δ νότον. ^ε Μαριανδύων. ^ε Φοινίκην.

37. UBI Persae incolunt, id ad australe pertinet mare quod dicitur Rubrum. Super hos ad ventum aquilonem habitant Medi, super Medos Sapires, super Sapires Colchi, ad septentrionale pertinentes mare, in quod influit flumen Phasis. Hae quatuor nationes a mari ad mare incolunt.

38. Dehinc vesperam versus ab ea duae orae terrarum ad mare procedunt, quas ego exponam. Hinc quidem ora una aquilonem versus a Phasi incipiens porrecta est ad mare juxta Pontum et Hellespontum, usque ad Sigeum Troicum: sed austrum versus, eadem ista ora a sinu Mariandynorum, qui Phoenicae adjaacet, tendit in mare ad promontorium usque Triopium. Incolunt autem in ora hac hominum nationes triginta. talis quidem est una ora.

39. Altera vero, a Persis incipiens porrigitur ad Rubrum mare, quod et Persicum vocatur: deinde gradatim Assyria, atque inde Arabia: desinitque non desinens, nisi jure, in sinum Arabicum, in quem Darius e Nilo rivum induxit. A Persis ad Phoenicen tractus amplius est ac multus. A Phoenice quod sequitur, haec ora tendit per hoc mare praeter Syriam Palaestinam et Aegyptum, in qua terminatur: in qua tres sunt modo nationes. Atque haec sunt quae a Persis versus occasum Asiae continentur.

40. Quae supra Persas sunt et Medos et Sapires et Colchos, auroram versus et solem orientem, hinc mari Rubro alluntur; aquilonem autem versus, a mari Caspio et flumine Araxe, qui contra solem

λθ'. Ἡ δὲ δὴ ἑτέρα, ἀπὸ Περσέων ἀρ-
ξαμένη, παρατέταται ἐς τὴν Ερυθρὴν θά-
λασσαν· ἢ τε Περσικὴ, καὶ ἡ ἀπὸ ταύτης
ἐκδεχομένη Ασυρίη· καὶ ἀπὸ Ασυρίης, ἡ
Αραβίη· λήγει δὲ αὕτη ἐν λήγῃσσι, εἰ μὴ
νόμῳ, ἐς τὸν κόλπον τὸν Αράβιον, ἐς τὸν
Δαρεῖος ἐκ τοῦ Νείλου διώρυχα ἐσήγαγε.
μέχρι μὲν νυν Φοινίκης ἀπὸ Περσέων, χω-
ρος πλατὺς καὶ πολλὸς ἐστίν· τὸ δ' ἀπὸ
Φοινίκης παρήκει διὰ τῆςδε τῆς θαλάσ-
σης ἡ ἀκλὴ αὕτη παρά τε Συρίην τὴν Πα-
λαισίην^α, καὶ Αἴγυπτον, ἐς τὴν τελευτᾷ·
ἐν τῇ ἔθνεά ἐστι τρία μῶνα. ταῦτα μὲν
ἀπὸ Περσέων τὰ πρὸς ἐσπέρας^β τῆς Α-
σίης ἔχοντα.

μ'. Τὰ^γ δὲ κατύπερθε Περσέων, καὶ
Μήδων, καὶ Σαπείρων, καὶ Κόλχων, τὰ πρὸς
ἡῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, ἔνθεν μὲν ἡ
Ερυθρὴ παρήκει θάλασσα· πρὸς βορρῶν δὲ
ἡ Κασπίη τε θάλασσα, καὶ ὁ Αράξης πο-

^α Συρίην τὴν παρά τὴν Παλαισίην. ^β ἰσπέρην. ^γ ἔχοντα
ἐστίν. Τὰ

79 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ταμὸς, ῥέων πρὸς ἡλίων ἀνίσχοντα. μέχρι
δὲ τῆς Ἰνδικῆς αἰκέεται Ἀσίη· τὸ δὲ ἀπὸ
ταύτης, ἔρημον ἦδη τὸ πρὸς τὴν ἑω, οὐδ'
ἔχει ἐδείς φράσαι οἷον δὴ τι ἐστὶ.

μα'. Τσιαύτη μὲν καὶ τοσαύτη ἡ Ἀσίη
ἐστὶ. ἡ δὲ Λβύη ἐν τῇ ἀκτῇ τῇ ἐτέρῃ ἐστὶ·
ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου Λβύη ἦδη ἐκδέχεται. κα-
τὰ μὲν νυν Αἰγύπτου ἡ ἀκτὴ αὐτὴ ἐστὶ ἢ ἐστὶ,^ε
ἀπὸ γὰρ τῆςδε τῆς θαλάσσης ἐς τὴν Ερυ-
θρὴν θαλάσσαν, δέκα μυριάδες εἰσὶ ὀργυμέ-
ων· αὗται δ' ἂν εἴεν χίλιοι σταδίαι. τὸ δὲ
ἀπὸ τῆς ξεινῆς τέττα, κάρτα πλατεία τυγ-
χάνει ἔσσα ἀκτὴ, ἣτις Λβύη κέκληται.

μβ'. Θωῦμάζω ὡς τῶν διερρεάντων καὶ
διελόντων Λβύην καὶ Ἀσίην καὶ Εὐρώπην. ἔ-
γὰρ σμικρὰ τὰ διαφέροντα αὐτέων ἐστὶ.
μήκει μὲν γὰρ παρ' ἀμφοτέρων παρήκει ἡ
Εὐρώπη· εὐρεος δὲ πέρι, οὐδὲ συμβαλέειν
ἄξιον φαίνεται μοι εἶναι. Λβύη μὲν γὰρ
δηλοῖ ἐωῦτην, ἔσσα περίρρυτος, πλὴν ὅσον
αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀσίην αὐρίζει· Νεκρὸν τῆ

^ε αὕτη γὰρ ἐστὶ.

orientem fluit. Porro India tenuis habitatur Asia. Illinc jam auroram versus deserta sunt: nec qualia sint dicere quispam potest.

41. Et Asia quidem talis et tanta est. Africa autem in altera ora est. ab Aegypto enim jam Africa excipit. Haec ipsa ora circa Aegyptum jam est qua est. nam ab hoc mari ad rubrum intercapedo est centum millium orgyiarum, quae efficiunt mille stadia. Ab his deinceps angustius spatiosa valde ora est quae Africa dicitur.

42. Itaque admiror eos qui disternarunt atque distinxerunt Africam, Asiam, Europam: inter quas non parum est differentiae. Siquidem Europa longitudine praeter utramque extenditur, latitudine vero non videtur mihi comparari digna. nam Africa se ipsam manifestat, circumflua mari, excepto duntaxat ubi Asiae contermina est, Neco Aegyptiorum

rege, eorum quos novimus primo in hoc demonstrando. Is postquam destitit a deprimenda fossa a Nilo ad Arabicum sinum, misit navibus quosdam viros Phoenices, praecipiens ut eVecti per columnas Herculeas penetrarent ad septentrionale usque mare, atque ita ad Aegyptum remearent. Phoenices igitur e rubro mari solvantes, abierunt in mare australe: qui quum autumnus advenisset, applicitis ad terram navibus sementem faciebant, ubi identidem navigantes in Africa forent, ac messem expectabant. deinde mello frumento navigabant. Ita biennio consumpto, anno tertio quum flexissent Herculeas columnas in Aegyptum remearunt, referentes quae apud me fidem non habent, sed forte apud aliquem alium: circumnavigantes Africam, se habuisse solem ad dextram. Atque hunc in modum Africa primum est cognita.

43. Secundo loco, (Carthaginienes

Αἰγυπτίων βασιλέος πρώτῃ τῶν ἡμεῖς ἴδ-
 μεν, καταδέξαντος· ὃς ἐπεὶ τε τὴν διώρυ-
 χα ἐπαύσατο ὀρύσσων τὴν ἐκ τοῦ Νείλου
 ἔχουσαν ^α ἐς τὸν Αῤῥάβιον κόλπον, ἀπέπεμ-
 ψε Φοῖνικας ἄνδρας πλοίοισι, ἐντειλάμενός
 ἐς τὸ ὀπίσω δι' Ἡρακληῖων σπηλέων ἐκ-
 πλέειν ἕως ἐς τὴν βορρῆην θάλασσαν, καὶ
 οὕτω ἐς Αἴγυπτον ἀπικνέεσθαι. ὀρμηθέντες
 ὧν οἱ Φοῖνικες ἐκ τῆς ἐρυθρῆς θαλάσσης ^β,
 ἔπλεον τὴν νοτὶν θάλασσαν. ὅπως δὲ
 γένοιτο φθινόπωρον, προχόντες ἂν σπεύρε-
 σκον τὴν γῆν, ἵνα ἐκάστοτε τῆς Λιβύης πλέ-
 οντες γενοῖατο, καὶ μένεσκον τὸν ἀμῆλόν· δε-
 ρίσαντες δὲ ἂν τὸν σῖτον, ἔπλεον. ὥς δὲ δύο
 ἔτέων διεξελθόντων, τρίτῳ ἔτει κάμψαντες
 Ἡρακληῖας σήλας, ἀπίκοντο ἐς Αἴγυπτον.
 καὶ ἔλεγον ἐμοὶ μὲν οὐ πιστα, ἄλλω δὲ δὴ
 τέω, ὡς περιπλῶντες τὴν ^γ Λιβύην, τὸν
 ἥλιον ἔχον ἐς τὰ δεξιά. οὕτω μὲν αὕτη
 ἐγνώσθη τοπρῶτον.

μγ'. Μετὰ δὲ, Καρχηδόνιοι εἰσὶ οἱ λέ-

^α διέχουσαν. ^β Ερυθρῆς καλομένης θαλάσσης. ^γ περιπλῶν-
 τες ε τὴν.

74 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

γούλες, ἐπεὶ Σαυδάσπης γε ὁ Τεάσπιος, ἀ-
 νήρ Ἀχαιμενίδης, οὐ περιέπλωσε Λιβύην,
 ἐπ' αὐτὸ τῷτο πεμφθεὶς· ἀλλὰ δέισας
 τό, τε μῆκος τοῦ πλός καὶ τὴν ἐρήμιν,
 ἀπῆλθε ὀπίσω, οὐδ' ἐπετέλεσε τὸν ἐπέ-
 ταξέ οἱ ἡ μήτηρ ἄεθλον. θυγατέρα γάρ
 Ζωπύρου ἔδωκε τῷ Μεγαβύζῃ παρθένον.
 ἔπειτα μέλλοντος αὐτῷ δια ταύτην τὴν
 αἰτίην ἀνασκοιοπιεῖσθαι ὑπὸ Ξέρξῃ βα-
 σιλῆος, ἡ μήτηρ τῷ Σαυδάσπεος, ἔδωκε Δα-
 ροῦς ἀδελφεῇ, παρητήσατο, Φᾶσά οἱ αὐτῇ
 μέζω ζημίην ἐπιθήσασθαι ἢ περ ἐκείνῳ. Λι-
 βύην γάρ οἱ ἀνάγκην ἔσσεσθαι περικλέων,
 ἐς ὃ αἶν' ἀφίκηται^δ, περικλέων αὐτήν, ἐς
 τὸν Ἀράβιον κόλπον. συγχωρήσαντος δὲ
 Ξέρξῃ ἐπὶ τούτοις, ὁ Σαυδάσπης ἀπικό-
 μενος ἐς Αἴγυπτον, καὶ λαβὼν νέας τε καὶ
 ναύτας παρὰ τούτων, ἔπλεε παρὰ Ἡρα-
 κληῆας σήλας. διεκπλώσας δὲ, καὶ κάμ-
 ψας τὸ ἀκρωτήριον τῆς Λιβύης, τῷ ἔνομα
 Συλόοις ἐστὶ, ἔπλεε πρὸς μεσαμβρίην. πε-

^δ ἀπικέται.

sunt qui dicunt) postquam Sataspes, Teaspis filius, vir Achaemenides, Africam non circumnavigavit ad hoc ipsum missus; sed cum navigationis longitudine, tum terrae solitudine deterritus retro rediit, non impleto labore quem ei mater injunxerat. Etenim vitiaverat filiam virginem Zopyri, neptem Megabyzi, quem ob hanc causam a Xerxe rege suffigendum cruci mater Sataspis, quae erat Darii soror, liberavit: quod diceret se majus illi supplicium irrogaturam quam rex, quippe necesse ei fore praeternavigare Africam, dum perveniret eam circumnavigans ad Arabicum sinum. His annuente Xerxe, Sataspes in Aegyptum abiit, sumptaque illinc nave ac nautis, navigavit ad columnas Herculeas: quibus transmissis, sectens Africae promontorium, cui nomen Syloes, in meridiem cursum tenebat.

76 MELPOMENE. IV.

Eminusque permultum maris intra complures menses, quum assidue pluri opus esset, converso cursu in Aegyptum rediit. Et illinc ad regem Xerxem regressus, agebat in remotissimis homines pusillos praeternavigasse, rubra utentes veste, qui, quum ipsi terrae navim applicarent, ad montes se fuga proriperent relictis urbibus; ipsos autem nihil illis injuriae intulisse vastantes, cibaria tantum illinc accepisse. Quod autem totam Africam non circumnavigassent, haec causa afferebatur, quod navigium ulterius procedere non posset, sed retineretur. Hunc Xerxes negans loqui vera, et quod operam ipsi propositam non absolvisset, in crucem sustulit, irrogata veteri poena. Hujus Sataapis eunuchus, audita domini nece, Samum celerrime cum magna pecunia profugit, quam Samius quidam intervertit: cujus nomen quum

ρήσας δὲ θάλασσαν πολλὴν ἐν πολλοῖσι
 μησί, ἐπεὶ τε τῷ πλεῦνος αἰεὶ ἔδεε, ἀπο-
 στρέψας ὀπίσω, ἀπέπλεε ἐς Αἴγυπτον. ἐκ
 δὲ ταύτης ἀπικόμενος παρὰ βασιλέα Ξέρ-
 ξα, ἔλεγε, Φὰς τὰ προσωτάτω ἀνθρώ-
 πους μικρὰς παραπλέειν, ἐοῖσι Φοινικῇ
 διαχρεώμενους· οἱ, ὅπως σφεῖς καταγοῖαί-
 ουν τῇ νηϊ, φεύγεσκον πρὸς τὰ ἔθρα, λείποι-
 τες^ε τὰς πόλεις· αὐτοὶ δὲ ἀδικεῖν οὐδὲν
 σίνοντες, βρωτὰ δὲ μούνα ἐξ αὐτέων λαμ-
 βάνειν. τῷ δὲ μὴ περιπλῶσαι Λιβύην παν-
 τελῶς, αἴτιον τόδε ἐλέγχο· τὸ πλοῖον το-
 πρὸς οὐ δυνατόν ἐτι προβαίνειν^ε, ἀλλ'
 ἐνίχεται. Ξέρξης δὲ ὅς οἱ^ε συγγινώσκων
 λέγειν ἀληθέα, ἐκ ἐπιτελέσαντά τε τὸν
 προκείμενον ἀθλον, ἀνεσκολόπισε, τὴν ἀρ-
 χαίην δίκην ἐπιτιμῶν. τούτους δὲ τῷ Σα-
 τάσπεος εὐνοῦχος ἀπέδρη ἐς Σάμον, ἐ-
 πεὶ τε ἐπύθετο τάχιστα τὸν δεσπότηα
 τετελευτηκότα, ἔχων χρήματα μεγά-
 λα, τὰ Σάμιος ἀνὴρ κατέχε· τοῦ ἐπι-

^ε καταλιπόντες. ^ε ἐτι εἶναι προβαίνειν. ^ε δὲ οἱ εἰ.

78 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

φάμενος τὸ οὔνομα, ἐκὼν ἐπιλήθομαι.

μδ. Τῆς δὲ Ἀσίης τὰ πολλὰ ὑπὸ Δαρ-
ρεῖς ἐξευρέθη· ὃς βυλόμενος Ἰνδὸν ποταμὸν,
ὃς κροκοδείλους δεύτερος ἔτος ποταμῶν πάν-
των παρέχεται, τῷτον τὸν ποταμὸν εἰ-
δέναι τῇ ἐς θάλασσαν ἐκιδῶι, πέμπει
πλοίοισι ἄλλους τε τῶσι ἐπίστει τὴν ἀλη-
θειήν ἐρέειν, καὶ δὴ Σκύλακα * ἄνδρα Κα-
ρυανδέα. οἱ δὲ, ὀρμηθέντες ἐκ Κασπατύρου
τε πόλιος καὶ τῆς Πακτυϊκῆς γῆς, ἔπλεον
κατὰ ποταμὸν πρὸς ἧν τε καὶ ἥλις ἀνατο-
λὰς ἐς θάλασσαν. διὰ θαλάσσης δὲ πρὸς
ἐσπέρην πλέοντες, τριηκοσῶ μηνὶ ἀπκνέ-
ουσαι ἐς τῷτον τὸν χῶρον, ὅθεν ὁ Αἰγυπτί-
ων βασιλεὺς τοὺς Φοίνικας, τοὺς πρότερον
εἶπα, ἀπέστειλε περιπλῶειν Λιβύην. μῆα
δὲ τῶν περιπλώσαντας, Ἰνδὸς τε κατε-
σρέφατο Δαρρεῖος, καὶ τῇ θαλάσῃ ταύτῃ
ἐχρᾶτο. ἔτος καὶ τῆς Ἀσίης, πλὴν τὰ πρὸς
ἥλιον ἀνίσχουσαι, τὰ ἄλλα ἀνεύρηται ὁμοῖα
παρεχομένην τῇ Λιβύῃ.

* ὁ δὲ Σκύλακας.

sciam, volens obliviscor.

44. Ceterum Asiae bona pars a Dario peruestigata est. Is cupidus cognoscendi ubinam Indus, qui secundus omnium fluviorum crocodilos praestat, mare influat, misit navibus cum alios quosdam, quos vera renunciaturos confidebat, tum Scylacem virum Caryandensem. Isti e Caspatyro urbe et terra Pactyica solvantes, secundo flumine auroram versus atque solem orientem navigantes in mare, dehinc per ipsum mare occasum versus, tricesimo demum mense tenuerunt eum locum, unde rex Aegyptiorum eos Phoenices, quos antea dixi, miserat ad Africam circumnavigandam. Post horum circumnavigationem Darius Indos subegit, et eo mari positus est. Ita Asiae (praeter eam quae orientem solem spectat) reliqua compertum est similia Africae suppeditare.

45. At Europa a nullis investigata est, neque qua ad orientem neque qua ad aquilonem vergit, an circumflua sit. Longitudine tamen cognoscitur praeter utramque accedere. Neque possum^{us} conjectura colligere, unde, quum una sit terra, triplicia sint ei nomina indita e mulierum cognominibus: ejusque fines ponantur Nilus fluvius Aegyptius, et Phasis Colchus: alii ajunt Tanain, Maeetam tractusque Cimmerios: sed neque sciscitari nomina eorum qui distinxerunt, et unde nomina sumpserint. Jam enim Libya, Africa, quidem a plerisque Graecorum fertur sortita nomen a Libya muliere indigena: Asia vero, ab uxore Promethei: quamquam Lydi hoc sibi nomen participant, dicentes ab Asie filio Cotys, nepote Manis, Asiam appellatam, non ab Asia Promethei: unde et Sardibus tri-

μέ'. Ἡ δὲ Εὐρώπη πρὸς ὕδαμῶν Φα-
 νερή ἐστὶ γινωσκομένη, οὔτε τὰ πρὸς ἥλιον
 ἀνατέλλοντα, ὅτε τὰ πρὸς βορέην, εἰ περίρ-
 ρυλός ἐστι· μήκει δὲ γινώσκειται παρ' ἀμφο-
 τέρας παρήκιστα. ὅλ' ἔχω συμβαλέσθαι,
 ἐπ' ὅτε μὴ ἐβση γῆ, οὐνόματα τριφάσια
 κέεται, ἐπωνυμίας ἔχοντα γυναικῶν· καὶ
 ἑρίσματα αὐτῇ Νεῖλός τε ὁ Αἰγύπτιος
 ποταμός ἐτέθη, καὶ Φάσις ὁ Κόλχος· οἱ
 δὲ Τάναϊν ποταμὸν, τὸν Μακίτην καὶ
 πορθμήϊα τὰ Κιμμέρια λέγῃσι. οὐδὲ τῶν
 διερισάντων τὰ ὀνόματα πυθέσθαι, καὶ ὅθεν
 ἔθεντο τὰς ἐπωνυμίας. ἤδη γὰρ Λεῶν μὲν
 ἐπὶ Λεῶν^α λέγεται ὑπὸ τῶν πολλῶν
 Ἑλλήνων ἔχειν τῆνομα γυναικὸς αὐτόχ-
 ρονος· ἡ δὲ Ἀσίη, ἐπὶ τῆς^β Προμηθέος
 γυναικὸς τὴν ἐπωνυμίην. καὶ τέττα μὲν με-
 ταλαμβάνοντα τῶ ὀνόματος Λυδοί, Φάμε-
 νοι ἐπὶ Ἀσίῃ^γ, τῶ Κότυος, τῶ Μάνεω,
 κεκληῖσθαι τὴν Ἀσίην, ἀλλ' ἔκ ἐπὶ τῆς^δ

^α μὲν ἀπὸ Λεῶν. ^β Ἀσίη, ἀπὸ τῆς. ^γ φάμενοι ἀπὸ Ἀσίῃ.

^δ ἔκ ἀπὸ τῆς.

Προμηθεὺς Ἀσίης· ἀπό τευ καὶ τὴν ἐν Σάρ-
 δισι φυλὴν κεκληῖσθαι Ἀσιάδα. ἡ δὲ δὴ Εὐ-
 ρώπη ὅδ' εἰ περίρρυτός ἐστι γινώσκειται πρὸς
 ὕδαμῶν ἀνθρώπων· οὔτε ὁκόθεν τὸ οὔνομα
 ἔλαβε τοῦτο, οὔτε ὅς τις οἱ ἦν ὁ δέμενος
 φαίνεται, εἰ μὴ ἀπὸ τῆς Συρίας φήσομεν
 Εὐρώπης λαβεῖν τὸ οὔνομα τὴν χώραν·
 πρότερον δὲ ἦν ἄρα ἀνώνυμος, ὥσπερ αἱ ἑ-
 τεραι. ἀλλ' αὕτη γε ἐκ τῆς Ἀσίας τε
 φαίνεται ἔββα, καὶ ἔκ ἀπικομένη ἐς τὴν γῆν
 ταύτην ἥτις νῦν ὑπὸ Ἑλλήνων Εὐρώπη
 καλεῖται, ἀλλ' ὅσον ἐκ Φοινίκης, ἐς Κρή-
 την· ἐκ Κρήτης δὲ, ἐς Λυκίην^c. ταῦτα
 μὲν νῦν ἐπὶ τοσούτον εἰρήσῃ. τοῖσι γὰρ
 νομιζομένοισι αὐτέων χρησόμεθα.

μς'. Ὁ δὲ πόντος ὁ Εὐξείνιος ἐπ' ὃν ἑ-
 στρατεύετο Δαρεῖος, χωρέων πασέων παρέ-
 χεται, ἔξω τῷ Σκυθικῷ, ἔθνεα ἀμαθέστατα.
 ὅτε γὰρ ἔθνος τῶν ἐντὸς τῷ πόντῳ οὐδὲν ἔ-
 χομεν παραβαλέσθαι σοφίης πέρι, ὅτε ἄν-
 δρα λόγιον οἶδαμεν γενόμενον πάρεξ τοῦ

^c ἰς Λιγύην.

bum esse vocatam Asiadem. Europa autem an sit mari circumflua, ab nullis hominibus noscitur; neque unde hoc nomen acceperit, neque quis nominis autor extiterit, compertum est: nisi dicamus ab Europa Syria nomen accepisse regionem; ante vero, sicut ceterae, erat sine nomine. Tamen illam ex Asia fuisse constat, neque in hanc commeasse terram, quae nunc a Graecis vocatur Europa, sed e Phoenice tantum in Cretam, et e Creta in Lyciam. Haec haecenus dicta sint. nam illis quae existimata sunt de his, utemur.

46. PONTUS autem Euxinus, in quem Darius fecit expeditionem, nationes exhibet regionum omnium imperitissimas, Scythica excepta. neque enim nationem earum quae sunt intra Pontum, aliquam sapientiae causa comparare possumus, neque virum eruditum fuisse novimus, praeter Scythicam gentem et Anacharsin. Ab

84 MELPOMENE. IV.

gente autem Scythica unum quidem maximum rerum humanarum, quas nos scimus, sapientissime omnium excogitatum est. at cetera non admiror. Quod maximum ab eis excogitatum, id est, ut neque quispiam qui ad eos se contulerit, aufugere, neque illi qui nolint inveniri, possint deprehendi. Siquidem nullae sunt eis urbes, nulla moenia exstructa: sed domos ferentes singuli, equestres sunt sagittarii, non ab aratione victitantes, sed ab pecoribus: etiam domicilia sunt ad juga jumentorum: quidni tales invicti sint et ad commiscendum difficiles arduique?

47. Haec autem sunt ab eis inventa cum opportunitate terrae, tum fluminum commilitio. nam haec terra, quum sit campestris, herbida, et aquis rigua, eamque interfluant flumina non multo pauciora numero quam in Aegypto fossae. Quorum quae sunt celebria nomine et a

Σκυθικῷ ἔθνεος, καὶ Ἀναχάρσιος. τῷ δὲ Σκυ-
θικῷ γένει ἔν μὲν τὸ μέγιστον τῶν ἀνθρω-
πηϊῶν πρηγμάτων σοφώτατα πάντων ἐξ-
εύρηται, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· τὰ μέντοι ἄλ-
λα οὐκ ἄγαμαι. τὸ δὲ μέγιστον οὕτω σφι
ἀνεύρηται ὥστε ἀποφυγέειν τε μηδένα ἐπελ-
θόντα ἐπὶ σφέας· μὴ βυλομένους τε ἐξευρε-
θῆναι, καταλαβεῖν μὴ οἶόν τε εἶναι. τοῖσι
γὰρ μήτε ἄστυ μήτε τείχεα ἢ ἐκλισμένα,
ἀλλὰ φερέοικοι ἐόντες πάντες, ἕως ἰππο-
τοξόται, ζῶντες μὴ ἂν ἀπ' ἀρότρων, ἀλλ'
ἀπὸ κληνέων, οἰκήματά τε σφι ἢ ἐπὶ ζευ-
γέων, κῶς οὐκ ἂν εἴησαν ἔτοι ἀμαχοί τε
καὶ ἄποροι προσμίσγειν^h;

μζ. Εξεύρηται δὲ σφι ταῦτα, τῆς τε
γῆς ἐξοχῆς ἐπιήδεως καὶ τῶν ποταμῶν ἐόντων
σφι συμμάχων. ἢ τε γὰρ γῆ ἔβσα πεδίας
αὕτη, ποιῶδηςⁱ τε καὶ εὐυδρός ἐστι· ποταμοί
τε δι' αὐτῆς ῥέουσι ὅ πολλῷ τέῳ ἀριθμὸν ἐ-
λάσσονες τῶν ἐν Αἰγύπτῳ διωρύχων· ὅσοι
δὲ οὐνομαστοί τέ εἰσι αὐτέων, καὶ προσ-

^g ζώντις τι μὴ. ^g ἀρότρυ. ^h προσμίσγειν. ⁱ ποιῶδης.

86 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

πλωτοὶ ἀπὸ θαλάσσης, τέττις ἑνομανέω.
 Ἰσρος μὲν, πεντάσχομος· μετὰ δὲ, Τύρης
 τε καὶ Ὑπανίς, καὶ Βορυαδένης, καὶ Παντι-
 κάπης, καὶ Ὑπάκυρις, καὶ Γέρρος, καὶ Τά-
 ναις. ῥέεσι γὰρ οἷδε κατὰ τάδε.

μή. Ἰσρος μὲν ἑὼν μέγιστος ποταμῶν
 πάντων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἴσος αἰεὶ αὐτὸς
 ἑωῦτ' ῥέει καὶ Θέρεος καὶ χειμῶνος. πρῶτος
 δὲ τὸ ἀπ' ἐσπέρης τῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ ῥέων
 κατὰ τοιόνδε μέγιστος γέγονε, ποταμῶν καὶ
 ἄλλων ἐς αὐτὸν ἐκδιδόντων. εἰσὶ δὲ οἷδε οἱ
 μέγαν αὐτὸν ποιεῦντες· διὰ μὲν γε τῆς
 Σκυθικῆς χώρας, πέντε μὲν οἱ ῥέοντες· τὸν
 τε Σκύθαι Πόρατα καλέουσι, Ἕλληνες δὲ
 Πυρετόν· καὶ ἄλλος Τιαραντός, καὶ Αραρός
 τε καὶ Νάπαρις, καὶ Ορδησός^α. ὁ μὲν πρῶ-
 τος λεχθεὶς τῶν ποταμῶν, μέγας, καὶ
 πρὸς ἡῶ ῥέων, ἀνακοινοῦται τῷ Ἰσρῷ τὸ
 ὕδωρ· ὁ δὲ δεύτερος λεχθεὶς Τιαραντός,
 πρὸς ἐσπέρης τε μᾶλλον, καὶ ἐλάσων· ὁ δὲ
 δὴ Αραρός τε καὶ ὁ Νάπαρις καὶ ὁ Ορδησός^α,

^α Ορδισσός bis.

mari adnavigabilia, ea recensebo. Ister, quinque ostia habens: post hunc Tyres et Hypanis et Borysthenes et Panticapes et Hypacyris et Gerrhus et Tanais. Isti hunc in modum fluunt.

48. Ister, omnium quos novimus fluviorum maximus, semper sibiipso par, tam aestate quam hyeme fluit, ab occasu primus omnium, qui sunt in Scythia. ob id omnium maximus, quod alii in eum influunt, qui ipsum ingentem reddunt; per Scythiam quidem delapsi, numero quinque. unus quem Porata Scythae appellant, Graeci Pyreton: alius, Tiarantus: tertius, Ararus: quartus, Naparis: quintus, Ordeffus. Horum primo loco dictus fluvius, magnus est, et ad auroram fluens cum Istro aquam communicat: minor et secundus est Tiarantus, ad occasum magis vergens. In medio horum euntes A-

88 MELPOMENE. IV.

rarus, Naparis et Ordeffus, in Istrum infunduntur. Hi sunt vernaculi Scythiae amnes, qui illum augment.

49. Ex Agathyrsis autem fluens unus, Maris, Istro se immiscet: ex Haemi vero jugis tres alii ingentes ad aquilonem ventum, Atlas et Auras et Tibisis: per Thraciam vero et Crobyzos Thraces, Athres et Noes et Artanes: at ex Paeonibus ac monte Rhodope, medius interfcindens Haemum Cius in ipsum erumpit. Quin ex Illyriis in aquilonem tendens Angrus, planitiem Tribalicam interfluens, Brongum intrat, Brongus iste Istrum. ita utrumque magnum Ister excipit. Praeterea ex regione quae est supra Umbricos, Carpis, et alius ad ventum aquilonem fluvius Alpis, in Istrum exeunt. Omnem enim Europam Ister emetitur

διὰ μέσθ τεττων ἰόντες ^b, ἐσβάλλουσι ἐς τὸν
 Ἰσρον· ὅτοι μὲν αὐτιγενέες ποταμοὶ Σκυ-
 θικοὶ συμπληθύουσι αὐτόν.

μθ'. Εκ δὲ Αγαθύρσων Μάρης ποταμὸς
 ῥέων συμμίσγεται τῷ Ἰσρῷ· ἐκ δὲ τῆ Αἴ-
 μω τῶν κορυφῶν τρεῖς ἄλλοι μεγάλοι ῥέ-
 οντες πρὸς βορέην ἄνεμον, ἐσβάλλουσι ἐς
 αὐτόν, Ατλας, καὶ Αὔρας, καὶ Τίβισις ^c·
 διὰ δὲ Θρηϊκῆς καὶ Θρηϊκῶν τῶν Κροβύζων
 ῥέοντες, Αἰθρὺς ^d, καὶ Νόης, καὶ Αρτάνης ^e,
 ἐκδιδῶσι ἐς τὸν Ἰσρον· ἐκ δὲ Παιόνων, καὶ
 Ἑρεος Ῥοδόπης, Κίος ποταμὸς μέσος ^f χί-
 ζων τὸν Αἴμον, ἐσδιδοῖ ἐς αὐτόν. ἐξ Ἰλ-
 λυριῶν δὲ ῥέων πρὸς βορέην ἄνεμον Αγγρος
 ποταμὸς, ἐσβάλλει ἐς πεδίον τὸ Τρβαλι-
 κόν, καὶ ἐς ποταμὸν Βρόβγον· ὁ δὲ Βρόβγος
 ἐς τὸν Ἰσρον· ὅτω ἀμφοτέρως ἐόντας μεγά-
 λας ὁ Ἰσρος δέκειαι ^g. ἐκ δὲ τῆς κατύπερ-
 θε χώρας Ομβρικών, Κάρπις ποταμὸς, καὶ
 ἄλλος Αλπις ποταμὸς πρὸς ^h βορέην ῥέον-
 τες ἄνεμον, καὶ οὗτοι ἐκδιδῶσι ⁱ ἐς αὐτόν.

^b τεττῶν ῥόντες. ^c Τίβισις. ^d Αἰθρῆς. ^e Αρτάνης. ^f μέσος.
^g διαδέχεται. ^h Αλπις πρὸς. ⁱ ἐκδιδῶσι.

90 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ῥέει γὰρ δὴ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ὁ Ἰσρος, ἀρξάμενος ἐκ Κελῶν, οἱ ἑχαιοὶ πρὸς ἡλίεθ δυσμέων μετὰ Κύνητας οἰκέεσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ. ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης, ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίης ἐσβάλλει.

ν'. Τετέων ὦν τῶν καταλεχθέντων, καὶ ἄλλων πολλῶν συμβαλλομένων τὸ σφέτερον ὕδωρ, γίνεσθαι ὁ Ἰσρος ποταμῶν μέγιστος· ἐπεὶ ὕδωρ γε, ἐν πρὸς ἐν συμβάλλειν, ὁ Νεῖλος πληθεῖ ἀποκρατέει^α. ἐς γὰρ δὴ τῷτον ἔτε ποταμὸς, ἔτε κρήνη ὑδεμίη ἐσδιδῶσα, ἐς πληθὸς οἱ συμβάλλεται. ἴσος^β δὲ αἰεὶ ῥέει ἐν τε θέρει καὶ χειμῶνι ὁ Ἰσρος, κατὰ τοιούτῃ τοι, ὥς ἐμοὶ δοκέει· τῷ μὲν χειμῶνος ἐστὶ ὅσοσπερ ἐστὶ· ὀλίγω τε μέζων τῆς ἐωϋτῷ φύσιος γίνεσθαι. ὕεται γὰρ ἡ γῆ αὕτη τῷ χειμῶνος πάμπαν ὀλίγω· κρητῶν δὲ πάντα χραταί. τῷ δὲ θέρειος ἡ χιῶν ἡ ἐν τῷ χειμῶνι πεσῶσα ἀμφιλαφῆς, τηκομένη πάντοθεν ἐσδιδῶ ἐς τὸν Ἰ-

^α ἱκρατία. ^β οἱ συμβάλλεται οἱ. ἴσος.

sumpto ex Celtis initio, qui omnium in Europa ad solis occasum extremi sunt post Cynetas, totamque permenfus Europam, transversa ingreditur Scythiae.

50. His quae recensui fluminibus, et aliis multis aquas suas conferentibus, Ister fit omnium fluviorum maximus. nam si alterius cum alterius aqua comparetur, profecto Nilus copia aquae antecellit, quod in eum nullus neque fluvius neque fons ingrediens, ad incrementum aquae confert. Quod autem Ister sibi semper par fluit tam aestate quam hyeme, ob id fit, ut mihi videtur, quod hyeme est quantus est, et parvulo major fit suâ naturâ. nam per hyemem penitus paululum in ea regione pluit, sed ubique ningit. Aestate vero nix, quae sub hyemem decidit permulta, undique liquefacta in Istrum di-

labitur. Sic et ipsa haec nix in eum immissa, simul auget, cumque ea imbres multi atque vehementes. Quippe per aestatem pluit: quo tempore quanto plus aquae sol ad se attrahit quam hyeme, tanto magis multiplicantur Istro immixta aestate quam hyeme. Ita quum paria faciat Ister datis aquis et acceptis, fit ut semper videatur sibi esse similis.

51. Ex fluviis ergo qui apud Scythas sunt, unus est Ister. Post hunc Tyres, qui ab aquilone means, ortum trahit ex ingenti palude, quae Scythicam terram a Neuride separat. ad ostium hujus incolunt Graeci qui Tyritae vocantur.

52. Tertium flumen est Hypanis ex Scythia veniens, et ex magna palude profluens, circum quam pascuntur equi silvestres candidi: recteque vocatur haec palus, mater Hypanis. Ex hac igitur ortus

σρον. αὕτη τε δὴ ἡ χιῶν ἐσθιδούσα ἐς αὐ-
τὸν, συμπληθύνει, καὶ ὄμβροι πολλοὶ τε καὶ
λάβροι σὺν αὐτῇ. ὕει γὰρ δὴ τὸ θέρους.
ὅσω δὲ πλέον ἐπ' ἐωϋτὸν ὕδωρ ὃ ἥλιος ἐπ-
έλκειαι ἐν τῷ θέρει ἢ ἐν τῷ χειμῶνι, το-
σέτω τὰ συμμισγόμενα τῷ Ἰσρῷ, πολλη-
πλήσιά ἐστι τῷ θέρους ἢ περὶ τῷ χειμῶνος.
ἀντίθιθέμενα δὲ ταῦτα, ἀντισήκωσις γίνε-
ται, ὥς τε ἴσον μιν αἰεὶ φαίνεσθαι ἐόντα.

να'. Εἰς μὲν δὴ τῶν ποταμῶν τοῖσι ^c
Σκύθησι ἐστὶ ὁ Ἰσρος· μετὰ δὲ τῷτον, Τύ-
ρης. ὅς ἀπὸ βορέω μὲν ἀνέμῳ ὁρμαῖται, ἐρ-
χέαι δὲ ῥέων ἐκ λίμνης μεγάλης, ἣ οὐρί-
ζει τὴν τε Σκυθικὴν καὶ Νευρίδα γῆν. ἐπὶ
δὲ τῷ στόματι αὐτῷ κατοίκησαι Ἕλληνες,
οἱ Τυρίται καλέονται.

ιβ'. Τρίτος δὲ Ὑπανίς ποταμὸς ὁρ-
μαῖται ἐκ ^d τῆς Σκυθικῆς, ῥέει δὲ ἐκ λίμ-
νης μεγάλης, τὴν περὶ νέμονται ἵπποι ἄ-
γριοι λευκοί. καλέεταί δι' ἡ λίμνη αὕτη
ὀρθῶς, μήτηρ Ὑπάνιος· ἐκ ταύτης ὦν ἀ-

^c Hacc vox τοῖσι non est in MS. ^d ὁρμαῖται μὲν ἐξ.

νατέλλων ὁ Ὑπανις ποταμὸς ῥέει. ἐπὶ
 μὲν πένιε ἡμερέων πλόον βραχὺς καὶ γλυ-
 κὺς ἐστὶ· ἀπὸ δὲ τήδε, πρὸς θαλάσσης τεσ-
 σέρων ἡμερέων πλόον, πικρὸς δεινῶς. ἐκδιδοῖ
 γὰρ ἐς αὐτὸν κρήνη πικρὴ, ἔτι δὴ τι ἔῤῥα
 πικρὴ, ἢ μεγάθει σμικρὴ ἐοῦσα, κινᾷ τὸν
 Ὑπανιν, ἐόντα ποταμὸν ἐν ὀλίγοισι μέ-
 γαν. ἐστὶ δὲ ἡ κρήνη αὕτη ἐν ἔροισι χώ-
 ρης τῆς τε ἀροτήρων Σκυθέων καὶ Αλαζό-
 νων. ἔνομα δὲ τῇ κρήνῃ, καὶ ὅθεν ῥέει τῷ
 χώρῳ, Σκυθισὶ μὲν, Εξαμπαῖος· κατὰ δὲ
 τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, Ἰραὶ ὁδοί. συνά-
 γουσι δὲ τὰ τέρματα ὅ, τε Τύρης καὶ ὁ
 Ὑπανις κατὰ Αλαζόνας· τὸ δὲ ἀπὸ τού-
 του, ἀποσρέψας ἐκάτερος ῥέει εὐρύνων τὸ
 μέσον.

γ'. Τέταρτος δὲ, ὁ Βορυσθένης ποτα-
 μὸς, ἐστὶ τε ὁ μέγιστός τε μετὰ Ἰστρον τε-
 τέων καὶ πολυαρχέσατος, κατὰ γνώμας τὰς
 ἡμετέρας, ἔτι μᾶλλον τῶν Σκυθικῶν ποτα-
 μῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, πλὴν

^c ποταμὸς, ὅς ἐστι τε.

amnis Hypanis fluit fere quinque dierum navigatione, brevis, et dulcis, sed inde quatuor a mari dierum navigatione sanequam amarus, propter amarum qui in eum fluit fontem: adeo, inquam, amarum, ut quum sit exiguus magnitudine, inficiat Hypanin flumen, in paucis magnum. Est autem hic fons in finibus regionis Scytharum aratorum et Alizonum, eodem nomine quo locus unde emanat, Scythice quidem Exampaeus, Graeca autem lingua, ἱερὰ ὁδοί, *id est, sacrae viae*. Apud Alizonas autem contrahunt terminos suos Tyres et Hypanis: mox deinde in diversum abeuntes, mediam intercapedinem laxant.

53. Quartus fluvius est Borysthenes, secundum Istrum maximus illorum, et nostra sententia, non modo Scythicorum fluviorum longe uberrimus, sed etiam ceterorum omnium, praeter Aegyptium Ni-

96 MELPOMENE. IV.

lum, cum quo non licet alium comparare. Ceterorum autem uberrimus est Borysthenes, pascua praebens amoenissima et accommodatissima pecoribus, nec non optimorum excellenter plurimorum piscium affatim : idem ad potandum suavissimus, limpidus inter turbidos fluens ; juxta quem fementis optima fit, et herba, ubi non feritur regio, altissima. In hujus quoque ostio ingens vis salis sua sponte concrevit. Praebet item ingentia cete ad falsuram, spinis carentia, quae antacaeos appellant. Alia praeterea praestat admiratione digna. Porro quadraginta quidem dierum navigatione usque ad locum Gerrheum, cognoscitur ab aquilone vento fluere : at superiora per quae fluit, nemo hominum eloqui potest : videtur tamen fluere per solitudinem ad Scytharum agricolarum plagam. nam hi Scythae decem dierum navigatione accolunt hoc flumen. Cujus

Νεῖλος τῷ Αἰγυπλίῳ. τέτρω γὰρ ἔκ οἱά τέ
 ἐστὶ συμβαλέειν ἄλλον ποταμόν· τῶν δὲ
 λοιπῶν Βορυθῆνης ἐστὶ πολυαρχέσατος, ὃς
 νομάς τε καλλίσας καὶ εὐκομιδεσάτας^α
 κτήνεσι παρέχειαι, ἰχθύας τε ἀρίστους δια-
 κριδὸν πλείστους^β· πίνεσθαι τε ἡδιστὸς ἐστὶ·
 ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι· σπόρος
 τε παρ' αὐτὸν ἄριστος γίνεται· ποίη τε,
 τῇ ὃ σπεύρειαι ἢ χώρα, βαθυτάτη. ἅλεις
 τε ἐπὶ τῷ σόμαλι αὐτῷ αὐτόμαλοι πῆγνυν-
 ται ἄπλετοι· κήτεά τε μεγάλα ἀνάκαν-
 θα, τὰ ἀντακαίς καλέουσι, παρέχεται ἐς
 ταρίχευσιν, ἀλλὰ τε πολλὰ θωυμάσαι
 ἄξια. μέχρι μὲν νυν Γερρῆες χώρα, ἐς τὸν
 τεσσεράκοντα ἡμερέων πλόος ἐστὶ, γινώσκε-
 ται ῥέων ἀπὸ βορέω ἀνέμου· τὸ δὲ κατύ-
 περθε δι' ὧν ῥέει ἀνθρώπων ὅδεις ἔχει φρά-
 σαι. φαίνεται δὲ ῥέων δι' ἐρήμους ἐς τῶν γε-
 ωργῶν τῶν Σκυθέων τὴν χώραν. ἔτσι γὰρ
 οἱ Σκύθαι παρ' αὐτὸν ἐπὶ δέκα ἡμερέων
 πλόον νέμονται. μένους δὲ τέτρε τῷ ποταμῷ

^α εὐκομιδεσάτας. ^β διακριδὸν ὃ πλείους.

καὶ Νεῖλος ἐκ ἔχω φράσαι τὰς πηγὰς· δο-
κέω δὲ, ὅδε ὕδεις Ἑλλήνων. ἀγχι^β τε δὴ
θαλάσσης ὁ Βορυθénéης ῥέων γίνεται, καὶ
οἱ συμμίσγεται ὁ Ὑπανις ἐς τὸ αὐτὸ τέλος
ἐκδιδώς. τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ποταμῶν του-
τέων ἐὼν ἔμβολον τῆς χώρας, Ἰππολέων
ἄκρη καλέειαι. ἐν δὲ αὐτῷ ἱρὸν Μητρὸς^γ
ἐνίδρυται· πέρην δὲ τῆς ἱρῆς ὑπὸ τῷ Ὑπάνι
Βορυθενῖται κατοικήνται. ταῦτα μὲν τὰ
ἀπὸ τέττεων τῶν ποταμῶν.

νδ'. Μετὰ δὲ τούτους πέμπτος ποτα-
μὸς ἄλλος, τῷ οὐνομα Παντικάπης. ῥέει
μὲν γὰρ καὶ οὗτος ἀπὸ βορέω τε ἐκ λίμ-
νης^δ; καὶ τὸ μεταξὺ τέττε τε καὶ τῆς Βο-
ρυθénéος νέμονται οἱ γεωργοὶ Σκύθαι· ἐκ-
διδῶι δὲ ἐς τὴν Ὑλαίην. παραμεψάμενος
δὲ ταύτην, τῷ Βορυθενεῖ συμμίσγεται.

νε'. Ἐκλὸς δὲ Ὑπάκαρις ποταμὸς, ὃς
ὀρμαῖται μὲν ἐκ λίμνης, διὰ μέσων δὲ τῶν
κομάδων Σκυθέων ῥέων, ἐκδιδῶι κατὰ Καρ-
κινίτιν^ε πόλιν, ἐς δεξιὴν ἀπέργων τὴν τε

^γ ἱρὸν Δήμητρος. ^δ βορέω τε καὶ ἐκ λίμνης. ^ε MS. Καρκίνισον.

tantum ac Nili fontes nec ipse possum,
 nec ullum Graecorum reor posse dicere.
 Idem Borysthenes prope ad mare accedit,
 et Hypanis cum eo miscetur eundem
 in finem egrediens. Quod inter hos am-
 nes interest rostrum regionis, Hippoleon
 promontorium vocitatur, ubi delubrum
 Matris exstructum est. Ultra quod delu-
 brum ad Hypanin incolunt Borystheni-
 tae. Haftenus quae ab his fluviis.

54. Post hos alius, qui quintus est,
 nomine Panticapes, et ipse ab aquilone
 fluens e palude: inter quem et Borysthe-
 nem incolunt Scythae agricolae. Idem in
 Hylaeam ingreditur, qua transmissa, Bo-
 rystheni immiscetur.

55. Sextus est Hypacaris, qui e pa-
 lude manans, mediosque Scythas noma-
 das perfluens, in mare volvitur, juxta Car-
 cinitin oppidum, ad dexteram coërcens

100 MELPOMENE. IV.

Hylaeam, et Dromon qui dicitur Achil-
lis.

56. Septimus est Gerrhus, nomen a
loco obtinens, qui a Borysthene dirimi-
tur circa ea loca apud quae Borysthenes
cognoscitur: cui loco nomen est Gerrho;
fluens autem ad mare determinat regio-
nem Scytharum nomadum ac regionum,
et in Hypacarin dilabatur.

57. Octavus Tanais, qui superius e
vasta palude profluens, in aliam vastiorem
diffunditur, nomine Maeotin, quae dis-
cludit regiones Scythas a Sauromatis. In
hunc Tanain alius influit, nomine Hyr-
gis.

58. His celeberrimis amnibus ita Scy-
thae praediti sunt. Gramen quod in Scy-
thia germinat, omnium quae nos novi-
mus germinum succosissimum est: quod

Ἰλαίην καὶ τὸν Ἀχιλλήϊον καλεόμενον
Δρόμον.

νς'. Ἐβδομος δὲ Γέρρος ποταμὸς ἀπέ-
χισαι μὲν ἀπὸ τῆς Βορυοθένης, κατὰ τῆ-
το τῆς χώρας ἐς ὃ γινώσκεται ὁ Βορυοθέ-
νης· ἀπέχισαι μὲν νυν ἐκ τέττα τῆς χώρας·
ἔνομα δὲ ἔχει τόπερ ὁ χῶρος αὐτὸς, Γέρ-
ρος. ῥέων δὲ ἐς θάλασσαν, ἔριζει τὴν τε
τῶν Νομάδων χώραν, καὶ τὴν τῶν βασιλη-
ϊῶν Σκυθέων· ἐκδιδῶι δὲ ἐς τὸν Ἰπάκαριν.

νζ'. Ογδοος δὲ δὴ Τάναϊς ποταμὸς, ὃς
ῥέει τ'ἀνέκαθεν ἐκ λίμνης μεγάλης ὀρμεώ-
μενος, ἐκδιδῶι δὲ ἐς μέζω ἔτι λίμνην καλε-
ομένην Μαῖητιν, ἣ ἔριζει Σκύθας τε τῆς
βασιληϊκῆς καὶ Σαυρομάτας· ἐς δὲ Τάναϊν
τῆτον ἄλλος ποταμὸς ἐσβάλλει τῷ ἔνομά
ἐστι Ἰργις.

νή. Τοῖσι μὲν δὴ ἔνομαστοῖσι ποταμοῖσι
ἔτῳ δὴ τι οἱ Σκύθαι ἐσκευάδαται. τοῖσι δὲ
κλήνεσι ἣ ποίη ἀναφυομένη ἐν τῇ Σκυθικῇ,
ἐστι ἐπιχυλώατη πασέων ποιέων τῶν ἡ-

μῆϊς ἴδμεν. ἀνογομένοισι δὲ τῷσι κλήνεσι
ἔστι σαθμῶσαοθαι ὅτι τῷθ' ἔτῳς ἔχει.

νθ' Τὰ μὲν δὴ μέγιστα ἔτῳ σφι εὐπο-
ρά ἐστι· τὰ δὲ λοιπὰ νόμαια κατὰ τὰδέ σφι
διακέειλαι. θεὸς μὲν μέγας τέσδε ἰλάσκον-
ται, Ἰσίνην μὲν μάλισα, ἐπὶ δὲ, Δία τε καὶ
Γῆν, νομίζοντες τὴν Γῆν τῷ Διὸς εἶναι γυ-
ναῖκα. μέλα δὲ τέτῳς, Απόλλωνά τε καὶ ὕ-
ρανίνην Αφροδίτην, καὶ Ἡρακλέα, καὶ Ἀρεα.
τέτῳς μὲν πάντες οἱ Σκύθαι νενομίκασι. οἱ
δὲ βασιλῆῃσι^α Σκύθαι καὶ τῷ Ποσειδέωνι
δύοσι. ὀνομάζειαι^β δὲ Σκυθισί, Ἰσίνη μὲν,
Ταξιτί· Ζεὺς δὲ ὀρθόταλα κατὰ γνώμην
γε τὴν ἐμὴν καλεόμενος Παπαῖος· Γῆ δὲ,
Απία· Απόλλων δὲ, Οἰτόσυρος· οὐρανίη
δὲ Αφροδίτη, Ἀρίππασα^γ· Ποσειδέων δὲ,
Θαμιμασάδας^δ. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμὸς
καὶ νηὸς οὐ νομίζουσι ποιεῖν, πλὴν Ἀρηί·
τέτῳ δὲ νομίζουσι.

ξ'. Θυσίη δὲ ἡ αὐτὴ πᾶσι κατέστηκε
περὶ πάντα τὰ ἰσὰ ὁμοίως, ἐρδομένη ὧδε^ε.

^α οἱ δὲ καλεόμενοι βασιλῆῃσι. ^β ὀνομάζονται. ^γ Ἀρτίμπασα.

^δ Θαμιμασάδης. ^ε ἐρδομένη δὲ ὧδε.

ita se habere dissectis pecoribus licet discernere.

59. Et sic quidem maxima apud eos abundant. cetera autem ad ritus et leges hoc modo sunt eis instituta. Deorum hos solos placant, Vestam ante omnes, deinde Jovem ac Tellurem; existimantes Tellurem Jovis conjugem esse. Post hos Apollinem, et coelestem Venerem, et Herculem, et Martem. Hos cuncti Scythae deos arbitrantur. Sed qui regii Scythae vocantur, etiam Neptuno sacrificant. Appellantur autem Scythice Vesta Tabiti: Jupiter, Papaeus mea sententia rectissime: Tellus, Apia: Apollo, Oetofyrus: coelestis Venus, Arippasa: Neptunus, Thammisades. Simulacra et aras et delubra facere non statuunt, praeterquam Marti; huic probant facere.

60. Idem sacrificium prorsus omnibus apud omnia templa fieri eodem mo-

do est institutum, quod tale est: Victima ipsa primoribus implicita pedibus sistitur, cujus a tergo stans qui sacrificat, tracto principio funis, pecudem dejicit, eaque concidente deum invocat, cui illam mactat: deinde circumdat laqueum collo, tum injecto baculo circumagit, ac strangulat non incenso igni, non profecans, non adspersgens; sed ubi pecudem strangulavit, et pellem detraxit, ad coquendum se vertit.

61. Verum quum Scythica regio lignorum sit admodum inops, hoc ab illis ad carnem coquendam excogitatum est. Ubi victimas pelle nudarunt, nudant quoque ossa carnibus, dehinc injiciunt, si ad manum habeant, lebetes indigenas Lesbii crateribus maxime assimiles, nisi quod sunt multo capaciores; in hos injicientes succensis ossibus hostiarum, coquunt. Si autem non adfuerit lebes, omnes carnes hostiarum in alvos illarum injicientes a-

τὰ μὲν ἱρήϊον αὐτὸ ἐμπεποδισμένον τοὺς
ἐμπροσθίους πόδας ἔθηκε^ε. ὁ δὲ θύων, ὁ-
πισθεν τῷ κήνεος ἐσεὼς, σπάσας τὴν ἀρ-
χὴν τῷ σρόφῳ, καὶ αὐτὰ ἄλλει μιν· πίπλον-
τος δὲ τοῦ ἱρήϊου, ἐπικαλέει τὸν θεὸν τῷ
ἂν θύῃ· καὶ ἔπειτα βρόχῳ περιῶν ἔβαλε τὸν
αὐχένα. σκυλαλὶδα δὲ ἐμβαλὼν περιάγει,
καὶ ἀποπνίγει· ὅτε πῦρ ἀνακαύσας, ὅτε κα-
ταρξάμενος, ὅτ' ἐπισπείσας. ἀποπνίξας δὲ
καὶ ἀποδείρας, τράπεται πρὸς ἔψῃσιν.

ζα'. Τῆς δὲ γῆς τῆς Σκυθικῆς αἰνῶς
ἀξὺλῃ εὐούσης, ὧδέ σφι ἐς τὴν ἔψῃσιν τῶν
κρεῶν ἐξεύρηται. ἐπεὶ ἀποδείρωσι τὰ ἱ-
ρήϊα, γυμνῶσι τὰ ὀστέα τῶν κρεῶν· ἔπειτα
ἐσβάλλουσι^ε ἢ μὲν τύχωσι ἔχοντες ἐς λέ-
θητας ἐπιχωρίους, μάλιστα Λεσβίοισι κρη-
τῆρσι προσεικέλεις, χωρὶς ἢ ὅτι πολλῶ μέ-
ζονας· ἐς τέτυκς ἐσβάλλοντες, ἔψῃσιν ὑπο-
καίοντες τὰ ὀστέα τῶν ἱρήϊων· ἢ δὲ μή σφι
παρῇ λέβης, οἱ δὲ ἐς τὰς γαστέρας τῶν ἱ-
ρήϊων ἐσβάλλοντες τὰ κρέα πάντα, καὶ πα-

^ε ἐμπεποδισμένον τὴν δύο πόδας τὴν ἐμπροσθίαν ἔθηκε. Sed
insuper habet MS. ἐμπεποδισμένος. ^ε ἔπειτα δ' ἐσβάλλουσι.

106 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ραμίζαντες ὕδωρ, ὑποκαίβουσι τὰ ὄσέα. τὰ δὲ αἰθέλαι κάλλιψα. αἱ δὲ γαστέρες χωρέουσι εὐπετέως τὰ κρέα ἐφλωμένα τῶν ὀσέων· καὶ ἔτω βῆς τε ἐωϋτὸν ἐξέλπει, καὶ τᾶλλα ἰρήϊα ἐωϋτὸ ἕκαστον. ἐπεὰν δὲ ἐψῆθῃ τὰ κρέα, ὁ θύσας, τῶν κρεῶν καὶ τῶν σπλάγχνων ἀπαρξάμενος, ρίπτει ἐς τὸ ἔμπροσθεν. θύουσι δὲ καὶ τᾶλλα πρόσβαλα, καὶ ἵππους μάλισα.

ξβ'. Τοῖσι μὲν δὴ ἄλλοισι τῶν θεῶν ἔτω θύουσι, καὶ ταῦτα τῶν κληνέων. τῷ δὲ Ἀρηϊ ὧδε κατὰ νόμους· ἑκάστοισι τῶν ἀρχηίων ἐσίδρυταί σφι Ἀρηος ἱρὸν τοιόνδε· Φρυγάνων Φάκελοι συνενεαίλαι ὅσον τ' ἐπὶ σαδίεσσι τρεῖς μῆκος καὶ εὖρος, ὕψος δὲ ἔλασσον· ἄνω δὲ τέττε, τετράγωνον ἀπεδον πεποιήλαι· καὶ τὰ μὲν τρία τῶν κώλων ἔστι ἀπότομα, κατὰ δὲ τὸ ἓν, ἐπιβατόν. ἔτεος δὲ ἑκάστῃ ἀμάξας πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐπινέουσι Φρυγάνων. ὑπονοσέει γὰρ δὴ αἰεὶ ὑπὸ τῶν χειμῶνων. ἐπὶ τέττε δὴ τέττε ὄγ-

qua admixta, ossa succendunt. Quibus acerrime ardentibus, et alvis facile capientibus carnes ossibus separatas, ita fit ut bos se ipse excoquat: et item cetera sacrificia unumquodque se ipsum. Coctis carnibus, is qui immolavit, earum atque intestinorum proficias fumens ante se porricit. Immolant autem et alias oves, tum praecipue equos.

62. Et aliis quidem diis hunc in modum et tales pecudes immolant: Marti vero sic legitimo ritu. Singulis in curiis ab eis struitur tale templum: Sarmentorum fasces congeruntur trium in longum latumque stadiorum, minoris tamen sublimitatis: desuper quadrata planities efficitur: tria latera praerupta sunt, quartum acclive, per quod ascendatur. Eo quotannis comportant centum quinquaginta plaustra sarmentorum. nam semper propter coeli

108 MELPOMENE. IV.

atrocitatem illa marcescunt. Super hanc congeriem ferreus acinaces a singulis vetustus statuitur. Idque est Martis simulacrum, cui annuas hostias offerunt ovium et equorum; et sane plura his sacrificant quam ceteris diis. Ex hostibus captivis centesimum quemque immolant, non eodem quo et pecora modo, sed diverso. nam ubi capitibus vinum libaverunt, ipsos in vas jugulant: dehinc in congeriem farmentorum sublatum acinaci cruorem invergunt. Hunc quidem supra ferunt. inferius autem prope templum ista faciunt: Virorum interemptorum omnes humeros dextros praecidunt una cum manibus et in aërem jaciunt. et ceteris, deinde solennibus confectis abeunt: quò autem ceciderit manus, ibi jacet, ac seorsum cadaver.

63. Et sacrificia quidem haec eis sunt

καὶ ἀκινάκης σιδήρεος ἰδρυται ἀρχαῖος ἐκά-
στοισι· καὶ τῷτ' ἐς τὴν Ἀρης τὸ ἄγαλμα.
τῷτ' δὲ τῷ ἀκινάκει θυσίας ἐπέλειβες προσ-
άγχοι προβάτων καὶ ἵππων. καὶ δὴ καὶ τοῖσδ'
ἐτι πλέω θύουσι ἢ τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι.
ὅσους δ' ἂν τῶν πολεμίων ζωγρήσωσι, ἀπὸ
τῶν ἑκατὸν ἀνδρῶν ἄνδρα ἓνα^α θύουσι, τρό-
πῳ οὐ τῷ αὐτῷ ὧ καὶ τὰ πρόβατα, ἀλλ'
ἑτεροῖω. ἐπεὰν γὰρ οἶνον ἐπισπείσωσι κα-
τὰ τῶν κεφαλέων, ἀποσφάζουσι τοὺς ἀν-
θρώπους ἐς ἄλγος· καὶ ἐπειὶ ἀνερείκοντες
ἄνω ἐπὶ τὸν ὄγκον τῶν Φρυγάνων, κατα-
χέουσι τὸ αἷμα τῷ ἀκινάκεος. ἄνω μὲν δὴ
φορέουσι τῷτο. κάτω δὲ παρὰ τὸ ἱερόν ποι-
εῦσι τάδε· τῶν ἀποσφαγέντων ἀνδρῶν τῶς
δεξιούς ὤμους πάντας ἀποτάμνοντες σὺν
τῇσι χερσὶ, ἐς τὸν ἥερα ἰεῖσι· καὶ ἐπειὶ καὶ
τὰ ἄλλα ἀπέρξαντες ἱρήϊα ἀπαλλάσσον-
ται. χεὶρ δὲ τῇ ἂν πέσῃ κέαιαι^β, καὶ χω-
ρὶς ὁ νεκρός.

ξγ'. Θυσίαι μὲν νυν αὐταὶ σφι κατε-

^α Vocem ἓνα non agnoscit MS. ^β κείαιαι.

110 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

φέασι. ὑσὶ δὲ οὗτοι ἔδεν νομίζουσι, ἔδὲ τρέφειν τοπαράπαν ἐν τῇ χώρῃ θέλουσι.

ξδ'. Τὰ δ' ἐς πόλεμον ἔχοντα ὧδέ σφι διακέαλαι^ε. ἐπεὰν τὸν πρῶτον ἄνδρα καταβάλῃ ἀνὴρ Σκύθης, τῷ αἵματος ἐμπίναται ὅσους δ' ἂν φονεύσῃ ἐν τῇ μάχῃ, τεττέων τὰς κεφαλὰς ἀποφέρει τῷ βασιλεῖ. ἀπεκείκας μὲν γὰρ κεφαλὴν, τῆς ληϊῆς μέλαμβάνει τὴν ἂν λάβωσι· μὴ ἐνείκας δὲ, ἢ. ἀποδείρει δὲ αὐτὴν τρόπῳ τοιῷδε· περιταμὼν κύκλῳ περὶ τὰ ὦτα, καὶ λαβόμενος τῆς κεφαλῆς, ἐξίει. μετὰ δὲ, σαρκίσας βοὸς πλευρῇ, δέφει τῇσι χερσί. ὀργίσας δὲ αὐτὸ, ἅτε χειρόμακτρον ἔκτῃαι. ἐκ δὲ τῶν χαλινῶν τῷ ἵππου τὸν αὐτὸς^δ ἐλαύνῃ, ἐκ τέττε ἐξάπτει, καὶ ἀγάλλεται. ὅς γὰρ ἂν πλείεστα δέρματα χειρόμακτρα ἔχῃ^ε, ἀνὴρ ἄριστος οὗτος κέκριται. πολλοὶ δὲ αὐτέων ἐκ τῶν ἀποδερμάτων καὶ χλαίνας ἐπεΐνυσθαι ποιεῦσι, συρράπτοντες κατὰ περ βαίτας. πολλοὶ δὲ ἀνδρῶν ἐχθρῶν

^ε διακείται. ^δ τὸν αὐτὸν αὐτός. ^ε ἔχει.

instituta. Sues vero illi nihil morantur, quas nec alere omnino in regione volunt.

64. Quae vero ad bellum attinent, hunc in modum sunt eis comparata. Quem primum virum dejecerit vir Scythae, ejus sanguinem potat: quoscunque in proelio interemerit, eorum capita regi offert. nam capite allato, fit praedae quamcunque ceperit particeps, alioqui experts. Caput hoc modo pelle nudat: In orbem illud amputat circa aures, verticeque sumpto excutit, deinde involvens carni ex bovis latere, manibus subigit ac mollitum, tanquam mantile possidet, eaque ex habenis equi quem agitat, appensa gloriatur: ut quisque enim coria mantilia plurima habet, ita vir judicatur praestantissimus. Sunt quoque multi qui ex corii hujus frustris laenas densari curant, confarinantes tanquam sifyras pastorias. Multi

112 MELPOMENE. IV.

etiam occisorum hostium manus dextras cum ipsis unguibus excoriant, opercula haec pharetrarum habentes. Est autem inter omnia coria humanum fere et crassum maxime et candore splendidum. Multi etiam totos homines excoriatos, et super ligna extentos, in equis circumferunt.

65. Haec ab illis ita sunt recepta. Ipsis autem capitibus non utique omnium, sed inimicissimorum haec faciunt; quisque illud quod est infra supercilia, serra abscisum prorsus expurgat: et crudo tantum bovis corio, si pauper sit; si dives, non modo exterius inducit bovino corio, verum etiam interius inaurat, et sic uterque pro poculo utitur. Idem agunt de familiaribus, si inter eos extiterint discordiae, et alter eorum apud regem victoria sit potitus. Haec capita hospitibus, qui ad eum veniunt alicujus apud ipsum

τὰς δέξιās χέρας νεκρῶν ἐόντων ἀποδείραν-
τες αὐτοῖσι ^α ὄνυξι, καλύπτρας τῶν Φαρε-
τρέων ποιεῦναι. δέσμα δὲ ἀνθρώπου, καὶ πα-
χὺ καὶ λαμπρόν, ἦν ἄρα σχεδὸν δερμάτων
πάντων λαμπρότατον λευκότητι. πολλοὶ
δὲ καὶ ὅλους ἀνδρας ἐκδείραντες, καὶ διατείναν-
τες ἐπὶ ζύλων, ἐπ' ἵππων περιφέρουσι.
ταῦτα μὲν δὴ ἔγω σφι νενόμισαι.

ξέ. Αὐτὰς δὲ τὰς κεφαλὰς, ἔτι ^β πάν-
των, ἀλλὰ τῶν ἐχθρίων, ποιεῦσι τάδε·
ἀποπρίσας ἕκαστος πᾶν τὸ ἐνερθεν τῶν ὀ-
ρρύων, ἐκκαθαίρει· καὶ ἦν μὲν ἡ πένης, ὅδ' ἔ-
σωθεν ὠμοβοήν μούνην περιτείνας, οὕτω
χρᾶται· ἦν δὲ ἡ πλέσιος ^γ, τὴν μὲν ὠμο-
βοήν περιτείνει· ἔσωθεν δὲ περιχρυσώσας,
τω χρᾶται ποτηρίῳ. ποιεῦσι δὲ τῷτο καὶ
καὶ τῶν οἰκηίων, ἦν σφι διάφοροι γίνωνται, καὶ
ἐπικρατήσῃ ^δ αὐτῇ παρὰ τῷ βασιλεί.
ἔινων δὲ οἱ ἐλθόντων τῶν ἀν' λόγον ποιή-
σαι, τὰς κεφαλὰς ταύτας παραφέρει, καὶ

^α ἀποδείραντες καὶ διατείναντες αὐτοῖσι. ^β ἔτι. ^γ δὲ πλέσιος.
^δ τις ἐπικρατήσῃ.

114 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἐπιλέγει ὥς οἱ ἐόντες οἰκήϊοι πόλεμον προσέ-
 ῥήκαντο, καὶ σφρων αὐτὸς ἐπεκράτησε,
 ταύτην τὴν ἀνδραγαθίην λέγοντες^ε.

ξς'. "Απαξ δὲ τῷ ἐνιαυτῷ ἐκάσθ· ὁ νο-
 μάρχης^ε ἕκαστος ἐν τῷ ἐωϋτῷ νομῷ κρινᾷ^ε
 κρητῆρα οἶνθ, ἀπ' οὗ πίνῃσι τῶν Σκυθέων
 ὅσοις δὴ ἄνδρες πολέμιοι ἀραιρημένοι ἔωσι·
 τοῖσι δὲ ἂν μὴ κατεργασμένον ἦ τῷτο, ὃ
 γεύονται τοῦ οἶνθ τούτθ, ἀλλ' ἠτιμωμένοι
 ἀποκατέαται. ὄνειδος δὲ σφι ἐςὶ μέγιστον
 τῷτο· ὅσοι δὲ αὐτῶν^ε καὶ κάρλα πολλοὺς
 ἄνδρας ἀναιρηκότες ἔωσι, οὗτοι δὲ σύνδυο
 κύλικας ἔχοντες, πίνῃσι ὁμῶ.

ξζ' Μάντιες δὲ Σκυθέων εἰσὶ πολλοί,
 οἱ μαντεύονται ῥάβδοις ἰτεῖησι πολλῇσι
 ὧδε· ἐπεὰν φακέλθς ῥάβδων μεγάλθς ἐνεί-
 κωνῆαι, θέντες χαμαὶ, διεξελίσσῃσι αὐτῆς·
 καὶ ἐπὶ μίαν ἐκάστην ῥάβδον τιθέντες, θεσπί-
 ζῃσι. ἅμα τε λέγοντες ταῦτα, συνειλέσῃσι
 τὰς ῥάβδους ὀπίσω, καὶ αὐτὶς κατὰ μίαν
 συντιθεῖσι. αὕτη μὲν σφι ἡ μαντικὴ πα-

^ε λέγεται. ^ε ἡνομάρχης. ^ε ὅσοι δὲ ἂν αὐτῶν.

existimationis, exhibet: refertque illos, quum essent domestici, et ad pugnam laccessissent, ab ipso esse superatos: id strenuitatis loco ponentes.

66. Semel autem quotannis quilibet regionis princeps in eadem regione miscet vini craterem, de quo bibunt Scythae, a quibus hostes sublati sunt; at non inde gustant qui nihil tale ediderint, sed sine honore seorsum sedent: quae res apud eos maximae est ignominiae. Qui vero illorum complures caedes fecerunt, hi duobus pariter quos habent calicibus potant.

67. Apud eosdem multi sunt vaticinatores, qui pluribus virgis salignis divinant, ad hunc modum: Grandes virgarum fasces quum attulerunt, humi positos dissolvunt, ac separatim ponentes illarum singulas, fata praedicunt, et dum ista dicunt, vice versa virgas convolvunt, ac rursum sigillatim componunt. Haec est illis

116 MELPOMENE. IV.

tradi et majoribus divinatio. Sed Ena-
ries et semiviri, ajunt sibi a Venere tradi
divinationem. Tiliae igitur fronde vati-
cinantur. Tiliam ubi quis trifariam sci-
derit, digitis suis eam implicans ac resol-
vens vaticinatur.

68. Horum tres maxime probatos ar-
cessit rex Scytharum, quoties aegrotat, eo
modo quo dixi vaticinantes ; et semper
fere hi dicunt talia, nempe hunc aut il-
lum civem (indicant autem hominem de
quo loquuntur) pejerasse per regia folia :
(est autem Scythis mos plerunque juran-
di per regia folia, quum maximum volunt
interponere jusjurandum) protinusque is,
quem dixerint pejerasse, adductus, coar-
guitur scientia divinandi, tanquam com-
pertus falso dejerasse per regia folia, et
ob id regem aegrotare. Si ille inficiatur

τρωίῃ ἐσί^α. οἱ δὲ ἐνάριες καὶ οἱ ἀνδρόγυνοι
τὴν Αφροδίτην σφι λέγῃσι μαντικὴν ὄσιναι·
Φιλύρης ὦν Φλοιῷ μαντεύονταί, ἐπεὰν τὴν
Φιλύρην τρίχα^β χίση διαπλέκων ἐν τοῖσι
δακτύλοις τοῖσι ἐωϋτῆ, καὶ διαλύων, χρᾶ.

ξή. Ἐπεὰν δὲ βασιλεὺς ὁ Σκυθέων κά-
μη, μεταπέμπεται τῶν μαντίων ἄνδρας
τρεῖς τῆς εὐδοκιμέοντος μάλισα, οἱ τρώπῳ
τῷ εἰρημένῳ μαντεύονταί. καὶ λέγῃσι οὗτοι
ὥς τοεπίπαν μάλισα τάδε, ὥς τὰς βασι-
ληϊᾶς ἰσίας ἐπιόρχηκε ὃς καὶ ὃς λέγοντες τῶν
ἁσῶν τὸν ἄνδρὰ λέγῃσι· (τὰς δὲ βασιληϊᾶς
ἰσίας νόμος Σκυθήσι ταμάλισά ἐστι ὁμνύσαι
τότε ἐπεὰν τὸν μέγιστον ὅρκον ἐθέλωσι ὁμ-
νύσαι) αὐτίκα δὲ διαλελαμμένος ἄγεται
ἔστος τὸν ἄνδρὰ Φῶσι ἐπιόρχῃσαι. ἀπιγμέ-
νον δὲ ἐλέγχουσι οἱ μάντιες ὥς ἐπιόρχήσας
φαίνειται ἐν τῇ μαντικῇ τὰς βασιληϊᾶς ἰσί-
ας, καὶ διὰ ταῦτα ἀλγέει ὁ βασιλεὺς. ὁ δὲ
ἀρνέεται, καὶ φάμενος ἐπιόρχῃσαι, καὶ δεινο-
λογέειται. ἀρνεομένης δὲ τούτης, ὁ βασιλεὺς

^α μὲν τοι ἡ μαντικὴ παλαιῇ σφι ἐστὶ. ^β τρίχα MS.

μεταπέμπειαι ἄλλας διπλησίους μάντιας·
 καὶ ἦν μὲν καὶ ἔστοι ἐσορέωντες ἐς τὴν μαντι-
 κήν, καταδήσῃσι ἐπιρκῆσαι, τῷδε ἰθέως
 τὴν κεφαλὴν ἀποτάμνῃσι, καὶ τὰ χρήματα
 αὐτῷ διαλαγχάνῃσι οἱ πρῶτοι τῶν μαν-
 τίων· καὶ ἦν δὲ ^c οἱ ἐπελθόντες μάντιες ἀ-
 πολύσωσι, ἄλλοι πάρῃσι μάντιες, καὶ μά-
 λα ἄλλοι. ἦν ὧν οἱ πλεῦνες τὸν ἄνθρωπον
 ἀπολύσωσι, δέδοκται τοῖσι πρῶτοις τῶν
 μαντίων αὐτοῖσι ἀπόλλυσθαι.

ξθ'. Απολλῦσι δῆτα αὐτὸς ^d τρόπῳ
 τοιῷδε· ἐπεὰν ἄμαξαν καμάρης ^e Φρυγά-
 νων πλήσωσι, καὶ ὑποζεύξῃσι βῆς, ἐμπεδή-
 σαντες τὰς μάντιας, καὶ χέρας ὀπίσω δῆ-
 σαντες, καὶ σομάσαντες, κατειργνῦσι ἐς μέσα
 τὰ φρύγανα. ὑποπρήσαντες δὲ αὐτὰ, ἀπιεῖ-
 σι φοβήσαντες τὰς βῆς. πολλοὶ μὲν δὲ συγ-
 κατακαίονται τοῖσι μάντισι βόες, πολλοὶ
 δὲ περικεκαυμένοι ἀποφεύγῃσι, ἐπεὰν αὐ-
 τέων ὁ ῥυμὸς καίκαυθῃ. κατακαίουσι δὲ
 τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ καὶ δι' ἄλλας αἰτίας

^c μαντίων ἦν δὲ. ^d ἀπολλῦσι δὲ αὐτὸς. ^e νοκ καμάρης
 ignoratur in MS.

se dicens non pejerasse, atque indignatur, rex duplum numerum vaticinorum arcescit: qui inspecta divinandi ratione, si et ipsi hominem perjurii convicerint, sine mora caput abcidunt; ejusque facultates inter se partiuntur primi vaticini. Sin vero illi qui supervenerunt vaticini homines absolverint, alii atque alii praesto sunt: quorum si plures absolverint, decretum est primis illis vaticinis esse pereundum.

69. Eosque hunc in modum necant. Plaustrum concamaratum ubi sarmentis referferunt, bobusque junxerunt, vaticinos pedibus implicatis, et manibus post tergum revinctis, atque ore obstructo, infolciunt in medium sarmentorum: incensisque illis territando agitant boves. quorum boum multi cum vaticinis concremantur, multi ambusti, cremato illorum temone, aufugiunt. Hoc quem dixi modo comburunt vaticinos, etiam ob alias

causas, appellantque falsos vates.

70. Sed quos morte rex afficit, eorum nec liberos linquit, sed universos mares interficit, feminis nihil laesis. Foedera cum quibuscunque ineunt Scythae, hoc modo ineunt: Infuso in grandem calicem fictilem vino, commiscent eorum sanguinem qui feriunt foedus, percutientes cultello aut incidentes gladio paululum corporis. deinde in calice tingunt acinacem, sagittas, securim, jaculum. Haec ubi fecerunt, multa apprecantur: postea vinum epotant non modo ii qui foedus faciunt, sed etiam comitum ii qui sunt maximae dignitatis.

71. Regum autem sepulchra in Gerhis sunt. Ubi Borysthenes jam navigabilis est, ibi, quum rex eis decessit, ingentem in terra scrobem fodiunt forma quadrata. hoc ubi praepararunt, suscipiunt cadaver, corpore incerato, alvo discissa at-

τοὺς μάντιας, ψευδομάντιας καλέοντες.

ο'. Τὸς δ' ἂν ἀποκλείνη[†] βασιλεὺς, τέ-
τέων ὃδὲ τὸς παῖδας λείπει, ἀλλὰ πάντα
τὰ ἔρσενα κλείνει, τὰ δὲ θήλεα οὐκ ἀδι-
κέει. ὄρκια δὲ ποιεῦναι Σκύθαι ὧδε, πρὸς
τὸς ἂν ποιέωνται· ἐς κύλικα μεγάλην κε-
ραμίνην οἶνον ἐγχέαντες, αἷμα συμμίσγασι
τῶν τὰ ὄρκια ταμνομένων, τύφαντες ὑπέ-
αλι ἢ ἐπιταμόντες μαχαίρῃ σμικρὸν τῷ σώ-
ματος· καὶ ἔπειτα ἀποβάφαντες ἐς τὴν κύλι-
κα ἀκινάκεια, καὶ οἷς ὃς, καὶ σάγαριν, καὶ ἀκόν-
τιον· ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, κατεύ-
χονται πολλά, καὶ ἔπειτα ἀποπίνεσι αὐ-
τοί τε οἱ τὸ ὄρκιον ποιέμενοι, καὶ τῶν ἐπο-
μένων οἱ πλείους ἄξιοι.

οα'. Ταφαὶ δὲ τῶν βασιλῆων ἐν Γέρ-
ροισι εἰσὶ. ἐς ὃ ὁ Βορυθῆνης ἐςὶ προσ-
πλωτὸς, ἐνθαῦτα ἐπεὰν σφι ἀποθάνῃ ὁ
βασιλεὺς, ὄρυγμα γῆς μέγα ὀρύσσουσι τε-
τράγωνον. ἐτόϊμον δὲ τοῦτο ποιήσαντες,
ἀναλαμβάνουσι τὸν νεκρὸν, κατακεκρωμέ-

[†] ἀποκλείνει.

νον μὲν τὸ σῶμα· τὴν δὲ νηδὺν ἀναχιοθεῖσαν, καὶ καθαρθεῖσαν, πλέην κυπέρου κεκομμένου, καὶ θυμὴματος, καὶ σελίνου σπέρματος, καὶ ἀνήσου, συνέρραμμένην ὀπίσω, καὶ κομίζουσι ἐν ἀμάξῃ ἐς ἄλλο ἔθνος. οἳ δὲ ἂν παραδέξωνται κομιοθέντα τὸν νεκρὸν, ποιεῦσι τάπερ οἱ βασιλῆιοι Σκύθαι· τῷ ὧτὸς ἀποτάμνονται, τρίχας περικείμεναι, βραχίονας περιτάμνονται ^a, μέτωπον καὶ ῥίνα καταμύουσιν, διὰ τῆς τε ἀριστερῆς χειρὸς οἷσθες διαβυνέονται. ἐνθεῦτεν δὲ κομίζουσι ἐν ἀμάξῃ τὸν νέκυν τῷ βασιλέως ἐς ἄλλο ἔθνος τῶν ἀρχαίων. οἳ δὲ σφί ἐπονται, ἐς τῆς πρότερον ἦλθον. ἐπεὰν δὲ πάντας περιέλθωσι τὸν νέκυν κομίζοντες, ἐν Γέρροισι ἔχαια καλοικημένοισι εἰσὶ τῶν ἐθνέων τῶν ἀρχαίων, καὶ ἐν τῇσι ταφῇσι. καὶ ἐπεὶ ἐπεὰν θέωσι τὸν νέκυν ἐν τῇσι θήκησι ἐπὶ σιδάδος, παραπήξαντες αἰχμὰς ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῷ νεκρῷ, ξύλα ὑπερτείνουσι, καὶ ἐπεὶ ῥίφι κατασεγάζουσι. ἐν δὲ τῇ λοιπῇ εὐρυχωρίῃ τῆς

^a Haec quatuor verba τρίχας περικείμεναι, βραχίονας περιτάμνονται non sunt in MS.

que expurgata, quam filere contuso et thymiamate apiique femine et anisi quum expleverunt, consuunt rursus, et in plauastro ad aliam gentem ferunt. Qui vero delatum cadaver excipiunt, eadem agunt quae regii Scythae: auris aliquid decidunt, crinem circumtendent, brachia circumcidunt, frontem nasumque consauciant, sinistram manum sagittis trajiciunt. Postmodum regis cadaver in plauastro ferunt ad aliam gentem cui imperitant, quae ipsos comitatur ad eos unde primum venerant. Ubi jam mortuum ferentes, lustraverunt universas gentes, in Gerrhis extrema habitantibus sunt gentium, quibus imperant, et in his sepulchris. Quem postquam in loculis posuerunt super torum, mucronibus hinc atque hinc defixis, desuper ligna extendunt, ac deinde salignis ramis contegunt. In reliqua loculi spatiositate aliquam ejus pallacam strangula-

124 MELPOMENE. IV.

tam sepeliunt, et pincernam, et cocum, et equisonem, et ministrum, et internuncium, nec non equos et aliarum rerum omnium primitias, quinetiam phialas aureas. nam argentum aut aes in usu non habent. His aëtis, humum certatim atque avide injiciunt, cupientes tumulum quam maximum efficere.

72. Circumacto anno, rursus hoc agunt: E famulis reliquis aptissimos sumunt. sunt autem hi ingenui Scythae; illi enim serviunt, quos ipse rex jusserit. nam pecunia emptos servos non habent. Horum ministrorum quinquaginta quum strangulaverunt ac totidem praestantissimos equos, alvo eorum exempta et expurgata, paleis implent, ac consuunt: et ubi dimidium fornicis super duo ligna, dimidium supinum statuentes, alterumque dimidium fornicis super altera duo ligna,

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ, Δ. 123

Θήκης, τῶν παλλακέων τε μίην ἀποπνί-
 ξαντες θάπιδσι, καὶ τὸν οἶνοχόον, καὶ μάγει-
 ρον, καὶ ἵπποκόμον, καὶ διηκόνον, καὶ ἀγγελιη-
 φόρον, καὶ ἵππους, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων
 ἀπαρχάς, καὶ Φιάλας χρυσέας. ἀργύρῳ δὲ
 ἔδεν ἔδὲ χαλκῷ χρέωνται. ταῦτα δὲ ποιή-
 σαντες, χῆσι πάντες χῶμα μέγα, ἀμιλλώ-
 μενοι, καὶ προθυμεόμενοι ὡς μέγιστον ποιῆσαι.

οἷ. Ἐνιαυτοῦ δὲ περιφερομένου, αὐτῆς
 ποιεῦσι τοιόνδε. λαβόντες τῶν λοιπῶν θε-
 ραπόνων τοὺς ἐπιτηδεωτάτους· οἷδὲ εἰσι
 Σκύθαι ἐγγενέες· ἔτσι γάρ εἰσι θεραπεύον-
 τες τῆς αὐτοῦ βασιλεὺς κελεύσει, ἀρ-
 γυρώνηλοι δὲ ἔκ εἰσι σφι θεράποντες· τε-
 τέων ὧν τῶν διηκόνων ἐπεὰν ἀποπνίξωσι
 πεντήκοντα, καὶ ἵππους τῆς καλλίστης πεν-
 τήκοντα, ἐξελόντες αὐτέων τὴν κοιλίην, καὶ
 καθήραντες, ἐμπιπλάσι ἀχύρων, καὶ συρ-
 ράπτουσι. ἀψίδος δὲ ἡμισυ ἐπὶ ξύλα δύο,
 ἡμισυ σήσαντες ὑπὸ ἰον, καὶ τὸ ἕτερον ἡμισυ
 τῆς ἀψίδος ἐπ' ἕτερα δύο καταπήξαντες

126 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

τρόπῳ τοιούτῳ, πολλὰ ταῦτα ἔπειλα τῶν
ἵππων καλαμήκεα ξύλα παχέα διελάσαν-
τες μέχρι τῶν τραχήλων, ἀναβιάζονται^β
αὐτοὺς ἐπὶ τὰς ἀφίδας. τῶν δὲ, αἱ μὲν
πρότεραι ἀφίδες ὑπέχουσι^γ τῆς ὤμης τῶν
ἵππων· αἱ δὲ, ὅπιοθεν παρὰ τῆς μηρῆς,
τὰς γαστέρας ὑπολαμβάνουσι σκέλεα δὲ ἀμ-
φότερα κατακρέμαται μετέωρα. χαλινὸς
δὲ καὶ σόμια ἐμβαλόντες ἐς τῆς ἵππου, κα-
τατείνουσι ἐς τὸ πρόσθεν αὐτέων, καὶ ἔπει-
τα ἐκ παρσάλων δέουσι. τῶν δὲ δὴ νεηνί-
σκων τῶν ἀποπεπνυγμένων τῶν πεντήκον-
τα ἕνα ἕκαστον ἀναβιάζουσι ἐπὶ τὸν ἵπ-
πον^δ, ὧδε ἀναβιάζοντες· ἔπειτ' ἀνεκρῶ ἐ-
κάς τε παρὰ τὴν ἄκανθαν ξύλον ὀρθὸν διε-
λάσωσι μέχρι τῆς τραχήλου, κάτωθεν δὲ
ὑπερέχει τῆς ξύλου τούτου, τὸ ἐς τὸν ὅρμον
πηγνύουσι τῆς ἐτέρας ξύλου τῆς διὰ τῆς ἵππου·
ἐπιστήσαντες δὲ κύκλῳ τὸ σῆμα ἵππεας
τοιούτους ἀπελαύνουσι.

οὔ. Οὕτω μὲν τῆς βασιλῆας θάπτεται.

^β ἀναβιάζουσι. ^γ MS. ὑπερέχουσι. ^δ ἐπ' ἵππων.

MELPOMENE. IV. 127.

tali modo defixerint, multa illa tum oblonga ligna crassa per equos ad cervicem usque quum trajecerunt, attollunt eos supra fornices, quorum priores fornices sustinent armos equorum, posteriores vero juxta femora suscipiunt ventres, utrisque cruribus superne dependentibus. Equos autem infrenant, eorumque habenas anteriora extendunt, et mox ad palos alligant: dehinc super eorum singulos statuunt singulos quinquaginta juvenum stragulatorum hunc in modum. Unicuique eorum rectum stipitem praeter spinam ad cervicem usque transfigunt: quod inferitis extat aliquid stipitis, id infigunt formini ligni alterius quo equus trajectus est. His equitibus sepulchro circumpositis abeunt.

73. Hunc in modum reges sepeliunt.

128 MELPOMENE. IV.

Alios autem Scythas, quum decesserunt, proximi quique in plaustris collocatos ad amicos circumferunt. eos singuli amicorum excipientes, epulum comitantibus praebent; sed et cadaveri similiter ex omnibus apponit, quae caeteris. Ad hunc modum quadraginta diebus privati homines circumaguntur: dehinc humanantur. Scythae autem qui sepeliverunt tali modo purgantur. Ubi caput terferunt abluuntque, circa corpus ita agunt. Tria ligna statuunt mutuo inclinata, circa haec praetendunt lanea pilea, quam maxime constipantes, et in alveum in medio lignorum pileorumque positum lapides conjiciunt ex igne perlucidos.

74. Nascitur autem apud eos cannabis lino simillima, praeterquam crassitudine ac magnitudine: sed multo ista cannabis est praestantior, vel sua sponte nascens, vel fata: ex qua Thraces quidem

τὲς δὲ ἄλλες Σκύθας, ἔπεαν ἀποθάνωσι,
 περιάγῃσι οἱ ἀγχοτάτω προσήκοντες κατὰ
 τὲς Φίλους ἐν ἀμάξῃ^α κειμένους. τῶν δὲ
 ἕκαστος ὑποδεκόμενος εὐωχέει τοὺς ἐπομέ-
 νους, καὶ τῷ νεκρῷ ἀπάντων παραπλησίως
 παρατίθησι ὅσα τοῖσι ἄλλοις. ἡμέρας δὲ
 τεσσεράκοντα ἔτῳ οἱ ἰδιῶται περιάγονται,
 ἔπειτα θάπτονται. θάψαντες δὲ οἱ Σκύ-
 θαι, καθαίρονται τρόπῳ τοιῷδε· σμησάμε-
 νοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνάμενοι, ποιεῦσι
 περὶ τὸ σῶμα τάδε· ἔπεαν ξύλα σήσωσι
 τρία ἐς ἄλληλα κεκλιμένα, περὶ ταῦτα
 πύλῃς εἰρινέες περιτείνουσι· συμφράζαντες
 δὲ ὡς μάλισα, λίθους ἐκ πυρὸς διαφανέας
 ἐσθάλλουσι ἐς σκάφην κειμένην ἐν μέσῳ
 τῶν ξύλων τε καὶ τῶν πύλων.

οἷ. Εἷσι δὲ σφι κάρναβις φυομένη ἐν τῇ
 χώρῃ, πλὴν παχύτητος καὶ μεγάλῃος, τῷ
 λίνῳ ἐμφερεςάτη. ταύτῃ δὲ πολλῷ ὑ-
 περφέρει ἡ κάρναβις αὕτη· καὶ αὐτομάτη
 καὶ σπειρομένη φύεται· καὶ ἐξ αὐτῆς Θρηϊκές

^α ἀμάξῃσι.

130 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

μὲν καὶ εἴματα ποιεῦναι τοῖσι λινέοις ὁμοιότατα· ὃδ' ἂν, ὅσις μὴ κάρτα τρίβων εἴη αὐτῆς, διαγνοίη λίνου ἢ καννάβιος ἐστὶ· ὅς δὲ μὴ εἶδέ κω τὴν καννάβίδα, λίνεον δοκήσει εἶναι τὸ εἶμα.

οέ'. Ταύτης ὦν οἱ Σκύθαι τῆς καννάβιος τὸ σπέρμα ἐπεὰν λάβωσι, ὑποδύνουσι ὑπὸ τῆς πίλως, καὶ ἔπειτα ἐπβάλλουσι ^b τὸ σπέρμα ἐπὶ τοὺς διαφανέας λίθους τῷ πυρί. τὸ δὲ θυμῆσαι ἐπβαλλόμενον, καὶ ἀτμίδα παρέχειναι τοσαύτην, ὥς ἐ' Ἑλληνικῇ ἔδεμῇ ἂν μιν πυρὶ ἀποκρατήσῃ· οἱ δὲ Σκύθαι ἀγάμενοι τῇ πυρὶ ὠρύονται. τῷτό σφι ἀντὶ λυτρῶ ἐστὶ. ὃ γὰρ δὴ λένεται ὕδαλι τοπαράπαν τὸ σῶμα. αἱ δὲ γυναῖκες αὐτέων ὕδωρ παραχέουσιναι, κατασώχουσι περὶ λίθον τρηχὺν τῆς κυπαρίσσης, καὶ κέδρου, καὶ λεβάνης ξύλων· καὶ ἔπειτα τὸ κατασωχόμενον τῷτο, παχὺ ἐὼν, καὶ καταπλάσσονται ^c πᾶν τὸ σῶμα καὶ τὸ πρόσωπον· καὶ ἅμα μὲν εὐωδίη σφέας ἀπὸ

^b ὑποβάλλουσι. ^c ἐὼν, καταπλάσσονται.

etiam vestimenta conficiunt lineis similima: neque sane nisi quis admodum peritus sit ejus, linea sint an cannabina, queat dignoscere: et qui non viderit cannabem existimabit lineum esse vestimentum.

75. Hujus ergo cannabis semen ubi acceperint Scythae sub pileis succedunt, ac deinde id supra lapides igne per lucidos jaciunt. Id vero aggrediens suffire etiam vaporem reddit tantum, ut Graecum nullum thuribulum eum superet. Hoc odore gaudentes Scythae fremunt; quod apud ipsos loco lavacri est. neque enim aqua lavant omnino corpus, sed uxores eorum adfundentes aquam, ad lapidem scabrum conterunt cypressi et cedri et thuris ligni aliquid: deinde istud detritum, quod est crassum, etiam oblinunt toto corpore et facie. Id eas simul bene

olentes facit, simul postero die, auferentes illud oblitum,undas ac splendas.

76. Externis vero et hi ritibus uti magnopere cavent, ne quidem mutuis inter se: sed Graecorum etiam minime, ut ostendit Anacharsis, et deinde iterum Scyles. Siquidem Anacharsis quum multum orbis terrarum contemplatus esset, et magnam sapientiam inde confecisset, ad sedes Scytharum proficiscebatur. Is quum per Hellespontum navigans tenuisset Cyzicum, vovit Matri deorum, (offendit enim Cyzicenos ei diem festum magnifico sane apparatu celebrantes) si salvus sospesque domum revertisset, sacrificaturum se eodem ritu quo Cyzicenos sacrificantes vidisset, et pervigilium instituturum. Quum igitur in Scythiam venisset, ingressus regionem quae dicitur Hylaea, eaque est juxta Achillis Dromon sita, ubique om-

τέττε ἔχει, ἅμα δὲ ἀπαιρέσαι τῇ δευτέρῃ
ἡμέρῃ τὴν καταπλασὺν ^δ, γίνονται καθα-
ραὶ καὶ λαμπραί.

ος'. Ξεινικοῖσι δὲ νομαίοισι καὶ ἔστοι αἰ-
νῶς χρᾶσθαι Φεύγουσι, μήτοι γε ὦν ἀλ-
λήλων, Ἑλληνικοῖσι δὲ καὶ ἤκιστα ^ε, ὡς δι-
έδεξαν Ἀνάχαρσις τε καὶ δεύτερα αὐτῆς
Σκύλης. τοῦτο μὲν γὰρ Ἀνάχαρσις, ἐ-
πεὶ τε γῆν πολλὴν θεωρήσας, καὶ ἀπο-
δεξάμενος κατ' αὐτὴν σοφίην πολλήν, ἐ-
κομίζετο ἐς ἡδεα τὰ Σκυθέων· πλέων δὲ
δὶ Ἑλλησπόντου ^ε, προσίχει ἐς Κύζικον·
καὶ εὔρε γὰρ τῇ Μητρὶ τῶν Θεῶν ἀνά-
γοντας τοὺς Κυζικηνὲς ὀρθὴν μεγαλοπρε-
πέα κάρτα, εὔξατο τῇ Μητρὶ ὁ Ἀνάχαρ-
σις, ἣν σῶς καὶ ὑγιὲς ἀπονοσήσῃ ἐς ἐωϋ-
τοῦ, θύσειν τε κατὰ ταυτὰ κατὰ ὥρα
τὲς Κυζικηνὲς ποιεῦντας, καὶ παννυχίδα
θήσειν. ὡς δὲ ἀπείκετο ἐς τὴν Σκυδικήν,
καταδὺς ἐς τὴν καλεομένην Ὑλαίην· ἣ
ἐστὶ μὲν παρὰ τὸν Ἀχιλλήϊον Δρόμον,

^δ καταπλασὺν. ^ε δὲ ἤκιστα. ^ε πλέων δὶ Ἑλλησπόντου.

τυγχάνει δὲ πᾶσα ἔσση δεινῶν παντοί-
 ων πλὴν· ἐς ταύτην δὴ καταδύς ὁ Ἀ-
 νάχαρσις, τὴν ὀρθὴν πᾶσαν ἐπετέλεε τῇ
 θεῷ, τύμπανόν τε ἔχων, καὶ ἐκδησάμενος
 ἀγάλαμα. καὶ τις τῶν Σκυθέων κατα-
 φραδοὺς αὐτὸν ταῦτα ποιεῦντα, ἐσήμηνε
 τῷ βασιλεῖ Σαυλίῳ· ὁ δὲ, καὶ αὐτὸς ἀπι-
 κόμενος, ὡς εἶδε τὸν Ἀνάχαρσιν ποιεῦντα
 ταῦτα, τοξεύσας αὐτὸν ἀπόκτεινε. καὶ
 νῦν ἦν τις εἰρήνη περὶ Ἀναχάρσιος, ὃ φασι
 μιν Σκύθαι γινώσκειν, διὰ τῆτο ὅτι ἐξεδή-
 μησέ τε ἐς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ξεινικοῖσι ἔθεσι
 διεχρήσατο. ὡς εἰ ἐγὼ ἤκιστα Τίμνῳ τῷ
 Ἀριαπεΐθεος^α ἐπιτρόπῳ, εἶναι αὐτὸν Ἰδαν-
 θύρσου^β τοῦ Σκυθέων βασιλέως πατρὸν,
 παῖδα δὲ εἶναι Γνέρεα τῷ Λύκῳ τῷ Σπαρ-
 γαπίθεος. εἰ ὦν ταύτης ἦν τῆς οἰκίας Ἀ-
 νάχαρσις, ἴσω ὑπὸ τῷ ἀδελφεῷ ἀποθανόν.
 Ἰδάνθυρσος γὰρ ἦν παῖς Σαυλῆς, Σαύλιος
 δὲ ἦν ὁ ἀποκλείνας Ἀνάχαρσιν.

οἷ. Καί τοι τινὰ ἤδη ἤκιστα λόγον ἄλ-

^α Σπαργαπίθης. ^β Ἰδαθύρσος.

nigenis arboribus referta. In hanc ingressus Anacharsis, omnem festi ceremoniam deae persolvit, tympanum tenens, alligatisque simulacris. Haec eum agentem quidam Scythia animadvertens, indicium detulit Saulio regi. Rex quum et ipse contulisset se eo, et Anacharsin ea facientem inspexisset, excussa sagitta necavit. Et nunc si quis de Anacharsi interroget, Scythae negant se novisse hominem, ob id quod in Graeciam peregrinatus externosque sit mores sectatus. Sicut autem ego accepi ex Timne tutore Spargapithis, esse eum patrum Idanthyrsi Scytharum regis, filium Gnuri, nepotem Lyci, pronepotem Spargapithis. Itaque si ex hac familia extitit Anacharsis, sciat se ab fratre fuisse interemptum. Idanthyrsus enim fuit filius Saulii, Saulius autem fuit qui Anacharsin interemit.

77. Quanquam et aliud quiddam Per

loponnenses audiui referentes, Anacharsin a rege Scytharum missum, Graeciae fuisse discipulum, et quum redisset, dixisse ei qui ipsum miserat, cunctos Graecos esse in omni sapientia occupatos, Lacedaemoniis exceptis, quibus solis datum esset prudenter dare et accipere rationem. Verum haec narratio temere ab ipsis Graecis ficta est. Hic igitur vir, quemadmodum antea dictum est, trucidatus fuit, et tale aliquod fatum propter externos ritus et Graecas consuetudines consequutus.

78. Multis autem sane annis postea interjectis similia excepit Scyles, Aripithis filius. etenim Aripithes Scytharum rex, cum alios filios multos sustulit, tum Scylem ex uxore Istrina, haudquaquam cive, quae filium Graecam linguam litterasque edocuit. Interjecto deinde tempore, Aripithe per dolum occiso a Sparga-

λον ὑπὸ Πελοποννησίων λεγόμενον, ὡς ὑπὸ τῶν ^c Σκυθέων βασιλέος Ανάχαρσις ἀπομεμφθεὶς, τῆς Ἑλλάδος μαθητὴς γένοιτο· ὀπίσω τε ἀπονοστήσας, Φαίῃ πρὸς τὸν ἀποπέμφαντα, Ἑλληνας πάντας ἀχόλως εἶναι ἐς ^d πασάν σοφίην, πλὴν Λακεδαιμονίων· τούτοισι δὲ εἶναι μένοισι σωφρόνως δοῦναι τε καὶ δέξασθαι λόγον. ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ λόγος ἄλλως πέπλασαι ὑπ' αὐτῶν ^e Ἑλλήνων. ὅσῳ ὦν ἀνὴρ, ὥσπερ πρότερον εἰρέθη, διεφθάρη. ἔτος μὲν νυν ἔτῳ δὴ ἔπρῃξε ^f διὰ ξεινικά τε νόμαμα καὶ Ἑλληνικάς ὁμιλίας.

οἷ. Πολλοῖσι δὲ κάρτα ἔτεσι ὕστερον Σκύλης ὁ Αριπείθεος ^g ἔπαθε παραπλήσια τέτῳ. Αριπείθει γὰρ τῷ Σκυθέων βασιλεῖ γίνεται μετ' ἄλλων παίδων Σκύλης. ἐξ Ἰσρινῆς δὲ γυναικὸς ἔτος γίνεται, καὶ ἑδαμῶς ἐγχωρίης· τὸν ἢ μήτηρ αὕτη γλῶσσάν τε Ἑλλάδα καὶ γράμματα ἐδίδαξε. μετὰ δὲ, χρόνῳ ὕστερον, Αριπείθης

^c τοῦ ^d πρὸς. ^e ὑπὸ τῶν. ^f δὴ τι ἔπρῃξε. ^g Αριαπίθεος
semper MS.

μὲν τελευτᾷ δόλῳ ὑπὸ Σπαργαπείθεος
 τῷ Αγαθύρσων βασιλῆος· Σκύλης δὲ τὴν
 τε βασιληϊὴν παρέλαβε, καὶ τὴν γυναικα
 τῷ πατρὸς, τῇ ἔνομα ἦν Οποίη. ἦν δὲ αὐ-
 τη ἡ Οποίη ἀσὴ ἐξ ἧς ἦν Οριχος Αριπεί-
 θεϊ παῖς. βασιλεύων δὲ Σκυθέων ὁ Σκύ-
 λης, διαίτη μὲν ὕδαμῶς ἠρέσκετο Σκυθικῇ,
 ἀλλὰ πολλὸν πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ μάλ-
 λον τετραμμένος ἦν ἀπὸ παιδεύσιος τῆς
 ἐπεπαύδευτο. ἐποίεε τε τοῖστο· εὔτε ἀγά-
 γαι τὴν στρατιὴν τῶν Σκυθέων ἐς τὸ Βορυ-
 θενεϊτέων ἄστυ· (οἱ δὲ Βορυθενεῖται ἔτοι
 λέγῃσι σφέας αὐτὰς εἶναι Μιλησίους) ἐς
 τούτους ὅπως ἔλθοι ὁ Σκύλης, τὴν μὲν στρα-
 τὴν κατελίπεσκε ἐν τῷ προαστείῳ, αὐτὸς
 δὲ ὅπως ἔλθοι ἐς τὸ τεῖχος, καὶ τὰς πύλας
 ἐγκληίσσειε, τὴν στρατὸν ἀποδέμενος τὴν
 Σκυθικὴν, λάβεσκε ἂν Ἑλληνίδα ἐσθῆτα·
 ἔχων δὲ ἂν ταύτην, ἠγόραζε, οὔτε δορυ-
 φόρων ἐπομένων, ἔτε ἄλλῃ ὕδενός. τὰς δὲ
 πύλας ἐφύλασσον, μή τις μιν Σκυθέων ἴδοι

pithe Agathyrforum rege, Scyles regnum suscepit, et uxorem patris, nomine Opoeam. Erat autem Opoea haec civis, ex qua erat Aripithi filius Oricus. Scyli regnum Scytharum obtinenti Scythicus tamen vivendi mos nihil prorsus cordi erat, sed multo magis convertebatur ad Graeca, in quibus fuerat imbutus a puero; et tale quid fecit. Utique quum ad urbem Borysthenitarum Scythicum ducebat exercitum, (Borysthenitae autem se a Milesiis ajunt esse oriundos.) ad hos quoties Scyles veniebat, relicto in suburbanis exercitu, ipse muros ingressus portas obserabat; deposita Scythica veste, Graecum sumebat vestimentum, et eo indutus, in foro spatiabatur, nullo neque satellitum neque alio comitatu; sed portas servabant, nequis Scytharum cerneret eum gestantem hujusmodi vestimentum: et cum in cete-

140 MELPOMENE. IV.

ris Graecorum disciplina utebatur, tum sacra diis faciebat ritu Graeco. Et quum ibi tempus menstruum aut amplius triverat, abscedebat, induta sibi Scythica veste. Idque saepenumero faciebat, exstructis sibi aedibus in Borysthenide, et uxore illinc accepta.

79. Sed quum deberet ei male cedere, ex hac occasione evenit. Affectabat Baccho per Bacchanal initiari, ac initiationem jam sumpturo in manibus, oblatum est ingens ostentum. Erant ei in urbe Borysthenitarum circum aedes (quarum etiam paulo ante habui mentionem) magnas atque magnificas spatii laxitas, circaque eam e lapide candido sphinges et grypes stantes. in has aedes deus fulmen jaculatus est, totaeque deflagraverunt. Scyles nihilominus propterea initiationem peragit. Enimvero Scythae Graecis probro dant bacchari, ne-

ἔχοντα ταύτην τὴν σολήν. καὶ τᾶλλα ἔ-
 χρατο διαίτη Ἑλληνικῇ, καὶ θεοῖσι ἱρὰ
 ἐποίεε κατὰ νόμους τῶν Ἑλλήνων. ὅτε δὲ
 διατρίψει μῆνα ἢ πλεον τούτου, ἀπαλ-
 λάσσειο, ἐνδὺς τὴν Σκυθικὴν σολήν. ταῦ-
 τα ποιέεσκε πολλάκις· καὶ οἰκία^α τε ἐδεί-
 μαλο ἐν Βορυσθένει, καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς
 αὐτὰ ἐπιχωρίην.

οὔ. Ἐπεὶ τε δὲ ἐδέε οἱ κακῶς γενέσθαι,
 ἐγένετο ἀπὸ προφάσιος τοιῆσδε· ἐπεθύμησε
 Διονύσῳ βακχείῳ τελεοῦσθαι· μέλλοντι
 δὲ οἱ ἐς χεῖρας ἄγεσθαι τὴν τελετήν, ἐ-
 γένετο Φάσμα μέγιστον. ἦν οἱ ἐν Βορυσθε-
 νεϊτέων τῇ πόλει, οἰκίης μεγάλης καὶ πολυ-
 τελέος περιβολή, (τῆς καὶ ὀλίγω τι πρότε-
 ρον τεττέων μνήμην εἶχον) τὴν τε περίξ^β
 λευκῷ λίθῳ σφίγγες τε καὶ γρύπες ἔσασαν.
 ἐς ταύτην ὁ θεὸς ἐνέσκηφε βέλος· καὶ ἡ μὲν
 καίεκάη πᾶσα. Σκύλης δὲ οὐδὲν τέττου^γ
 εἶνεκα ἦσαν ἐπέελεσε τὴν τελετήν. Σκύ-
 θαι δὲ τῷ βακχεύειν πέρι Ἑλλησι ὄνειδι-

^α πολλάκις. οἰκία, ^β τὴν περίξ. ^γ τεττέων.

ζῆσι. ὃ γάρ Φασι εἰκὸς εἶναι θεὸν ἐξευρί-
 σκειν τῷτον ὅστις μαίνεσθαι ἐνάγει ἀνθρώ-
 πους. ἐπεὶ τε δὲ ἐτελέσθη τῷ βακχείῳ ὁ
 Σκύλης, ἐπρήψευσε ^d τῶν τις Βορυσθενεί-
 τέων πρὸς τοὺς Σκύδας, λέγων, ‘ Ἡμῖν
 ‘ γάρ ^e καὶ αὐγελάτε, ὦ Σκύθαι, ὅτι βακ-
 ‘ χεύομεν, καὶ ἡμέας ὁ θεὸς λαμβάνει· νῦν
 ‘ ἔστος ὁ δαίμων καὶ τὸν ὑμέτερον βασιλέα
 ‘ λελάβηκε, καὶ βακχεύει τε, καὶ ^f ὑπὸ τῷ
 ‘ θεῷ μαίνεται. εἰ δέ μοι ἀπισέετε, ἔπε-
 ‘ σθε, καὶ ὑμῖν ἐγὼ δείξω.’ εἶποντο τῶν
 Σκυθέων οἱ προεξεῶντες· καὶ αὐτὸς ἀναγα-
 γὼν ὁ Βορυσθενεΐτης, λάβρη ἐπὶ πύργον
 κάτισσε β. ἐπεὶ τε δὲ παρήϊε σὺν τῷ Διά-
 σω ὁ Σκύλης, καὶ εἰδὼν μιν βακχεύοντα οἱ
 Σκύθαι, κάρτα συμφορὴν μεγάλην ἐποίη-
 σαντο. ἐξελθόντες δὲ ἐσήμανον πάσῃ τῇ
 στρατῇ τὰ ἰδοιεν.

π'. Ὡς δὲ μετὰ ταῦτα ἐξήλαυνε ὁ
 Σκύλης ἐς ἡθεᾶ τὰ ἐωῦτοῦ, οἱ Σκύθαι
 προσησάμενοι τὸν ἀδελφεὸν αὐτῷ Οκτα-

^d διπρήψισσι. ^e ἡμῖν δὲ. ^f ὁ βακχεύων, ὁ. ^g ἐκάτῃσι.

gantes esse credibile deum invenisse quo homines ad dementiam adigantur. Posteaquam bacchanali initiatus est Scyles, quidam Borysthenitarum Scythis indicium detulit, inquiens, ‘ Nos enim irride te Scythae quod Bacchanalia agamus, quodque nos deus corripiat; at nunc daemon hic vestrum quoque regem infedit. nam bacchatur et a deo insanit. Quod si mihi non habetis fidem, sequimini me rem vobis ostensurum.’ Primores Scytharum sequuti sunt: quos Borysthenita ille deductos clanculum in turri collocavit. Ubi adfuit Scyles cum thiaso, Scythae eum bacchabundum conspicati, rem ingentis calamitatis esse duxerunt: digressique, ea quae viderant omni exercitui indicarunt.

80. Post haec ubi ad lares suos redibat Scyles, praeposito fratre ejus Octa-

144 MELPOMENE. IV.

masade, ex filia Terei genito, insurrexerunt contra Scylen. Scyles cognito quid de se fieret, et quam ob causam, profugit in Thraciam. Id quum audisset Octamafades, cum exercitu adversus Thraciam contendit: cui ad Istrum progresso Thraces occurrerunt. Et quum conflicturi essent, Sitalces ad Octamafadem misit caduceatorem, cum his mandatis, ' Quid opus est inter nos tentare? Tu
' quidem sororis meae es filius, sed habes
' germanum meum, quem si mihi reddi-
' deris, ego vicissim Scylen trado tibi. Ita
' neque tu, neque ego periclitabor exer-
' citu.' Per haec verba pacem firmabat Sitalces. Erat enim apud Octamafadem frater Sitalcis profugus. Et Octamafades ista accepit, redditoque Sitalci avunculo suo, Scylen cepit fratrem. Et Sitalces qui-

μασάδην, γεγονότα ἐκ τῆς Τήρεω ^α θυγα-
 τρὸς, ἐπανισαίῳ τῷ Σκύλῃ. ὁ δὲ, μα-
 θὼν τὸ γινόμενον ἐπ' ἐωῦτῷ, καὶ τὴν αἰτίην
 δι' ἣν ἐποίεετο, καταφεύγει ἐς τὴν Θρηϊ-
 κην. πυθόμενος δὲ ὁ Οκταμασάδης ταῦ-
 τα, ἐσραϊεύει ἐπὶ τὴν Θρηϊκην· ἐπεὶ τε
 δὲ ἐπὶ τῷ Ισρῷ ἐγένετο, ἠντίασάκ μιν οἱ
 Θρηϊκες. μελλόντων δὲ αὐτέων συνάψαι ^β,
 ἔπεμψε Σιτάλκης παρὰ τὸν Οκταμασά-
 δην, λέγων τοιάδε, ' Τί δεῖ ἡμέας ἀλλή-
 ' λων πειρηθῆναι; εἰς μὲν μευ τῆς ἀδελ-
 ' φεῖς παῖς, ἔχεις δέ μευ ἀδελφεόν· σύ τέ
 ' μοι ἀπόδος τοῦτον, καὶ ἐγὼ σοι τὸν σὸν
 ' Σκύλην παραδίδωμι. σραϊῇ δὲ μήτε σὺ
 ' κινδυνεύσης, μήτ' ἐγώ.' ταῦτά οἱ πέμ-
 ψας ὁ Σιτάλκης ἐπεκηρυκεύετο. ἦν γὰρ
 παρὰ τῷ Οκταμασάδῃ ἀδελφεὸς Σιτάλ-
 κeos πεφευγώς. ὁ δὲ ^γ Οκταμασάδης κα-
 ταινέει ταῦτα. ἐκδιδούς ^δ δὲ τὸν ἐωῦτοῦ
 μήτρωα Σιτάλκῃ ^ε, ἔλαβε τὸν ἀδελφεόν

^α Τυρίω. ^β συνάπλιν. ^γ παφευγώς τῶν. ὁ δὲ. ^δ ἐκδός.
^ε Σιτάλκην.

146 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

Σκύλην. καὶ Σιτάλκης μὲν παραλαβὼν τὸν ἀδελφεὸν, ἀπήγελο. Σκύλεω δὲ Οκταμασάδης αὐτῷ ταύτῃ ἀπέταμε τὴν κεφαλὴν. ἔτῳ μὲν περικτέλλασσι τὰ σφέτερα νόμαα Σκύθαι, τοῖσι δὲ παρακλιώμενοισι ξεινικὸς νόμος τοιαῦτα ἐπιτίμια δίδῃσι.

πα'. Πλῆθος δὲ τὸ Σκυθῶν ἔκ οἷός τε ἐγενόμην ἀτρεκέως πυθέσθαι, ἀλλὰ διαφόρους λόγους περὶ τῷ ἀριθμῷ ἤκον. καὶ γὰρ κάρτα πολλοὺς εἶναι σφεας, καὶ ὀλίγους, ὡς Σκύθας εἶναι. τοσόνδε μέντοι ἀπέφαινον μοι ἐς ὅψιν· ὡς ἔστι ^f μεταξὺ Βορυθιενέος τε ποταμῷ καὶ Ὑπάνιος χώρος· ἔνομα δὲ ἔστι οἱ Ἑξαμπαῖος· τῷ καὶ ὀλίγον τι πρότερον τέτων μνήμην εἶχον, Φάμερος ἐν αὐτῷ κρήνην ὑδαίος πικρῆ εἶναι, ἀπ' ἧς τὸ ὕδωρ ἀπορρέον τὸν Ὑπανν ἀποτοῖν ποιεῖν ^ε. ἐν τέτῳ τῷ χώρῳ κέειαι χαλκήϊον, μεγάθει καὶ ἑξαπλήσιον ^h τῷ ἐπὶ τῷ σόματι τῷ Πόντῳ κρητῆρος, τὸν Πανσανίης ὁ Κλεομβρότου ἀνέθηκε. ὅς δὲ μὴ

^f ὅψιν. ^ε ἔστι. ^h ποίκα. ^h μεγάθῃ ἑξαπλάσιον.

dem accepto fratre reduxit exercitum; Octamafades autem eodem die caput Scylli dempsit. Adeo sua instituta Scythae observant: et iis qui externos ritus adfiscunt, tales irrogant poenas.

81. Multitudinem autem Scytharum non potui exacte indagare, quum de ejus numero varia referentes audiam, et permultos illos, et rursus paucos esse utique Scythas. Quantum autem sub aspectum meum venit: Est inter Borysthenen et Hypanin flumina, locus nomine Exam-paeus: cujus etiam aliquanto antea habuimus mentionem, quum dicebam fontem in eo esse aquae amarae, Hypanin in quem fluit, impotabilem reddentis. Hoc in loco jacet ahenum sexies tantum quantum crater qui est in ostio Ponti, a Pausania Cleombroti filio dedicatus. Quod si

148 MELPOMENE. IV.

quis illum non inspexit, hunc ei in modum declarabo: Sexcentarum est amphorarum facile capax istud in Scythis ahenum, crassitudine digitorum sex. id ajunt indigenae ex aculeis sagittarum esse factum: regem enim suum, nomine Arian-
tan, quum numerum Scytharum scire vellet, jussisse singulos Scythas conferre singulos sagittarum aculeos, proposita morte ei qui non ferret. Ita magnam vim collatam esse aculeorum: et ex his confectum ahenum illud placuisse ei pro monumento relinquere, et in hoc Exam-
paeo dedicare. Haec de multitudine Scytharum audiebam.

82. Miracula autem haec regio nulla habet, praeter flumina cum multo maxima, tum numero plurima. Si quid tamen praeter flumina et magnitudinem campi exhibetur admiratione dignum, id dice-

εἶδέ κω τοῦτον, ὧδε δηλώσω· ἑξακοσίους
ἀμφορέας εὐπετέως χωρέει τὸ ἐν Σκύθῃσι
χαλκήϊον. πάχος δὲ τὸ Σκυθικὸν τοῦτο
χαλκήϊον ἐστὶ δακτύλων ἑξ. τοῦτο ὦν ἔ-
λεγον οἱ ἐπιχώριοι ἀπὸ ἀρδίων γενέσθαι.
βουλόμενον γὰρ τὸν σφέτερον βασιλέα,
τῷ οὐνομα εἶναι Ἀριαντὰν, τῷτον εἰδέναι
τὸ πλήθος τῶν Σκυθέων, κελεύειν μιν
πάντας Σκύθας ἀρδίον ἕκαστον μίην ἀπὸ τῆ
οἰς^ε κομίσαι· ὅς δ' ἂν μὴ κομίσῃ, θάνατον
ἀπείλειε. κομιοῦναι τε δὴ χρῆμα πολ-
λῶν ἀρδίων, καὶ οἱ δοῦναι ἐξ αὐτέων μνημό-
συνον ποιήσας^ε λιπέσθαι. ἐκ τούτων δὴ
μιν τὸ χαλκήϊον ποιῆσαι τῷτο, καὶ ἀνα-
θεῖναι ἐς τὸν Ἑξαμπαῖον τοῦτον. ταῦτα
δὴ περὶ τῆ πλήθους τῆ Σκυθέων ἤκουον.

πβ'. Θωυμάσια δὲ ἡ χώρα αὕτη οὐκ
ἔχει, χωρὶς ἢ ὅτι ποταμὸς τε πολλῷ με-
γίστος, καὶ ἀριθμὸν πλείστος. ὃ δὲ ἀποθωυ-
μάσαι ἄξιον καὶ πάρεξ^δ τῶν ποταμῶν, καὶ
τῆ μεγάθεος τῆ πεδίς, παρέχεται, εἰρή-

^ε κομίσαντι. ^δ ἄξιον, πάρεξ.

σεῖλαι. Ἰχνὸς Ἡρακλέος φαίνεσσι ἐν πέτρῃ
ἐρεὸν, τὸ ἔοικε μὲν βήματι ἀνδρὸς, ἔσι δὲ
τὸ μέγαθος δίπηχυ, παρὰ τὸν Τύρην πο-
ταμόν. τῷτο μὲν νυν τοιῷτό ἔσι.

πγ'. Αναβήσομαι δὲ ἐς τὸν κατ' ἀρ-
χὰς ἡῖα λέξων λόγον. παρασκευαζομένου
Δαρεῖς ἐπὶ τῆς Σκύθας, καὶ ἐπιπέμποντος
ἀγγέλους ἐπιτάξοντος τοῖσι μὲν πεζὸν στρα-
τὸν, τοῖσι δὲ νέας παρέχειν, τοῖσι δὲ ζεύ-
γνυσθαι τὸν Θρηϊκίον Βόσπορον. Ἀρτά-
βανος δ' Ὑγιάσπεος, ἀδελφεὸς ἐὼν Δαρεῖς,
ἔχρηζε μηδαμῶς αὐτὸν στρατιὴν ἐπὶ Σκύ-
δας ποιεῖσθαι, καταλέγων τῶν Σκυθῶν
τὴν ἀπορίην. ἀλλ', ὅ γάρ ἐπειθε συμβε-
λεύων οἱ χρηστὰ, ὁ μὲν ἐπέπαυτο· ὁ δὲ,
ἐπειδὴ οἱ τὰ πάντα παρεσκεύαστο, ἐξήλα-
νε τὸν στρατὸν ἐκ Σέσσων.

πδ'. Ενθαῦτα τῶν Περσέων Οἰόδαζος
ἐδεήθη Δαρεῖς, τριῶν ἐόντων οἱ παίδων, καὶ
πάντων στρατευομένων, ἕνα αὐτῷ κατα-
λειφθῆναι. ὁ δὲ οἱ ἔφη, ὡς Φίλω ἐόντι, καὶ

tur. Vestigium Herculis ostendunt petrae impressum, virili vestigio simile, bicubitali magnitudine, juxta fluvium Tyrem. Et hoc ita se habet.

83. RED EO ad eam quam ab initio institueram orationem: Dario adversus Scythas exercitum comparanti, dimissis nunciis ad imperandum, aliis ut peditatum, aliis ut classem praestarent, aliis ut Bosporum Thracium ponte jungerent: Artabanus, Hystaspis filius, Darii frater, nolebat illum ullo pacto Scythis inferre bellum, commemorans Scytharum inopiam, utilia suadens: quum tamen non persuaderet illi, destitit a dissuadendo. Darius, ubi omnia ei in expedito fuere, copias eduxit ex urbe Susis.

84. Ibi eum Oeobazus ex Persis, cui tres filii erant, et omnes militantes, obsecrabat ut unum sibi relinqueret. Cui Darius tanquam amico et modesta obsecran-

ti, respondit se omnes liberos relicturum. Eo responso Oeobazus magnopere laetabatur, sperans liberos suos missionem habere militiae. At ille adstantes iussit ut omnes Oeobazi filios interimerent. Ita filii Oeobazi obtruncati, illic sunt relictī.

85. Darius Susis movens, postquam pervenit ad Bosporum Calchedoniae, ubi pons junctus erat, illinc conscensa navi, transmisit in Cyaneas, quae dicuntur, quas Graeci prius errabundas fuisse ajunt. Ibi sedens in templo subiciebat oculis Pontum, rem spectaculo dignam. nam inter omnia maria est maxime admirabilis. Cujus longitudo est undecim millium ac centum stadiorum: latitudo (qua latissimus sui est) trium millium ducentorum. Hujus pelagi os latitudinis est quatuor stadiorum: longitudo oris (quod est collum)

μετρίων δεομένῳ, πάντας τοὺς παῖδας καταλείψειν. ὁ μὲν δὴ Οἰόδαζος περιχαρὴς ἦν, ἐλπίζων τὰς ὑέας στρατηνῆς ἀπολελῦσαι· ὁ δὲ ἐκέλευσε τοὺς ἐπεσεῶτας, ἀποκλῆναι πάντας τοὺς Οἰοδάζου παῖδας· καὶ ὅτοι μὲν ἀποσφαγέντες, αὐτοῦ ταύτη ἐλίποντο.

πέ. Δαρεῖος δὲ ἐπεὶ τε πορευόμενος ἐκ Σέσων ἀπῆκετο τῆς Καλχηδονίης ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἵνα ἔξευκτο ἢ γέφυρα, ἐνθεῦτεν ἑσθὰς εἰς νέα, ἔπλεε ἐπὶ τὰς Κυανέας καλουμένας, τὰς πρότερον πλαγκλῖας Ἕλληνες Φασὶ εἶναι. ἐζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ, ἐθνεῖτο τὸν Πόντον ἰόντα ἀξιοθέηλον. πελαγέων γὰρ ἀπάντων πέφυκε θωύμασι-ώτατος· τῷτο μὲν, μῆκος εἰςὶ σάδιοι ἑκατὸν καὶ χίλιοι καὶ μύριοι· τοῦτο δὲ, τῇ εὐρύτατος αὐτὸς ἐωῦτῃ, σάδιοι διηκόσιοι καὶ τριχίλιοι. τῷτου τῷ πελάγεος τὸ σῶμα, ἔστι εὖρος τέσσερες σάδιοι· μῆκος δὲ τοῦ σώματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὴ Βόσπορος κε-

ἔ ὁ δὲ κλισίη τῆς ἐπὶ τυττίῳ ἐπιστάτης. ἔ ἰθὺται.

154 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

κληται, κατ' ὃ δὴ ἔζευκτο ἡ γέφυρα, ἐπὶ
 σαδίους εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐστὶ. τείνει δὲ ἐς
 τὴν Προποντίδα ὁ Βόσπορος. ἡ δὲ Προ-
 ποντὶς, εὔσα εὖρος μὲν σαδίων πεντακοσί-
 ων, μῆκος δὲ τετρακοσίων καὶ χιλίων, κα-
 ταδιδᾷ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐόντα σεινό-
 τητι μὲν ἐπὶ σαδίς, μῆκος δὲ τετρακο-
 σίς. ἐκδιδοὶ δὲ ὁ Ἑλλήσποντος ἐς χάσμα
 πελάγεος τὸ δὴ Αἰγαῖον καλεῖται.

πς'. Μέμετρηται δὲ ταῦτα ὧδε· νηῦς
 ἐπίπαν μάλιστά κη κατανύει ἐν μακρημε-
 ρίῃ^α ὀργυέας ἐπλακισμυρίας, νυκλὸς δὲ, ἑξα-
 κισμυρίας^β. ἥδη ὦν ἐς μὲν Φάσιν ἀπὸ τῆς
 Σόμαλος, (τῆτο γάρ ἐστι τῆς Πόντις μακρό-
 ταιον) ἡμερέων ἐννέα πλόος ἐστὶ, καὶ νυκλῶν
 ὀκτώ· αὗται, ἑνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν
 ὀργυέων γίνονται. ἐκ δὲ τῶν ὀργυέων του-
 τέων, σαδιοὶ ἑκατὸν καὶ χίλιοι καὶ μύριοι εἰσι.
 ἐς δὲ Θερμίσκυραν τὴν ἐπὶ Θερμῳδονί πο-
 ταμῷ ἐκ τῆς Ἰνδικῆς, (κατὰ τῆτο γάρ ἐστι
 τῆς Πόντις εὐρύτατον) τρεῶν τε ἡμερέων καὶ

^α μακρῇ ἡμέρῃ. ^β Hae tres voces absumt ab MS.

MELPOMENE. IV. 155

quae Bosporus dicitur, ubi pons connectebatur, circiter centum viginti stadia. Bosporus ad Propontidem pertinet. Propontis autem latitudinis quingentorum stadiorum est, mille et quadringentorum longitudinis, influens in Hellespontum. Ipse Hellespontus, ubi angustissimus, stadiis septem, quadringentis longus, intrans pelagi hiatus quod Aegaeum vocatur.

86. Haec autem ita dimensa sunt. Navis fere meat omnino septuaginta millia orgyiarum longo die, nocte vero sexaginta millia. Itaque e faucibus Ponti ad Phasin (hoc est enim Ponti longissimum) novem dierum est navigatio, et octo nocturnum, quae fiunt centum ac decem millia orgyiarum et centum, hoc est, stadiorum undecim millia ac centum. E Sindica autem ad Themiscyram, quae est super flumen Thermodontem (hic namque Ponti latissimum est) trium dierum duarumque

156 MELPOMENE. IV.

noctium est navigatio, quae fiunt passuum trecenta ac triginta millia, stadiorum vero tria millia et trecenta. Hunc igitur in modum Pontus ac Bosporus et Hellespontus a me dimensi sunt, et secundum ea quae dixi situm habent. Quinetiam Pontus hic paludem habet influentem in se, non multo quam ipse est minorem, quae Maeotis appellatur, et mater Ponti,

87. Darius, ubi Pontum contempletus est, renavigavit ad pontem, cujus architectus extitit Mandrocles Samius. Contemplatus item Bosporum, duos ad eum cippos erexit e candido lapide, incidens litteris in uno quidem Assyriis, in altero autem Graecis, omnes gentes quas ducebat. Ducebat autem omnes gentes quibus imperabat, continentes numero septingenta millia hominum cum equitatu, praeter classem, quae constabat e navibus sexcentis. His postea cippis Byzantii in

δύο νυχλίων πλόον^ς. αὐται δὲ, τρεῖς καὶ τρι-
ήκοντα μυριάδες ὀργυέων γίνονται, σταδίοι
δὲ, τριηκόσιοι καὶ τριοχίλιοι. ὁ μὲν νυν Πόν-
τος ἕτος καὶ Βόσπορος τε καὶ Ἑλλήσποντος
ἔτω τέ μοι μεμετρέαται, καὶ κατὰ τὰ εἰ-
ρημένα πεφύκασι. παρέχεται δὲ καὶ λίμνην
ὁ Πόντος ἐκδιδῶσαν^δ ἔς ἐωϋτόν, ἢ πολλῶ
τέω ἐλάσσω ἐωϋτῷ· ἢ Μαίητις τε καλέ-
εται, καὶ μήτηρ τῷ Πόντῳ.

πζ'. Ὁ δὲ Δαρεῖος ὡς ἐθήησατο τὸν
Πόντον, ἐπλεε ὀπίσω ἐπὶ τὴν γέφυραν,
τῆς ἀρχιτέκτων ἐγένετο Μανδροκλέης Σά-
μιος. Θησάμενος δὲ καὶ τὸν Βόσπορον, σή-
λας ἔστησε δύο ἐπ' αὐτόν^ς, λίθου λευκοῦ,
ἐνταμῶν γράμματα, ἔς μὲν τὴν Ασύ-
ρια^ς. ἔς δὲ τὴν Ἑλληνικὰ, ἔθνεα πάντα
ὅσα περ ἦγε· ἦγε δὲ πάντα τῶν ἡρχε. τε-
τέων μυριάδες ἐξηριθμήθησαν, χωρὶς τοῦ
ναυτικῷ, ἑξομήκοντα σὺν ἱππεῦσι· νέες δὲ
ἑξακόσiai συνελέχθησαν. τῇσι μὲν νυν
σῆλησι ταύτῃσι Βυζάντιοι, κομίσαντες ἔς

^ς πλός. ^δ Πόντος ἕτος ἐκδιδῶσαν. ^ς αὐτῷ. ^ς τὴν ἰτίην Ασσύρια.

τὴν πόλιν, ὕψερὸν τεσσάρων ἐχρήσαντο πρὸς
 τὸν βωμὸν τῆς Ορθωσίης Ἀρτέμιδος, χω-
 ρὶς ἑνὸς λίθου. αὗτος κατελείφθη ἔκ παρὰ
 τῷ Διονύσῳ τὸν νηὸν ἐν Βυζαντίῳ, γραμ-
 μάτων Ἀσσυρίων πλέος. τῷ δὲ Βοσπόρῳ
 ὁ χῶρος, τὸν ἔζευξε βασιλεὺς Δαρεῖος, ὥς
 ἐμοὶ δοκέει συμβαλλομένῳ, μέσον ἐστὶ Βυ-
 ζαντίης τε καὶ τῷ ἐπὶ στόματι ἱερῷ.

πή. Δαρεῖος δὲ μετὰ ταῦτα ἠγάθει
 τῇ χεδίῃ, τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς Μαν-
 δροκλέα τὸν Σάμιον ἔδωρῆσατο παισὶ δέκα·
 ἀπ' ὧν δὴ Μανδροκλέης ἀπαρχὴν, ζωα-
 γραφάμενος πᾶσαν τὴν ζευξίν τῷ Βοσπό-
 ρῳ, καὶ βασιλέα τε Δαρεῖον ἐν προεδρίῃ κα-
 τήμενον, καὶ τὸν στρατὸν αὐτῷ διαβαίνοντα,
 ταῦτα γραφάμενος, ἀνέθηκε ἐς τὸ Ἱερά-
 ον, ἐπιγράψας τάδε,

Βοσπορον ἰχθυοειήα γεφυρώσας ἀνέθηκε
 Μανδροκλέης Ἱερῇ μνημόσυνον χεδίης·
 Αὐτῷ μὲν σέφαρον στερθεῖς, Σαμίῳσι δὲ κῦδος·
 Δαρεῖν βασιλείος ἐκτελέσας κατὰ τῶν.

ἢ ὅπως δὲ κατελείφθη.

MELPOMENE. IV. 159

urbem suam translatis usi sunt ad aram Dianae Orthosiae, praeter unum lapidem, qui apud Bacchi delubrum in eadem urbe relictus est litteris Assyriis oppletus. Ceterum Bospori locus quem rex Darius ponte commisit, conjectanti mihi videtur medius inter Byzantium et templum quod ad os est.

88. Post haec Darius ponte ratito delectatus, autorem ejus Mandroclum Samium donavit decem pueris. Ex quorum primitiis Mandrocles pingendo totam commissionem Bospori et regem Darium in folio sedentem, ac copias ibi transeuntes, effinxit, eamque picturam templo Junonis dedicavit, cum hac inscriptione,

Qui rate piscosum conjunxit Bosporon, implens
Darii regis vota, jubentis opus,
Junoni Mandrocles haec monumenta dicavit,
Effet honor Samiis unde, corona sibi.

Haec igitur monumenta extiterunt ejus
qui pontem compegit.

89. Quem ubi remuneratus est Darius, transmisit in Europam, jussis Ioni-
bus navigare in Pontum usque ad Istrum,
atque ubi eo pervenissent, se illic oppo-
nere fluvium ponte jungentes. Ducebant
enim classem Iones et Aeolenses et Hel-
lespontii. Hi praetervecti Cyaneas, recta
ad Istrum navigarunt, subvectique duo-
rum dierum itinere a mari ad collum flu-
minis, ubi in ostia scinditur, illud ponte
jungunt. Darius, transmissio per ratem
Bosporo, faciebat per Thraciam iter, et
quum ad fontes Teari amnis perventum
esset, triduo hinc habuit stativa.

90. Tearus fertur ab accolis amnium
esse optimus cum ad alios morbos, tum

ταῦτα μὲν νυν τοῦ ζεύξαντος τὴν γέφυ-
ραν μνημόσυνα ἐγένετο.

πθ'. Δαρεῖος δὲ δωρησάμενος Μανδρο-
κλέα, διέβαινε ἐς τὴν Εὐρώπην, τοῖσι Ἰωσι
παραγγείλας πλέειν ἐς τὸν Πόνιον, μέχρι
Ἰσρου ποταμῷ· ἐπεὰν δὲ ἀπικωνίαι ἐς τὸν
Ἰσρον, ἐνθαῦτα αὐτὸν περιμένειν, ζευγνύ-
οντας τὸν ποταμόν. τὸ γὰρ δὴ ναυτικὸν ἤ-
γον Ἰωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Ἑλλησπόνιοι.
ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς τὰς Κυανέας δι-
εκπλώσας, ἔπλεε ἰθὺ τῷ Ἰσρῷ. ἀναπλώ-
σας δὲ ἀνα τὸν ποταμόν δυὼν ἡμερέων
πλόον ἀπὸ θαλάσσης, τοῦ ποταμοῦ τὸν
αὐχένα, ἐκ τῷ χίζεται τὰ σώματα τῷ
Ἰσρῷ, ἐζεύγνυε. Δαρεῖος δὲ, ὡς διέβη τὸν
Βόσπορον κατὰ τὴν χεδίνην, ἐπορεύετο διὰ
τῆς Θρηίκης. ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ Τέαρου
ποταμῷ τὰς πηγὰς, ἐσρατοπεδεύσατο ἡμέ-
ρας τρεῖς.

Λ'. Ὁ δὲ Τέαρος λέγεται ὑπὸ τῶν
περιοίκων εἶναι ποταμῶν ἄριστος, τὰ τε

ἄλλα ἐς ἄκρην φέροντα, καὶ δὴ καὶ ἀνδράσι καὶ ἵπποισι ψώρην ἀκέσασθαι. εἰσὶ δὲ αὐτῇ αἱ^α πηγαὶ δυῶν δέσσαι τεσσερήκοντα, ἐκ πέτρης τῆς αὐτῆς ῥέεσθαι. καὶ αἱ μὲν αὐτῶν, εἰσὶ ψυχραί· αἱ δὲ, θερμαί. ὁδὸς δὲ ἐπ' αὐτάς ἐστι ἴση ἔξ Ἡραίας τε πόλιος τῆς παρὰ Περίνθῳ, καὶ ἔξ Απολλωνίης τῆς ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, δυῶν ἡμερέων ἑκατέρῃ. ἐκδιδοῖ δὲ ὁ Τέαρὸς ἕκτος ἐς τὸν Κοντάδεσδον ποταμόν· ὁ δὲ Κονιάδεσδος, ἐς τὸν Ἀγριάνην· ὁ δὲ Ἀγριάνης, ἐς τὸν Ἑβρον· ὁ δὲ, ἐς θάλασσαν τὴν παρ' Αἰνῷ πόλι.

Ζα'. Ἐπὶ τοῦτον ὦν τὸν ποταμὸν ἀπικόμενος ὁ Δαρεῖος, ὡς ἐξρατοπεδεύσας, ἠορεῖς τῷ ποταμῷ, σήλην ἔφησε καὶ ἐνθαῦτα γράμματα γράψας^β, λέγοντα τάδε, ΤΕΑΡΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙ ὙΔΩΡ ΑΡΙΣΤΟΝ ΤΕ ΚΑΙ ΚΑΛΙΣΤΟΝ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΠΑΝΤΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ. ΚΑΙ ΕΠ' ΑΥΤΑΣ ΑΠΙΚΕΤΟ, ΕΛΑΥΝΩΝ ΕΠΙ ΣΚΥΘΑΣ ΣΤΡΑΤΟΝ, ΑΝΗΡ ΑΡΙΣΤΟΣ ΤΕ ΚΑΙ ΚΑΛΙΣΤΟΣ

^α εἰσὶ γὰρ τότε αἱ. ^β ἐγγράφας.

ad scabiem curandam vel hominum vel equorum. Ejus enim fontes duodequadraginta sunt, ex eadem petra manantes, partim frigidi, partim calidi. Ad hos tantundem viae est ab Heraeo urbe juxta Perinthum, et ab Apollonia quae est in Ponto Euxino, duorum dierum utraque. Fluit autem Tearus hic in fluvium Contadesdum, Contadesdus in Agrianem, Agrianes in Hebrum, Hebrus in mare juxta urbem Aenum.

91. Ad hunc igitur amnem quum pervenisset Darius, castraque posuisset, oblectatus amne, cippum erexit etiam illic his litteris inscriptum, TEARI AMNIS CAPITA OPTIMAM AQUAM ATQUE PULCHERRIMAM CUNCTORUM AMNIUM CONTINENT, ET AD EA PERVENIT, EXERCITUM DUCENS ADVERSUS SCYTHAS, VIR OPTIMUS ATQUE PULCHERRIMUS

164 MELPOMENE. IV.

CUNCTORUM HOMINUM, DARIUS
HYSTASPIS FILIUS, PERSARUM
CUNCTAEQUE CONTINENTIS REX.
Haec sunt illic scripta.

9 2. Darius hinc movens venit ad alium amnem nomine Artiscum, qui per Odryas fluit: quo ubi pervenit, ita agendum sibi putavit. Ostenso certo loco copiis suis, iussit illic virum quemque praetereuntem ponere unum lapidem in isto demonstrato loco. Id quum exercitus fecisset, grandes acervos lapidum istic relinquens abduxit exercitum.

9 3. Sed priusquam ad Istrum perveniret, primos subegit Getas, qui de immortalitate sectam sequuntur. Nam Thraeces qui obtinent Salmydessum, quique supra Apolloniam et Mesambriam urbem incolunt, et qui Cyrmianae et Mypsaei vocantur, sine pugna sese ipsos Dario dediderunt. Getae vero ad pervicaci-

ΠΑΝΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ, ΔΑΡΕΙΟΣ Ὁ ὙΣΤΑ-
ΣΠΕΟΣ, ΠΕΡΣΕΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ
ΗΠΕΙΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΣ. ΤΑΥΤΑ Δὲ ἘΝΘΑΥΤΑ
ἘΦΡΆΦΗ,

Λβ'. Δαρεῖος δὲ ἐνθεῦτεν ὀρμηθεὶς, ἀ-
πικέλο ἐς ἄλλον ποταμὸν, τῷ ὄνομαι Ἀρτι-
σκός ἐστι, ὃς δὴ διὰ Ὀδρυσῶν ῥέει. ἐπὶ τῷ-
τον δὴ τὸν ποταμὸν ἀπικόμενος ἐποίησε
τοιόνδε· ἀποδέξας χωρίον τῇ στρατῇ, ἐκέ-
λευε πάντα ἄνδρα λίθον ἓνα παρεζιόντα
τιθέναι ἐς τὸ ἀποδεδεγμένον τῷτο χωρίον·
ὥς δὲ ταῦτα ἡ στρατιὴ ἐπετέλεσε, ἐνθαῦ-
τα κολωνὸς μεγάλας ^c τῶν λίθων κατα-
λιπὼν, ἀπήλαυνε τὴν στρατὴν.

Λγ'. Πρὶν δὲ ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸν Ἰστρον,
πρώτους αἰρέει Γέτας τὰς ἀθανατίζοντας.
οἱ μὲν γάρ δὴ τὸν Σαλμυδησὸν ἔχοντες
Θρηῆκες, καὶ ὑπὲρ Ἀπολλωνίης τε καὶ Με-
σαμβρίας πόλιος οἰκημένοι, καλούμενοι δὲ
Κυρμιᾶναι, καὶ Μυψαῖοι, ἀμαχητὶ σφέας
αὐτοὺς παρέδωσαν Δαρείῳ. οἱ δὲ Γέται,

^c MS. μεγάλων.

166 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

πρὸς ἀγνωμοσύνην τραπόμενοι, αὐτίκα ἐδωλώθησαν, Θρηϊκῶν ἐόντες ἀνδρείοτατοι καὶ δικαιοτάτοι.

48. Αἰθανατίζουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον· ὅτε ἀποθνήσκειν ἐωϋτὲς νομίζουσι, ἵεναι τε τὸν ἀπολλύμενον παρὰ Ζάμολξιν δαίμονα. οἱ ^d δὲ αὐτέων τὸν αὐτὸν τῆτον νομίζουσι Γεβελεύξιν ^e. διὰ πεντετηρίδος δὲ τὸν πάλω λαχόντα αἰεὶ σφέων αὐτέων ἀποπέμπουσι ἄγγελον παρὰ τὸν Ζάμολξιν, ἐντελλόμενοι τῶν ἂν ἐκάστοτε δέωναι. πέμπουσι δὲ ὧδε· οἱ μὲν αὐτέων ταχθέντες, ἀκόντια τρία ἔχουσι ἄλλοι δὲ διαλαβόντες τῆ ἀποπεμπομένη ^f παρὰ τὸν Ζάμολξιν τὰς χεῖρας καὶ τὰς πόδας, ἀνακινήσαντες αὐτὸν μετέωρον, ῥίπτουσι ἐς τὰς λόγχας. ἦν μὲν δὴ ἀποθάνη ἀναπαρεῖς, τοῖσι δὲ ἴλεως ὁ Θεὸς δοκέει εἶναι· ἦν δὲ μὴ ἀποθάνη, αἰτιῶνται αὐτὸν τὸν ἄγγελον, Φάμενοί μιν ἄνδρα κακὸν εἶναι. αἰτησάμενοι δὲ τῆτον, ἄλλον ἀποπέμπουσι· ἐντέλλονται δὲ

^d Ζάμολξιν· οἱ. sed MS. semper vocat Σάλμοξιν. ^e MS. νομίζουσι Βελύξιν. ^f MS. ὡς ἀποπεμπομένης.

MELPOMENE. IV. 167

am conversi, statim in servitutem redacti sunt, quum sint fortissimi Thracum atque iustissimi.

94. Immortalitatem autem tenent hoc modo: Nec mori se putant, et eum qui defunctus est, meare ad Zamolxin daemonem, quem nonnulli eorum opinantur eundem esse Gebeleizin. Per singula quinquennia eum qui sorte ductus est, assidue ex se ipsis dimittunt nuncium ad Zamolxin, praecipientes ea quibus semper indigent: eumque ita mittunt; Quibusdam eorum datur negotium, ut tria jacula teneant: aliis, ut comprehensis ejus qui ad Zamolxin dimittitur, manibus pedibusque, hominem agitantes in sublimem, jactent in jacula. Qui si transfixus extinguitur, propitium istis deum arbitrantur: sin minus, ipsum nuntium causantur asseverantes malum illum esse virum. Hoc vituperato, alium dimittunt,

168 MELPOMENE. IV.

dantes adhuc viventi mandata. Iidem hi Thraces, dum tonat fulguratque, in coelum sagittas excutiant, deo minitantes, nec ullum alium deum praeter suum esse arbitantes.

95. Verum (ut ego a Graecis accipi, Hellepontum et Pontum incolentibus) Zamolxis hic, homo fuit, Samique servitatem servivit Pythagorae Mnesarchi filio. Illinc nactus libertatem, quum multum pecuniae comparasset, in patriam rediit. Qui quum animadverteret Thraces male viventes et subinscite, ipse edoctus Ionicum vivendi genus et mores liberaliores quam Thracum, ut qui versatus esset cum Graecis, cumque Pythagora non infirmissimo inter Graecos sophista, domicilium virile extruxit in quod primos quosque popularium convivio accipiebat, et inter convivandum docebat, neque se neque suos convivas, neque illos qui in-

ἔτι ζῶντι. ἔτσι οἱ αὐτοὶ Θρηϊκες καὶ πρὸς
βροντὴν τε καὶ ἀσραπὴν τοξεύοντες ἄνω
πρὸς τὸν ἔρανόν, ἀπειλέεσι τῷ Θεῷ ἔδε-
να ἄλλον Θεὸν νομίζοντες εἶναι εἰ μὴ τὸν
σφέτερον.

Ζέ. Ὡς δὲ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν τὸν
Ἑλλήσποντον οἰκεόντων Ἑλλήνων καὶ Πόν-
τον^α, τὸν Ζάμολξιν τοῦτον ἔοντα ἄνθρω-
πον, δελεῦσαι ἐν Σάμῳ· δελεῦσαι δὲ Πυ-
θαγόρῃ τῷ Μνησάρχῳ. ἐνθεῦτεν δὲ αὐτὸν
γενόμενον^β ἐλεύθερον, χρήματα κλήσασθαι
συχνά. κτησάμενον δὲ, ἀπελθεῖν ἐς τὴν
ἐωϋτοῦ. ἄτε δὲ κακοβίων τε ἔόντων τῶν
Θρηϊκῶν καὶ ὑπαφρονεσέρων, τὸν Ζάμολξιν
τῆτον ἐπισάμενον δίαλάν τε Ιᾶδα, καὶ ἦθεα
βαθύτερα ἢ κατὰ Θρηϊκας (οἷα Ἑλλησί
τε ὁμιλήσαντα, καὶ Ἑλλήνων ἐ τῷ ἀσθενε-
σάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρῃ) κατασκευάσα-
σθαι ἀνδρεῶνα, ἐς τὸν πανδοκεύοντα τῶν
ἀσῶν τὸς πρώτους, καὶ εὐωχέοντα, ἀναδιδά-
σκειν ὡς ἔτε αὐτὸς, ἔτε οἱ συμπόται αὐ-

^α Haec duo vocabula ἡ Πόντον absunt ab MS. ^β δὲ γενόμενον.

τῷ, ὅτε οἱ ἐκ τούτων αἰεὶ γινόμενοι ἀπο-
θανέονται, ἀλλ' ἥξουσι ἐς χῶρον τῷτον ἵνα
αἰεὶ περιέοντες ἔξῃσι τὰ πάντα ἀγαθὰ. ἐν
ᾧ δὲ ἐποίεε τὰ καταλεχθέντα, καὶ ἔλεγε
ταῦτα, ἐν τῷ κατὰ γαίον οἶκημα ἐποι-
έετο· ὡς δὲ οἱ πανιέλεως εἶχε τὸ οἶκημα,
ἐκ μὲν τῶν Θρηϊκῶν ἠφανίσθη· καταβὰς
δὲ κάτω ἐς τὸ κατὰ γαίον οἶκημα, διατᾶ-
το ἐπ' ἕτεα τρία· οἱ δὲ μιν ἐπόθεόν τε καὶ
ἐπένθεον ὡς τεθνεῶτα. τετάρτῳ δὲ ἑτεῖ
ἐφάνη τοῖσι Θρηϊζι, καὶ οὕτω πιθανά σφι
ἐγένετο τὰ ἔλεγε ὁ Ζάμολξις. ταῦτα φασί
μιν ποιῆσαι.

45'. Εγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων καὶ τοῦ
καταγαίον οἴκηματος ὅτε ἀπιστέω, ὅτε ὦν
πιστεύω τι λήν^d. δοκέω δὲ πολλοῖσι ἕτεσι
πρότερον τὸν Ζάμολξιν τοῦτον γενέσθαι
Πυθαγόρεω. εἴτε δὲ ἐγένετό τις Ζάμολξις
ἄνθρωπος, εἴτ' ἐστὶ δαίμων τις Γέτησι οὗ-
τος ἐπιχώριος, χαιρέτω. οὗτοι μὲν δὴ
τρόπῳ τοιούτῳ χρεώμενοι, ὡς ἐχειρώθησαν

^c Voces illae τέττι & non sunt in MS. ^d ὅτε πιστέω λήν.

de semper gignerentur, interire: sed in eum locum venturos ubi superstites perpetuo omnium bonorum compotes essent. Dum ea quae commemorata sunt ageret atque diceret, interim subterraneum aedificium struebat. Quo prorsus absoluto, e Thracum conspectu subductus fuit; descendens in illud subterraneum aedificium. ubi circiter triennium egit, desiderantibus eum Thracibus, ac deflentibus tanquam mortuum. quarto anno se eisdem in conspectu dedit. atque ita credibilia sunt effecta quae illis exposuerat. Haec Zamolxin ajunt fecisse.

96. Cujus subterraneo aedificio neque fidem detraho, neque valde credo, sed multis eum ante Pythagoram annis extitisse arbitror. Verum sive Zamolxis quispiam fuerit homo, sive sit daemon Getarum indigena, valeat. Getae hoc ritu utentes, ubi a Dario et Persis sub-

acti fuerunt, reliquum sunt exercitum sequuti.

97. Darius ubi ad Istrum pervenit, et una pedestres copiae, cunctique flumen transmiserunt, tunc vero jussit Iones, postquam ratem solvissent, sequi se pedestri itinere, cum nauticis copiis. Qui quum ratem soluturi essent et imperata facturi, Coes Erxandri filius, Mitylenaeorum dux, ita apud Darium verba facit, sciscitatus antea nunquid ei gratum foret audire sententiam dicere volentis: ‘ Quum
 ‘ adversus eam terram rex facias expeditionem, in qua fertur nihil arari, nullas
 ‘ urbes coli, finito nunc pontem hoc loci stare, relictis ad ejus tutelam custodibus iis qui eum contexuerunt: per quem
 ‘ siue ex sententia rem gerimus, Scythias invenitis, siue illos invenire nequibimus, tutus nobis sit reditus. Neque enim ve-

ὕπὸ Δαρείῳ καὶ^c Περσέων, εἶποντο τῷ ἄλλῳ στρατῷ.

47. Δαρεῖος δὲ, ὡς ἀπὶ κέλο καὶ ὁ περὶ
 ζος ἅμ' αὐτῷ στρατὸς ἐπὶ τὸν Ἰστρον, ἐν-
 θαῦτα διαβάλλων πάντων, Δαρεῖος ἐκέλευ-
 σε τοὺς Ἰωνας τὴν σχεδὴν λύσαντας, ἔπε-
 σθαι καὶ ἠπειρον ἐωυτῷ, καὶ τὸν ἐκ τῶν
 νεῶν στρατόν. μελλόντων δὲ τῶν Ἰόνων λύ-
 ειν, καὶ ποιεῖν τὰ κελευόμενα, Κώης δὲ
 Ερξάνδρου, στρατηγὸς ἐὼν Μιτυληναίων,
 ἔλεξε Δαρείῳ τάδε, πυθόμενος πρότερον εἰ
 οἱ Φίλον εἴη γνώμην ἀποδέκεσθαι^f παρὰ
 τοῦ βουλομένου ἀποδείκνυσθαι, ὦ βα-
 σιλεῦ, ἐπὶ γῆν γὰρ μέλλεις στρατεύε-
 σθαι, τῆς ὅτε ἀρηρομένον φανήσεαι οὐ-
 δέν, ὅτε πόλις οἰκεομένη. σὺ νῦν γεφύρην
 ταύτην ἔα κατὰ χώρην ἐσάναι, Φυλά-
 κος αὐτῆς λιπὼν τέττας οἵπερ μιν ἔξευ-
 ξαν. καὶ ἦν τε κατὰ νόον πρήξωμεν εὐρόν-
 τες Σκύθας, ἔσαι ἀποδος ἡμῖν. ἦν τε καὶ
 μή σφεας εὐρεῖν δυνεώμεθα^g, ἢ γε ἀπο-

^c Voces hae Δαρείῳ καὶ absunt a MS. ^f ἀποδέκνυσθαι. ^g δυνεώμεθα.

‘ δος ἡμῖν ἀσφαλῆς. οὐ γὰρ ἔδεισά κω μὴ
 ‘ ἑσθωθέωμεν ὑπὸ Σκυθέων μάχῃ, ἀλλὰ
 ‘ μᾶλλον μὴ ὕδυνάμενοι σφέας εὐρεῖν, πά-
 ‘ θωμέν τι ἀλώμενοι. καὶ τὰδε λέγειν φαίη
 ‘ τις ἂν με ἐωῦτ’ εἵνεκεν, ὥς καταμένω·
 ‘ ἐγὼ δὲ γνώμην μὲν τὴν εὐρισκὸν ἀρίστην
 ‘ σοι βασιλεῦ, ἐς μέσον φέρω^α. αὐτὸς μέν-
 ‘ τοι ἔφομαί τοι, καὶ οὐκ ἂν λειψθεῖην.
 κάρλα τε ἦσθη τῇ γνώμῃ Δαρεῖος, καὶ μιν
 ἡμείψατο τοῖσδε, ‘ Ξεῖνε Λέσβιε, σωθένης
 ‘ ἐμεῦ ὀπίσω ἐς οἶκον τὸν ἐμὸν, ἐπιφάνηθί
 ‘ μοι πάντως, ἵνα σε ἀντὶ χρηστῆς συμβου-
 ‘ λῆς χρησῶσι ἐργοῖσι ἀμείψωμαι.

Ζή. Ταῦτα δὲ εἶπας^β, καὶ ἀπάψας
 αἶμαλα ἐξήκοντα ἐν ἱμάνι, καλέσας ἐς λό-
 γους τῶς Ἰώνων τυράννης, ἔλεγε τὰδε, ‘ Αν-
 ‘ δρες Ἰῶνες, ἡ μὲν πρότερον γνώμη ἀπο-
 ‘ δεχθεῖσα ἐς τὴν γέφυραν, μετείσθω μοι.
 ‘ ἔχοντες δὲ τὸν ἱμάντα τόνδε, ποιέετε τά-
 ‘ δε· ἐπεὰν με ἴδητε τάχιστα πορευόμενον
 ‘ ἐπὶ Σκύθας, ἀπὸ τούτου ἀρξάμενοι τοῦ

^α φέρω est in MS. ^β ταῦτα εἶπας.

' ritus fuerim, ne proelio a Scythis supe-
 ' remur: sed potius ne si eos invenire ne-
 ' queamus, aliquid patiamur errabundi.
 ' At enim credat me quispiam mea ipsi-
 ' us causa haec dicere, ut hic subsistam:
 ' ego vero, quod in tuam rem esse sentio,
 ' rex, id in medium profero. ipse tamen
 ' te sequi volo, neque hic relinqui.' De-
 lectatus admodum eo consilio Darius, ita
 respondit, ' Hospes Lesbie, fac omnino
 ' quum sospes domum rediero, praesto
 ' mihi sis, ut te ob egregium consilium
 ' egregiis factis remunerem.'

98. Haec loquutus, ubi sexaginta no-
 dis lorum innodavit, accitis ad colloqui-
 um tyrannis Ionum, ita loquutus est, ' Vi-
 ' ri Iones, quam prius habueram de pon-
 ' te sententiam, eam missam facio. vos
 ' sumpto hoc loro, haec ita velim agatis:
 ' simulatque videritis me iter facere in
 ' Scythas, ex eo tempore incipientes, sol-

176 MELPOMENE. IV.

‘ vite quotidie unum nodum: intra quod
 ‘ tempus nisi adfuero, sed dies nodorum
 ‘ vobis exierint, vela facite in patriam ve-
 ‘ stram. interea, quoniam consilium sic
 ‘ mutavi, agite custodiam ratis, omne stu-
 ‘ dium illi et conservandae et custodien-
 ‘ dae adhibentes: quod facientes, mayo-
 ‘ rem in modum mihi gratificabimini.’
 Haec loquutus Darius, promovet exer-
 citum.

99. Thracia tellus in mare tendens,
 Scythicae praetenditur; sed sinu ejus ter-
 rae ducto Scythica excipit: et Ister ad
 hanc in ventum eorum os conversus exit.
 Quod autem ab Istro soli ipsius Scythici
 secundum mare est, id metiendo indica-
 re aggrediar: Ab Istro haec jam vetus
 Scythia est, meridiem versus et austrum
 posita, usque ad urbem Carcinitin. ejus-
 dem deinceps quod ad idem mare fert

• χρόνου, λύετε ἅμα ἓν ἐκάστης ἡμέρης·
 • ἦν δὲ τότε^α τῷ χρόνῳ μὴ παρέω, ἀλ-
 • λὰ διέλθωσι^β ὑμῖν αἱ ἡμέραι τῶν ἀμ-
 • μάτων, ἀποπλέειε ἐς τὴν ὑμετέραν αὐ-
 • τέων· μέχρι δὲ τότε, ἐπεὶ τε ἔτω με-
 • τέδοξε, φυλάσσετε τὴν χεδῖν, πᾶσαν
 • προθυμίην σωτηρίας τε καὶ φυλακῆς
 • παρεχόμενοι. ταῦτα δὲ ποιέοντες, ἔμοι
 • μεγάλως χαριεῖσθε.^γ Δαρεῖος μὲν ταῦ-
 • τα εἶπας ἐς τὸ πρόσω ἐπείγειο.

4θ'. Τῆς δὲ Σκυθικῆς γῆς ἡ Θρηίκη
 τὸ ἐς θάλασσαν πρόκειται· κόλπος δὲ ἀγο-
 μένους τῆς γῆς ταύτης, ἡ Σκυθική τε ἐκδέ-
 κεται, καὶ ὁ Ἰστρος ἐκδιδόι ἐς αὐτήν, πρὸς
 εὖρον ἄνεμον τὸ σῶμα τετραμμένος. τὸ
 δὲ ἀπὸ Ἰστρος ἔρχομαι σημανένων, τὸ πρὸς
 θάλασσαν αὐτῆς Σκυθικῆς χώρας ἐς μέ-
 τρησιν. Ἀπὸ Ἰστρος αὕτη ἡδὴ ἀρχαίη Σκυ-
 θική ἐστι^δ πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον ἄ-
 νεμον κειμένη, μέχρι πόλιος καλεομένης
 Καρκινίτιδος. τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης, τὴν μὲν

^α δὲ ἐν τότε. ^β διέλθωσιν. ^γ Σκυθὴ ἐστὶ.

ἐπὶ θάλασσαν τὴν αὐτὴν φέρουσαν, ἔβσαν
 ὄρεινὴν τε χώραν καὶ προκειμένην τὸ ἐς
 Πόντον, νέμεται τὸ Ταυρικὸν ἔθνος, μέ-
 χρι Χερσονήσου τῆς τρηχέως καλεομένης.
 αὕτη δὲ ἐς θάλασσαν τὴν πρὸς ἀπηλιώ-
 την ἄνεμον κατήκει. ἔσι γὰρ τῆς Σκυ-
 θικῆς τὰ δύο μέρη τῶν ἔρων ἐς θάλασ-
 σαν φέροντα, τὴν τε πρὸς μεσαμβρίην, καὶ
 τὴν πρὸς τὴν ἡῶ, κατὰ περ τῆς Αττικῆς
 χώρας. καὶ παραπλήσια ταύτῃ καὶ οἱ Ταῦ-
 ροὶ νέμονται τῆς Σκυθικῆς, ὡς εἰ τῆς Ατ-
 τικῆς ἄλλο ἔθνος καὶ μὴ Αθηναῖοι νεμοίατο
 τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακόν, μᾶλλον ἐς τὸν
 πόσιον τῆς ἄκρην ἀνέχοντα τὸν ἀπὸ Θο-
 ρικῆς μέχρι Ἀναφλύσας δήμους. λέγω δὲ, ὡς
 εἶναι ταῦτα σμικρὰ μεγάλοισι συμβάλ-
 λειν. τοῖσδε^d ἢ Ταυρικῇ ἔσι. ὅς δὲ τῆς
 Αττικῆς ταῦτα μὴ παραπέπλωκε, ἐγὼ
 δὲ ἄλλως δηλώσω ὡς εἰ τῆς Ιηπυγίης ἄλ-
 λο ἔθνος, καὶ μὴ Ιήπυγες, ἀρξάμενοι ἐκ Βρεν-
 τεσίης λιμένος, ἀποταμοίατο μέχρι Τά-

^d τοῖσδε.

montanae regionis, et in Pontum promi-
nens, incolit gens Taurica usque ad Cher-
sonesum dictam asperam. Haec ad mare
pertinet quod ad ventum subsolanum est.
Sunt autem finium Scythicae partes duae,
ferentes ad mare, tum quod ad meridi-
em, tum quod ad orientem, quemad-
modum Atticae regionis. Et similem par-
tem Scythiae Tauri incolunt, ut si At-
ticae jugum Suniacum alia gens, non A-
thenienses, incoleret, quod magis in pon-
tum, qui est ab Thorico usque ad Ana-
phlystum populum, porrigit promontori-
um. talis est (ut parva cum magnis com-
parem) Taurica regio. Qui autem non
est has Atticae partes praetervectus, huic
alio modo planum faciam: ut si Japy-
giae alia gens et non Japyges, incipien-
tes a Brundisio portu praecedantur us-
que Tarentum, et promontorium inco-

180 MELPOMENE. IV.

lant. Quum haec duo dico, multa perfimilia dico, quibus aliis Taurica est comparanda.

100. Ab Taurica deinceps Scythae supra Tauros et orientale versus mare incolunt, et quae Bospori Cimmerii sunt ad vesperam vergentia, et quae paludis Maeotidis Tanai fluvio tenus, qui influit in hujus paludis recessum. Itaque ab Istro jam quae ad superiora pertinet ferentia in mediterranea, secluditur Scythia ab primis Agathyrsis, deinde a Neuris, deinde ab Androphagis, postremo a Melanchlaenis.

101. Itaque Scythiae veluti formam quadratam habentis, duabus partibus ad mare pertinentibus, prorsus aequale, tum quod ad mediterranea fert, tum quod ad mare: nam ab Istro ad Borysthenem, decem dierum est iter, tantundem a Borysthene ad Macotin paludem. A mari me-

ρανός, καὶ νεμοῖατο τὴν ἄκρην. δύο δὲ λέγων ταῦτα, πολλὰ λέγω παρόμοια, τοῖσι ἄλλοισι ἔοικε ἡ Ταυρικὴ.

ρ'. Τὸ δ' ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς, ἥδη Σκύθαι τὸ καλύπερθε τῶν Ταύρων καὶ τὰ πρὸς θαλάσσης τῆς ἡοίης νέμονται. τῷ τε Βοσπόρῳ τῷ Κιμμερίῳ τὰ πρὸς ἐσπέρης, καὶ τῆς λίμνης τῆς Μαϊήτιδος, μέχρι Τανάϊδος ποταμῷ, ὃς ἐκδιδῶι ἐς μυχὸν τῆς λίμνης ταύτης. ἥδη ὧν ἀπὸ μὲν Ἰστροῦ τὰ κατύπερθε ἐς τὴν μεσόγαίαν φέροντα ἀποκληῖται ἡ Σκυθικὴ ὑπὸ πρώτων Αἰγαθύρων· μετὰ δὲ, Νευρῶν· ἔπειτα δὲ, Ἀνδροφάγων· τελευταίων δὲ, Μελαγχλαίνων.

ρα'. Ἐστὶ ὧν τῆς Σκυθικῆς, ὡς εἰρήνης τετραγώνῳ, τῶν δύο μερέων κατηκόντων ἐς θάλασσαν, πάντα ἴσον τό, τε ἐς τὴν μεσόγαίαν φέρον καὶ τὸ παρὰ τὴν θάλασσαν. ἀπὸ γὰρ Ἰστροῦ ἐπὶ Βορυσθένα δέκα ἡμερέων ὁδός· ἀπὸ Βορυσθένης τ' ἐπὶ τὴν λίμνην τὴν Μαϊήτιν, ἑτέρων δέκα, καὶ τὸ ἀπὸ

θαλάσσης ἐς μεσόγαίαν ἐς τοὺς Μελαγχλαῖνκς τὴς κατύπερθε Σκυθέων οἰκημέ-
νκς, εἴκοσι ἡμερέων ὁδός. ἡ δὲ ὁδὸς ἡ ἡμερη-
σίη ἀνὰ διηκόσια σάδια συμβέβληταί μοι.
οὕτω ἂν εἴη πρὸς Σκυθικῆς^ε τὰ ἐπικάρ-
σια, τετρακιοχιλίων σαδίων· καὶ τὰ ὄρθια
τὰ ἐς τὴν μεσόγαίαν φέροντα, ἐτέρων το-
σέτων σαδίων. ἡ μὲν νυν γῆ αὕτη ἔστι μέ-
γαθος τοσαύτη.

ρϛ'. Οἱ δὲ Σκύθαι δόντες σφίσι λόγον
ὥς ἃκ οἱοί τε εἰσι τὸν Δαρεῖν σρατὸν ἰθυ-
μάχῃ διώσασθαι μοῦνοι, ἔπεμπον ἐς τὴς
πλησιουσώρκς ἀγγέλκς. τῶνδε κὶ δὴ οἱ βα-
σιλῆες συνελθόντες ἐβυλεύοντο ὥς σρατῖς^ε ἐπε-
λάοντο μέγαλκς. ἔσαν δὲ οἱ συνελθόντες
βασιλῆες, Ταύρων, κὶ Αγαθύρσων, κὶ Νευ-
ρῶν, καὶ Ανδροφάγων, καὶ Μελαγχλαί-
νων, κὶ Γελωνῶν, καὶ Βαδίνων, καὶ Σαυρο-
ματέων.

ργ'. Τέτων Ταῦροι μὲν νόμοισι τοιοῖ-
σιδε χρέωνται· δύκσι μὲν τῇ παρθένῳ τὴς

^ε ὡς τῆς Σκυθικῆς. ^ε ἰθυμαχίῃ διώσασθαι.

MELPOMENE. IV. 183

diterranea versus, ad Melanchlaenos qui supra Scythas habitant, viginti dierum iter. Supputantur autem a me in singulos dies itineris ducenta stadia. Ita transversa Scythiae erunt quatuor millium stadiorum: recta quae ad mediterranea ferunt, aliorum totidem stadiorum. Tanta est haec terra magnitudinis.

102. Scythae inter se colloquuti, quum soli impares essent copiis Darii proelio repellendis, nuncios ad finitimos misere. Eorum reges quoque ubi convenire, consultabant, ut ingenti exercitu invadente. Erant autem qui convenerant reges, Taurorum, et Agathyrforum, et Neurorum, et Androphagorum, et Melanchlaenorum, et Gelonorum, et Budinorum, et Sauromatarum.

103. E quibus Tauri hujusmodi moribus utuntur; Virgini naufragos immo-

184 MELPOMENE. IV.

lant, et quoscunque Graecos ceperint illuc delatos, hoc modo: postquam preces peregerunt, hominis caput clava feriunt, truncum ejus quidam ajunt deturbari e rupe. nam in rupe praecepta templum est situm; cruci affigunt caput. Quidam de capite *suffigendo* consentiunt, sed truncum e praecipitio dejici negant, sed humo contegi dicunt. Daemonem cui immolant, ipsi Tauri ajunt esse Iphigeniam, Agamemnonis filiam. In hostes autem quos ceperint, hoc agunt: Amputatum quisque caput hostis domum reportat, et ingenti fusti transfixum supra tecta emnens multum statuit, et plerunque supra fumarium: ideo in sublimi suspendi dicentes quasi totius domus custodes. Vivunt autem e rapto et ex bello.

104. At Agathyrsi lautissimi viri sunt, et aurum plerunque gestantes. In com-

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ. 185

τε ναυηγούς, καὶ τὸς ἂν λάβωσι Ἑλλήνων
 ἐπαναχθέντας, τρόπῳ τοιῷδε· κατὰρ εὐ-
 ζάμενοι, ῥοπάλῳ παίῃσι τὴν κεφαλὴν. οἱ
 μὲν δὴ λέγῃσι ὥς τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς κρημνῆς
 διωθέουσι κάτω· (ἐπὶ γὰρ κρημνῆς ἱδρυται
 τὸ ἱρόν) τὴν δὲ κεφαλὴν ἀναστροφῇσι. οἱ
 δὲ, κατὰ μὲν τὴν κεφαλὴν ὁμολογέουσι,
 τὸ μὲν τοῦ σώματος ἔκωθέεσθαι ἀπὸ τῆς κρημ-
 νῆς λέγουσι, ἀλλὰ γῇ κρύπτεσθαι. τὴν δὲ
 δαίμονα ταύτην τῇ δύσει, λέγῃσι αὐτοὶ
 Ταῦροι Ἰφγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος εἶ-
 ναι. πολεμίους δὲ ἄνδρας τὸς ἂν χειρῶν-
 ται^α, ποιεῦσι τάδε· ἀποταμὼν ἕκαστος
 κεφαλὴν, ἀποφέρειαι εἰς τὰ οἰκία· ἔπειτα
 ἐπὶ ξύλῳ μεγάλῳ ἀναπείρας ἰσθμῶν ὑπὲρ τῆς
 οἰκίας ὑπερέχουσιν πολλόν, μάλιστα δὲ ὑ-
 πὲρ τῆς καπνοδόχης. Φασὶ δὲ τούτους φυ-
 λάκους τῆς οἰκίας πάσης ὑπεραιωρέεσθαι.
 ζῶσι δὲ ἀπὸ ληΐης τε καὶ πολέμου.

ρθ'. Ἀγάθυροι δὲ, ἀβρότατοι ἀνδρῶν
 εἰσὶ, καὶ χρυσοφόροι ταμάρις. ἐπίχοινον

^α χειρώσασσι.

δὲ τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιεῦνται, ἵνα
 κασίγνηοί τε ἀλλήλων ἔωσι, καὶ οἰκήιοι ἔον-
 τες πάντες, μήτε Φθόνῳ, μήτ' ἔχθει χρέ-
 ωνται ἐς ἀλλήλους. τὰ δ' ἄλλα νόμια
 Θρήϊζι προσκεχωρήκασιν.

ρέ. Νευροὶ δὲ νόμοισι μὲν χρέωνται τοῖ-
 σι Σκυθικοῖσι, γενεῇ δὲ μῆν πρότερόν σφε-
 ρας τῆς Δαρείου στρατηλασίης, κατέλαβε
 ἐκλιπεῖν τὴν χώραν πᾶσαν ὑπὸ ὀφίων,
 ὄφιας γάρ σφι πολλοὺς μὲν ἢ χώρα ἀνέ-
 φαινε, οἱ δὲ πλεῦνες ἀνωθέν σφι ἐκ τῶν ἐ-
 ρήμων ἐπέπεσον. ἐς ὃ πιεζόμενοι, οἴκησαν
 μετὰ Βυδίνων τὴν ἐωϋτῶν ἐκλιπόντες. κιν-
 δυνεύουσι δὲ οἱ ἄνθρωποι ἔσθ' οἱ γόνιτες εἶναι,
 λέγονται γὰρ ὑπὸ Σκυθέων καὶ Ἑλλήνων
 τῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ κατοικημένων, ὡς ἔτε-
 ρς ἐκάσθ' ἅπαζ τῶν Νευρῶν ἕκαστος, λύκος
 γίνεσθαι ἡμέρας ὀλίγας, καὶ αὐτοὶ ὀπίσω ἐς
 τῷτο κατίσθαι. ἐμὲ μὲν νυν ταῦτα
 λέγοντες ὑπείθεσθαι. λέγουσι δὲ ἕδ' ἦσαν,
 καὶ ὁμνύουσι δὲ λέγοντες.

^b MS. ταυτά.

mune cum mulieribus coeunt, ut inter se germani sint ac domestici omnes, nihil neque livoris neque odii mutuo exercentes: in ceteris ad Thracum consuetudines accedunt.

105. At Neuri Scythicis quidem utuntur moribus, qui una ante Darii expeditionem aetate coacti fuerant solum vivere propter serpentes. nam serpentum cum magna vis ex ipsorum solo est edita, tum major superne e locis desertis ingruerat: quibus usque adeo infestati fuerunt, ut relicto suo solo cum Budinis habitaverint. Iidem homines in periculum veniunt, ut praestigiatores habeantur; dicuntur enim a Scythis et ab iis qui in Scythia incolunt Graecis, semel quotannis singuli ad paucos dies effici lupi, et rursus in pristinum habitum redire. quod tamen dicentes mihi non persuadent: nihilominus tamen illi ajunt ita esse, ac dejerant.

188 MELPOMENE. IV.

106. Androphagi agrestes maxime omnium hominum mores habent, non iudiciis, non legibus utentes, pecuariam exercentes, vestem Scythicae similem gestantes, propriam linguam habentes.

107. Melanchlaeni omnes indumenta nigra gerunt, unde et cognomen habent, qui soli humana carne vescuntur, institutis Scythicis utentes.

108. Budini, ingens natio atque numerosa, vehementer caesiis oculis omnis ac rufa: quorum urbs nomine Gelonus e materia constructa est; muri ea magnitudo est, ut singula latera tricenorum stadiorum sint; est vero altus et totus ligneus. Aedes quoque cum privatae, tum sacrae sunt e materia. Nam sunt ibi deorum Graecorum templa Graecanice constructa, simulacris, aris, delubris ligneis. Baccho triennalia agunt, et bacchanal exercent. quippe Geloni sunt ab originis

ρς'. Ανδροφάγοι δὲ ἀγριώτατα πάντων
ἀνθρώπων ἔχουσι ἥθεα· ἔτε δίκην νομίζον-
τες, ἔτε νόμῳ ἑδενὶ χρεώμενοι. νομάδες δὲ
εἰσι. ἑοῤῥητα δὲ Φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁ-
μοίην, γλῶσαν δὲ ἰδίην.

ρζ'. Μελάγχλαινοι δὲ εἵματα μὲν μέ-
λανα Φορέουσι πάντες, ἐπ' ὧν^c καὶ τὰς ἐπω-
νυμίας ἔχουσι. ἀνδροφαγέουσι δὲ μένοι τού-
των· νόμοισι δὲ Σκυθικοῖσι χρεώνηται.

ρη'. Βασδῖνοι δὲ, ἔθνος ἐὼν μέγα καὶ πολ-
λόν, γλαυκόν τε πᾶν ἰσχυρῶς ἐσι καὶ πυρ-
ρόν. πόλις δὲ ἐν αὐτοῖσι πεπόλισται ξυλί-
νη· ἔνομα δὲ τῇ πόλει ἐσι Γελωνός. τῷ δὲ
τείχεος μέγαθος κῶλον ἑκάσπον, τριήκοντα
σαδίων ἐσι, ὑψηλὸν δὲ, καὶ πᾶν ξύλινον· καὶ
οἰκίαι αὐτῶν ξύλιναι, καὶ τὰ ἱρά· ἐσι γὰρ
δὴ αὐτόθι Ἑλληνικῶν Θεῶν ἱρά, Ἑλλη-
νικῶς κατεσκευασμένα ἀγάλμασί τε καὶ
βωμοῖσι καὶ νηοῖσι ξυλίνοισι. καὶ τῷ Διονύσῳ
τριετηρίδας ἀνάγουσι, καὶ βακχεύουσι. εἰσὶ
γὰρ οἱ Γελωνοὶ τοαρχαῖον Ἑλληνες. ἐκ δὲ
^c ἀπ' ὧν.

τῶν ἐμπορίων ἐξανασάντες, οἴκησαν ἐν τοῖσι Βυδίνιοις· καὶ γλώσση τὰ μὲν, Σκυθικῇ, τὰ δὲ, Ἑλληνικῇ χρέωνται.

ρθ'. Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσση χρέωνται καὶ Γελωνοί· οὐδὲ διάλις ἡ αὐτή· οἱ μὲν γὰρ Βυδῖνοι, ὄντες αὐτόχθονες, νομάδες τέ εἰσι καὶ Φθειροτραγέες μῆνοι τῶν ταύτη· Γελωνοὶ δὲ, γῆς τε ἐργάται, καὶ σιτοφάγοι, καὶ κήπευς ἐκτεταμένοι ὑδὲν τὴν ὁμοίαν ὁμοῖοι, οὐδὲ τὸ χρῶμα. ὑπὸ μέντοι Ἑλλήνων καλέονται καὶ οἱ Βυδῖνοι, Γελωνοί, οὐκ ὀρθῶς καλεόμενοι. ἡ δὲ χώρα σφέων, πᾶσα ἐστὶ δασέη ἰδίῃσι παντοίῃσι. ἐν δὲ τῇ ἰδίῃ τῇ πλείῃ ἐστὶ λίμνη μεγάλη τε καὶ πολλή, καὶ ἔλος, καὶ κάλαμος περὶ αὐτήν. ἐν δὲ ταύτῃ ἐνίδρυες ἀλίσκονται, καὶ κάστρος, καὶ ἄλλα θηρία τετραγωνοπρόσωπα, τῶν τὰ δέρματα περὶ τὰς σισύρας^ε παραρράπτεται· καὶ οἱ ὄρχεες αὐτοῖσι^ς εἰσὶ χρήσιμοι ἐς ὑπερέων ἄκεσιν.

ρί'. Σαυροματέων δὲ πέρι ὧδε λέγεται·
^δ ὑδὲ τὴν. ^ε MS. σισύρας. ^ς αὐτίων.

vetustate Graeci, sed ex emporiis summoti inter Budinos habitaverunt: lingua partim Scythica, partim Graeca utentes.

109. Budini non lingua, non victu utuntur eodem Gelonis: nam Budini, utpote indigenae tum pastores sunt, tum soli ejus regionis pediculos edunt. at Geloni agriculturae operam dantes frumento victitant, et hortos possident, nihil illis neque aspectu neque colore similes: a Graecis autem etiam Budini vocantur Geloni, non recte vocantibus. Horum regio omnis est arboribus omnis generis frequens; et ubi plurimum consita, ibi est lacus ingens et multus, et palus, ac circa eam arundo. In eo lacu lutrae capiuntur, et castores, et aliae ferae, oris quadrati, quorum pelles circa renones adsumuntur, et testiculos habent ad uterorum medelam utiles.

110. De Sauromatis vero ita memo-

ratur: Quum Graeci bellaverunt cum Amazonibus (quas Scythae Oeorpata vocant, quod nomen potest transferri, Viricidae: oeor enim virum dicunt, pata autem occidere) feruntur post victoriam proclii ad Thermodontem facti, abiisse, portantes tribus in navibus quascunque potuerant ex Amazonibus vivas capere: quibus illae in pelago insidiatae, cunctos trucidavere. Sed quum naves haberent incognitas, nec gubernaculis aut velis aut remis uterentur, interfectis viris, ferebantur secundum fluctus et ventum; delataeque sunt ad paludis Macotidis Cremnos, *praerupta*, quae Scytharum liberorum telluris sunt. Ibi e navibus egressae Amazones, ad loca habitata iter facientes, quod primum nactae sunt equorum armentum, diripiunt, conscenduntque: et obequitantes, e Scythiis praedas agunt.

ὅτε Ἕλληνες Ἀμαζῶσι ἐμαχέσαντο, (τὰς δὲ Ἀμαζῶνας καλέεσι Σκύθαι Οἰόρπαια^α. δύναται δὲ τὸ ἔνομα τῷτο κατ' Ἑλλάδα γλῶσσαν ἀνδροκίονοι. Οἶορ^β γὰρ καλέεσι τὸν ἄνδρα, τὸ δὲ πατὰ, κτείνειν) τότε λόγος τοὺς Ἕλληνας νικήσαντας τῇ ἐπὶ Θερμῳδόνι μάχῃ, ἀποπλέειν ἄγονίαις τρισὶ πλοίοισι τῶν Ἀμαζῶνων ὅσας ἡδυναίαιο^γ ζωγρῆσαι· τὰς δὲ ἐν τῷ πελάγει ἐπιθεμένας, ἐκκόψαι τὰς ἄνδρας· πλοῖα δὲ ὃ γινώσκειν αὐτάς, ὃδὲ πηδαλίοισι χρῆσθαι, ὃδὲ ἰσίοισι, οὐδὲ εἰρεσίῃ· ἀλλ' ἐπεὶ ἐξέκοψαν τὰς ἄνδρας, ἐφέροντο κατὰ κύμα καὶ ἄνεμον· καὶ ἀπικνέονται τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος ἐπὶ Κρημνούς. οἱ δὲ Κρημνοί, εἰσὶ τῆς γῆς τῶν Σκυθέων τῶν ἐλευθέρων. ἐνθαῦτα ἀποβᾶσαι ἀπὸ τῶν πλοίων αἱ Ἀμαζῶνες, ὠδοιπόρεον ἐς τὴν οἰκεομένην. ἐντυχῆσαι δὲ πρῶτῳ ἵπποφορβίῳ, τῷτο διήρπασαν· καὶ ἐπὶ τούτων ἵππαζόμεναι, ἐληΐζοντο τὰ τῶν Σκυθέων.

^α Αἰορπαια. ^β αἰορ. ^γ MS. ἡδυναίαιο.

ρια'. Οἱ δὲ Σκύθαι οὐκ εἶχον συμβα-
λέσθαι τὸ πρῆγμα. ὅτε γὰρ Φωνήν, ὅτε
ἑοῤῥήτα, ὅτε τὸ ἔθνος ἐγίνωσκον, ἀλλ' ἐν
θωύμαλι ἔσαν ὁκόθεν ἔλθοιεν. ἐδόκεον δ' αὐ-
τὰς εἶναι ἀνδρας τὴν αὐτὴν ἡλικίην ἔχον-
τας. μάχην τε δὴ πρὸς αὐτὰς ἐποιεῦντο·
ἐκ δὲ τῆς μάχης τινὰς τῶν γυναικῶν ἐ-
κράτησαν οἱ Σκύθαι, καὶ ὅττω ἐγνωσαν ἐσσας
γυναῖκας. βεβηυμένοισι ὧν αὐτοῖσι ἔδοξε
κλείνειν μὲν ὅθενι τρόπῳ ἔτι αὐτὰς, ἐωϋ-
τῶν δὲ τὰς νεωιάτας ἀποπέμψαι ἐς αὐτὰς,
πλῆθος εἰκάσαντας ὅσαι περ ἐκεῖναι ἔσαν·
τούτους δὲ στρατοπεδεύεσθαι πλησίον ἐκει-
νέων, καὶ ποιέειν τάπερ ἂν καὶ ἐκεῖναι ποιέ-
ωσι. ἦν δὲ αὐτοὺς διώκωσι, μάχεσθαι μὲν
μὴ, ὑποφεύγειν δέ· ἐπεὰν δὲ παύσωνται,
ἐλθόντας αὐτὰς πλησίον, στρατοπεδεύεσθαι.
ταῦτα ἐβελεύσαντο οἱ Σκύθαι, βουλόμενοι
ἐξ αὐτέων παῖδας ἐγγενήσεσθαι.

ρβ'. Αποπεμφθέντες δὲ οἱ νεηνίσκοι,
ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα· ἐπεὶ δὲ ἔμαθον

111. Scythae quid hoc rei esset con-
 jicere nequibant, quum neque vocem, ne-
 que vessem, neque gentem agnoscerent;
 admirandi unde venirent, et rati cunc-
 tos esse viros ejusdem aetatis. Ergo com-
 missa cum eis pugna fuit; unde potiti
 quibusdam, ita demum feminas esse cog-
 noverunt. Itaque consilio habito visum
 est eis, nullo pacto posthac quampiam illa-
 rum occidere: sed ex se qui maxime juve-
 nes essent, in eas dimitti, eodem numero
 quo illas esse conjectabant, qui sua prope
 eas castra haberent, et eadem quoque illis
 facerent. Si invaderentur, non quidem
 pugnare, sed subterfugere: ubi subsisterent
 illae, ipsos etiam proxime accedentes ca-
 stra ponere. Hoc Scythae idcirco decre-
 verunt, quod prolem ex illis suscipere cu-
 piebant. ●

112. Adolescentes qui missi sunt,
 mandata peregerunt. quos ubi Amazo-

196 MELPOMENE. IV.

nes intellexerunt neutiquam ad se laedendas venisse, valere sinebant. quotidie tamen castra castris propius admovebantur. Ceterum ne ipsi quidem adolescentes quicquam habebant, quemadmodum Amazones, praeter arma et equos: et vitam eandem illis vivebant, venando atque praedando.

113. Circa meridiem Amazones solebant aut singulae aut binae separatim a reliquis ad ventrem levandum longius vagari. ea re Scythae cognita, et ipsi idem faciunt, quorum aliquis uni illarum, quae solivagae erant, quum se admovisset, non se avertit Amazon, sed uti permisit: nec appellare quidem poterat (non enim intelligebant se invicem) tamen manu significavit, ut ad eundem locum postridie rediret, adducto secum altero, ut duo essent; se quoque alteram adductu-

αὐτοὺς αἱ Ἀμαζόνες ἐπ' οὐδεμιῇ δηλήσει
ἀπυγμένους, ἔων χαίρειν. προσεχώρεον δὲ
πλησιατέρω τὸ στρατόπεδον τῷ στρατοπέ-
δῳ ἐπ' ἡμέρῃ ἐκάσῃ. εἶχον δὲ ὕδεν ὕδ' οἱ
νεηνίσκοι, ὥσπερ αἱ Ἀμαζόνες, εἰ μὴ τὰ
ὄπλα, καὶ τὰς ἵππους· ἀλλὰ ζῶν ἔζων τὴν
αὐτὴν ἐκείνην, θηρεύοντές τε καὶ ληϊ-
ζόμενοι.

ργ'. Εποίηον δὲ αἱ Ἀμαζόνες ἐς τὴν
μεσαμβρίην τοιόνδε· ἐγένοντο σποράδες κα-
τὰ μίην τε καὶ δύο, πρόσω δὴ ἀπ' ^d ἀλλη-
λέων ἐς εὐμαρίην ἀποσκιδνάμεναι. μαθόν-
τες δὲ καὶ οἱ Σκύθαι, ἐποίεον τῷτὸ τῷτο·
καὶ τις μενωθεισέων αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμ-
πλετο, καὶ ἡ Ἀμαζὼν ἐκ ἀπωθέετο, ἀλ-
λὰ περιεῖδε χρήσασθαι. καὶ Φωνῆσαι μὲν
οὐκ εἶχε, (οὐ γὰρ συνίεσαν ἀλλήλων) τῇ
δὲ χειρὶ ἔφραζε τὴν ^e ὕσεραίην ἐλθεῖν ἐς
τῷτὸ χωρίον, καὶ ἕτερον ἄγειν· σημαίνου-
σα δύο γενέσθαι, καὶ αὐτὴ ἐτέρην ἄξειν.
ὁ δὲ νεηνίσκος ἐπεὶ ἀπῆλθε, ἔλεξε ταῦτα

^d πρόσω ἀπ'. ^e ἔφραζε ἐς τὴν.

198 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

πρὸς τοὺς λοιπούς. τῇ δὲ ὑφεραίῃ ἦλθε ἐς
τὸ χωρίον αὐτός τε ὕτος, καὶ ἕτερον ἦγε,
καὶ τὴν Αμαζόνα εὔρε δευτέραν αὐτὴν ἢ ὑ-
πομένεσαν.

ριθ'. Οἱ δὲ λοιποὶ νεηνίσκοι ὥς ἐπύθον-
το ταῦτα, καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο τὰς
λοιπὰς τῶν Αμαζόνων. μετὰ δὲ, συμμί-
ξαντες τὰ στρατόπεδα, οἴκεον ὁμῶς, γυναῖ-
κα ἔχων ἕκαστος ταύτην τῇ τοπρῶτον
συνεμίχθη. τὴν δὲ Φωνὴν τὴν μὲν τῶν γυ-
ναικῶν, οἱ ἄνδρες οὐκ ἐδυναίατο ἑ μαθεῖν,
τὴν δὲ τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες συνέλαβον.
ἐπεὶ δὲ συνῆκαν ἀλλήλων, ἔλεξαν πρὸς
τὰς Αμαζόνας τάδε οἱ ἄνδρες, 'Ἡμῖν εἰ-
' σὶ μὲν τοκέες, εἰσὶ δὲ κτήσεις. νῦν ὦν
' μηκέτι πλεῦνα χρόνον ζῶν ταίηδε ἔχω-
' μεν· ἀλλ' ἀπελθόντες ἐς τὸ πλῆθος, δι-
' αιτώμεθα. γυναῖκας δὲ ἔχομεν ὑμέας, καὶ
' ἑδαμέας ἢ ἄλλας.' αἱ δὲ πρὸς ταῦτα ἔ-
λεξαν τάδε, 'Ἡμεῖς οὐκ ἂν δυναίμεθα
' οἰκέειν μετὰ τῶν ὑμετέρων γυναικῶν, ἢ

ἢ αὐτὸν. ἢ MS. ἐδυναίατο. ἢ ἑδαμάς.

ram. Digressus ab ea juvenis haec enarrat caeteris : posteroque die socium secum ducens, ad locum praesto fuit, ac reperit Amazonem cum alterâ expectantem.

114. Ejus rei certiores facti reliqui juvenes, et ipsi conciliaverunt ceteras. Post haec commixtis castris pariter habitaverunt; eam quisque uxorem, cum qua primum coierat, habentes. Earum vocem quum ipsi discere non possent, ipsorum illae discebant. Et quum se mutuo intelligerent, viri ad Amazones ista dixerunt; ‘ Nobis parentes sunt; sunt et facultates; proinde non agamus diutius hanc vitam, sed hinc digressi, in hominum frequentia degamus, ubi vos habebimus uxores, nequaquam alias.’ Ad haec illae responderunt, ‘ Nos vero non possumus vestris cum feminis habitare,

‘ quibus non iidem qui nobis sunt mo-
 ‘ res. nos enim arcu tela excutimus, et
 ‘ jaculamur, et equitamus, muliebria o-
 ‘ pera non edoctae: vestrae feminae nihil
 ‘ eorum quae recensuimus, sed opera mu-
 ‘ liebria factitant, manentes in plaustris,
 ‘ non ad venationem atque alia hujusmo-
 ‘ di prodeuntes. proinde non possumus
 ‘ inter illas versari. Quod si vobis cordi
 ‘ est habere nos conjuges, et iusti videri
 ‘ vultis, ite ad parentes vestros, et facul-
 ‘ tatum sortiti partem, postea redite, ut
 ‘ deinde semoti ab illis habitemus.’

115. Id approbantes juvenes ita fe-
 cere, et sortiendo accepta facultatum quae
 ipsis contingebat portione, rursus ad A-
 mazones redierunt. Ad quos illae, ‘ Du-
 ‘ plex, inquiunt, metus et terror nos te-
 ‘ net in hoc loco habitandi: partim quod
 ‘ nos parentibus vestris vos privavimus;

γὰρ τὰ αὐτὰ νόμαα ἡμῖν τε καὶ κεινησί
 ἔσι. ἡμεῖς μὲν τοξεύομεν τε καὶ ἀκοντί-
 ζομεν, καὶ ἵππαζόμεθα, ἔργα δὲ γυναι-
 κήϊα ἔκ ἐμάθομεν· αἱ δὲ ὑμέτεραι γυ-
 ναῖκες, τῶν μὲν ἕδεν τῶν ἡμεῖς κατε-
 λέξαμεν ποιεῦσι, ἔργα δὲ γυναικήϊα ἐρ-
 γάζονται, μένουσαι ἐν τῇσι ἀμάξεσι, οὐτ'
 ἐπὶ θήρην ἴδουσι, ἕτε ἄλλῃ ἕδαμῃ· οὐκ
 ἂν ὦν δυναίμεθα ἐκείνησι συμφέρεσθαι.
 ἀλλ' εἰ βύλεοδε γυναῖκας ἔχειν ἡμέας,
 καὶ δοκέειν εἶναι δίκαιοι, ἐλθόντες παρὰ
 τὰς τοκέας, ἀπολάχειε τῶν κλημάτων
 τὸ μέρος· καὶ ἐπεὶ ἐλθόντες, οἰκέωμεν
 ἐπ' ἡμέων αὐτέων.

ριέ. Επεὶ θοῖο καὶ ἐποίησαν ταῦτα οἱ
 νεηνίσκοι. ἐπεὶ τε δὲ ἀπολαχόντες τῶν
 κτημάτων τὸ ἐπιβάλλον, ἦλθον ὀπίσω
 παρὰ τὰς Ἀμαζόνας, ἔλεξαν αἱ γυναῖκες
 πρὸς αὐτοὺς τάδε, Ἡμέας ἔχει φόβος
 τε καὶ δέος ὅπως χρὴ οἰκέειν ἐν τῷδε τῷ
 χώρῳ· τῷτο μὲν, ὑμέας ἀποσερησάσας

' πατέρων, τῷτο δέ, τὴν γῆν τὴν ὑμετέ-
 ' ρην δηλησαμένας πολλά. ἀλλ' ἐπεὶ τε
 ' ἀξιῶτε ἡμέας γυναῖκας ἔχειν, τὰδε ποι-
 ' ἔετε ἅμα ἡμῖν, Φέρετε, ἕξαναζέωμεν ἐκ
 ' τῆς γῆς τῆσδε, καὶ περήσαντες Τάναϊν πο-
 ' ταμὸν οἰκέωμεν.

ρις'. Επεὶ θοῖο καὶ ταῦτα οἱ νεηνίσκοι.
 διαβάντες δὲ τὸν Τάναϊν, ὠδοιπόρεον πρὸς
 ἥλιον ἀνίχοντα, τριῶν μὲν ἡμερέων ἀπὸ τῆς
 Ταναΐδος ὁδόν, τριῶν δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης
 τῆς Μαιήτιδος, πρὸς βορέην ἄνεμον. ἀπι-
 κόμενοι δὲ ἐς τοῦτον τὸν χώρον ἐν τῷ νῦν
 κατοίκησαι, οἰκησαν τῷτον, καὶ διαίτη ἀ-
 πὸ τῆς χρέωνται τῇ παλαιῇ τῶν Σαυ-
 ροματέων αἱ γυναῖκες, καὶ ἐπὶ θῆρην ἐπὶ
 ἵππων ἐκφοιτῶσι ἅμα τοῖσι ἀνδράσι, καὶ
 χωρὶς τῶν ἀνδρῶν· καὶ ἐς πόλεμον φοι-
 τῶσι, καὶ σολὴν τὴν αὐτὴν τοῖσι ἀνδράσι
 Φορέουσι.

ρις'. Φωνῇ δὲ οἱ Σαυρομάται νομίζουσι
 Σκυθικῇ, σολοικίζοντες αὐτῇ ἀπὸ τῆς ἀρ-

‘ partim, quod terram vestram magnope-
 ‘ re vastavimus. Sed quoniam dignamini
 ‘ nos habere uxores, hoc una nobiscum
 ‘ agatis. Agedum proficiscamur e regio-
 ‘ ne hac, et Tanai fluvio transmissio ha-
 ‘ bitemus.’

116. Huic quoque rei obtempera-
 vere juvenes; trajectoque Tanai, et ori-
 entem versus trium quidem dierum iti-
 nere confecto a Tanai, trium quoque a
 Maeotide palude ad aquilonem. Perve-
 nientes vero ad eum locum quem nunc
 incolunt, ibi subsederunt, et inde prisca
 consuetudine vivendi feminae Sauroma-
 tarum utuntur. nam ad venationem una
 cum viris ac sine viris, equis insidentes,
 et ad proelium proficiscuntur, eandemque
 viris vestem gerunt.

117. Sauromatae adsueverunt lin-
 guae Scythicae soloecizantes in ea jam an-

tiquitus, quod eam non probe didicerint Amazones. Quod ad conjugia pertinet, ita ab eis est institutum: Nulla virgo nubit, priusquam aliquem hostium interemerit: ideoque nonnullae earum decedunt jam vetulae, antequam nubant, quod legi satisfacere nequeant.

118. Ad harum igitur quas dixi gentium coactos reges nuncii Scytharum quum pervenissent, certiores eos fecerunt, Persam, ubi omnia, quae sunt in altera continente, in suam ditionem redegit, cervice Bospori ponte juncta, in hanc trajecisse continentem: subactisque illic Thracibus, fluvium Istrum ponte junxisse, animo haec omnia in suam redigendi potestatem. ‘ Proinde vos nolite ullo pacto ex medio sedentes sinere ad perniciem nos devenire; sed idem sentientes, obviā eamus invadenti: quod nisi facitis, nos in ultimum discrimen adducti,

χαίς, ἐπεὶ ὃ χρηστῶς ἐξέμαθον αὐτὴν αἱ
 Ἀμαζόνες. τὰ περὶ γάμων δὲ ὧδέ σφι δια-
 κέεται· ὃ γαμέεται παρθένος ὕδμήν, πρὶν
 ἂν τῶν πολεμίων ἄνδρα ἀποκλείνη. αἱ δὲ
 τινες αὐτέων καὶ τελευτῶσι γηραιαὶ πρὶν
 γήμασθαι, ὃ δυνάμεναι τὸν νόμον ἐκπλη-
 σαι.

ρίη. Ἐπὶ τέττων ὧν τῶν καταλεχθέν-
 των ἔθνέων τὸς βασιλέας ἀλισμένους ἀπικό-
 μενοι τῶν Σκυθέων οἱ ἄγγελοι, ἔλεγον ἐκ-
 διδάσκοντες ὡς ὁ Πέρσης, ἐπειδὴ οἱ τὰ ἐν
 τῇ ἡπείρῳ τῇ ἐτέρῃ πάντα κατέσραπται,
 γέφυραν ζεύξας ἐπὶ τῷ αὐχένι τῷ Βοσπό-
 ρῳ, διαβέβηκε ἐς τήνδε τὴν ἡπειρον. διαβὰς
 δὲ, καὶ κατασφραγίσμενος Θρηϊκάς, γεφυρῶι
 ποταμὸν Ἰστρον, βεβλόμενος καὶ τάδε πάντα
 ὑπ' ἐωϋτῷ ποιήσασθαι. ‘ Ὑμεῖς ὧν μηδε-
 ‘ νὶ τρόπῳ ἐκ τῷ μέσου κατήμενοι περιί-
 ‘ δητε ἡμέας διαφθαρέντας· ἀλλὰ τῷτο
 ‘ νομίσαντες, ἀντιάζομεν τὸν ἐπίοντα. ἔκ-
 ‘ ων ποιήσετε ταῦτα; ἡμεῖς μὲν πιεζό-

206 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

• μῆνοι, ἢ ἐκλείψομεν τὴν χώραν, ἢ μέ-
 • νοῦλες, ὁμολογίῃ χρησόμεθα. τί γὰρ πά-
 • θωμεν, μὴ βυλομένων ὑμέων τιμωρέειν; ὑ-
 • μῖν δὲ ὕδεν ἐπὶ τῷ ἐσσι ἐλαφρότερον.
 • ἦκει γὰρ ὁ Πέρσης ὕδεν τι μᾶλλον ἐπ’
 • ἡμέας ἢ ὕ κ’ ἐπὶ ὑμέας· ὕδὲ οἱ κατα-
 • χρήσει ἡμέας κατασρεφάμενῳ, ὑμέων
 • ἀπέχεσθαι. μέγα δὲ ὑμῖν λόγων τῶνδε
 • μαρτύριον ἐρέομεν. εἰ γὰρ ἐπ’ ἡμέας μέ-
 • νους ἐσρατηλάτες ὁ Πέρσης, τίσασθαι
 • τῆς πρόσθε δουλοσύνης βυλόμενος, χρῆν
 • αὐτὸν πάντων τῶν ἄλλων ἀπεχόμενον,
 • οὕτω ἰέναι ἐπὶ τὴν ἡμετέραν· κ’ ἂν ἐδή-
 • λου πᾶσι ὥς ἐπὶ Σκύθας ἐλαύνει, κ’ ὕκ
 • ἐπὶ τῆς ἄλλης. νῦν δὲ ἐπεὶ τε τάχιστα
 • διέβη τήνδε τὴν ἡπειρον, τῆς αἰεὶ ἐμπο-
 • δῶν γινομένης ἡμερῶνται πάντας· τῆς τε
 • δὴ ἄλλης ἔχει ὑπ’ ἐωϋτῷ Θρηϊκάς, καὶ
 • δὴ καὶ τοὺς ἡμῖν ἐόντας πλησιοχώρους
 • Γέτας.

ρθ’. Ταῦτα Σκυθέων ἐπαγγελλομέ-

• ἢ καὶ.

‘ aut regionem deferemus, aut manentes
‘ conditiones inibimus. quid enim cla-
‘ dem subeamus, nolentibus vobis auxi-
‘ lio esse? Quamquam non commodius
‘ post id agetur vobiscum; venit enim Per-
‘ sa nequaquam magis adversus nos, quam
‘ non etiam adversus vos: neque, nos
‘ subegisse contentus, a vobis abstinebit.
‘ Cujus rei magnum hinc accipite docu-
‘ mentum; quod si nobis solis inferret
‘ ille bellum, animo superioris servitutis
‘ ulciscendae, oportebat a ceteris homini-
‘ bus abstinentem sic in nostram tendere
‘ regionem. Ostenderet enim omnibus se
‘ adversus Scythas, et non adversus alios
‘ ire: at nunc, simulatque trajecit in hanc
‘ continentem; ut quisque ipsi occurrit,
‘ pacat: ceteros, veluti Thraces et nobis
‘ confines Getas, suo subjectos imperio
‘ habet.’

119. Haec quum Scythae denunci-

assent, ii qui e nationibus venerant reges
 deliberabant, sed discordes eorum erant
 sententiae. Nam Gelonus quidem et Bu-
 dinus et Sauromates concordēs recepe-
 runt se Scythis auxilio futuros: Agathyr-
 sis autem et Neurus et Androphagus et
 Melanchlaenorum Taurorumque reges
 ita Scythis responderunt: ‘ Si vos in in-
 ‘ juria Persis facienda ac bello inferendo
 ‘ priores non fuissetis, recte videremini
 ‘ precari quae precamini; et nos vestris
 ‘ precibus morem gerentes, idem vobis
 ‘ ageremus. Nunc autem vos sine nobis
 ‘ illorum terram ingressi, imperitastis Per-
 ‘ sis, quamdiu deus vobis indulset: illi iti-
 ‘ dem, quandoquidem eos idem deus ex-
 ‘ citat, vicem vobis reddunt. Nos neque
 ‘ tunc quicquam intulimus injuriae his
 ‘ viris, neque nunc conabimur priores in-
 ‘ festare. Quod si hic nostram regionem
 ‘ invaserit, et prior injuriam fecerit, nos

νῶν, ἐβουλεύοντο οἱ βασιλῆες οἱ ἀπὸ τῶν
 ἔθνέων ἦκοντες. καὶ σφρων ἐχίσθησαν αἱ
 γνῶμαι· ὁ μὲν Γελωνὸς ^β, καὶ ὁ Βαδῖνος, καὶ
 ὁ Σαυρομάτης, κατὰ τῷτὸ γενόμενοι, ὑ-
 πεδέκοντο Σκύθησι τιμωρήσιν· ὁ δὲ Αγά-
 θυρσος, καὶ Νευρὸς, καὶ Ἀνδροφάγος, καὶ οἱ τῶν
 Μελαγχλαίων, καὶ Ταύρων, τάδε Σκύθη-
 σι ὑπεκρίναντο, ‘ Εἰ μὲν μὴ ὑμεῖς ἔατε οἱ
 ‘ πρότερον ἀδικήσαντες Πέρσας, καὶ ἄρξαν-
 ‘ τες πολέμου, τέτων δεόμενοι τῶν νῦν δέ-
 ‘ εσθε, λέγειν τε ἂν ἐφαίνεσθε ἡμῖν ὀρθά,
 ‘ καὶ ἡμεῖς ὑπακούσαντες, τῷτὸ ἂν ὑμῖν
 ‘ ἐπρήσομεν. νῦν δὲ ὑμεῖς τε ἐς τὴν ἐ-
 ‘ κείνων ἐσβαλόντες γῆν, ἄνευ ἡμέων, ἐπε-
 ‘ κρατέετε Περσέων, ὅσον χρόνον ὑμῖν ὁ
 ‘ θεὸς παρεδίδω· καὶ ἐκεῖνοι, ἐπεὶ σφρας
 ‘ αὐτὸς θεὸς ἐγείρει, τὴν ὁμοίην ὑμῖν ἀ-
 ‘ ποδιδῶσι. ἡμεῖς ὅτε τι ^ε τότε ἠδικήσα-
 ‘ μεν τῶς ἀνδρας τῶτας ὕδεν, ὅτε νῦν πρό-
 ‘ τεροι πειρησόμεθα ἀδικεῖν· ἦν μέντοι
 ‘ ἐπίη, καὶ ἐπὶ τὴν ἡμετέρην ἄρξην τε ἀδικέ-

^β ὁ μὲν γὰρ Γελωνός. ^ε ἡμῶς δὲ τί τι.

210 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

• ων ^d, καὶ ἡμεῖς ἔπεισόμεθα. μέχρι δὲ
 • τῷτο ἴδωμεν, μενέομεν παρ' ἡμῖν αὐτοῖ-
 • σι. ἦκειν γὰρ δοκέομεν ἔκ' ἐπ' ἡμέας Πέρ-
 • σας, ἀλλ' ἐπὶ τῆς αἰτίας τῆς ἀδικίης γε-
 • νομένους.

ρχ'. Ταῦτα ὡς ἀπενερχθέντα ἐπύθοντο
 οἱ Σκύθαι, ἐβυλεύοντο ἰθυμαχίην μὲν μη-
 δεμίην ποιέεσθαι ἐκ τοῦ ἐμφανέος, ὅτι δὴ
 σφι οὗτοί γε σύμμαχοι οὐ προσεγένοντο.
 ὑπεξιώντες δὲ, καὶ ὑπέξελαύνοντες, τὰ Φρέ-
 αλα τὰ παρεζίοικεν αὐτοῖ, καὶ τὰς κρήνας
 συγχῶν, τὴν ποίην τε ἐκ τῆς γῆς ἐκτρί-
 βειν, διχῶ ^e σφέας διελόντες. καὶ πρὸς μὲν
 τὴν μίην τῶν μοιρέων, τῆς ἐβασίλευε Σκώ-
 πασις, προχωρέειν Σαυρομάτας. τούτους
 μὲν δὴ ὑπάγειν, ἦν ἐπὶ τῷτο τράπηλαι ὁ
 Πέρσης, ἰθὺ Τανάϊδος ποταμῷ παρὰ τὴν
 Μαῖῃτιν λίμνην ὑποφεύγοντας. ἀπελαύ-
 νοντός τε τῷ Πέρσῃ, ἐπιόντας διώκειν. αὐ-
 τη μὲν σφι μίη ἦν μοῖρη τῆς βασιληΐης,
 τεταγμένη ταύτην τὴν ὁδὸν ἥπερ εἴρηαι.

^d ἄρξῃαι ἀδαιών. ^e διχῶ.

‘haudquaquam tolerabimus. id donec
 ‘cernamus, apud nosmet ipsos manebi-
 ‘mus. neque enim in nos venire Persas
 ‘opinamur, sed in eos qui fuerunt auto-
 ‘res injuriae.’

120. Scythae, ubi haec relata audire, statuerunt nullam sibi pugnam recta atque ex aperto conferendam, quando ipsis isti ad societatem non accedebant. Itaque subducentes se ac longius progressi, puteos quos ipsi praeterirent, ac fontes obstruunt, bifariamque divisi herbam terrestrem atterunt. Et ad unam e partibus, ubi regnabat Scopasis, jubent Sauromatas pergere; qui se subducerent, si eo Persa declinaret, suffugientes recta ad flumen Tanain, secundum Maeotin: iidem Persam abscedentem invadendo persequerentur. Haec erat una pars regni ordinata ad hanc viam, quemadmodum dictum est.

212 MELPOMENE. IV.

Reliquas duas regionum, et magnam, cui imperabat Indathyrfus, et tertiam in qua regnabat Taxacis, in unum coeuntes, accedentibus Gelonis atque Budinis, jubent hos uno die praegressos exercitum Persarum, clam progredi, subeuntesque et facientes ea quae decrevissent: et ante omnia hostem subducere recta in agros illorum qui societatem ipsorum abnuissent, ut eos etiam irritarent; et, si minus volentes bellum adversus Persas susciperent, at invitos redderent istis hostes. deinde in suam terram reflectere, et aggredi, si quid ipsis consultantibus videretur.

121. Haec ubi decrevere Scythae, copiis Darii ex occulto occurrebant, praestantissimis equitum praecursoribus missis: plaustra autem in quibus eorum filii uxoresque omnes degunt, una cum pecoribus, praeter quae ad victum suppetebant, tot relinquentes, reliqua cum plau-

τάς δὲ δύο τῶν βασιληῶν, τὴν τε μεγάλην, τῆς ἤρχε Ἰνδάθυρσος, καὶ τὴν τρίτην τῆς ἐβασίλευε Τάξακισ, συνελθῆσας ἐς τὸ ὑπὸ, καὶ Γελωνῶν τε καὶ Βουδίνων προσγενομένων, ἡμέρης καὶ τέττες ὁδῶ προέχοντας τῶν Περσέων, ὑπέξάγειν, ὑπιδόνας τε καὶ ποιεῦντας τὰ βεβουλευμένα. πρῶτα μὲν νυν ὑπάγειν σφέας ἰθὺ τῶν χωρέων τῶν ἀπειπαμένων τὴν σφέεσιν συμμαχίην, ἵνα καὶ τέττες ἐκπολεμώσωσι· εἰ δὲ μὴ ἐκόντες γε ὑπέδυσαν τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Πέρσας, ἀλλ' ἀκονίως ἐκπολεμῶσαι. μετὰ δὲ τῷτο, ὑποσρέφειν ἐς τὴν σφέεσιν, καὶ ἐπιχειρεῖν, ἣν δὴ βυλεομένοισι δοκέη.

ῥα'. Ταῦτα οἱ Σκύθαι βυλευσάμενοι, ὑπηντιάζον τὴν Δαρείω στρατιήν, προδρόμους ἀποσείλαντες τῶν ἱππέων τοὺς ἀρίστους. τὰς δὲ αἰμάξας ἐν τῇσί σφι ἐδιδάτῃτο^ε τὰ τέκνα τε καὶ αἱ γυναῖκες πᾶσαι καὶ τὰ πρόβατα, πλὴν^ε ὅσα σφι ἐς Φορβὴν ἱκανὰ ἦν, τὰσαῦτα ὑπολιπόμενοι^ε, τὰ

^ε δαίτατο. ^ε πρόβατα πάντα, πλὴν. ^ε ἀπολιπόμενοι.

ἄλλα ἅμα τῇσι ἀμάτῃσι προέπεμψαν, ἐν-
τειλάμενοι αἰεὶ τὸ πρὸς βορέῳ ἐλαύνειν.

ρξβ'. Ταῦτα μὲν δὴ προεκομίζετο^α.
τῶν δὲ Σκυθέων οἱ πρόδρομοι ὡς εὗρον τῆς
Πέρσας ὅσον τε τριῶν ἡμερέων ὁδὸν ἀπέ-
χονίαις ἀπὸ Ἰσρα, ἔτοι μὲν τούτους εὐρόν-
τες ἡμέρης ὁδῷ προέχονίαις, ἐσρατοπεδεύ-
οντο, τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα λεαίνοντες.
οἱ δὲ Πέρσαι ὡς εἶδον ἐπιφανεῖσαν τῶν
Σκυθέων τὴν ἵκπον, ἐπήϊσαν κατὰ σίβον
αἰεὶ ὑπαγόνων· καὶ ἔπειτα (πρὸς γὰρ τὴν
μῆν τῶν μοιρέων ἴθυσαν οἱ Πέρσαι) ἐδίω-
κον πρὸς ἧῷ τε καὶ τῇ Τανάϊδος. διαβάντων
δὲ τούτων τὸν Τανάϊν ποταμὸν, οἱ Πέρ-
σαι ἐπιδιβάλλειν ἐδίωκον· ἐς δὲ τῶν Σαυρο-
ματέων τὴν χώραν διεξελθόντες, ἀπίκοιτο
ἐς τὴν τῶν Βεδίνων.

ρξγ'. Ὅσον μὲν δὴ χρόνον οἱ Πέρσαι
ἦσαν διὰ τῆς Σκυθικῆς καὶ τῆς Σαυρομάτι-
δος χώρας, οἱ δὲ εἶχον ὕδεν σίνεσθαι, ἅτε
τῆς χώρας εὐούσης χέρσου· ἐπεὶ τε δὲ ἐς

^α προεκομίζοντο.

stris praemiserunt, dato suis mandato, ut semper aquilonem versus tenderent.

122. Haec quidem praevehebantur. Scytharum vero praecursores, posteaquam compererunt Persas ab Istro trium fere dierum et ante se unius diei itinere abesse, positis castris, germina terrae vastant. Persae, ubi Scytharum equitatus in conspectum se dedit, inceserunt per vestigia se semper subducentium: et deinde (nam ad unam partem recta tetenderunt Persae) auroram versus et Tanain, persecuti sunt. Quibus Tanain fluvium trajicientibus, Persae itidem trajecto eo insequuntur, donec peragrata Sauromatarum plaga, pervenirent in Budiniam.

123. Ceterum quamdiu Persae fuerunt in Scythica ac Sauromatide regione, nihil eis detrimenti inferre potuerunt, quippe quum regio foret vasta: ubi vero

216 MELPOMENE. IV.

Budiniam ingressi sunt, ibi obvii ligneo castello a Budinis deserto et omnibus rebus vacuo, id incenderunt. His actis, ipso vestigio ire porro tendunt, dum eam regionem pervagati, in solitudinem deveniunt. Haec solitudo a nemine hominum colitur, posita supra Budinorum regionem, septem dierum itineris magnitudine: ultra quam Thyssagetae incolunt, ex quibus quatuor ingentes amnes per Maeotas effluunt in paludem nomine Maeotin: quibus haec sunt indita nomina, Lycus, Oarus, Tanais, Syrgis.

124. Darius, ut ad solitudinem pervenit, cursu omisso copias super fluvium Oarum locavit. Post haec, octo castella eaque ingentia condidit, pari inter se spatio distantia, sexaginta fere stadiorum, quorum ad meam usque memoriam adhuc ruinae extabant. Dum in his Darius

τὴν τῶν Βουδίνων χώραν εἰσέβαλον, ἐθαῦ-
 τα δὲ ἐντυχόντες τῷ ξυλίνῳ τείχεϊ, ἐκ-
 λελοιπότων τῶν Βουδίνων, καὶ κεκενωμένῃ τῇ
 τείχεος πάντων, ἐνέπρησαν αὐτό. τῷτο
 δὲ ποιήσαντες, εἶπον οἱ αἰεὶ τὸ πρόσω καλὰ
 εἶδον· ἐς ὃ διεξελθόντες ταύτην, ἐς τὴν
 ἔρημον ἀπείκοντο. ἡ δὲ ἔρημος αὕτη ὑπὸ
 ὕδαμῶν νέμεται ἀνδρῶν, κέεται δὲ ὑπὲρ
 τῆς Βουδίνων χώρας, ἐοῦσα πλῆθος ἑπτὰ
 ἡμερέων ὁδῷ. ὑπὲρ δὲ τῆς ἐρήμου Θουσα-
 γέται οἰκέσι. ποταμοὶ δὲ ἐξ αὐτέων τέσ-
 σερες μεγάλοι ῥέοντες διὰ Μαιητέων ἐκδιδύ-
 σι ἐς τὴν λίμνην τὴν καλεομένην Μαιήτιν·
 τοῖσι ἐνόμαζα κέεται τάδε, Λύκος, Οαρος,
 Τάκαϊς, Σύργις.

ρχδ'. Επεὶ ὦν ὁ Δαρεῖος ἦλθε ἐς τὴν
 ἔρημον, παυσάμενος^β τῇ δρόμῳ, ἰδρύσε-
 τήν στρατιὴν ἐπὶ ποταμῷ Οάρῳ. τῷτο δὲ ποι-
 ῆσας, ὀκτὼ τείχεα ἐτείχεε μεγάλα, ἴ-
 σον ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα, σαθίους ὥς
 ἐξήκοντα μάλιστα καὶ τῶν ἑτι ἐς ἐμὲ ταῖ

^β παυσάμενος.

218 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἐρείκια σῶα ἦν. ἐν ᾧ δὲ ὕτος πρὸς ταῦτα ἐτράπελο, οἱ διωκόμενοι Σκύθαι περιελθόντες τὰ καλύπερθε, ὑπέρσρεφον ἐς τὴν Σκυδικήν. ἀφανιοθέντων δὲ τούτων τοπαράπαν, ὡς ἔκετι ἐφαντάζοντό σφι, οὕτω δὴ ὁ Δαρεῖος τείχεα μὲν ἐκεῖνα ἡμίεργα μεσῆκε· αὐτὸς δὲ ὑποσρέψας ἥϊε πρὸς ἐσπέρην· δοκέων τέτῃς τε πάντας τῆς Σκύθας εἶναι, καὶ πρὸς ἐσπέρην σφέας φεύγειν. ἐλαύνων δὲ τὴν ταχίστην τὸν στρατὸν, ὡς ἐς ^c τὴν Σκυδικὴν ἀπίκητο, ἐνέκυρσε ^d ἀμφοτέρῃσι τῇσι μοῖρῃσι τῶν Σκυθῶν. ἐντυχὼν δὲ, ἐδίωκε ὑπεκφέροντας ἡμέρης δύο.

ρκέ. Καὶ (ὃ γὰρ ἀνίει ἐπιὼν ὁ Δαρεῖος) οἱ Σκύθαι κατὰ τὰ βεβλευμένα ὑπέφευγον ἐς τῶν ἀπειταμένων τὴν σφετέρην συμμαχίην, πρῶτην δὲ ἐς τῶν Μελαγχλαίων τὴν γῆν. ὡς δὲ ἐσβαλόντες τέτῃς ἐτάραξαν οἱ τε Σκύθαι καὶ οἱ Πέρσαι, κατηγέοντο οἱ Σκύθαι ἐς τῶν Ἀνδροφάγων

^c στρατὸν ἐς. ^d ἀπίκητο ἐς ὃ ἐνέκυρσε.

occupatur, interim Scythae (quos ille insequabatur) circumitis locis superioribus, reverterunt in Scythiam. Quibus e conspectu omnino semotis, nec se amplius exhibentibus, ita Darius castellis illic relictis dimidiatis, convertit iter ad occasum, ratus et hos esse cunctos Scythas, et ad occasum fugere. Proinde cum exercitu maturans ire, in Scythiam devenit; ubi in duas Scytharum incidit partes. Hos nactus insequabatur unius diei spatio subterfugientes.

125. Et Scythae (non enim intermittens incedebat Darius) subterfugiebant ex consulto in terram eorum qui societatem ipsorum respuerant, et primum in Melanchlaenorum. Quos quum perturbassent tam Persae quam Scythae eorum terram ingressi, Scythae in loca Androphagorum Persas adducunt. Perturbatis

autem et Androphagis, hostem in Neuridem ducunt. Neuris quoque consternatis, tendunt subterfugiendo ire ad Agathyrsos. Sed Agathyrsi cernentes fugari finitimos a Scythis ac perturbari, priusquam a Scythis ager ipsorum invaderetur, misso caduceatore, Scythis ingressum suorum finium prohibent, praedicentes, si conarentur invadere agrum suum, cum eis primum se proelium commissuros. Hoc interminati Agathyrsi, in fines procurrunt, animo arcendi ingredientes. At Melanchlaeni et Androphagi et Neuri, invadentibus Persis una cum Scythis, neque virium neque minarum memores, sed timore perculsi, fugam capefferunt aquilonem versus in solitudinem. Scythae partim ad Agathyrsos, jam non recusantes societatem, se conferebant, partim e Neuride regione in suam Persis praebant,

τὴς χώρας· ταραχθέντων δὲ καὶ τούτων,
 ὑπῆγον ἐπὶ τὴν Νευρίδα. ταρασσομένων
 δὲ καὶ τούτων, ἥσαν ὑποφεύγοντες οἱ Σκύ-
 θαι ἐς τὴς Αγαθύρσας. Αγάθυρσοι δὲ ὀρέ-
 οντες καὶ τὴς ὁμέρας φεύγοντας ὑπὸ Σκύθε-
 ων, καὶ τεταραγμένους, πρὶν ἢ σφί ἐμβαλέ-
 ειν τὴς Σκύθας, πέμψαντες κήρυκα, ἀπη-
 γόρευον Σκύθησι μὴ ἐπιβαίνειν τῶν σφετέ-
 ρων οὖρων· προλέγοντες ὡς εἰ πειρήσονται
 ἐσβαλόντες, σφίσι πρῶτα διαμαχήσονται.
 Αγάθυρσοι μὲν προείπαντες ταῦτα, ἐβόη-
 θεον ἐπὶ τὴς οὖρους, ἐν νῶ ἔχοντες ἐρύκειν
 τὴς ἐπιόντας. Μελάγχλαινοι δὲ καὶ Ἀνδρό-
 φάγοι καὶ Νευροὶ, ἐσβαλόντων τῶν Περσέων
 ἅμα Σκύθησι, ὅτε πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο·
 ἐπιλαθόμενοί τε τῆς ἀπειλῆς, ἔφειγον
 αἰεὶ τὸ πρὸς βορέῳ ἐς τὴν ἔρημον τετα-
 ραγμένοι. οἱ δὲ Σκύθαι ἐς μὲν τοὺς Αγα-
 θύρσας ἔκετι ἀπείπαντας ἀπικνέονταί· οἱ
 δὲ ἐκ τῆς Νευρίδος χώρας ἐς τὴν σφετέ-
 ρην κατηγέοντο τοῖσι Πέρσῃσι.

ρκς'. Ὡς δὲ πολλὸν τῷτο ἐγένετο, καὶ
 ἔκ ἐπαυέιο, πέμψας Δαρεῖος ἱππέα πα-
 ρὰ τὸν Σκυθέων βασιλῆα Ἰνδάθυρσον, λέ-
 γει τάδε ^α, ' Δαίμονε ἀνδρῶν, τί φεύγεις
 ' αἰεὶ, ἔξόν τοι τῶνδε τὰ ἕτερα ποίειν;
 ' εἰ μὲν γὰρ ἀξιοχρεῶς δοκέεις εἶναι σεω-
 ' ὑτῷ, τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι ἀντιωθῆναι,
 ' σὺ δὲ σῆθι, καὶ μάχεο· εἰ δὲ μὴ, καὶ ἔτω
 ' παυσάμενος τῷ δρόμου, δεσπότη τῷ σῷ
 ' δῶρα φέρων γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἔλθῃ ἐς
 ' λόγους.

ρκζ'. Πρὸς ταῦτα ὁ Σκυθέων βασιλεὺς
 Ἰνδάθυρσος ἔλεγε τάδε, ' Οὕτω τὸ ἐμὸν
 ' ἔχει ὧ Πέρσαι ^β. ἐγὼ ἔδνα καὶ ἀνθρώ-
 ' πων δείσας ἔφυγον, ἔτε πρότερον, αὐτε
 ' νῦν σε φεύγω· ἔδῃ τι νεώτερον εἰμὶ ποι-
 ' ῆσας νῦν ἢ καὶ ἐν εἰρήκῃ ἐώθεα ^γ ποίειν.
 ' ὅτι δὲ ἔκ αὐτίκα μάχομαί τοι, ἐγὼ καὶ
 ' τῷτο σημανέω· ἡμῖν ἔτε ἄσφα, ἔτε γῆ
 ' πεφυτευμένη ἐστὶ, τῶν πέρι δείσαντες
 ' μὴ ἀλώῃ ἢ καρῇ, ταχύτερον ^δ συμμίσ-

^α ἔλεγε τάδε. ^β Πέρσαι. ^γ ἴσθα. ^δ τάχιστα.

MELPOMENE. IV. 223

126. Id quum diu factitaretur, neque desisteretur, Darius ad Indathyrsum Scytharum regem misso equite, inquit, ' Virorum infelicissime, quid assidue fugam facis, quum liceat tibi horum facere alterutrum? si tibi videris idoneus ad resistendum negotiis meis, siste cursum, ac proeliare: sin agnoscis te impar rem esse, sic quoque siste cursum, et hero tuo munera offerens terram atque aquam, in colloquium veni.'

127. Ad haec Scytharum rex Indathyrsus ita respondit; ' Sic res meae habent, ô Persa, ut neque ullum mortali-um ego metuens ante fugerim, neque nunc fugiam te, neque quicquam feci diversum nunc atque in pace facere consueveram. Cur autem non protinus tecum ineam proelium, id ego etiam declarabo. Nobis neque oppida sunt neque agri culti, quos invadi aut tonderi

224 MËLPOMENE. IV.

' metuentes, properemus vobiscum con-
 ' ferre pugnam. ad quam si opus est con-
 ' tinuo devenire, sunt paterna sepulcra,
 ' quae vos quum nacti fueritis, agedum
 ' tentate labefactare: et tunc intelligetis,
 ' pugnaturi vobiscum simus pro sepulcris,
 ' necne: prius autem (nisi nos ratio tra-
 ' xerit) tecum proelium non conferemus.
 ' Haftenus, quod ad proelium pertinet,
 ' dictum sit. heros autem meos ego solos
 ' arbitror Jovem progenitorem meum, et
 ' Histiam Scytharum reginam. Tibi au-
 ' tem pro donis terrae et aquae, mittam
 ' quae decet ad te venire dona: pro eo
 ' quod herum te meum esse dixisti, jubeo
 ' te flere.' Hoc a Scythis responsum est:
 quod caduceator reversus Dario renun-
 ciavit.

128. Scytharum reges, audito no-
 mine servitutis, ira perfusi, partem illam
 quae cum Sauromatis ordinata erat, cui

ἔγοιμεν ἂν ἐς μάχην ὑμῖν· εἰ δὲ δέοι πάν-
 τως ἐς τῷτο κατὰ τάχος ἀπικνέεσθαι,
 τυγχάνουσι ἡμῖν ἔοντες τάφοι πατρῷοι,
 φέρετε, τέτῳς ἀνευρόντες, συγχέειν πει-
 ρᾷδε αὐτούς· καὶ γνώσεσθε τότε εἴτε
 ὑμῖν μαχησόμεθα περὶ τῶν τάφων, εἴ-
 τε καὶ ἔμῳ μαχησόμεθα· πρότερον δὲ ἢ μὴ
 ἡμέας λόγος αἰρῇ, οὐ συμμίζομέν τοι.
 ἀμφὶ μὲν μάχῃ τοσαῦτα εἰρήσῃ. δε-
 σπότης δὲ ἐμὸς, Δία τε ἐγὼ νομίζω τὸν
 ἐμὸν πρόγονον, καὶ Ἰσίων τὴν Σκυθέων
 βασιλείαν, μένῃς εἶναι· σοὶ δὲ ἀντὶ μὲν
 δῶρων γῆς τε καὶ ὕδατος, δῶρα πέμψω
 τοιαῦτα οἷά σοι πρέπει ἐλθεῖν· ἀντὶ δὲ
 τοῦ ὅτι δεσπότης ἔφησας εἶναι ἐμὸς,
 κλαίειν λέγω· τῷτό ἐσι ἢ ἀπὸ Σκυθέων
 ῥῆσις· ὁ μὲν δὴ κῆρυξ οἰχώκεε ἀγγελέων
 ταῦτα Δαρείῳ.

ρκή· Οἱ δὲ Σκυθέων βασιλῆες, ἀκρόσαντες
 τῆς δελοσύνης τὸ ἔνομα, ὀργῆς ἐπλήσθη-
 σαν· τὴν μὲν δὴ μετὰ Σαυρομαλέων μοίρην

226 ΜΕΛΙΟΜΕΝΗ. Δ.

ταχθεῖσαν, τῆς ἡρχε Σκώπασις, πέμπ-
σι, ἰωσι κελεύοντες ἐς λόγους ἀπικέσθαι τῶ-
τοισι οἱ τὸν Ἰστρον ἐζευγμένον ἐφρόρεον. αὐ-
τῶν δὲ τοῖσι ὑπολειπομένοισι ἔδοξε πλα-
νᾶν μὲν μηκέτι Πέρσας, σῖτα δὲ ἐκάστοτε ἀ-
ναιρεομένοισι ἐπὶ ἰθέσθαι. νωμῶνες ὦν σῖτα
ἀναιρεομένους τὸς Δαρεῖς, ἐποίουν τὰ βέλ-
λευμένα. ἡ μὲν δὴ ἵππος τὴν ἵππον αἰεὶ
τρέπεσκε ἡ τῶν Σκυθῶν· οἱ δὲ τῶν Περσέ-
ων ἵππόταί φεύγοντες ἐσέπιπτον ἐς τὸν πε-
ζόν. ὁ δὲ πεζὸς ἂν ἐπεκέρρεε^ε. οἱ δὲ Σκύθαι
ἐσαραζάντες τὴν ἵππον, ὑπέσρεφον, τὸν
πεζὸν φοβεόμενοι. ἐποιέοντο δὲ καὶ τὰς νύκ-
τας παραπλησίας προσβολὰς οἱ Σκύθαι.

ρκθ'. Τὸ δὲ τοῖσι Πέρσησί τε ἦν σύμ-
μαχον καὶ τοῖσι Σκύθησι ἀντίζον, ἐπιτι-
θεμένοισι τῷ Δαρεῖς στρατοπέδῳ, θάῤῥμα
μέγιστον ἐρέω· τῶν τε ὄνων ἡ Φωνή, καὶ τῶν
ἡμίονων τὸ εἶδος· ἔτε γὰρ ὄνον ἔτε ἡμί-
ονον γῆ ἡ Σκυθικὴ φέρει, ὥς καὶ πρότερόν
μοι δεδήλωται· ἔδὲ ἔσι ἐν τῇ Σκυθικῇ πά-

^ε πεζὸς αἰεὶ ἐπεκέρρεε.

praecerat Scopasis, mittunt ad colloquendum cum Ionibus qui Istrum ponte junctum asservabant. At ipsorum illis, qui relinquiebantur, visum fuit non amplius errare Persas, sed assidue commeatu erepto insidias tendere. Distributis igitur illis, qui copiis Darii frumenta auferrent, quae decreta erant exequiebantur. Enimvero equitatus Scytharum semper in fugam vertebat equitatum, sed Persarum equites fugientes incidendo in peditatum, ab eo defensabantur. Ita Scythae summoto equitatu hostili, tamen metu peditum recedebant, et nihilominus noctibus quoque tales incursiones faciebant.

II 29. Ceterum quod Persis auxilio erat, Scythis vero infestum, aggressis castra Darii, referam: res valde admirabilis, asinorum vox ac mulorum species. Nam (ut superius a me demonstratum est) nulus in terra Scythica neque asinus neque

mulus gignitur, ac neuter omnino visitur, propter frigora. Itaque rudentes asini perturbabant Scytharum equos: et quum Scythae saepenumero Persas adorirentur, interim equi audita asinorum voce consternati avertabantur, arreſtis auribus stupefacti, utpote insolentia tum vocis quam prius non audissent, tum formae quam nunquam inspexissent. Atque hoc quidem paululum quiddam momenti ad bellum afferebat.

130. Ceterum Scythae ubi animadverterunt Persas tumultuantes, quo diutius in Scythia illi commorarentur, et commorantes torquerentur omnium rerum inopes, faciendum ita sibi putarunt, ut suis ipsorum pecoribus una cum pastorebus relictis, in alium ipsi abscederent locum. Persae illuc se conferentes, excipiebant pecora, quo facto exsultabant.

ση χώρα τοπαράπαν ἔτε ὄνος, οὔτε ἡμίονος, διὰ τὰ ψύχεα. ὑβρίζοντες ὧν οἱ ὄνοι ἐτάρασσον τὴν ἵππον τῶν Σκυθέων· πολ-
λάκις δὲ ἐπελαυνόντων ἐπὶ τοὺς Πέρσας,
μεταξὺ ὅκως ἀκέσειαν οἱ ἵπποι τῶν ὄνων
τῆς Φωνῆς, ἐταράσσοντό τε ὑποσρεφόμε-
νοι, καὶ ἐν θωύμαλι ἔσκον, ὀρθὰ ἰσάντες^α τὰ
ῶτα· ἅτε ἔτε ἀκέσαντες πρότερον φωνῆς
τῆς τοιαύτης, ἔτε ἰδόντες τὸ εἶδος. ταῦ-
τα μὲν νυν ἐπὶ σμικρόν τι ἐφέροντο τῷ πο-
λέμου.

ρλ'. Οἱ δὲ Σκύθαι ὅκως τῆς Πέρσας ἴ-
δοιεν τεθορυβημένους, ἵνα παραμένοιν τε
ἐπὶ πλέω χρόνον ἐν τῇ Σκυθικῇ, καὶ παρα-
μένοντες ἀνιωῖατο^β, τῶν πάντων ἐπιδέεες
ἑόντες, ἐποίουν τοιάδε^γ· ὅκως τῶν προβά-
των τῶν σφείρων αὐτῶν καλαλίποιεν με-
τὰ τῶν νομέων, αὐτοὶ ἂν ὑπεξήλαινον ἐς
ἄλλον χώρον· οἱ δὲ ἂν Πέρσαι ἐπελθόντες
ἐλάβεσκον τὰ πρόβατα, καὶ λαβόντες, ἐπή-
ροντο ἂν τῷ πεπονημένῳ.

^α ἰσάντες. ^β ἀνιῶντο. ^γ τοιόνδε.

ρλα'. Πολλάκις δὲ τοιοῦτος γινόμενος
τέλος Δαρειῶς τε ἐν ἀπορίῃσι εἶχετο, καὶ οἱ
Σκυθῶν βασιλεῖς μαθόντες τῆτο, ἐπεμ-
πον κήρυκα δῶρα Δαρείῳ φέροντα, ὄρνιθά
τε καὶ μῦν καὶ βάτραχον καὶ οἷσ' ἄς πέντε.
Πέρσαι δὲ τὸν φέροντα τὰ δῶρα ἐπηρώ-
τεον τὸν νόον τῶν διδομένων. ὁ δὲ οὐδὲν ἔφη
οἱ ἐπεσάλλαι ἄλλο ἢ δόλια τὴν ταχίστην
ἀπαλλάσσεσθαι· αὐτοὺς δὲ τὰς Πέρσας
ἐκέλευε, εἰ σοφοί εἴσι, γνῶναι τὸ ἐθέλει δ
τὰ δῶρα λέγειν.

ρλβ'. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Πέρσαι, ἐ-
βλεπόντο. Δαρείου μὲν νυν ἡ γνώμη ἦν ε,
Σκύθας ἐωϋτῷ δίδοναι σφέας τε αὐτὰς, καὶ
γῆν τε καὶ ὕδωρ· εἰκάζοντος^ε τῆδε, ὡς μῦς
μὲν ἐν τῇ γῇ γίνεται, καρπὸν τὸν αὐτὸν
ἀνθρώπῳ σιτεόμενος· βάτραχος δὲ ἐν ὕδα-
τι· ὄρνις δὲ μάλισα ἔοικε ἵππῳ· τοὺς δὲ
οἷσ' ἄς, ὡς τὴν ἐωϋτῶν ἀλγὴν παραδιδούσα
αὕτη μὲν Δαρείῳ ἡ γνώμη ἀπεδέδεκτο.
συνεσήκεε δὲ ταύτῃ ἡ γνώμη Γοδρύεω, τῶν

^δ δόλια. ^ε ἵππῳ. ^ε MS. εἰκάζον.

131. Sed quum saepius idem tentarent, ad ultimum Darius inopia rerum laboravit. Id reges Scytharum intelligentes, mittunt ad eum cum muneribus caduceatorem, ave, mure, rana, et quinque sagittis. Persae, eum qui munera ferebat, percontabantur quid illa significarent. Iste negare sibi aliud esse. mandatum, nisi ut quum illa tradidisset, celerrime rediret. jubere tamen ipsos Persas, si solertes forent, interpretari quid sibi dona vellent,

132. Hoc quum audissent Persae, consultabant. Et Darii quidem sententia erat, Scythas seipfos ei donare, et terram atque aquam: hac ratione conjectantis, quod mus quidem in terra gignatur, eodem quo homines fructu victitans; rana autem in aquis; avis vero sit equo affinis: at sagittis dandis, quod suum robur traderent. In hanc sententiam Darius interpretabatur. At Gobryas unus e

232 MELPOMENE. IV.

septem viris qui magum sustulerunt, hoc dicere dona conjectabat, ‘ O Persae, nisi
 ‘ conversi in aves subvoletis in coelum,
 ‘ aut effecti mures subeatis terram; aut
 ‘ collati in ranas infiliatis in paludes, non
 ‘ remeabitis unde venistis, his sagittis con-
 ‘ fecti.’ Et Persae quidem illa munera sic interpretabantur.

133. At una pars Scytharum, cui datum ante erat negotium Maeotidis paludis custodiendae, tunc autem cum Ionibus qui ad Istrum erant colloquendi, ubi ad pontem venit, ita verba fecit, ‘ Viri
 ‘ Iones, libertatem vobis ferentes venimus, si modo exaudire volueritis. Accipimus enim, Darium vobis praecepisse, ut ad sexaginta duntaxat dies custodiam pontis ageretis; si intra id tempus ipse non afforet, domum abiretis, Iaque vos id facientes, et apud illum et

ἀνδρῶν τῶν ἐπὶ ἑνὸς τῶν τὸν μάγον κα-
τελόντων, εἰκάζοντος τὰ δῶρα λέγειν,
‘ Ἦν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι ἀναπλήσῃς ἐς τὸν
‘ ἕρπυλλον, ὦ Πέρσαι, ἢ μῦες γενόμενοι κατὰ
‘ τῆς γῆς καταδύητε, ἢ βάτραχοι γενόμε-
‘ νοι ἐς τὰς λίμνας ἐσπυθήσῃς^β, ἢ ἀπο-
‘ νοσήσῃς ὀπίσω, ὑπὸ τῶνδε τῶν τοξευ-
‘ μάτων βαλλόμενοι.’ Πέρσαι μὲν δὴ τὰ ἡ
δῶρα εἰκάζον.

ρλγ. ‘ Ἡ δὲ Σκυθέων μίη μοίρη ἢ ταχ-
θεῖσα πρότερον μὲν παρὰ τὴν Μαίητιν
λίμνην Φρουρέειν, τότε δὲ ἐπὶ τὸν Ἰστρον
Ἰωσι ἐς λόγους ἔλθειν, ὡς ἀπὶ κέλευθρον ἐπὶ τὴν
γέφυραν, ἔλεγε τάδε, ‘ Ἄνδρες Ἴωνες, ἐ-
‘ λευθερίην ὑμῖν ἤκομεν φέροντες, ἥν περ γε
‘ ἐθέλητε ἐσακτεῖν. πυκνὰ θανόμεθα γὰρ Δα-
‘ ρεῖον ἐν τεύχεσσι ὑμῖν, ἐξήκοντα ἡμέρας
‘ μύκας φρουρήσαντας τὴν γέφυραν, αὐτῶ
‘ μὴ παραγενομένου ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ,
‘ ἀπαλλάσσεσθαι ἐς τὴν ὑμετέρην. νῦν
‘ ὧν ὑμεῖς τάδε ποιεῦντες, ἐκλὸς μὲν ἔσεσθε

^β ἐσπυθήσῃς. ἢ δὴ ὕτω τὰ.

‘ πρὸς ἐκείνῃ αἰτίῃ, ἐκλὸς δὲ πρὸς ἡμέων
 ‘ τὰς προκειμένας ἡμέρας παραμείναντες,
 ‘ τὸ ἀπὸ τέττε ἀπαλλάσσεσθε.’ ἔτοι μὲν
 οὖν, ὑποδεξαμένων Ἰώνων ποιήσεν ταῦτα,
 ὅπισω τὴν ταχίστην ἐπείγοντο.

ρλδ'. Πέρσῃσι δὲ μετὰ τὰ δῶρα τὰ
 ἐλθόντα Δαρείῳ, ἀντετάχθησαν οἱ ὑπο-
 λειφθέντες Σκύθαι πεζῶ καὶ ἵπποισι, ὡς
 συμβαλέοντες. τεταγμένοισι δὲ τοῖσι Σκύ-
 θησι λαγὸς ἐς τὸ μέσον διῆξε· τῶν δὲ, ὡς
 ἕκαστοι ὤρεον τὸν λαγόν, ἐδῶκον. ταραχ-
 θέντων δὲ τῶν Σκυθῶν, καὶ βοῇ χρεωμένων,
 εἶρετο ὁ Δαρεῖος τῶν ἀντιπολεμίων τὸν
 Δόρυβαν. πυθόμενος δὲ σφεας τὸν λαγὸν
 διώκουσας, εἶπε ἄρα πρὸς τοὺς περ ἐώθει καὶ
 καὶ ἄλλα λέγειν, ‘ Οὗτοι ἄνδρες ἡμέων
 ‘ πολλὰν καταφρονέσθαι καὶ μοι νῦν φαί-
 ‘ νεται Γερόνης εἰπεῖν^α περὶ τῶν Σκυθι-
 ‘ κῶν δώρων ὀρθῶς· ὡς ὦν ἔτῳς ἤδη δοκε-
 ‘ ἴντων καὶ αὐτῷ μοι ἔχειν, βελῆς ἀγαθῆς
 ‘ δεῖ, ὅπως ἀσφαλέως ἢ κομιδῇ ἡμῖν ἔσται,

^α ἵπποι.

‘apud nos culpam devitaveritis. proinde
 ‘quum ad praestitutam diem permanse-
 ‘ritis, jam abscedite.’ Haec se facturos
 recipientibus Ionibus, Scythae celerrime
 retro abiere.

134. At ceteri Scythae, post missa
 Dario dona, cum peditatu ac equitatu ad-
 versus Persas in acie instructi steterunt
 tanquam conflicturi. quum interim lepus
 in medium profuit, quem ut quisque vi-
 dit, insequabatur. Perturbatis Scythis ac
 vociferantibus, sciscitabatur Darius unde
 hostium tumultus existeret: et quam au-
 disset illos leporem insectari, inquit ad
 eos Persas cum quibus cetera colloqui
 consueverat, ‘Hi viri videntur magno nos
 ‘habere contemptui, et nunc Gobryas
 ‘recto dixisse de Scythicis donis. Unde
 ‘quum mihi quoque jam ipsi ita habere
 ‘videantur, bono consilio est opus, ut tu-
 ‘tus nobis eo unde venimus sit receptus.’

236 MELPOMENE. IV.

Ad haec Gobryas, ‘ Equidem, inquit, ô
 ‘ rex, horum ego virorum inopiam vide-
 ‘ bar mihi fere fama habere cognitam,
 ‘ sed ubi adveni, evidentius intellexi, ani-
 ‘ madvertens eos habere nos ludibrio.
 ‘ Proinde mihi videtur, quum primum
 ‘ nox venerit, incensis ignibus, prout alias
 ‘ quoque consuevimus facere, maxime
 ‘ imbecillis ad aerumnas deceptis asinif-
 ‘ que omnibus alligatis, abeundum, prius-
 ‘ quam versus Istrum recta pergant Scy-
 ‘ thae ad pontem solvendum, aut Ioni-
 ‘ bus aliquid videatur, quod nos queat
 ‘ perdere.’

135. Hoc Gobryas consilium dabat.
 Cui assentiens Darius, ubi nox adfuit, re-
 liquit in castris viros languidos, et eos
 quorum amissio minimi facienda esset, nec
 non omnes asinos alligatos: reliquit vero
 et asinos et infirmos ex agmine idcirco,

ὁπίσω. πρὸς ταῦτα Γοδρύης εἶπε, ὦ
 βασιλεῦ, ἐγὼ σχεδὸν μὲν καὶ λόγῳ ἠπίστα-
 μην τέτων τῶν ἀνδρῶν τὴν ἀπορίην· ἐλ-
 θὼν δέ, μᾶλλον ἐξέμαθον, ὁρέων αὐτοὺς
 ἐμπαίζοντας ἡμῖν. νῦν ὧν μοι δοκέει, ἐ-
 πὴν τάχιστα νῦξ ἔλθῃ^β, ἐκκαύσαντας
 τὰ πυρὰ (ὥς καὶ ἄλλοις ἐώθαμεν ποιεῖν)
 τῶν στρατιωτέων τὰς ἀσθενεσάτους ἐς τὰς
 ταλαιπωρίας ἐξαπατήσαντας, καὶ τὰς
 ὄνους πάντας καταδήσαντας, ἀπαλλάσ-
 σεσθαι, πρὶν ἢ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰστρον ἰθῦσαι
 Σκύθας λύσοντας τὴν γέφυραν, ἢ καί τι
 ἰωσι δόξαι, τὸ ἡμέας οἷόν τε ἔσαι^γ ἐξερ-
 γάσασθαι.

ρλέ. Γοδρύης μὲν ταῦτα συνεβέλεε.
 μετὰ δέ, νῦξ τε ἐγένετο, καὶ Δαρεῖος ἐχρᾶ-
 το τῇ γνώμῃ ταύτῃ· τὰς μὲν καματηρὰς
 τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν ἦν ἐλάχιστος ἀπολλυ-
 μένων λόγος, καὶ τὰς ὄνους πάντας καταδή-
 σας, κατέλιπε αὐτῷ ταύτῃ ἐν^δ τῷ στρα-
 τοπέδῳ· κατέλιπε δὲ τὰς τε ὄνους καὶ τὰς

^β ἰππὶν τάχιστα νῦξ ἐκίθῃ. ^γ Verbum igitur non est in MS.

^δ αὐτῷ ἐν.

238 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἀσθενέας τῆς στρατῆς, τῶνδε εἵνεκεν^ε. ἵνα οἱ μὲν ὄνοι βοὴν παρέχωνται· οἱ δὲ ἀνθρώποι ἀσθενείης μὲν εἵνεκεν^ε κατελείποντο, προφάσιος δὲ τῆσδε δηλαδή· αὐτὸς μὲν σὺν τῷ καθαρῷ τῷ στρατῷ ἐπλήσσεσθαι μέλλοι τοῖσι Σκύθησι, οὗτοι δὲ τὸ στρατόπεδον τῷτον τὸν χρόνον ῥυοῖαίλο. ταῦτα τοῖσι ὑπολειμμένοις^ε ὑποθέμενος ὁ Δαρεῖος, καὶ πυρὰ ἐκκαύσας, τὴν ταχίστην ἐπείγεται ἐπὶ τὸν Ἰσρον. οἱ δὲ ὄνοι ἐρημωθέντες τῷ ἑμίλῃ, ἔτω δὴ^ε μᾶλλον πολλῷ ἴεσαν τῆς φωτῆς. ἀκύντες δὲ οἱ Σκύθαι τῶν ὄνων, πάγχυ κατὰ χώραν ἤλπιζον τὰς Πέρσας εἶναι.

ρλς'. Ἡμέρης δὲ γενομένης γνόντες οἱ ὑπολειφθέντες ὡς προεδομένοι εἶεν ὑπὸ Δαρεῖς, χεῖράς τε προελείνοντο^ε τοῖσι Σκύθησι, καὶ ἔλεγον τὰ κατήκοντα. οἱ δὲ ὡς ἠκούσαν ταῦτα, τὴν ταχίστην συσραφέντες, αἱ τε δύο μοῖραι τῶν Σκυθέων, καὶ ἡ μία, Σαυρομάται καὶ Βυδῖνοι καὶ Γελωνοί, ἐδίωκον τὰς Πέρσας ἰθὺ τῷ Ἰσρῳ. ἄτε δὲ τοῦ

^ε ἀπὸ τοῦ βίβ. ^ε ὑπολειμμένοις. ^ε ἔτω μὲν δὴ. ^ε προελείνοντο.

ut asini quidem vocem ederent; homines autem relinquebantur infirmitatis causa, sed scilicet hoc titulo; quasi ipse cum flore copiarum adoriturus foret Scythas, isti interea castra tutarentur. Haec persuadens iis qui relinquebantur Darius, accensis ignibus quammaturime ad Istrum contendit. Asini, quod multitudine destituti essent, eo magis rudere. quos audientes Scythae, credere omnino Persas in eisdem permanere castris.

136. Verum ubi illuxit, ii qui relictii erant, cognito se proditos esse a Dario, manus protendere ad Scythas, et quae decebat edere. His illi auditis, repente collecti, duae Scytharum partes, et una, Sauromatae Budinique ac Geloni, Persas recta ad Istrum persequuntur. Quum ve-

ro Persicus exercitus magnam partem essent pedites, et itinera nesciret, utpote viis non sectis, Scythicus vero forent equites, et compendia viarum scientes, utrique ab alteris aberrantes, multo priores ad pontem Scythae pervenere quam Persae. Ibi cognito nondum venisse Persas, ita ad Ionas qui in navibus erant verba fecerunt,

‘ Viri Iones, et dierum numerus jam pertransiit, et injurii estis qui adhuc permanetis: sed quoniam antea prae timore mansistis, nunc solvite trajectum, atque quam celerrime abite liberi, diis ac Scythiis gratiam habentes. Nam eum qui antea dominus vester erat, ita tractabimus ut adversus nullum mortalium sit facturus expeditionem.’

137. De hac re consultantibus Ionibus, Miltiadis quidem Atheniensis ducis ac tyranni Chersonensium (qui sunt in

Περσικῷ μὲν τῷ πολλῷ ἐόντος πεζῷ στρατῷ,
 καὶ τὰς ὁδὸς ἔκ ἐπισημένῃ, ὥς τε ἐ τέλει ημε-
 νων τῶν ὁδῶν, τῷ δὲ Σκυθικῷ, ἰππότεω, καὶ
 τὰ σύντομα τῆς ὁδῷ ἐπισημένῃ, ἀμαρτόντες
 ἀλλήλων, ἐφθησαν πολλῶ οἱ Σκύθαι τὰς
 Πέρσας ἐπὶ τὴν γέφυραν ἀπικόμενοι. μα-
 θόντες δὲ τὰς Πέρσας ἔκω ἀπυγμένους, ἔλε-
 γον πρὸς τοὺς Ἰωνας ἐόντας ἐν τῇσι νηυσὶ,
 ‘ Ἄνδρες Ἴωνες, αἱ τε ἡμέραι ὑμῖν τῷ ἀριθ-
 ‘ μῷ διοίχηναι, καὶ οὐ ποιεῖτε δίκαια ἔτι
 ‘ παραμένοντες. ἀλλ’ ἐπεὶ πρότερον δει-
 ‘ μαίνοντες ἐμένετε, νῦν λύσαντες τὸν πό-
 ‘ ρον, τὴν ταχίστην ἄπιτε χαίροντες ἐλεύ-
 ‘ θεροι, Θεοῖσί τε καὶ Σκύθησι εἰδότες χά-
 ‘ ριν. τὸν δὲ πρότερον ἐόντα ὑμέων δεσπό-
 ‘ την ἡμεῖς παρασησόμεθα ἔτι, ὥς τε ἐπὶ
 ‘ μηδαμὸς ἔτι ἀνθρώπους αὐτὸν στρατεύ-
 ‘ σασθαι.’

ρλζ. Πρὸς ταῦτα οἱ Ἴωνες ἐβλεπόν-
 το· Μιλτιάδεω δὲ τῷ ^α Ἀθηναίῳ στρατηγέ-
 οντος καὶ τυραννεύοντος Χερσονησιτέων ^β τῶν

^α Μιλτιάδην μὲν τῷ. ^β Χερσονησιωτίων.

242 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἐν Ἑλλησπόνῳ, ἣν γνώμη πείθεσθαι Σκύ-
 θῃσι, καὶ ἐλευθερῆν Ἰωνίην· Ἰστιάς δὲ τῷ Μι-
 λησίς ἐναντίη ταύτῃ, λέγων ὡς νῦν μὲν
 διὰ Δαρεῖον ἕκαστος αὐτέων τυραννεύει πό-
 λις, τῆς Δαρεῖς δὲ δυνάμεως καταρρεθεί-
 σης, ὅτε αὐτὸς Μιλησίων οἶός τε ἔσαι ἄρ-
 χην, ὅτε ἄλλον ἑδένα ἑδαμῶν. βουλήσε-
 σθαι γὰρ ἐκάστην τῶν πολιῶν δημοκρα-
 τέεσθαι μᾶλλον ἢ τυραννεύεσθαι. Ἰστιάς
 δὲ γνώμην ταύτην ἀποδεικνυμένου, αὐ-
 τήκα πάντες ἦσαν τετραμμένοι πρὸς ταύ-
 τῃ τὴν γνώμην, πρότερον τὴν Μιλτιάδεω
 αἰρέομενοι.

ρλή. Ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ διαφέροντές τε
 τὴν ψῆφον, καὶ ἑόντες λόγῳ πρὸς βασιλῆος,
 Ἑλλησποντίων μὲν τύραννοι, Δάφνις τε
 Ἀβυδηνός, καὶ Ἴπποκλος Λαμψακηνός, καὶ
 Ἡρόφαντος Παριηνός, καὶ Μητρόδωρος Προ-
 κοννήσιος, καὶ Αἰριταγόρης Κυζικηνός, καὶ Α-
 ρίσων Βυζάντιος. ὅτοι μὲν ἦσαν οἱ ἐξ Ἑλ-
 λησπόντου. ἀπ' Ἰωνίης δὲ, Στραλίας τε Χί-

Helleſponto) ſententia erat, Scythiſ obtemperandum eſſe, et Ioniā ſervitute liberandā. At Hiſtiaci Mileſii diverſa, quod diceret nunc quidem eoſ ſuæ quemque urbiſ tyrannoſ eſſe ob Dariū: potentia vero Darii ſublata, neque ſe Mileſiis, neque aliū quemquam uſquam praeſſe poſſe. Fore enim ut ſingulae ciuitateſ popularem ſtatum quam tyrannicum mallent. Hanc ſententiam quū dixiſſet Hiſtiæuſ, omneſ conſeſtim qui Miltiadi aſſenſi fuerant, in eam tranſierunt.

138. Fuere autem qui ſententiaſ tulerunt et alicujus apud regem exiſtimatiōis, Helleſpontiorum quidem tyranni, et Daphniſ Abydenuſ, et Hippocluſ Lamproſacenuſ, et Herophantuſ Parienuſ, et Metrodoruſ Proconneſiuſ, et Ariſtagoraſ Cyzicenuſ, et Ariſton Byzantiuſ: et iſti quidem ex Helleſponto. Ab Ionia autem, et Stratiaſ Chiuſ, et Acacideſ Sami-

244 MELPOMENE. IV:

us, et Laodamas Phocaeensis, et Histiaeus Milesius: cujus sententia praelata est contraria sententiae Miltiadis. Aeolensium vero unus affuit qui esset alicujus auctoritatis, Aristagoras Cymaeus.

139. Hi, posteaquam Histiaei probavere sententiam, hoc sibi praeterea agendum dicendumque censuerunt, pontis partem versus Scythicam ripam solvere, solvere autem quantum ex arcu sagitta adsequitur; ut et facere aliquid viderentur, quum tamen nihil facerent, neve Scythae tentarent vim afferentes, et volentes Istrum ponte transire, et dicere solventes ab ista parte pontem, quasi omnia ad voluntatem Scytharum facerent. Haec sententiae Histiaei addiderunt; et mox pro universis ad Scythas Histiaeus ista verba fecit, ‘Viri Scythae, utilem nobis rem attulistis, et opportune instatis: atque ut vos nobis probe viam ostendi-

ος, καὶ Αἰακίδης Σάμιος, καὶ Λαοδάμας Φω-
καεὺς ^c, καὶ Ἰστιάος Μιλήσιος· τῷ ἦν γνώ-
μη προκειμένη ἐναντίῃ τῇ Μιλλιάδew. Αἰ-
ολέων δὲ παρῆν λόγιμος μῦθος Αρισταγόρης
ὁ Κυμαῖος.

ῥλθ'. Οὗτοι ὦν ἐπεὶ τε τὴν Ἰστιάου
αἰρέοντο γνώμην, ἔδοξε σφί πρὸς ταύτη
τάδε ἔργα τε καὶ ἔπεα προσθεῖναι· τῆς μὲν
γεφύρης λύειν τὰ κατὰ τῆς Σκύθας ἐόληα,
λύειν δὲ ὅσον τόξευμα ἐξικνέεται· ἵνα καὶ
ποιέειν τι δοκέωσι, ποιεῦντες μηδέν· καὶ
οἱ Σκύθαι μὴ πειρώατο βιώμενοι, καὶ βου-
λόμενοι διαβῆναι τὸν Ἰστρον κατὰ τὴν γέφυ-
ραν· εἰπεῖν τε λύοντας τῆς γεφύρης τὸ ἐς
τὴν Σκυθικὴν ἔχον, ὥς πάντα ποιήσῃσι τὰ
Σκύθησι ἐστὶ ἐν ἡδονῇ. ταῦτα μὲν προσέ-
θηκαν τῇ γνώμῃ. μετὰ δὲ, ἐκ πάντων ὑπε-
κρίνατο Ἰστιάος, τάδε λέγων, Ἀνδρες Σκύ-
θαι, χρῆσθ' ἡκέτε φέροντες, καὶ ἐς καιρὸν
ἐπείγεσθε. καὶ τὰ τε ἀπ' ὑμέων ἡμῖν
χρηστῶς ὁδῶται, καὶ τὰ ἀπ' ἡμέων ἐς ὑμέ-

^c Φακίους.

' ας ἐπιτηδέως ὑπηρετέεται. ὥς γὰρ ὀρά-
 ' τε, καὶ λύομεν τὸν πόρον, καὶ προθυμίην
 ' πᾶσαν ἔχομεν, θέλοντες εἶναι ἐλεύθεροι.
 ' ἐν ᾧ δὲ ἡμέες τάδε λύομεν, ὑμέας καιρὸς
 ' ἐστὶ διζεσθαι ἐκείνους· εὐρόντας δὲ, ὑπέρ
 ' τε ἡμέων καὶ ὑμέων αὐτέων ^d τίσασθαι
 ' οὕτως ὥς ἐκείνοισι πρέπει.'

ρμί. Σκύθαι μὲν τοδεύτερον ἰωσι πι-
 στεύσαντες λέγειν ἀληθέα, ὑπέσχερον ἐπὶ ζή-
 τησιν τῶν Περσέων, καὶ ἡμάρτανον πάσης
 τῆς ἐκείνων διεξόδου. αἷτιοι δὲ τέτυς αὐτοὶ
 οἱ Σκύθαι ἐγένοντο, τὰς νομάς τῶν ἵππων
 τὰς ταύτη διαφθείραντες, καὶ τὰ ὕδαλα συλ-
 χώσαντες. εἰ γὰρ ταῦτα μὴ ἐποίησαν,
 παρεῖχε ἄν σφι, εἰ ἐβέλοντο, εὐπετέως ἐξ-
 ευρεῖν τὰς Πέρσας· νῦν δὲ τά σφι ἐδόκεε
 ἄριστα βεβηλεῦσθαι, κατὰ ταῦτα ἐσφά-
 λησαν. Σκύθαι μὲν νυν τῆς σφετέρης χώ-
 ρης τῇ χιλὸς τε τοῖσι ἵπποισι καὶ ὕδαλα ἦν,
 ταύτη διεξιόντες, ἐδίζηντο τὰς ἀντιπολεμί-
 κας, δοκέοντες καὶ ἐκείνους διὰ τοιούτων τὴν ἀ-

^d αὐτῶν.

6 tis, ita nos vobis obsequenter obtempe-
 6 ramus. Ut enim cernitis, et trajectum re-
 6 scindimus, et adhibebimus omnem pro-
 6 nitatem mentis, cupidi assequendae li-
 6 bertatis. Ceterum dum nos haec solvi-
 6 mus, interea vos inquirere illos tempus
 6 admonet, et inventos, tam vestro quam
 6 nostro nomine ita ulcisci ut merentur.'

140. Scythae, Ionibus iterum fidem
 habentes, tanquam vera eloquutis, ad in-
 quirendos Persas reverterunt: atque ab
 omni illorum itinere aberrarunt; cuius
 ipsi fuerunt causa, quod pabula eorum
 illis in locis corruperant, fontesque ob-
 struxerant. quae nisi fecissent, facile si
 voluissent Persas invenissent: nunc ita fa-
 ciendo, visi sibi fuerant optime consuluisse,
 ob quae tamen eos res frustrata est.
 Quippe eam suae regionis partem con-
 sectantes in qua cibaria equis atque aquae
 forent, hostem indagabant, rati illum ea-

dem parte fugam intendisse: at ille observato quod prius tenuerat itinere, abierat, atque ita aegre trajectus reperit locum. Et quum noctu pervenisset, nactus pontem solutum, animo prorsus concidit, veritus ne se relicto Iones abiissent.

141. Erat autem apud Darium Aegyptius vir, omnium hominum vocalissimus: hunc Darius supra labrum Istri positum jubet inclamare Histiaeum Mikesium: Histiaeus primam inclinationem exaudiens, omnes naves admovit ad trajiciendum exercitum, et pontem junxit.

142. Atque hunc in modum Persae effugerunt, quos indagantes Scythae, iterum aberraverunt. et ob id Iones tum quasi liberos, sed pessimos et ignavissimos omnium hominum esse judicant; tum de eis tanquam de servis loquentes, mancipi-

πόδρησιν ποιέεσθαι ^ε. οἱ δὲ δὴ Πέρσαι τὸν
 πρότερον ἐωϋτὸν γενόμενον σίβον, τοῦτον
 φυλάσσοντες ἦσαν ^ε. καὶ οὕτω μόγισ εὗρον
 τὸν πόρον. οἱ δὲ, νυκτός τε ἀπικόμενοι, καὶ
 λελυμένης τῆς γεφύρης ἐνλυχόντες, ἐς πᾶ-
 σαν ἄρρωδίην ἀπίκοντο μή σφεας οἱ Ἴωνες
 ἔωσι ἀπολελοιπότες.

ρμα'. Ἦν δὲ περὶ Δαρεῖον ἀνὴρ Αἰγύ-
 πλιος, Φωνέων μέγιστον ἀνθρώπων· τῷτον δὴ
 τὸν ἄνδρα κατασάντα ἐπὶ τῷ χείλεος τῷ
 Ἰσρῦ, ἐκέλευε Δαρεῖος καλέειν Ἰσιαῖον Μι-
 λήσιον. ὁ μὲν δὴ ἐποίεε ταῦτα· Ἰσιαῖος
 δὲ, ἐπακέσας τῷ πρώτῳ κελεύσματι, τάς
 τε νέας ἀπάσας παρεῖχε διαπορθμεύειν
 τὴν σραλίην, καὶ τὴν γέφυραν ἔζευξε.

ρμβ'. Πέρσαι μὲν ὧν οὕτω ἐκφεύγῃσι.
 Σκύθαι δὲ διζήμενοι, καὶ τοδεύτερον ἡμαρτιον
 τῶν Περσέων. καὶ τῷτο μὲν, ὡς ἐόντας Ἴω-
 νας ἐλευθέρους, κακίστους τε καὶ ἀνανδροτάτους
 κρίνῃσι εἶναι ἀπάντων ἀνθρώπων· τῷτο δὲ,
 ὡς δέλων Ἰώνων τὸν λόγον ποιούμενοι, ἀν-

^ε ποιήσασθαι. ^ε ἦσαν.

δράποδα Φιλοδέσποια Φασὶ εἶναι, καὶ ἄδρη-
 σα μάλισα. ταῦτα μὲν δὴ Σκύθησι ἐς Ἰ-
 ωνας ἀπέρριπται.

ρμγ'. Δαρεῖος δὲ διὰ τῆς Θρηϊκῆς πο-
 ρευόμενος, ἀπὶ κέλο ἐς Σησὸν τῆς Χερσονή-
 συ. ἐνθεῦτεν δὲ αὐτὸς μὲν διέβη τῇσι νηυσὶ
 ἐς τὴν Ἀσίην, λείπει δὲ στρατηγὸν ἐν τῇ
 Εὐρώπῃ Μεγαβάζον, ἄνδρα Πέρσῃν· τῷ
 Δαρεϊῷ κοτε ἔδωκε γέρας, τοιόνδε εἶπας
 ἐν Πέρσῃσι ἔπος. ὠρμημένε Δαρεῖε ροιᾶς
 τρώγειν, ὥς ἀνοῖξε τάχιστα τὴν πρώτην
 τῶν ροιέων, εἶρετο αὐτὸν ὁ ἀδελφεὸς Ἀρ-
 τάβανος, ὃ, τι βέλοί' ἂν οἱ τοσούτον πλῆ-
 ρος γενέσθαι ὅσοι ἐν τῇ ροιῇ κόκκοι. Δα-
 ρεῖος δὲ εἶπε, Μεγαβάζου ἂν οἱ τοσούτους
 ἀριθμὸν γενέσθαι βέλεσθαι μᾶλλον ἢ τὴν
 Ἑλλάδα ὑπήκοον. ἐν μὲν δὴ Πέρσῃσι ταῦ-
 τά μιν εἶπας ἐτίμα· τότε δὲ αὐτὸν ὑπέ-
 λιπε στρατηγὸν, ἔχοντα τῆς στρατίης τῆς
 ἐωυτῷ ὀκτῶ μυριάδας.

ρμδ'. Οὗτος δὲ ὁ Μεγαβάζος, εἶπας

piâ dominos amantia esse ajunt, et minime fugientia. Haec in Iones Scythae probra jaciunt.

143. Darius per Thraciam iter faciens, Sestum Cherfonesi pervenit, atque illinc in Asiam navibus ipse transivit, relicto in Europa exercitus duce Megabazo, viro Persa, cui Darius aliquando hunc honorem habuit, ut hoc verbum inter Persas diceret: quum esset esurus mala Punica, simulac primum malum aperuit, interrogatus a fratre Artabano, quid tam multiplex fieri sibi optaret quantum in malo esset acinorum, respondit, Se praeeptare tot numero sibi esse Megabazos quàm Graeciam subditam. His verbis apud Persas hominem honoravit: quem tunc praetorem reliquit cum octoginta millibus suorum militum.

144. Megabazus autem hic immor-

talem sui memoriam apud Hellespontios reliquit, hoc dicto, quod quum Byzantii rogans et inquirens audisset Chalcedonios septem et decem annis ante Byzantios regionem condidisse, inquit Chalcedonios eo tempore caecos fuisse; qui, quum pulchrior adesset locus ad condendum, nequaquam turpiorem elegissent nisi caeci fuissent. Hic igitur Megabazus in Hellespontiorum plaga pro praetore relictus, eos qui diversarum a Medis partium erant, subigebat. et iste quidem talia agebat.

I 45. PER idem sane tempus alia ingens in Africam extitit militaris expeditio, ob eam quam ego commemorabo causam, his prius expositis: Argonautarum posterique quum a Pelasgis qui feminas Atheniensium ex Braurone praedati sunt, essent eiectioni a Lemno, Lacedaemonem navigaverunt, confidentesque apud Tay-

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ. 253

τόδε ἔπος, ἐλίπετο ἀθάνατον μνήμην πρὸς Ἑλλησποντίων. ἐρόμενος ^α γὰρ ἐν Βυζαντίῳ ἐπύθειο ἑπτακαίδεκα ἔτεσι πρότερον Χαλκηδόνις κλίσαντας τὴν χώραν Βυζαντίων. πυθόμενος δὲ, ἔφη Χαλκηδόνις τῷτον τὸν χρόνον τυγχάνειν ἐόντας τυφλούς· ὃ γὰρ ἂν τῷ καλλίονος παρέοντος κτίζειν χώραν, τὸν αἰχίονα ἐλέσθαι, εἰ μὴ ἦσαν τυφλοί. ἔστος δὴ ὧν τότε ὁ Μεγάβαζος στρατηγὸς λειφθεὶς ἐν τῇ χώρῃ Ἑλλησποντίων, τὸς μὴ μηδίζοντας κατεσρέφειο. οὗτος μὲν νυν ταῦτα ἔπρασε.

ρμέ. Τὸν αὐτὸν δὴ τῷτον χρόνον ἐγένετο ἐπὶ Λαύρην ἄλλος στρατῆς μέγας στόλος, διὰ πρόφασιν τὴν ἐγὼ ἀπηγήσομαι, προδιηγησάμενος πρότερον τάδε· τῶν ἐκ τῆς Ἀργῆς ἐπιβαλίων παίδων παῖδες, ἐξελαθέντες ὑπὸ Πελασγῶν τῶν ἐκ ^β Βραυρῶνος ληϊσαμένων τὰς Ἀθηναίων γυναῖκας, ὑπὸ τέτων δὲ ἐξελαθέντες ^γ ἐκ Δήμης, οἰχοντο πλείοντες ἐς Λακεδαίμονα. ἰζόμενοι

^α γινόμενος. ^β Πελασγῶν ἐκ. ^γ ὑπὸ τυτίων ἐξελαθέντες.

254 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

δὲ ἐν τῷ Τηϋγέτῳ, πυρὴν ἔκαμον ^δ. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἰδόντες, ἄγγελον ἔπεμπον, πεισόμενοι ^ε τίνες τε καὶ ὁκόθεν εἰσί. οἱ δὲ τῷ ἀγγέλῳ εἰρωτέοντι ἔλεγον, ὥς εἶησαν μὲν Μινύαι, παῖδες δὲ εἶεν τῶν ἐν τῇ Αργεῖ πλεόνων ἡρώων· προσχόνιας γὰρ τούτους ^ε ἐς Λῆμνον, φυτεῦσαι σφέας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἀκηκούτες τὸν λόγον τῆς γενεῆς τῶν Μινυέων, πέμψαντες τοδεύτερον, ἡρώτεον τί θέλονται ἥκοιέν τε ἐς τὴν χώραν, καὶ πῦρ αἴθοιεν. οἱ δὲ ἔφασαν, ὑπὸ Πελασγῶν ἐκβληθέντες, ἥκειν ἐς τῆς πατέρας· δικαιοτάλον γὰρ εἶναι οὕτω τῷτο γίνεσθαι· δέεσθαι τε οἰκέειν ἅμα τούτοις, μοῖραν τε τιμέων μετέχοντες, καὶ τῆς γῆς ἀπολαχόντες. Λακεδαιμονίοισι δὲ ἔαδε δέκεσθαι τοὺς Μινύας ἐπ' οἷσι θέλῃσι αὐτοί· μάλισα δὲ ἐνῆγέ σφεας ὥς ποιέειν ταῦτα, τῶν Τυνδαριδέων ἢ ναυτιλίῃ ἐν τῇ Αργεῖ. δεξάμενοι δὲ τῆς Μινύας, γῆς τε μετέδωκαν, καὶ ἐς Φυλὰς διεδάσαντο. οἱ

^δ πῦρ αἰέκαμον. ^ε πεισόμενον. ^ε προσχόνιας δὲ τύτας.

getum ligneum acervum accenderunt. Quos Lacedaemonii quum vidissent, nuncium misere sciscitatum quinam et unde essent. Illi nuncio sciscitanti responderunt se Minyas fuisse, ab iis heroibus oriundos qui in Argo navigassent, quique quum Lemnum appulissent, illic eos procreassent. Hanc mentionem stirpis Minyarum quum audissent Lacedaemonii, misso iterum nuncio sciscitantur quid sibi velit ipsorum adventus in hanc regionem, atque ignis accensio. Illi vero se respondent a Pelasgis ejectos, redire ad parentes, (aequissimum enim id factu esse) orareque ut liceat una cum eis habitare, tum honorum, tum agrorum participes. Eos recipere conditione qua ipsi vellent, Lacedaemoniis placuit, cum ob alia ad hoc faciendum inductis, tum praecipue quod Tyndaridae in Argo navigaverant. Receptos Minyas et agris impertierunt et in tribus cooptarunt. Ibi confestim abloca-

256 MELPOMENE. IV.

tis in alios quas e Lemno duxerant mulieribus, matrimonia contraxerunt.

146. Non longo deinde interjecto tempore, statim Minyae lascivierunt, tum regnum affectantes, tum alia flagitiosa perpetrantes. Quo nomine eos Lacedaemonii morte mulcendos quum censuissent, comprehensos in carcerem conjecerunt. Quosunque autem Lacedaemonii morte plectendos censent, eos noctu plectunt, interdiu neminem. Quum igitur essent in illos animadversuri, exorati sunt ab eorum uxoribus, quae cives erant et primorum Spartanorum filiae, veniam ingrediendi carcerem, et cum suo cujusque viro colloquendi, nullum in illis dolum fore suspicantes. Horum permissu Minyarum uxores ingressae carcerem, omni veste quam gestabant viris tradita, illorum vestem illae sumpserunt. Ita Minyae muliebri veste amicti, veluti mulieres, foras prodie-

δὲ αὐτίκα μὲν γάμους ἔγνημαν, τὰς δὲ ἐκ
Λήμνου ἤγοντο, ἐξέδοσαν ἄλλοισι.

ρμς'. Χρόνος δὲ οὐ παλλὺ διεξελθόντος,
αὐτίκα οἱ Μινύαι ἐξύβρισαν, τῆς τε βασι-
ληΐης μετατέοντες, καὶ ἄλλα ποιέοντες οὐκ
οῖσια. τοῖσι ὦν Λακεδαιμονίοισι ἔδοξε αὐ-
τὸς ἀποκλῆναι· συλλαβόντες δὲ σφεας κατέ-
βαλον ἐς ἐρκτήν. κλείνῃσι δὲ τὸς ἂν κτεί-
νωσι Λακεδαιμόνιοι, νυκλὸς μεί' ἡμέρην δὲ,
ὑδένα. ἐπεὶ ὦν ἐμελλόν σφεας καὶ ἀχρή-
σεσθαι, παρατήσαντο αἱ γυναῖκες τῶν Μι-
νυέων, εἰσάσαι τε, καὶ τῶν πρώτων
Σπαρτηγέων θυγατέρες, ἐς ὃ ἐλθεῖν τε ἐς^α
τὴν ἐρκτήν, καὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν ἐκάστη τῷ
ἐωυτῆς ἀνδρί. οἱ δὲ σφεας παρήκαν, ὑδένα
δόλον^β δοκέοντες ἐξ αὐτέων ἔσεσθαι. αἱ δὲ
ἐπεὶ τε ἐσηλθον, ποιέουσι τοιάδε^γ· πᾶσαν
τὴν εἶχον ἐοῖντα παραδοῦσαι τοῖσι ἀν-
δράσι, αὐταὶ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἔλαβον. οἱ
δὲ Μινύαι, ἐνδύντες τὴν γυναικῆν ἐοῖν-
τα, ἅτε γυναῖκες, ἐζήϊσαν ἔξω. ἐκφυγόν-

^α θυγατέρες, ἱσπελθὼν ἐς. ^β λόγον. ^γ τάδε.

τες δὲ τρώῳ τοιῶτ' ^d ἴζοντο αὐτὶς ἐς τὸ
Τηϋγείον.

ρμζ'. Τὸν δὲ αὐτὸν τῷτον χρόνον Θή-
ρας ὁ Αὐτεσίωνος, τῷ Τισαμενῷ, τῷ Θερ-
σάνδρῳ, τῷ Πολυνείκεος, ἔσελλε ἐς ἀπο-
κίην ἐκ Λακεδαιμόνος. ἦν δὲ ὁ Θήρας οὗ-
τος γένος ἑὼν Καδμεῖος, τῆς μητρὸς ἀδελ-
φὸς τοῖσι πασι Αἰγισθέμου, Εὐρυθέλει
ἢ Προκλείϊ. ἑόντων δ' ἔτι τῶν παίδων τέ-
των νηπίων, ἐπιτροπαίην εἶχε ὁ Θήρας
τὴν ἐν Σπάρτῃ βασιληίην. αὐξηθέντων δὲ
τῶν ἀδελφιδέων ^e, καὶ παραλαβόντων τὴν
ἀρχὴν, ἔτω δὲ ὁ Θήρας δεῶν προεϋμένος
ἀρχεσθαι ὑπ' ἄλλων, ἐπεὶ τε ἐγεύσατο
ἀρχῆς, οὐκ ἔφη μενεῖν ἐν τῇ Λακεδαιμόνῃ,
ἀλλ' ἀποπλεύσεσθαι ἐς τὰς συγγενέας· ἦ-
σαν δὲ ἐν τῇ νῦν Θήρῃ καλεομένη νήσῳ,
πρότερον δὲ Καλλίσῃ τῇ αὐτῇ ταύτῃ,
ἀπόγονοι Μεμβλιάρῳ τοῦ Ποικίλεω, ἀν-
δρὸς Φοίνικος. Κάδμος γάρ ὁ Αἰγυπτος, Εὐ-
ρώπην διζήμενος, προσέχευε ἐς τὴν νῦν Θή-

^d τῷ τρώῳ τῷτ'. ^e ἀδελφιδῶν.

runt, et hoc modo erepti rursus ad Teygetum confederunt.

147. Hac eadem tempestate Theras, Autefionis filius, Tisameni nepos, Thersandri pronepos, Polynicis abnepos, missus est in coloniam ex Lacedaemone. Erat hic Theras genere Cadmeo, avunculus Aristodemi filiorum, Eurysthenis et Proclis: quorum, quum pupilli essent, tutelarem habebat regni Spartani curam. Adultis mox sororis filiis, ac recepto imperio, Theras ita graviter tulit sibi ab aliis imperari, quoniam imperium gustasset, ut negaret se Lacedaemone moraturum, sed ad cognatos navigaturum. Erant autem in insula, quae nunc Thera vocatur, quondam Callista, posterius Membliaris Poecilis filii qui fuerat Phoenix. Cadmus enim Agenoris filius Europam quaeritans, in insulam quae nunc Thera vo-

260 MELPOMENE. IV.

catur quum appulsus esset, five regionis amore captus, five qua alia voluntate, relinquit illic cum alios quosdam Phoenices, tum Membliarem consanguineum suum. Isti hominum aetatibus octo antequam Theras Lacedaemone venisset, insulam quae Callista vocabatur, incoluerunt.

148. Ad quos Theras cum multitudine ex tribubus petita discessit nequam ad illos ejiciendos, sed ad una habitandum, et valde concilians. Postea vero quàm Minyas e carcere elapsos et ad Teygetum confidentes, Lacedaemonii necare deliberant, Theras necem eorum deprecabatur ne fieret, recipiens se illos ex regione abducturum. Et huic postulato Lacedaemoniis assentientibus, cum tribus triginta remorum navibus ad posteros Membliaris navigavit, ducens secum non universos Minyas, sed paucos quos-

ρην καλεομένην· προσχόντι δὲ, εἴτε δὴ οἱ ἢ
χώρῃ ἔρεσε, εἴτε καὶ ἄλλως ἠθέλησε ποιῆ-
σαι τῷτο, καταλείπει γὰρ ἐν τῇ νήσῳ
ταύτῃ ἄλλας τε τῶν Φαινίκων, καὶ δὴ καὶ
τῶν ἐωϋτῆ συγγενέων Μεμβλίαρον. ἔτοι
ἐνέμονίῳ τὴν Καλλίστην καλεομένην ἐπὶ
γενεάς, πρὶν ἢ Θήραν ἐλθεῖν ἐκ Λακεδαί-
μονος, ὁκλῶ ἀνδρῶν.

ρμή. Ἐπὶ τέτοις δὴ ὧν ὁ Θήρας λαὸν
ἔχων ἀπὸ τῶν Φυλέων, ἔσελλε συνοικί-
σων τέτοισι· καὶ ὕδαμῶς ἐξελὼν αὐτὰς, ἀλ-
λὰ κάρτα οἰκητιέμενος. ἐπεὶ τε δὲ καὶ οἱ
Μινύαι ἐκδράνεις ἐκ τῆς ἐρκίης ἰζονίῳ ἐς τὸ
Τηϋγετον, τῶν Λακεδαιμονίων βελευομέ-
νων ὁ σφέας ἀπολλύναι, παραιτέεται ὁ
Θήρας ὅπως μήτε Φόνος γένῃται, αὐτὸς τε
ὑπεδέκετό σφεας ἐξάξειν ἐκ τῆς χώρας.
συγχωρησάντων δὲ τῇ γνώμῃ τῶν Λακε-
δαιμονίων, τρισὶ τριηκοντέροισι ἐς τὰς Μεμ-
βλίᾳρεω ἀπογόνους ἐπλῶσε· οὗτι πάντας
ἄγων τὰς Μινύας, ἀλλ' ὀλίγους τινάς. οἱ

^ῃ κατελάσσει ἐν. ^ῃ βυλομένον.

γὰρ πλεῦνες αὐτῶν ἐτράποντο ἐς τὰς Πα-
ρωρεάτας καὶ Καύκωνας. τέτρες δὲ ἐξελά-
σαντες ἐκ τῆς χώρας, σφέας ἐωῦτούς ἐς ἑξ
μοίρας διεΐλον· καὶ ἔπειτα ἔκτισαν πόλιας
τάσδε ἐν αὐτοῖσι, Λέπρεον, Μάγισον, Θρι-
ξὰς, Πύργον, Εὔπιον, Νούδιον. τεττέων δὲ
τὰς πλεῦνας ἐπ' ἐμέο Ηλεῖοι ἐπόρθησαν·
τῇ δὲ νήσῳ ἐπὶ τῇ^α οἰκισέω Θήρα ἢ ἔπω-
νυμὴ ἐγένετο.

ρμθ'. Ὁ δὲ παῖς, οὐ γὰρ ἔφη οἱ συμ-
πλεύσεσθαι, τοιγαρῶν^β ἔφη αὐτὸν κατα-
λείπειν οἷν ἐν λύκοισι· ἐπὶ τοῦ^γ ἔπεος
τέτρε τὸ οὔνομα τῷ νενήσκῳ τούτῳ Οἰό-
λυκος ἐγένετο· καὶ κως τὸ οὔνομα τῷτο^δ
ἐπεκράτησε. Οἰόλυκος δὲ γινέσθαι Αἰγεύς·
ἐπ' οὗ^ε Αἰγεῖσαι καλεῦνται, Φυλὴ μεγά-
λη ἐν Σπάρτῃ. τοῖσι δὲ ἐν τῇ Φυλῇ ταύ-
τῃ ἀνδράσι (ὃ γὰρ ὑπέμεναν τὰ τέκνα)
ιδρύσαντο ἐκ Θεαπροπίε Ερηνύον τῶν Λαίε-
τε καὶ Οἰδιπόδεω ἱρόν· καὶ μετὰ τοῦτο,
ὑπέμεινε τῷτο τοῦτο καὶ ἐν Θήρῃ τοῖσι

^α νήσῳ ἀπὸ τῆς. ^β τοιγαρῶν. ^γ λύκοισι· ἀπὸ τῆς. ^δ καὶ κως
τῷτο. ^ε ἀπ' οὗ.

dam, quia plurimi ex ipsis ad Paroreatas Cauconasque divertefunt, quos quum e regione expulissent, feipfos in sex partes distribuerunt, et totidem illic oppida condiderunt, Lepreum, Magiftum, Thrixas, Pyrgum, Epium, Nudium, quorum pleraque Elei memoria mea deleverunt. Infulae autem a conditore Thera nomen est inditum.

149. At filius omnino negabat se cum eo navigaturum; propterea dixit se relicturum ovem in lupis. ex quo dicto nomen adolescenti impositum est Oiolykus, et id nomen valuit. Oiolyco natus est filius Aegeus, a quo vocantur Aegidae, in Sparta ingens tribus. Ex hac tribu viri, quum sibi non permanerent filii, ex oraculo delubrum Erinnyum Lajj et Oedipodis extruxerunt: quod ipsum postea in Thera mansit illis qui ex his

264 MELPOMENE. IV.

viris procreati fuere.

150. Haftenus Lacedaemonii in nar-
rando cum Theraeis consentiunt: quod
deinceps contigit, soli Theraei factum
hoc modo esse memorant. Grinus, Ae-
fani filius, ab hoc Thera oriundus, quum
esset Therae insulae rex, contulit se Del-
phos, ducens ex urbe sacrificium centum
victimarum, comitantibus eum tum aliis
civibus, tum etiam Batto, filio Polymne-
sti, apud Minyas profapia ex Euthymi
posteris. Consulenti autem Grino The-
raeorum regi de aliis rebus, ‘Pythia re-
spondit, urbem in Africa condere.’ Cui
vicissim iste, ‘Equidem (inquit) ego, ô
domine, senior sum et gravis ad moli-
endum: tu vero quempiam horum jube
ista facere.’ Simul haec dicens, Battum
ostendebat. Haec haftenus. Deinde ubi
reversi sunt, pro nihilo habuere respon-
sum; neque ubi terrarum Africa esset

ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τούτων γεγυγνῶσι.

ρν'. Μέχρι μὲν νυν τούτου τοῦ λόγου
 Λακεδαιμόνιοι Θηραίοισι κατὰ ταυτὰ λέ-
 γουσι· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου μῆνοι Θηραῖοι ὧδε
 γενέσθαι λέγουσι. Γρίνος ὁ Αἰσανίου ἐὼν
 Θήρα τέττα ἀπόγονος, καὶ βασιλεύων Θήρης
 τῆς νήσου, ἀπὶ κέλο ἐς Δελφοὺς, ἄγων ἀπὸ
 τῆς πόλιος ἐκατόμβην. εἶποντο δὲ οἱ καὶ
 οἱ ἄλλοι τῶν πολιητέων, καὶ δὴ καὶ Βάτιος
 ὁ Πολυμνήτης, ἐὼν γένος Εὐθυμίδης^α τῶν
 Μινυέων. χρεωμένῳ δὲ τῷ Γρίνῳ τῷ βα-
 σιλείῳ τῶν Θηραίων περὶ ἄλλων, ‘χαῖ^β
 ‘ Πυθίη κτίζειν ἐν Λιβύῃ πόλιν.’ ὁ δὲ ἀ-
 μείβετο λέγων, ‘Εγὼ μὲν, ὧ^γ ναῖ, πρεσ-
 ‘ βύτερός τε ἤδη εἰμὶ, καὶ βαρὺς αἰεῖρεσθαι·
 ‘ σὺ δὲ τινα τῶνδε^β τῶν νεωτέρων κέλευε
 ‘ ποιεῖν τάδε.’ ἅμα τε ἔλεγε ταῦτα, καὶ
 ἐδείκνυε ἐς τὸν Βάτιον. τότε μὲν τοσαῦ-
 τα. μετὰ δὲ, ἀπελθόντες, ἀλογίην εἶχον
 τοῦ χρηστηρίου, οὔτε Λιβύην εἰδότες ὅκου

^α Εὐθυμίδης. ^β Haec vox τῶνδε non est in MS. et statim
 κίλει ταῦτα ποιεῖν. ἅμα τε.

γῆς εἴη, ὅτε τολμῶντες ἐς ἀφανὲς χρῆμα ἀποσέλλειν ἀποικίην.

ρηά. Ἐπὶ δὲ ἐτέων μετὰ ταῦτα ἐκ
 ὑε τὴν Θήρην· ἐν τοῖσι τὰ δένδρεα πάντα
 σφι τὰ ἐν τῇ νήσῳ, πλὴν ἐνός, ἐξαυάνθη.
 χρεωμένοισι δὲ τοῖσι Θηραίοισι προέφερε ἡ
 Πυθίη τὴν ἐς Λβύην ἀποικίην. ἐπεὶ τε
 δὲ κακῶς ἔδεν ἦν σφι μῆχος^c, πέμπουσι ἐς
 Κρήτην ἀγγέλους, διζημένους εἴ τις Κρητῶν
 ἢ μετοίκων ἀπυγμένος εἴη ἐς Λβύην. πε-
 ριπλανώμενοι δὲ αὐτὴν οὗτοι, ἀπίκοντο καὶ
 ἐς Ἰτανὸν πόλιν. ἐν ταύτῃ δὲ συμμίσγασαι
 ἀνδρὶ πορφυρεῖ, τῷ οὖνομα ἦν Κορώβιος·
 ὃς ἔφη ὑπὲρ ἀνέμων ἀπενειχθεὶς ἀπικέσθαι
 ἐς Λβύην, καὶ Λβύης ἐς Πλατέαν^d νῆσον.
 μισθῷ δὲ τῷτον πείταντες ἦγον ἐς Θήρην.
 ἐκ δὲ Θήρης ἐπλεον κατάσκοποι ἄνδρες,
 ταπρῶτα οὐ πολλοί. κατηγησαμένου δὲ
 τοῦ Κορώβιδος ἐς τὴν νῆσον ταύτην δὴ τὴν
 Πλατέαν, τὸν μὲν Κορώβιον λείπασαι, σι-
 γία καταλιπόντες ὅσον δύο μηνῶν^e. αὐτοὶ

^c μῆκος. ^d Sic MS. ubique habet, non Πλαταίαν. ^e MS.
 ἔσων δὲ μηνῶν.

gnari, neque in negotium ignotum coloniam mittere audentes.

151. Septem post haec annos quum in Thera non pluisset, et omnes ipsis praeter unam arbores in insula exatuis-
sent, consulentibus Theraeis Pythia ob-
jecit coloniam in Africam. Illi, quoniam
nullum mali remedium erat, mittunt in
Cretam nuncios investigatum, siquis aut
indigenarum aut advenarum illic esset qui
in Africam navigasset. Nuncii, quum Cre-
tam pererrassent, et ad urbem Itanum
pervenissent, in ea notitiam contraxerunt
cum purpurario, cui nomen erat Corobi-
us; is agebat se ventis abreptum in Afri-
cam applicuisse ad Plateam insulam A-
fricae. Hunc nuncii mercede inductum
in Theram duxerunt. Verum non multi
ad rem explorandam ex Thera primo
profecti sunt; sed quum ipse in eam in-
sulam deduxisset Corobius, relinquunt e-
um cum duorum circiter mensium ciba-

riis; ipsi vero quamcelerrime navigaverunt ad renunciandum de insula civibus.

152. Quibus ultra praestitutum tempus redire differentibus, omnia Corobio deerant: sed appulsa in insulam Plateam navi Samia quae versus Aegyptum navigabat (cujus gubernator erat Colacus) Samii, omni re gesta a Corobio audita, in annum homini cibaria reliquerunt. Ipsi ex hac insula quum solvissent, Aegyptum optantes, vento subsolano abrepti navigabant: nec intermittente flatu, Herculeas transvecti columnas, pervenerunt in Tartessum, divina vi eos mittente. Erat ea tempestate id emporium intemeratum, adeo ut inde revertentes isti ex mercibus quaestum maximum fecerint inter omnes quos novimus Graecos, duntaxat post Solstratum Laodamantis filium Aegineam, cum quo nemo possit contendere,

δὲ ἔπλεον τὴν ταχίστην ἀπαγγελέοντες Θη-
ραίοισι περὶ τῆς νήσου.

ρβ'. Αποδημεόντων δὲ τούτων πλέω
χρόνον τῷ συγκειμένῳ, τὸν Κορώδιον ἐπέ-
λιπε τὰ πάντα. μετὰ δὲ, νηὺς Σαμὴν, τῆς
ναύκληρος ἦν Κωλαῖος, πλέουσα ἐπ' Αἰ-
γύπτου¹, ἀπηνείχθη ἐς τὴν Πλατείαν
ταύτην. πυθόμενοι δὲ οἱ Σάμιοι παρὰ τῷ
Κορώδιῳ τὸν πάντα λόγον, σιτία οἱ ἐνιαυ-
τῷ καταλείπουσιν αὐτοὶ δὲ ἀναχθέντες ἐκ
τῆς νήσου, καὶ γλιχόμενοι Αἰγύπτῳ, ἔπλεον,
ἀποφερόμενοι ἀπηλιώτῃ ἀνέμῳ. καὶ, οὐ
γὰρ ἀνίει τὸ πνεῦμα, Ἡρακλέας σήλας
διεκπερήσαντες, ἀπίκοντο ἐς Ταρτησὸν,
θεῖη πομπῇ χρεώμενοι. τὸ δὲ ἐμπόριον
τῷτο ἦν ἀκήρατον τῷτον τὸν χρόνον· ὥστε
ἀπονοσήσαντες οὗτοι ὀπίσω, μέγιστα δὲ
Ἑλλήνων πάντων, τῶν ἡμεῖς ἀτρεκίην ἴσ-
μεν, ἐκ φορτίων ἐκέρδησαν, μετὰ γε Σώ-
στρατον τὸν Λαοδάμαντος, Αἰγινήτην. τῷ-
τῳ γὰρ ἐκ οἷά τέ ἐσι ἐρίσαι ἄλλον. οἱ δὲ

¹ ἐπ' Αἰγύπτῳ.

Σάμιοι τὴν δεκάτην τῶν ἐπικερδέων ἐξελόντες ἕξ τάλαντα, ἐποίησαντο χαλκήϊον, κρητῆρος Ἀργολικῷ τρόπον. περίξ δὲ αὐτὸ ^β, γρυπῶν κεφαλὰὶ πρόκροστοί εἰσι· καὶ ἀνέθηκαν ἐς τὸ Ἡραῖον, ὑποσῆσαντες αὐτῷ τρεῖς χαλκῆς κολοσσούς ἐπιπαπήχας, ταῖσι γούνασι ἐρηρευσμένους. Κυρηναίοισι δὲ καὶ Θηραίοισι ἐς Σαμίους ἀπὸ τέττα τῷ ἔργῳ πρῶτα Φιλίαι μεγάλαι συνεκρίθησαν ^γ.

ργγ'. Οἱ δὲ Θηραῖοι, ἐπεὶ τε, τὸν Κορώσιον λιπόντες ἐν τῇ νήσῳ, ἀπίκοντο ἐς τὴν Θήρην, ἀπήγγελλον ὥς σφι εἴη νῆσος ἐπὶ Λδύῃ ἐκτισμένη· Θηραίοισι δὲ ἕαδε ἀδελφεὸν τε ἀπ' ἀδελφεοῦ ^δ πέμπειν πάλω λαγχάνοντα ^ε, καὶ ἀπὸ τῶν χώρων ἀπάντων ἑπτὰ ἑόντων, ἄνδρας. εἶναι δὲ σφῶν καὶ βασιλέα καὶ ἡγεμόνα Βάτιον. οὕτω δὲ ἐέλλουσι δύο πενήκοντέρους ἐς τὴν Πλατείαν.

ργδ'. Ταῦτα δὲ Θηραῖοι λέγουσι· τὰ
^β αὐτῷ. ^γ MS. συνεκρίθησαν. ^δ ἐκ' ἀδελφεῖ. ^ε λαχόντα.

Ex hoc quaestu Samii decima (id est sex talentis) exempta, fecerunt ahenum ad exemplum crateris Argolici, gryphum capitibus in circuitu altrinsecus obversis: et in templo Junonis collocarunt, sustinentibus illud tribus colossis septenarium cubitorum, genu nixis. Ex hoc facto primum ingens amicitia Cyrenaeis Theracisque cum Samiis contracta est.

153. Theraci, ubi relicto in insula Corobio ad Theram reversi renunciarunt esse illis insulam Africae appositam conditam, placuit Theracis ut e singulis oppidis, quae septem erant, viri mitterentur, fratribus inter se sortitis uter mitteretur, et rex simul eorum ac dux foret Battus. Ita duas quinquaginta remorum naves in Plateam miserunt.

154. Haec Theraci memorant. Co-

272 MELPOMENE. IV.

tera jam Theracis cum Cyrenaeis conveniunt. nam quod ad Battum pertinet, Cyrenaei nequaquam cum Theracis consentiunt. sic enim narrant. Est in Creta oppidum Oaxus, in quo fuit Etearchus rex. hic amissa uxore, induxit filiae, nomine Phronimae, novercam: quae domum ingressa, ut erat, ita re ipsa se Phronimae novercam praestitit, cum laedendo atque omne genus injuriarum excogitando, tum ad extremum impudicitiam exprobrando: atque ita rem habere viro persuasit. Iste ab uxore deceptus rem de filia nefariam commentus est. Erat in Oaxo negotiator quidam Theraeus, nomine Themison: hunc ad hospitii sacra acceptum Etearchus jurejurando obstringit, ut quam rem oraret, in ea se ministrum praeberet. Ubi hominem jurejurando adegit, adductam ei tradidit filiam suam; jubens ut eam abductam in mare demergeret. The-

δι' ἐπίλοιπα τοῦ λόγου, συμφέρονται ἤδη
Θηραῖοι Κυρηναίοισι. Κυρηναῖοι γὰρ τὰ
περὶ Βάτιον οὐδαμῶς ὁμολογέουσι Θηραί-
οισι. λέγουσι γὰρ οὕτω· ἔστι τῆς Κρήτης
Οαζὸς πόλις· ἐν τῇ ἐγένετο Εὔταρχος
βασιλεὺς. ὃς ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι, τῇ Ἔ-
νομα ἦν Φρονίμῃ, ἐπὶ ταύτῃ ἐγημε ἄλλην
γυναῖκα. ἡ δὲ ἐπεσελθῶσα ἐδικαίει εἶναι
καὶ τῷ ἔργῳ μητρὸς τῇ Φρονίμῃ, παρέ-
χουσα τε κακὰ, καὶ πᾶν ἐπ' αὐτῇ μη-
χανωμένη· καὶ τέλος, μαχλοσύνην ἐπε-
νεγκῶσα οἱ ^α, πείθει τὸν ἄνδρα ταῦτα ἔ-
χειν οὕτω· ὁ δὲ, ἀναγνωσθεὶς ὑπὸ τῆς
γυναικὸς, ἔργον οὐκ ὅσιον ἐμηχανᾶτο ἐπὶ
τῇ θυγατρὶ. ἦν γὰρ δὴ Θεμισίων ἀνὴρ
Θηραῖος ἔμπορος ἐν τῇ Οαζῷ· τοῦτον ὁ
Εὔταρχος παραλαβὼν ἐπὶ ξείνια ^β, ἐξορ-
κοῖ ἢ μὴν οἱ διηκονήσῃν ὅ, τι αὖν δεηθῇ.
ἐπεὶ τε δὲ ἐξώρκωσε, ἀγαγὼν οἱ παραδι-
δοῖ τὴν ἐωυτῇ θυγατέρα· καὶ ταύτην ἐκέ-
λευε καταποντῶσαι ἀπαγαγόντα. ὁ δὲ

^α ἐπενέκασά οἱ. ^β ἐπὶ ξενίῃ.

Θεμίσων, περιημεκτήσας τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὄρκου, καὶ διαλυσάμενος ^c τὴν ξενίην, ἐποίηε τοιαύδε· παραλαβὼν τὴν παῖδα ἀπέπλεε. ὥς δὲ ἐγένετο ἐν τῷ πελάγει, ἀποσιεύμενος ^d τὴν ἐξόρκωσιν τοῦ Εἰσαρχοῦ, χοινίοισι ^e αὐτὴν διαδήσας κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος· ἀνασπάσας δὲ ἀπίκετο ἐς τὴν Θήρην.

ρνε'. Εὐθεὺς δὲ τὴν Φρονίμην παραλαβὼν Πολύμητος, ἐὼν τῶν Θηραίων ἀνὴρ δόκιμος, ἐπαλλακεύετο· χρόνος δὲ περιόντος ἐξεγένετό οἱ πάσις ἰχθυόφωνος καὶ τραυλὸς, τῷ ὄνομα ἐτέθη Βάτιος, ὥς Θηραῖοί τε καὶ Κυρηναῖοι λέγουσι. ὥς μέντοι ἐγὼ δοκέω, ἄλλό τι· Βάτιος δὲ μετωνομάσθῃ ἐπεὶ τέ ἐς Λύβην ἀπικέιο, ἀπὸ τε τοῦ χρηστηρίου τοῦ γενομένου ἐν Δελφοῖσι αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς τιμῆς ἣν ἔχε ^f, τὴν ἐπωνυμίην ποιεύμενος. Λίβυες γὰρ τὸν βασιλέα Βάτιον καλέουσι. καὶ τούτους εἵνεκα δοκέω δεσπίζουσιν τὴν Πυθίην, καλέσαι

^c ὄρκου, διαλυσάμενος. ^d ἀποσιεύμενος. ^e χοινίοισι. ^f ΜΒ. σπινδ' ἔσχε.

mison tristi animo ferens se deceptum jurjurando et hospitium gravatus ita sibi faciendum putavit: accepta puella mare ingressus, quum in alto fuit, jurijurando quod instituerat Etearchus satisfaciens, revinctam funibus puellam dimisit in pelagus: ea deinde retracta Theram pervenit.

155. Ibi Polymnestus, vir inter Theraeos spectatus, in concubinatum Phronimam accepit, ex qua interjecto tempore natus est ei filius, sono vocis exili ac balbutienti, cui nomen impositum est Batto, ut Theraei et Cyrenaei ajunt: ut autem ego sentio, aliud aliquod; sed eum cognominatum Battum, postquam in Africam abiit, cum propter oraculum apud Delphos sibi redditum, tum propter honorem quem assequutus est. Battum enim Afri regem appellant, et ob id reor Pythiam quum oraculum reddidit, lingua Africana vocasse Battum, quia noverat futurum re-

276 MELPOMENE. IV.

gem esse in Africa. Hic enim, ubi in virilem adolevit aetatem, Delphos adiit de voce. Cui consulenti Pythia respondit.

Batte ades ad vocem, sed tu, Rex Phoebus Apollo,
Lanigeram in Libyam venias, vult, conditor urbis.

Perinde ac si lingua Graeca oraculum reddens dixisset, 'O rex, vocis causa venisti.' Ad haec Battus sic vicissim inquit, 'O Rex, ego ad te veni gratia consulendi de voce: tu de aliis mihi respondes quae nequeunt fieri, jubens colonos ducere in Africam. qua copia? quae manu?' Haec loquens non persuasit illi ut alia responderet; sed eadem quae prius respondente, illinc digressus abiit in Theram.

156. Mox deinde et huic ipsi et ceteris Theraeis male cedebat; sed ignorantes casuum originem mittunt Delphos de praesentibus adversis. Quibus quum respondisset Pythia, melius cum ipsis ac-

μιν Λιβυκῇ γλώσῃ, εἰδυῖαν ὡς βασιλεὺς
ἔσαι ἐν Λιβύῃ. ἐπεὶ τε γὰρ ἠνδρώθη ἔτος,
ἦλθε ἐς Δελφὸς περὶ τῆς Φωνῆς· ἐπειρω-
τέονί δέ οἱ χρᾶ ἡ Πυθίη τάδε,

Βάτ', ἐπὶ φωνὴν ἦλθες· ἀναξ δέ σε Φοῖβος Απόλλων
Ἐς Λιβύην πέμπει μηλοτρόφον οἰκιστῆρα.

ὥσπερ εἰ εἴποι Ἑλλάδι γλώσῃ χρεωμέ-
νη, ' Ω βασιλεῦ, ἐπὶ Φωνὴν ἦλθες.' ὁ
δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, ' Ω' ναξ, ἐγὼ μὲν ἦλ-
' θον παρά σε χρησόμενος περὶ τῆς Φω-
' νῆς· σὺ δέ μοι ἄλλα ἀδύνατα χρᾶς, κε-
' λεύων Λιβύην ἀποικίζεις. τέω δυνάμεις
' κοίῃ χειρί;' ταῦτα λέγων, ἔκλ' ἔπειθε
ἄλλὰ οἱ χρᾶν. ὥς δὲ κατὰ ταυτὰ ἐθέ-
σπιζέ οἱ ἡ καὶ ὁ πρότερον, οἱ χεῖρα μεταξὺ
ἀπολιπὼν ὁ Βάτλος ἐς τὴν Θήρην.

ρυσ'. Μετὰ δὲ, αὐτῷ τε τούτῳ καὶ
τοῖσι ἄλλοις Θηραίοις συνεφέρετο παλι-
κότως. ἀγνοεῦντες δὲ τὰς συμφορὰς οἱ
Θηραῖοι, ἔπεμπον ἐς Δελφοὺς περὶ τῶν
παρεόντων κακῶν. ἡ δὲ Πυθίη σφι ἔχρη-

^a ἡ καὶ. ^b MS. tantum habet οἱ ἡ.

278 ΜΕΛΠΙΟΜΕΝΗ. Δ.

σε, συγκλίζῃσι Βάτῳ Κυρήνην τῆς Λιβύης
 ἄμεινον πρήξειν. ἀπέσελλον μετὰ ταῦτα
 τὸν Βάτῳ οἱ Θηραῖοι δύο πεντηκονίεροισι.
 πλώσαντες δὲ ἐς τὴν Λιβύην οὗτοι, (ὃ γὰρ
 εἶχον ὅ, τι ποιέωσι ἄλλο) ὀπίσω ἀπαλ-
 λάσσοντο ἐς τὴν Θήρην. οἱ δὲ Θηραῖοι κα-
 ταγομένους ἔβαλλον, καὶ οὐκ ἔων τῇ γῇ
 προσίchein, ἀλλ' ὀπίσω πλώειν ἐκέλευον·
 οἱ δὲ, ἀναγκαζόμενοι, ὀπίσω ἀπέπλεον. καὶ
 ἔκλισαν νῆσον ἐπὶ Λιβύῃ κειμένην, τῇ οὖνο-
 μά ἐστι (ὡς καὶ πρότερον ἐρρήθη) Πλάτεια.
 λέγεται δὲ ἴση εἶναι ἡ νῆσος τῇ νῦν Κυρη-
 ναίων πόλι.

ρσζ'. Ταύτην οἰκέοντες δύο ἔτεα, οὐ-
 δὲν γάρ σφι χρηστὸν συνεφέρετο, ἓνα αὐ-
 τῶν καταλιπόντες, οἱ λοιποὶ πάντες ἀπέ-
 πλεον ἐς Δελφούς. ἀπικόμενοι δὲ ἐπὶ τὸ
 χρηστήριον, ἐχρέωντο, Φάμενοι οἰκέειν τε
 τὴν Λιβύην, καὶ οὐδὲν ἄμεινον πρήσσειν οἰ-
 κεῦντες. ἡ δὲ Πυθίη σφι πρὸς ταῦτα χαρὰ
 τάδε,

tum iri, si Cyrenen in Africa conderent cum Batto, miserunt Theraei Battum cum duabus quinquaginta remorum navibus. Isti in Africam profecti (quandoquidem non aliud habebant quod agerent) retro ad Theram se receperunt. Sed eos Theraei arcentes accessu Therae repellebant, ac rursus reverti jubebant. necessitate adaecti, remenso iterum mari, condiderunt oppidum in insula Africae adjacenti, nomine ut prius dictum est, Platea, quae fertur Cyrenaeorum urbi quae nunc est, par esse magnitudine.

157. Hanc biennio incolentibus, quum nihilo melius secum ageretur, uno e suis relicto, ceteri Delphos navigaverunt ad oraculum consulendum. Eo postquam venerunt, sciscitantibus quid ita secum in Africam profectis nihilo tamen melius ageretur, Pythia respondit his verbis,

280 MELPOMENE. IV.

Lanigeræ Libyæ scis quam nec adiveris urbem,
Me melius : tuum ego ingenium mirabor euntis.

His auditis, ii qui cum Batto erant, rursus abnavigarunt. neque enim dimittebat eos deus ab colonia priusquam in Africam ipsam devenissent. Reverſi ad insulam, recepto quem reliquerant, condiderunt locum in Africa ipsa, e regione insulae, nomine Aziristum, amoenissimis collibus utrinque conclusum, et alterum latus flumine praeterlabente.

158. Hunc locum sex annis quum incoluissent, septimo deprecantes Afri persuaserunt relinquere, ut in meliorem transirent. Ita illinc eos Afri quum excivissent, vesperum versus et ad locorum speciosissimum duxerunt, et quidem noctu, ne Graeci interdium facientes iter, diurnum spatium metiendo animadvertarent. Est autem huic loco nomen Irasa. Eos, ubi ad fontem qui Apollinis esse

Λευ^ε ἐμειῦ Λιβύην μηλοτρόφον οἶδας ἄμεινον
Μὴ ἐλθών. ἐλθόντος ἄγαν ἄγαμα σοφίην σεῦ.

ἀκύναντες δὲ τέτων^δ οἱ ἀμφὶ τὸν Βάτιον,
ἀπέπλων ὀπίσω. οὐ γὰρ δὴ σφεας ἀπεί
ὁ Θεὸς τῆς ἀποικίης, πρὶν δὴ ἀπικωνίαι ἐς
αὐτὴν Λιβύην. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν νῆσον,
καὶ ἀναλαβόντες τὸν ἔλιπον, ἔκτισαν αὐτῆς
τῆς Λιβύης χῶρον ἀντίον τῆς νήσου τῷ^ε
ἔνομα ἦν Αἰζίριον. νάπαι τε κάλλισται
ἐπ' ἀμφοτέρω συγκλείσσι, καὶ πόλις αὖτε
ἐπὶ θάτερα παραρρέει.

ρηνή. Τῶτον οἶκεον τὸν χῶρον ἔξ ἔτεα·
ἐβδόμῳ δὲ σφεας ἔτεϊ παρατησάμενοι Λί-
βυες, ὡς ἐς ἀμείνονα^ε χῶρον ἄξουσιν, ἀνέ-
γνωσαν ἐκλιπεῖν. ἦγον δὲ σφεας ἐνθεῦτεν
οἱ Λίβυες ἀναστήσαντες πρὸς ἐσπέρην, καὶ
τὸν κάλλιστον τῶν χώρων ἵνα διεξιόντες οἱ
Ἕλληνες μὴ ἴδοιεν, συμμετρησάμενοι τὴν
ὥρην τῆς ἡμέρης, νυκτὸς παρεξῆγον. ἔστι
δὲ τῷ χώρῳ τέτῳ ἔνομα Ιρασα. ἀγαγόν-
τες δὲ σφεας ἐπὶ κρήνην λεγομένην εἶναι

^ε αἴτῳ. ^δ ἀκύναντες τέτων. ^ε τῇ. ^ε ὡς ἀμείνονα.

Ἀπόλλωνος, εἶπαν, ἄνδρες Ἕλληνες,
 ἔνθαῦτα μὲν ἐπιτήδεον^α οἰκέειν· ἐνθαῦ-
 τα γὰρ ὁ ὕρανος τέτρηται.

ρῆθ'. Ἐπὶ μὲν νυν Βάτλειω τοῦ οἰκισέω
 τῆς Ζόνος ἄρξαντος ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτεα,
 καὶ τῷ παιδὸς αὐτοῦ Ἀρκεσίλειω ἄρξαντος ἐκ-
 καίδεκα ἔτεα, οἴκεον οἱ Κυρηναῖοι, ἐόντες το-
 σῶτοι ὅσοι ἀρχὴν ἐς τὴν ἀποικίην ἐσάλη-
 σαν· ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ Βάτλειω, τῷ Εὐδαί-
 μονος καλεομένῳ, Ἕλληνας πάντας ὥρμη-
 σε χρῆσασα ἡ Πυθίη πλέειν, συνοικίσου-
 τας Κυρηναίοισι Λιβύην. ἐπεκαλέοντο γὰρ
 οἱ Κυρηναῖοι ἐπὶ γῆς ἀναδασμῷ. ἔχρησε δὲ
 ὧδε ἔχοντα,

Ὅς δὲ κεν ἐς Λιβύην πολυήρατον ὕπερον ἔλθῃ

Γᾶς ἀναδαγομένης, μετὰ οἱ πόκα φάμι μελήσειν,

συλλεχθέντος δὲ ὁμίλου πολλῷ ἐς τὴν Κυ-
 ρήνην, περιλαμνόμενοι γῆν πολλήν οἱ περί-
 οικοι Λίβυες, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, τῷ
 ἔνομα ἦν Ἀδικράν, οἷα τῆς τε χώρας φερι-
 σκόμενοι, καὶ περιϋβριζόμενοι ὑπὸ τῶν Κυρη-

^α ἐνθαῦτα ὁμῶς ἐπιτήδεον.

fertur, duxerunt, inquiunt, ‘ Viri Graeci,
 ‘ hic vobis incolere commodum est, ubi
 ‘ coelum foratum est.’

159. Sub Batto igitur, qui condidit
 Zoam, et annos quadraginta regnavit, et
 sub ejus filio Arcesilao, qui regnavit an-
 nos sexdecim, Cyrenaei habitaverunt tot
 omnino quot in coloniam missi fuerant.
 Sub tertio autem Batto, qui Felix est ap-
 pellatus, cunctos Graecos ad navigandum,
 ut Africam cum Cyrenaeis habitarent, in-
 duxit suo oraculo Pythia. Nam arcesse-
 bant Cyrenaei ad agri partitionem. In-
 duxit autem haec verba respondens,

Serior in Libyen quisquis pervenerit almam

Post discretum agrum, mox hunc, affirmo, pigebit.

Quum ergo ingens multitudo Cyrenen se
 contulisset, finitimi Afri spoliati magna
 agrorum parte eorumque rex, nomine A-
 dicran, quippe agris exuti et contumelio-
 se habiti a Cyrenaeis, missis in Aegyptum

284 MELPOMENE. IV.

quibusdam, sese dediderunt Apriae Aegypti regi. Iste comparatum grandem Aegyptiorum exercitum misit adversus Cyrenen. Cyrenaei, instructa apud Irafā locum et ad fontem Thesten acie, cum Aegyptiis conflixerunt, eosque superaverunt, utpote inexpertos antea atque contemptores Graecorum: adeoque profligarunt ut pauci ex eis in Aegyptum redirent. Qua de re Aegyptii succensentes Apriae, ab eo desciverunt.

160. Hujus autem Batti filius extitit Arcesilaus, qui regnum adeptus, inter initia cum fratribus suis seditiones exercuit, donec illi relicto eo in aliam Africae locum migraverunt, ubi inter se deliberantes urbem hanc condiderunt, quae, ut tunc, Barce nunc appellatur. Et inter condendum Afros sollicitabant ad deficientem a Cyrenaeis. Arcesilaus tam illis,

ταίων, πέμψαντες ἐς Αἴγυπτον ἔδωσαν σφέ-
 ας αὐτὸς Ἀπρίη τῷ Αἰγύπτιου βασιλεῖ. ὁ
 δὲ, συλλέξας στρατὸν Αἰγυπτίων πολλόν,
 ἔπεμπε ἐπὶ τὴν Κυρήνην· οἱ δὲ Κυρηναῖοι
 ἐκστρατευσάμενοι ἐς Ἰρασα χῶρον, καὶ ἐπὶ
 κρήνην Θέσην^β, συνέβαλόν τε τοῖσι Αἰγυ-
 πτίοις, καὶ ἐνίκησαν τῇ συμβολῇ. ἅτε γὰρ
 ὁ πεπειρημένοι πρότερον Αἰγύπτιοι Ἑλλή-
 νων, καὶ παραχρεώμενοι, διεφθάρησαν οὕτω
 ὥστε ὀλίγοι τινὲς αὐτέων ἀπενόσησαν ἐς
 Αἴγυπτον. ἀντὶ τούτων Αἰγύπτιοι κατὰ
 ταυτὰ ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίη, ἀπέσκησαν
 ἀπ' αὐτοῦ.

ρξ'. Τύττε δὲ τῷ Βάτλειω γίνεται παῖς
 Ἀρκεσίλεος^γ, ὃς βασιλεύσας, πρῶτα τοῖσι
 ἐωυτοῦ ἀδελφεοῖσι ἐξασίασε, ἐς ὃ μιν οὗτοι
 ἀπολιπόντες οἰχοντο ἐς ἄλλον χῶρον τῆς
 Λιβύης· καὶ ἐπ' ἐωυτῶν βαλλόμενοι, ἔκτι-
 σαν πόλιν ταύτην, ἣ τότε καὶ νῦν Βάρκη
 καλεέται. κτίζοντες δὲ ἅμα αὐτήν, ἀπι-
 στασι ἀπὸ τῶν Κυρηναίων τῆς Λίβυας. με-

^β Θέση. ^γ Ἀρκεσίλαος, ut et bis infra.

τὰ δὲ, Ἀρκεσίλεος ἐς τὴς ὑποδεξαμένους τε
 τῶν Λεῶν, καὶ ἀποσάντας τοὺς αὐτὴς
 τέττας, ἐσρατεύειο· οἱ δὲ Λίβυες δέισαντες
 αὐτὸν, οἴχοντο Φεύγοντες πρὸς τὴς ἡοίους
 τῶν Λεῶν. ὁ δὲ Ἀρκεσίλεος εἶπείο Φεύ-
 γουσι· ἐς οὗ ἐν ^δ Λεύκωνί τε τῆς Λιβύης
 ἐγένετο ἐπιδιώκων, καὶ ἔδοξε τοῖσι Λίβυσι
 ἐπιθέσθαι οἱ. συμβαλόντες δὲ ἐνίκησαν τὴς
 Κυρηνάους τοσοῦτο, ὥς ἐπταχιλίους ὀ-
 πλίτας Κυρηνάων ἐνθαῦτα πεσέειν. με-
 τὰ δὲ τὸ τρῶμα τοῦτο, Ἀρκεσίλεων μὲν
 κάμνοντά τε καὶ Φάρμακον πεπωκότα, ὁ
 ἀδελφεὸς Ἀλῖαρχος ἀποπνίγει· Ἀλῖαρ-
 χον δὲ ἡ γυνὴ Ἀρκεσίλεω δόλῳ κτείνει,
 τῇ ἔνομα ἦν Ερυξώ.

ρξα'. Διεδέξατο δὲ τὴν βασιληίην τῇ ^ε
 Ἀρκεσίλεω ὁ παῖς Βάτιος, χολόσε ἐὼν ^ε,
 καὶ οὐκ ἀρτίπης. οἱ δὲ Κυρηνάοι πρὸς τὴν
 καλαβῶσαν συμφορὴν, ἐπεμπον ἐς Δελ-
 φούς, ἐπειρησομένους ὅν τινα τρόπον κατα-
 ψησάμενοι, κάλλιπα ἂν οἰκέοιεν. ἡ δὲ Πυ-

^δ ἐς ὁ ἐν. ^ε βασιληίην τότε τῇ. ^ε χολὸς ἐὼν.

qui ex Afris eos receperant, quam ipsis
 iis, qui defecerant, bellum intulit: quem
 reformidantes Afri, fugam ad orientales
 Afros intenderunt. Sed fugientibus Ar-
 cesilaus usque institit insequendo, dum ad
 Leuconem Africae perveniret: et Afris
 visum fuit eum adoriri. Itaque congressi
 cum eo, adeo superavere Cyrenaeos, ut
 ex illis septem millia gravis armaturae ibi
 ceciderint. Post hanc cladem, Arcesilaum
 aegrotantem epoto medicamento frater
 Aliarchus strangulavit: sed hunc dolo u-
 xor Arcesilai interfecit, nomine Eryxo.

161. Arcesilao successit in regno
 puer Battus, claudus, et pedibus non in-
 teger. Cyrenaei ob acceptam calamita-
 tem, Delphos miserunt per quosdam in-
 terrogatum, quam rationem ineuntes op-
 time habitarent. His Pythia respondens,

jussit ex Mantinea Arcadum adducerent moderatorem. Itaque petentibus Cyrenaeis Mantineenses dederunt quendam nomine Demonactem, virum inter populares probatissimum. Hic igitur vir Cyrenen profectus, ubi singula quaeque edoctus est, tum in tres tribus distribuens illos, ita digessit, ut unam quidem partem faceret Theraeorum atque confinium: alteram autem Peloponnesiorum atque Cretum: tertiam vero, cunctorum insulanorum; tum Batto regi fana ac sacerdotia eximens, alia omnia quae superiores reges obtinuerant, contulit in medium populo.

162. Quae instituta sub hoc quidem Batto sincera permanferunt: verum sub ejus filio Arcesilao de honoribus vehementes sunt excitatae turbæ, negante Arcesilao Batti illius claudi et Pheretimæ filio se toleraturum quæ Mantinensis Demonax constituisset, ac reposcente hono-

Θίη ἐκέλευε ἐκ τῆς Μανλίνεης τῆς Ἀρκά-
δων καταρτισῆρα ἀγαγέσθαι. αἴτιον ὦν
οἱ Κυρηναῖοι, καὶ οἱ Μαντινέες ἔδοσαν ἄν-
δρα τῶν ἀσῶν δοκιμώτατον, τῷ ἔνομα ἦν
Δημόναξ. οὗτος ὦν ὠνὴρ ἀπικόμενος ἐς
τὴν Κυρήνην, καὶ μαθὼν ἕκαστα, τοῦτο
μὲν, τριφύλῃς ἐποίησέ σφρας, τῇδε δια-
δεῖς· Θηραίων μὲν γὰρ καὶ τῶν περιοίκων
μίαν μοῖρην ἐποίησε· ἄλλην δὲ, Πελο-
ποννησίων καὶ Κρητῶν· τρίτην δὲ, νησιω-
τέων πάντων. τῷτο δὲ, τῷ βασιλείῳ Βάτ-
τῳ τεμένεα ἐξελὼν, καὶ ἱρῶσύνας, τὰ ἄλλα
πάντα τὰ πρότερον εἶχον οἱ βασιλῆες, ἐς
μέσον τῷ δήμῳ ἔθηκε.

ρξβ'. Ἐπὶ μὲν δὴ τούτῳ τοῦ Βάττεω,
οὕτω διετέλεε εὐνία· ἐπὶ δὲ τῷ τῷτῳ παι-
δὸς Ἀρκεσίλεω πολλὴ ταραχὴ περὶ τῶν
τιμέων ἐγένετο. Ἀρκεσίλεως γὰρ ὁ Βάττου
τε τῷ χλωῷ καὶ Φερετίμης, ἔκ ἔφη ἀνέ-
ξεσθαι κατὰ τὰ ὁ Μαντινεὺς Δημόναξ
ἔταξε, ἀλλὰ ἀπαίτεε τὰ τῶν προγόνων.

γέρεα. ἐνθεῦτεν φασιάζων ἐσώθη, καὶ ἔφυγε ἐς Σάμον· ἡ δὲ μήτηρ οἱ ἐς Σαλαμῖνα τῆς Κύπρου ἔφυγε. τῆς δὲ Σαλαμῖνος τῆτον τὸν χρόνον ἐπεκράτее Εὐέλθων, ὃς τὸ ἐν Δελφοῖσι θυμητήριον ἐὼν ἀξιοθέητον ἀνέθηκε, τὸ ἐν τῷ Κορινθίῳ θησαυρῷ κέεται. ἀπικομένη δὲ παρὰ τοῦτο ἡ Φερετίμη, ἐδέετο στρατῆς, ἥ κατὰζει σφέας ἐς τὴν Κυρήνην. ὁ δὲ Εὐέλθων πᾶν μᾶλλον ἢ στρατὴν οἱ ἐδίδου· ἡ δὲ, λαμβάνας τὸ διδόμενον, καλὸν μὲν ἔφη καὶ τοῦτο εἶναι, κάλλιον δὲ ἐκεῖνο, τὸ δοῦναί οἱ δεομένην στρατὴν. τῆτο γὰρ ἐπὶ παντὶ τῷ διδομένῳ ἔλεγε. τελευταῖον οἱ ἐξέπεμψε δῶρον ὁ Εὐέλθων ἄτρακτον χρύσειον καὶ ἡλακάτην· προσῆν δὲ καὶ ^α εἴριον. εἰπάσης ^β δὲ αὐτὶς τῆς Φερετίμης τῷτο ἔπος, ὁ Εὐέλθων ἔφη, τοιούτοισι γυναῖκας δωρέεσθαι, ἀλλ' ἔσ' στρατῆ.

ῥεγ'. Ὁ δὲ Ἀρκεσίλεως τῆτον τὸν χρόνον ἐὼν ἐν Σάμῳ, συνήγειρε πάντα ἄνδρα

^α δι' οἱ δ. ^β ἐπιπάσης.

res suorum majorum. Hinc seditione orta, inferior profugit in Samum, mater ejus Salaminem Cypri. Obtinebat ea tempestate Salaminis imperium Euelthon, qui Delphis dedicavit thuribulum spectatu dignum, quod in thesauro Corinthiorum situm est. Ad hunc profecta Pheretima precabatur ut se filiumque Cyrenen cum exercitu reduceret. Ille omnia potius quam exercitum huic dabat. Pheretima id quod dabatur accipiens, dicere etiam bonum id quidem esse, sed melius facturum cum si ei petenti daret exercitum. Quumque identidem ad omnia quae dabantur, hoc diceret, tandem misit ad eam Euelthon dono fufum aureum, atque colum penso circumdatam. dicentique quae consueverat verba Pheretimae, inquit talibus rebus donari feminas, non exercitu.

163. Arcesilaus interea Sami agens, unumquemque sollicitabat conditione di-

292 MELPOMENE. IV.

visionis agrariae: coaëtoque ingenti exercitu, navigavit Delphos ad consulendum de reditu. Cui Pythia ita respondit, ‘ Ad
 ‘ quatuor Battos, ac totidem Arcesilaos,
 ‘ octo hominum aetates dat vobis Apollo
 ‘ Cyrene regnare: ulterius vel conari de-
 ‘ hortatur. Tibi vero suadet, ut reversus
 ‘ in domum tuam, quietem agas. Quod
 ‘ si fornacem inveneris plenam amphora-
 ‘ rum, ne eas excoquas, sed ad auram e-
 ‘ mittas. Sin fornacem incenderis, ne
 ‘ committas ut circumfluam introëas: a-
 ‘ lioqui peribis tu pariter et taurus opti-
 ‘ me opus faciens.’

164. Haec Arcesilao Pythia respon-
 dit. Ille sumptis iis qui erant e Samo, re-
 diit Cyrenen: recuperatoque rerum do-
 minio, immemor oraculi, vocatis ad di-
 cendam causam iis qui contra ipsum in
 partibus fuerant, objecit culpam fugae

ἐπὶ γῆς ἀναδασμῷ. συλλεγομένου δὲ στρα-
τῆ πολλῷ, ἐσάλη ἐς Δελφοὺς Ἀρκεσίλε-
ως, χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ περὶ κατό-
δου. ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρά^c τάδε, Ἐπὶ μὲν
ἑτέρας Βάτλης, καὶ Ἀρκεσίλεως τέσε-
ρας, ὅκτῳ ἀνδρῶν γενεάς, διδοὶ ὑμῖν Λο-
ξίης βασιλεύειν Κυρήνης. πλέον μέντοι
τούτου οὐδὲ πειρᾶσθαι παραινέει. σὺ
μέντοι ἥσυχος εἶναι, κατελθὼν ἐς τὴν
σεωῦτῃ. ἦν δὲ τὴν κάμινον εὐρύς πλέην
ἀμφορέων, μὴ ἐξοπτήσης τοὺς ἀμφορέ-
ας, ἀλλ' ἀπόπεμπε κατ' οὖρον· εἰ δὲ
ἐξοπτήσης τὴν κάμινον, μὴ εἰσέλθῃς ἐς
τὴν ἀμφίρρυτον· εἰ δὲ μὴ, ἀποθανέεαι καὶ
αὐτός, καὶ ταῦρος ὁ καλλιφεύων.

ῥξδ'. Ταῦτα ἡ Πυθίη Ἀρκεσίλεω χρά^c.
ὁ δὲ, παραλαβὼν τῆς ἐκ τῆς Σάμης, κατ-
ῆλθε ἐς τὴν Κυρήνην· καὶ ἐπικρατήσας
τῶν πρηγμάτων, τῷ μαντήϊς ἔκ ἐμέμνη-
το, ἀλλὰ δίκας τοὺς ἀντισασιώτας αἵτεε
τῆς ἐωῦτοῦ Φυγῆς. τῶν δὲ οἱ μὲν τοπα-

^c Πυθίη χρά.

ράπαν ἐκ τῆς χώρας ἀπαλλάσσοντο, τὰς
 δὲ τινὰς χειρῶσάμενος ὁ Ἀρκεσίλεως ἐς
 Κύπρον ἀπέστειλε ἐπὶ διαφθορῇ. τούτους
 μὲν νυν Κνίδιοι ἀπενειχθέντας πρὸς τὴν
 σφετέρην, ἐρρύσαντο, καὶ ἐς Θήρην ἀπέ-
 στειλαν. ἑτέρας δὲ τινὰς τῶν Κυρηναίων ἐς
 πύργον μέγαν Ἀγλωμάχῃ καταφυγόντας
 ἰδιωτικόν, ὕλην περινήσας, Ἀρκεσίλεως ἐνέ-
 πρησε. μαθὼν δὲ ἐπ' ἐξεργασμένοισι τὸ
 μαντήϊον ἐὼν τοῦτο, ὅτι μιν ἡ Πυθίη οὐκ
 ἔα εὐρόντα ἐν τῇ καμίνῳ τοὺς ἀμφορέας
 ἐξοπλήσαι, ἔργετο ἐκ τῆς τῶν Κυρηναίων ^a
 πόλις, δειμαίνων τε τὸν κεχρημένον θά-
 νατον, καὶ δοκέων ἀμφίρρῳλον τὴν Κυρήνην
 εἶναι. εἶχε δὲ γυναῖκα συγγενέα ἐωῦτοῦ,
 θυγατέρα δὲ τῆς τῶν Βαρκαίων βασιλῆος,
 τῷ οὐνομα ἦν Ἀλαζίρ ^b. παρὰ τῆτον ἀ-
 πικνέειαι· καὶ μιν Βαρκαῖοί τε ἄνδρες, καὶ ^c
 τῶν ἐκ Κυρήνης Φυγάδων τινὲς καταμα-
 θόντες ἀγοράζοντα, κτείνουσιν· πρὸς δὲ, καὶ

^a ἔργετο ἐκ τῆς Κυρηναίων. ^b Ἀλαζίρ. ^c Haec copulativa
 non est in MS.

suae. At illorum alii exilio solum verte-
 bant, alii ab eo comprehensi, in Cyprum
 ad perniciem mittebantur: quos Cnidii ad
 suam terram appulso liberaverunt, ad
 Theramque dimiserunt. Quosdam, qui
 in grandem quandam et privatam Aglo-
 machi turrim refugerant, circumdata ma-
 teria Arcesilaus igni cremavit. His per-
 petratis, agnoscens id esse oraculum, quo
 Pythia non sinebat eum inventas in for-
 nace amphoras excoquere, arcebatur ex
 urbe Cyrene, extimescens necem oraculo
 praedictam, et Cyrenen existimans esse
 circumfluam. Uxorem vero habebat co-
 gnatam suam regis Barcaeorum, cui no-
 men erat Alazir, filiam. Ad hunc profi-
 ciscitur. Et quidam tum Barcaei, tum
 exules Cyrenaei quum in foro agentem
 eum animadvertissent, obtruncarunt, in-

super et ejus focerum Alazira. Ita Arcefilaus, five volens five invitus oraculo non obsequutus, fatum suum implevit.

165. Mater ejus Pheretima, dum filius Arcefilaus mali sui sibi autor Barcae agit, ipsa interea honoribus filii Cyrene fungebatur, ac munera obibat cum alia, tum in senatu praesidebat. Ubi autem cognovit filium suum Barcae occisum esse, fuga se proripuit in Aegyptum. nam Arcefilaus fuerat de Cambyse Cyri bene meritus; quod is extitisset qui Cyrenen Cambysi tradiderat, ac tributum instituerat. Haec in Aegyptum quum pervenisset, supplex Aryandi sedit: hortansque eum ad se ulciscendam, etiam praetendens titulum quod ideo filius suus, quia cum Medis sentiret, interemptus esset.

166. Erat hic Aryandes Aegypti practor a Cambyse constitutus, qui ali-

τὸν πενθερὸν αὐτῷ Ἀλαζῖρα^d. Ἀρκεσί-
λεως μὲν νυν εἴτε ἐκὼν εἴτε ἄκων ἀμαρ-
τῶν^e τοῦ χρησμοῦ, ἐξέπλησε μοίρην τὴν
ἑωῦτῷ.

ρξέ'. Ἡ δὲ μήτηρ Φερετίμη, τέως μὲν
ὁ Ἀρκεσίλεως ἐν τῇ Βάρκῃ διαταῖτο ἐξερ-
γασμένος ἑωῦτῷ κακόν, ἡ δὲ εἶχε αὐτῇ
τῷ παιδὸς τὰ γέρεα ἐν Κυρήνῃ, καὶ τᾶλλα
νεμομένη, καὶ ἐν βελῇ παρίζουσα· ἐπεὶ τε δὲ
ἔμαθε ἐν τῇ Βάρκῃ ἀποθανόντά οἱ τὸν
παῖδα, Φεύγουσα οἰχώκεε ἐς Αἴγυπτον.
ἦσαν γάρ οἱ ἐκ τοῦ Ἀρκεσίλεω εὐεργεσίαι
ἐς Καμβύσεα τὸν Κύρου πεποιημέναι· οὗ-
τος γάρ ἦν Ἀρκεσίλεως ὃς Κυρήνην Καμ-
βύσην ἔδωκε, καὶ Φόρον^f ἐτάξατο. ἀπικομέ-
νη δὲ ἐς Αἴγυπτον ἡ Φερετίμη, Ἀρυσάνδρῳ
ἰκέτις ἵκετο^g. τιμωρῆσαι ἑωῦτῇ κελεύου-
σα· προϊχομένη πρόφασιν, ὡς διὰ τὸν μη-
δισμόν ὁ παῖς οἱ τέθνηκε.

ρξς'. Ὁ δὲ Ἀρυσάνδρῳ ἦν οὗτος τῆς Αἰ-
γύπτου ὑπαρχος ὑπὸ Καμβύσεω καλεσθεὶς·

^d Ἀλαζῖρα. Sed in MS. est Ἀλιζάρα manifeste pro Ἀλαζῖρα.

^e ἑξαμαρτίων. ^f φόρος. ^g MS. ἵκειτο.

ὃς ὑσέρῳ χρόνῳ τέτων παρισύμενος Δαρ-
ρεῖω διεφθάρη. πυθόμενος γάρ κ' ἰδὼν Δα-
ρεῖον ἐπιθυμέοντα μνημόσυνον ἐωὺτῳ λι-
πέσθαι τοῦτο τὸ μὴ ἄλλῳ εἶη βασιλεῖ
κατεργασμένον, ἐμιμέετο τοῦτον · ἐς οὗ ^α
ἔλαβε τὸν μισθόν. Δαρρεῖος μὲν γάρ χρυ-
σίον καθαρώτατον ἀπεψήσας ἐς τὸ δυνα-
τώτατον, νόμισμα ἐκόψατο · Αρυσάνδης δὲ
ἄρχων Αἰγύπτου, ἀργύριον τῷτ' οὗτο
ἐποίησε. κ' νῦν ἔτι ἀργύριον καθαρώτατον τὸ
Αρυσανδικόν. μαθὼν δὲ Δαρρεῖος μιν ταῦτα
ποιεῦναι, αἰτίην οἱ ἄλλην ἐπενείκας, ὥς
οἱ ἐπανιστάσθαι ^β, ἀπέκλεινε.

ρξζ'. Τότε δὲ οὗτος ὁ Αρυσάνδης καλο-
κλείρας Φερετίμην, διδοῖ αὐτῇ στρατὸν τὸν
ἐξ Αἰγύπτου ἅπαντα, κ' τὸν πεζὸν καὶ τὸν
ναυτικόν. στρατηγὸν δὲ τῷ μὲν πεζοῦ, Α-
μασιν ἀπέδεξε, ἄνδρα Μαράφιον · τοῦ δὲ
ναυτικῷ Βάδρην, ἐόντα Πασαργάδην γένος.
πρὶν δὲ ἢ ἀποσεῖλαι ^γ τὴν στρατιὴν ὁ Α-
ρυσάνδης πέμφας ἐς τὴν Βάρκην κήρυκα,

^α ἐς οὗ. ^β ἐπανιστάσθαι. ^γ πρὶν δὲ ἀποσεῖλαι.

quanto post tempore, quum aemulari Darium vellet, ab eo est interfectus. Siquidem audiens atque animadvertens Dario cordi esse memoriam sui relinquere opere quod a nullo alio regum factum esset, id sibi imitandum putavit: donec mercedem accepit. Etenim Darius ex auro quàm potuit purgatissimo monetam percussit: Aryandes autem Aegypti praetor idem ex argento fecit; et nunc quoque exstat purissimum argentum Aryandicum. Ea re comperta Darius insimulatum quasi rebcllaret, morte affecit.

167. Tunc autem Aryandes hic misertus Pheretimae, omnes ei copias Aegypti tradidit, pedestres simul et nauticas, praeposito quidem pedestribus Amasi viro Maraphio, nauticis autem Badre, qui genere Pasargades erat. Sed priusquam copias mitteret, caduceatore Barcam misso

300 MELPOMENE. IV.

percontabatur quisnam percussor Arcefilai extitisset. Barcaei se omnes extitisse respondent: multa etenim se ab illo mala esse perpeffos. His auditis Aryandes ita exercitum una cum Pheretima mittit.

168. Atque hic quidem titulus inferendi belli extitit. Verum (ut mea fert opinio) exercitus mittebatur ad Afros subigendos. Afrorum enim multae sunt et variae nationes, quarum paucae regi obtemperabant, pleraeque Darium contemnebant. Habitant autem Afri hoc modo ab Aegypto incipientes, Afrorum primi Adyrmachidae, eisdem fere quibus Aegyptii moribus utentes. Vestem gestant qualem et alii Afri; uxores eorum in utraque tibia armillam aeream. Eaedem capitis comam alentes, pediculos si capiant, quacque suos mordet, atque ita ab-

ἐπυνθάνετο τίς εἴη ὁ Ἀρχεσίλεων ἀποκλεί-
νας· οἱ δὲ Βαρκαῖοι αὐτὸ ὑπεδέκοντο^δ πάν-
τες.. πολλά τε γὰρ καὶ κακὰ πάχυν ὑπ'
αὐτοῦ. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Ἀρυσάνδης,
οὕτω δὴ τὴν στρατιὴν ἀπέσελλε ἅμα τῇ
Φερεσίμῃ. αὕτη μὲν νυν αἰτὶ πρόχημα
τῷ λόγῳ ἐγίνετο.

ρξή. Απεπέμπειτο δὲ ἡ στρατιή, ὥς ἐμοὶ
δοκέειν^ε, ἐπὶ Λιβύων καταστροφῇ. Λιβύων
γὰρ δὴ ἔθνηα πολλὰ καὶ παντοῖά ἐσι· καὶ
τὰ μὲν αὐτῶν ὀλίγα, βασιλέος ἦν ὑπή-
κοα, τὰ δὲ πλέω ἐφρόντιζε βασιλέος Δα-
ρεῖς ἑδέν. οἰκέεσσι δὲ κατὰ τάδε Λίβυες ἀπ'
Αἰγυπτοῦ ἀρχόμενοι· πρῶτοι Αἰθυρμαχί-
δαι Λιβύων κατοικήναι, οἱ νόμοισι μὲν τὰ
πλέω Αἰγυπτίοισι χρέωνται, ἐοδῆτα δὲ
Φορέεσι οἷον περ οἱ^ε ἄλλοι Λίβυες. αἱ δὲ
γυναικες αὐτῶν, ψέλλιον^ε περὶ ἑκατέρῃ
τῶν κνημέων Φορέεσι χάλκεον· τὰς κεφα-
λὰς δὲ κομῶσαι, τὰς Φθείρας ἐπεὰν λά-
βωσι τὰς ἐωυτὰς ἐκάσῃ ἀντιδάκνει, καὶ οὐ-

^δ αὐτὸν ὑπεδέκοντο. ^ε δοκέειν. ^ε οἷον οἱ. ^ε MS. ψέλιον.

τω ῥίπλει. οὔτοι δὲ μῆνοι Λαῶν τῷτο ἔργαζοῖται. καὶ τῷ βασιλείῃ μῆνοι τὰς παρθένους μελλύσας συνοικέειν ἐπιδεικνύσι· ἢ δὲ ἂν τῷ βασιλείῃ ἀρεσὴ γένηται, ὑπὸ τέτῃ διαπαρθευέται. παρήκσι δὲ οὔτοι οἱ Αἰδύμαχίδαι ἀπ' Αἰγύπτου μέχρι λιμένος, τῷ ὄνομα Πλεῦνός ἐστι.

ῥξθ'. Τούτων δὲ ἔχονται Γγάμαι^α, νεμόμενοι τὴν πρὸς ἐσπέρην χώραν, μέχρι Αφροδιτιάδος νήσου. ἐν δὲ τῷ μεταξύ τέτῃ χώρῳ ἢ τε^β Πλατέα νήσος ἐπικέεται, τὴν ἐκίσαν Κυρηναῖοι· καὶ ἐν τῇ ἡπείρῳ Μενελάϊος λιμὴν ἐστὶ, καὶ Ἀζιρίς, τὴν οἱ Κυρηναῖοι οἴκεον καὶ τὸ Σίλφιον ἀρχεῖται ἀπὸ τούτου. παρήκει δὲ ἀπὸ Πλατέης νήσου, μέχρι τῆς σόμαλος τῆς Σύρτιος τὸ Σίλφιον. νόμοισι δὲ χρέωνται οὔτοι παραπλησίοισι τοῖσι ἐτέροισι.

ρθ'. Γγαμέων δὲ ἔχονται τὸ πρὸς ἐσπέρης Αἰδύσαι^γ. οὔτοι ὑπὲρ^δ Κυρήνης οἰ-

^α MS. τιγγάμαι et mox γιγγαμῖαι. ^β μεταξύ χώρῳ τέτῃ ἢ τε. ^γ MS. Αἰδύσαι bis atque item mox Αἰδυντίαν. ^δ ὕψος τὸ ὑπὲρ.

ſcit. Hoc iſti ex omnibus Afris ſoli faci-
 titant: ſolique virgines nupturas regi ex-
 hibent, et quae illi placuerit, eam devir-
 ginat. Pertinent hi Adyrmachidae ab Ae-
 gypto ad portum uſque nomine Pleu-
 num.

169. His confines ſunt Gigamae, re-
 gionem verſus occaſum incolentes, A-
 phrodiſiade tenus inſula. In huius loci
 medio adſita eſt inſula Platea, quam con-
 didere Cyrenaei. Atque in continente eſt
 portus Menelaius et Aziris, quam Cyre-
 naei incoluere. Et hinc Silphium incipit,
 ab inſula Platea pertinens uſque ad os
 Syrtis. Apud hos iſdem pene ritus qui
 apud alios ſunt.

170. Gigamas ab occaſu contingunt
 Aſbyſtae, qui ſupra Cyrenen incolentes

304 MELPOMENE. IV.

non pertinent ad mare. nam maritima Cyrenaei incolunt. iidem non postremi; sed praecipui Afrorum sunt in quadrigis regendis, studiosi in Cyrenaeorum legibus pleraque ex parte imitandis.

171. Horum sunt occasum versus confines Aufchisae, qui supra Barcam incolentes ad mare pertinent prope Euesperidas. Circa mediam Aufchisarum plagam habitant Cabales, exigua natio, ad mare pertinentes circa Tauchiram oppidum agri Barcaei, eisdem quibus ii qui supra Cyrenen sunt, legibus utentes.

172. Aufchisarum quod ad occasum vergit, contingunt Nasamones, grandis natio, qui sub aestatem relictis ad mare pecoribus, adscendunt ad locum Augila decerpturi palmulas. nam palmae illic et permultae sunt, et spatiosae, et fructiferae omnes. Locustas ubi venando cape-

κέσσι. ἐπὶ θάλασσαν δὲ ὕ κατήκῃσι Ασ-
βύσαι. τὸ γὰρ παρὰ θάλασσαν Κυρη-
ναῖοι νέμονται. τεθριπποβάται δὲ ὕκ ἤκιστα
ἀλλὰ μάλισα Λβύων εἰσί. νόμους δὲ τοὺς
πλεῦνας μιμέεσθαι ἐπιτηδεύουσι τοὺς Κυ-
ρηναίων.

ροά'. Ασβυσέων δὲ ἔχονται τὸ πρὸς
ἐσπέρης Αὐχίσαι· οὗτοι ὑπὲρ Βάρκης οἰ-
κέσσι, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν καὶ Εὐ-
εσπερίδας. Αὐχισέων δὲ κατὰ μέσον τῆς
χώρης οἰκέσσι Κάβαλες, ὀλίγον ἔθνος, κα-
τήκοντες ἐπὶ θάλασσαν κατὰ Ταύχειρα
πόλιν τῆς Βαρκαίης. νόμοισι δὲ τοῖσι αὐ-
τοῖσι χρέωνται τοῖσι καὶ οἱ ὑπὲρ Κυρήνης.

ροβ'. Αὐχισέων δὲ τετέων τὸ πρὸς ἐ-
σπέρης ἔχονται Νασάμωνες, ἔθνος ἐὼν πολ-
λόν· οἱ τὸ θέρους καταλείποντες ἐπὶ τῇ
θαλάσῃ τὰ πρόβατα, ἀναβαίνουσι ἐς Αὐ-
γίλα^α χῶρον ὁπωριεῦντες τοὺς Φοίνικας·
οἱ δὲ, πολλοὶ καὶ ἀμφιλαφές πεφύκασι,
πάντες ἐόντες καρποφόροι. τοὺς δὲ ἀτίτλε-

^α Αἰγίλα.

ὅς ἐπεὰν θηρεύσῃσι, αὐήναντες πρὸς τὸν
 ἥλιον, καταλέσσι· καὶ ἔπειτα γάλα ἐπι-
 πάσσοντες, πίνῃσι. γυναικας δὲ νομίζοντες
 πολλὰς ἔχειν ἕκαστος, ἐπικούονον αὐτέων
 τὴν μίξιν ποιεῦναι· τρόπῳ παραπλησίῳ
 τῷ καὶ Μασαγέται, ἐπεὰν σκί πῶνα ^β
 προσήσῳναι, μίσγονται. πρῶτον δὲ γαμέ-
 οντος Νασάμωνος ἀνδρὸς, νόμος ἐστὶ τὴν νύμ-
 φην νυκτὶ τῇ πρώτῃ διὰ πάντων διεξελθεῖν
 τῶν δαιτυμόνων μισγομένην. τῶν δὲ ὡς ἕ-
 καστός οἱ μυχθῇ, διδοῖ δῶρον τὸ ἂν ἔχη φε-
 ρόμενος ἐξ οἴκου. Ὀρκίοισι ^γ δὲ καὶ μανλικῇ
 χρέωνται τοιῆδε. ὁμνύουσι μὲν τοὺς παρὰ
 σφίσι ἄνδρας δικαιοτάτους καὶ ἀρίστους λεγομέ-
 νους γενέσθαι τέττας, τῶν τύμβων ἀπλόμε-
 νοι. μαντεῖναι δὲ ἐπὶ τῶν προγόνων Φοι-
 τέοντες τὰ σήμια· καὶ κατευξάμενοι, ἐπι-
 κοιμῶναι ^δ. τὸ δ' ἂν ἴδῃ ἐν τῇ ^ε ὅφει ἐ-
 νύπνιον, τέτῳ χρῶνται. πισίσι δὲ τοιῆσι
 χρέωνται. ἐκ τῆς χειρὸς διδοῖ πιεῖν, καὶ
 αὐτὸς ἐκ τῆς τοῦ ἑτέρου πίνει. ἦν δὲ μὴ

^β σκίμπανα. ^γ ὀρκίοισι. ^δ ἐπικύκλιοι. ^ε ἂν ἴδοιεν τῇ.

rint ad solem siccantes, molunt, deinde lacte adsperso forbillant. Uxores multas singuli e consuetudine habent, et cum eis communem faciunt coitum, eodem pae-
ne quo Massagetae modo, prius scipione praefixo. Nasamonibus mos est, quum quis primum ducit uxorem, prima nocte ut sponsa singulos convivas obeat concubitus gratia, et ut quisque illorum cum ea concubuit, donum det illi quod secum habet domo allatum. Jurejurando ac divinatione tali utuntur: Per cos viros qui justissimi atque optimi apud illos fuisse dicuntur, jurant, illorum sepulcra tangentes. Divinant, ad majorum accedentes monumenta, et illis, ubi preces peregerunt, indormiunt: ubi quodcunque per quietem insomnium viderunt, eo utuntur. Fidei dandae consuetudo haec est: De manu alterius uterque invicem bibit. quod

si nihil humoris habuerint, sumptum e terra cinerem lingunt.

173. Nasamonibus confines sunt Pfylli, qui hunc in modum interciderunt: Notus eis omnia receptacula aquarum arefecerat: erat autem omnis eorum regio intra Syrtin et aquarum inops. Ob id isti publico colloquio atque consilio expeditionem fecere adversus notum. (quae Afri memorant ipsa refero) et quum ad arenas venissent, notus spirans ipsos obruit. Pfyllis extinctis, eorum terram Nasamones obtinent.

174. Super hos notum versus, in regione feris frequenti Garamantes habitant, qui fugiunt quemcunque hominem et cujuscunque commercium, nihil bellicae armaturae habentes, ac ne defendere quidem sese scientes.

175. Hi supra Nasamones incolunt. Circa maritima vero, occasum versus, confines sunt Macae, qui cristas tondentur;

ἔχῃσι ὑγρὸν μηδὲν, οἱ δὲ τῆς χαμάθεν[†]
σποδῶ λαβόντες λείχῃσι.

ρογ'. Νασάμῳσι δὲ προσόμουροι εἰσι
Ψύλλοι. ἔτσι ἔξαπολώλασι τρώπῳ τοιῷ-
δε· ὁ νότος σφι πνέων ἄνεμος τὰ ἔλυτρα
τῶν ὑδάτων ἐξηύηνε. ἡ δὲ χώρα σφι πᾶσα
ἐντὸς ἔβσα τῆς Σύρτιος, ἣν ἄνυδρος· οἱ δὲ
βυλευσάμενοι κοινῷ λόγῳ, ἐστρατεύοντο ἐπὶ
τὸν νότον· (λέγω δὲ ταῦτα τὰ λέγουσι
Λίβυες) καὶ ἐπεὶ τε ἐγίνοντο ἐν τῇ ψάμμῳ,
πνεύσας ὁ νότος κατέχωσε σφεας. ἔξαπο-
λομένων δὲ τουτέων, ἔχῃσι τὴν χώραν οἱ
Νασάμωνες.

ροδ'. Τυτέων δὲ κατύπερθε πρὸς νότον
ἄνεμον, ἐν τῇ Θηριώδεϊ οἰκέσσι Γαράμαν-
τες, οἱ πάντα ἄνθρωπον φεύγῃσι, καὶ παν-
τὸς ὁμιλίην· καὶ ἔτε ὅπλων ἐκτέλειαι ἀρήϊον
ἔδεν, ἔτε ἀμύνεσθαι ἐπιστάλαι.

ροε'. Οὗτοι μὲν δὴ κατύπερθε οἰκέσσι
Νασαμώνων. τὸ δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν
ἔχονται τὸ πρὸς ἐσπέρης Μάκαι, οἱ λά-
[†] χαμάθεν.

φες κείρονται· τὸ μὲν μέσον τῶν τριχῶν
 ἀνιέντες αὖξασθαι, τὰ δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν κεί-
 ροντες ἐν χροί· ἐς δὲ τὸν πόλεμον, εὐρου-
 θῶν καταγαίῳν δορὰς φέρουσι ἢ προβλήμα-
 τα. διὰ δὲ αὐτῶν Κίνυψ ποταμὸς ῥέων ἐκ
 λόφου καλουμένου Χαρίτων, ἐς θάλασσαν
 ἐκδιδῶι. ὁ δὲ λόφος οὗτος ὁ Χαρίτων δασὺς
 ἰοῦσι ἐστὶ, ἐξ ἧς τῆς ἄλλης τῆς προκατα-
 λεχθείσης Λεύης ψιλλῆς. ἀπὸ θαλάσσης
 δὲ ἐς αὐτὸν σάδιοι διηκόσιοι εἰσι.

ροσ'. Μακέων δὲ τέτων ἐχόμενοι Γίν-
 δανές εἰσι· τῶν αἰ γυναικες περισφύρια δερ-
 μάτων πολλὰ ἐκάσῃ φορέει κατὰ τοιόνδε
 τι, ὡς λέγεται· κατ' ἄνδρα ἑκάστον μιχ-
 θένια περισφύριον περιδέεται· ἢ δι' αὐ-
 πλείψα ἔχη, αὕτη ἀρίστη δέδοκται εἶναι,
 ὡς ὑπὸ πλείψων ἀνδρῶν φιληθεῖτα.

ροζ'. Ακτὴν δὲ προέχουσαν ἐς τὸν πόν-
 τον τέτων τῶν Γινδάνων νέμονται Λωτο-
 φάγοι· οἱ τὸν καρπὸν μῦνον τοῦ λωτοῦ
 τρώγοντες ζῶσι. ὁ δὲ τῷ λωτῷ καρπὸς,

κείρονται. ἢ φορέουσι.

in medio capillos crescere sinentes, hinc
 atque hinc ad cutem usque tondentur.
 In bellum pelles subterraneorum struthi-
 onum ferunt pro tegumento. Per eos flu-
 men Cinyps e colle, qui vocatur Gratia-
 rum, fluens, in mare influit. Hic collis
 Gratiarum nemoribus frequens est, quum
 cetera, cujus memini, Africa sit arboribus
 nuda. ducentorum ab eo ad mare stadi-
 orum est intercapedo.

176. Horum Macarum finitimi sunt
 Gindanes: quorum uxores ferunt fascias
 ad pedum malleolos ex pellibus singulae
 multas, ob hoc, ut memoratur, quod ut
 a quoque viro venerem passa est, fasciam
 circumligat, et ut quaeque plurimas ha-
 bet, ita praeclarissima censetur, tanquam
 a pluribus viris adamata.

177. Horum Gindanum oram in ma-
 re porrectam incolunt Lotophagi, qui so-
 lum loti fructum manducantes victitant:

312 MELPOMENE. IV.

cujus fructus est magnitudine instar lentis-
tisci, suavitate assimilis fructui palmarum.
Ex hoc fructu Lotophagi vinum quoque
conficiunt.

178. Lotophagis secundum mare vi-
cini sunt Machlyes, loto et ipsi utentes,
sed minus quam superiores. Pertinent au-
tem usque ad ingentem amnem nomine
Tritonem, qui in grandem paludem Tri-
tonidem influit, in qua est insula quae di-
citur Phla. Hanc vero insulam ajunt di-
ci oraculum esse Lacedaemoniis condere.

179. Ajunt autem et haec: Jaso-
nem, posteaquam sub Pelio compacta est
ab eo Argo, quum eam oneravisset tum
alio centum victimarum onere, tum vero
etiam tripode aereo, circuisse Pelopon-
nesum, animo Delphos eundi: eumque,
quum teneret cursum circa Maleam, ab-
reptum a vento aquilone, et abductum in

ΜΕΛΠΙΟΜΕΝΗ. Δ. 313

ἔστι μέγαθος ὅσον τε τῆς ^α χίνου· γλυκύ-
τηλα δὲ, τῷ Φοῖνικος τῷ καρπῷ προσείκε-
λος. ποιεῦνται δὲ ἐκ τῷ καρπῷ τούτου οἱ
Λωτοφάγοι καὶ οἶνον.

ροή. Λωτοφάγων δὲ τὸ παρὰ θάλασ-
σαν ἔχονταί Μάχλυες, τῷ λωτῷ ^β μὲν καὶ
ἔτιοι χρεώμενοι, ἀτὰρ ἥσόν γε τῶν πρό-
τερον λεχθέντων. κατήκσιν δὲ ἐπὶ ποτα-
μὸν μέγαν, τῷ ὄνομα Τρίτων ἔστι· ἐκδιδῶι
δὲ ἔτος ἐς λίμνην μεγάλην Τριτωνίδα. ἐν
δὲ αὐτῇ νῆσος ἐνὶ τῇ ὄνομα Φλά. ταύτην
δὲ τὴν νῆσον Λακεδαιμονίοισι Φασὶ λόγιον
εἶναι κτίσαι.

ροή. Ἐστὶ δὲ καὶ ὁδε λόγος λεγόμενος·
Ἰήσωνα, ἐπεὶ τέ οἱ ἐξεργάσθη ὑπὸ τῷ Πη-
λίῳ ἢ Ἀργῷ, ἐσθόμενον ἐς αὐτὴν ἄλλην τε
ἐκατόμβην, καὶ δὴ καὶ τρίποδα χάλκεον,
περιπλώειν Πελοπόννησον, βουλόμενον ἐς
Δελφὸς ἀπίκεσθαι. καὶ μιν ὥς πλέοντα
γενέσθαι κατὰ Μαλέην, ὑπολαβεῖν ἀνε-
μον βορέην, καὶ ἀποφέρειν πρὸς τὴν Λεβύην.

^α ἔσον τὸ τῆς. ^β Μάχλυες, λωτῷ.

314 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

πρὶν δὲ κατιδέσθαι γῆν, ἐν τοῖσι βράχεσι
γενέσθαι λίμνης τῆς Τρίτωνιδος. καὶ οἱ ἀ-
πορέοντι τὴν ἐξαγωγὴν λόγος ἐς Φανῆνας
Τρίτωνα, καὶ κελεύειν τὸν Ἰήσονα ἐωϋτῷ
δῶναι τὸν τρίποδα. Φάμενόν σφι καὶ τὸν
πόρον δείξειν, καὶ ἀπήμονας ἀποσελέειν.
πειθομένου δὲ τῷ Ἰήσονος, οὕτω δὴ τὸν τε
διάκπλοον τῶν βραχέων δεικνύναι τὸν Τρί-
τωνά σφι, καὶ τὸν Τρίποδα θεῖναι ἐν τῷ
ἐωϋτῷ ἱρῷ. ἐπιθισπίσαντά τε τῷ τρίπο-
δι, καὶ τοῖσι σὺν Ἰήσωνι σημήναντα τὸν πάν-
τα λόγον, ὡς ἐπεὰν τὸν τρίποδα κομίση-
ται τῶν ἐγγόνων τις τῶν ἐν τῇ Αργαῖ
συμπλεόντων, τότε ἐκαλὸν πόλιας οἰκῆσαι
περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην Ἑλληνίδας,
πᾶσαν εἶναι ἀνάγκην. ταῦτα ἀκούσαντας
τὲς ἐπιχωρίους τῶν Λαβύων, κρύψαι τὸν
τρίποδα.

ρπ'. Τύτων δὲ ἔχοντα τῶν Μαχλύων
Αἰσῆς. οὗτοι δὲ καὶ οἱ Μάχλυες πέριξ τὴν
Τρίτωνίδα λίμνην οἰκέουσι. τὸ μέσον δὲ σφι

Africam, et priusquam tellurem cerneret, in brevibus paludis Tritonidis fuisse: ei-que haesitanti de egressu fama fert apparuisse Tritonem, ac jussisse dari sibi tripodem, quod diceret ostensurum se illis exitum, atque incolumes dimissurum. Assentiente Jasone, ita demum Tritonem ostendisse qua ratione e brevibus enavigarent, et tripodem in suo templo posuisse, eique tripodi oraculum indidisse, et iis qui cum Jasone erant, rem omnem indicasse. Fore enim, ut quum quis ex posteris eorum qui in Argo simul navigarent, tripodem acceperit, necessario tunc centum Graecae civitates accolerent paludem Tritonidem. Haec quum audissent Afri incolae, tripodem occultasse.

180. Juxta hos Machlyes habitant Ausenses: et circum paludem Tritonidem utrique habitant, ita ut medio Triton-

ne dirimantur. Quorum Machlyes quidem occiput crinitum gestant, Ausenses vero sinciput. Horum virgines, anniversario Minervae festo, in honorem ipsius deae inter se bifariam divisae, proeliantur lapidibus fustibusque, dicentes se ritus patrios peragere ei quam Minervam nominamus: et quae virgines e vulneribus decedunt, eas falsas virgines appellant. Sed priusquam a pugnando desistant, hoc faciunt: Quae virgo in pugna navavit optimam operam, eam semper communi consensu ornant cum cetera armatura Graeca, tum galea Corinthia, et currui impositam circa paludem circumducunt. Quibus autem rebus ornarentur olim haec virgines antequam accolerent Graeci, non habeo dicere. arbitror autem ornari fuisse armis Aegyptiis. nam ab Aegypto affirmarim et scutum et galeam Graecis esse tradita. Ajunt autem Minervam Neptuni

ἐρίζει ὁ Τρίτων. καὶ οἱ μὲν Μάχλυνες τὰ
ὀπίσω κομέεσσι τῆς κεφαλῆς· οἱ δὲ Αὐσῆς,
τὰ ἔμπροσθεν. ὁρτῇ δὲ ἐνιαυσίῃ Αθηναίης
αἱ παρθένοι αὐτῶν δίχα διαστᾶσαι μάχον-
ται πρὸς ἀλλήλας λίθοισί τε καὶ ξύλοισι,
τῇ αὐθιγενεῖ Δεῶ λέγεσσαι τὰ πάτρια ἀ-
ποτελέειν, τὴν Αθηναίην καλέομεν· τὰς
δὲ ἀποθνησκύσας παρθένους ἐκ τῶν τρωῦ-
μάτων^β, ψευδοπαρθένους καλέουσι. πρὶν
δὲ ἀνεῖναι αὐτὰς μάχεσθαι, τάδε ποιεῦ-
σι. κοινῇ παρθένον τὴν καλλιστεύσαν ἐκά-
στῳ κοσμήσαντες κυνῇ τε Κορινθίῃ καὶ πα-
νοπλίῃ Ἑλληνικῇ, καὶ ἐπ' ἄρμα ἀναβιά-
σαντες, περιάγουσι τὴν λίμνην κύκλῳ. ὅτε-
οισι δὲ τοπάλαι ἐκόσμεον τὰς παρθένους
πρὶν ἢ σφι Ἑλληνας παροικισθῆναι, οὐκ
ἔχω εἶπαι· δοκέω δὲ ὧν Αἰγυπτίοισι ὀ-
πλοῖσι κοσμέεσθαι αὐτάς. ἀπὸ γὰρ Αἰ-
γύπτου καὶ τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος Φημί
ἀπίχθαι ἐς τὰς Ἑλληνας. τὴν δὲ Αθη-
ναίην φασὶ Ποσειδέωνος εἶναι θυγατέρα καὶ

^α καλίνεσι. ^β MS. τρωμάτων.

318 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

τῆς Τριτωνίδος λίμνης· καὶ μιν μεμφθεῖ-
 σάν τι τῷ πατρὶ, δῆναι ἐωϋτὴν τῷ Διὶ·
 τὸν δὲ Δία ἐωϋτοῦ μιν ποιήσασθαι θυγα-
 τέρα. ταῦτα μὲν λέγῃσι. μῖζιν δὲ ἐπικοι-
 νον τῶν γυναικῶν ποιέονταί, ἕτε συνοικέον-
 τες, κτηνηδόν τε μισγόμενοι. ἔπεαν δὲ γυ-
 ναικὶ τὸ παιδίον ἀδρὸν γενήται, συμφοιτέ-
 ρει ἐς τῷτο οἱ ἄνδρες τρίτῃ μηνός, καὶ τῷ
 ἄν οἴκη· τῶν ἀνδρῶν τὸ παιδίον, τοῦτου
 παῖς νομίζεται.

ῥπα'. Οὔτοι μὲν οἱ παραθαλάσσιοι
 τῶν Νομάδων Λιβύων εἰρέαται. ὑπὲρ δὲ
 τέτων ἐς μεσόγαιαν ἢ Θηριώδης ἐστὶ Λι-
 βύη. ὑπὲρ δὲ τῆς Θηριώδεος, ὄφρυς φάμ-
 μης^d κατήκει, παραλείνυσσα ἀπὸ Θηβέων
 τῶν Αἰγυπτίεων ἐπὶ Ἡρακληΐας σήλας·
 ἐν δὲ τῇ ὄφρῳ ταύτῃ μάλισα διὰ δέκα
 ἡμερέων ὁδῶ, ἀλὸς ἐστὶ τρύφεια κατὰ χόν-
 δρος μεγάλης ἐν κολωνοῖσι, καὶ ἐν κορυφῇσι
 ἐκάστῃ τῇ κολωνῷ· ἀνακοντίζει ἐκ μέσσης
 τῇ ἀλὸς ὕδωρ ψυχρὸν καὶ γλυκύ. περὶ δὲ

^c ἡκη. ^d φέμμος. ^e τῶν κολωνῶν.

esse filiam ac paludis Tritonidis eamque succensentem nescio quid patri donasse se ipsam Jovi, et Jovem sibi illam ascivisse filiam. Haec illi ajunt. Idem promiscue cum mulieribus, non una habitantes, sed pecudum more concumbunt. Ubi apud mulierem puer robustus est factus, cui virorum similis sit puer, (nam tertio quoque mense viri conveniunt) ejus filius censetur.

181. Isti quidem maritimi Afrorum Nomadum dicti sunt. Supra hos autem ad partem mediterraneam Africa est feris abundans. Supra hanc ferinam supercilium soli fabulosum est, porrectum a Thebis Aegyptiis ad columnas Herculis. In hoc supercilio ferme decem dierum itinere sunt frustra salis, fere grumi grandes in collibus, et singulorum collium vertices e medio sale ejaculantur aquam dulcem pariter et gelidam. Circa quam homines

habitant ultimi solitudinem versus, et supra *plagam* ferinam *dictam*, a Thebis itinere dierum decem primi Ammonii, habentes templum ab Thebano Jove. Etenim Thebis (quemadmodum a me etiam memoratum est) aspectu arietino Jovis simulacrum est. Apud hos est alia quoque aqua fontana, quae sub matutinum quidem tepet, sub horam autem fori repleti frigescit: sub meridiem valde frigida est. eaque hora hortos irrigant. Declinante jam die remittitur frigus, donec sol occidit: tunc tepescit; magis ac magis calefcens, ad mediam accedit noctem; quo tempore fervens exaestuatur: praeterita nocte media, ad auroram usque refrigerat, cognominatur autem fons iste, Solis.

182. Post Ammonios autem per supercilium fabuli, decem rursus dierum i-

αὐτὸ ἄνθρωποι οἰκέουσι ἔχατοι πρὸς τῆς
 ἐρήμης, καὶ ὑπὲρ τῆς Θηριώδεος, πρῶτοι μὲν
 ἀπὸ Θεσέων διὰ δέκα ἡμερέων ὁδῷ Ἀμμώ-
 νιοι, ἔχοντες τὸ ἱὸν ἀπὸ τῷ Θεβαίῳ Δι-
 ὁς. καὶ γὰρ τὸ ἐν Θήβῃσι (ὡς καὶ πρότερον
 εἴρηται μοι) κρισπρόσωπον τοῦ Διὸς τῷ-
 γαλμά ἐστι. τυγχάνει δὲ καὶ ἄλλο σφι ὕ-
 δωρ κρηναῖον εἶναι· τὸ τὸν μὲν ὄρθρον γίνε-
 ται χλιαρὸν, ἀγορῆς δὲ πληθυούσης ψυ-
 χρότερον· μεσαμβρίῃ τέ ἐστι, καὶ τὸ κάρλα
 γίνεσθαι ψυχρόν· τηνικαῦτα δὲ ἄρδουσι τὰς
 κήπας. ἀποκλινομένης δὲ τῆς ἡμέρης ὑπί-
 εται τῷ ψυχρῷ, ἐς οὗ δύεται τε ὁ ἥλιος,
 καὶ τὸ ὕδωρ γίνεται χλιαρόν. ἐπὶ δὲ μάλ-
 λον ἰὸν ἐς τὸ θερμὸν ἐς μέσας νύκτας πε-
 λάζει². τηνικαῦτα δὲ ζέει ἀμβολάδην.
 παρέρχονται τε μέσαι νύκτες καὶ φύχεται
 μέχρι ἐς ἡῶ. ἐπικλήσιν δὲ αὕτη ἡ κρήνη
 καλέεται ἡλίη.

ρβ'. Μετὰ δὲ Ἀμμωνίους, διὰ τῆς
 ὀφρύης τῆς ψάμμου δι' ἁλλέων δέκα ἡμερέ-

² πηλαγίζει.

322 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ων ὁδοῦ, κόλωνός τε· ἄλός ἐστι ὁμοῖος τῷ
 Αμμωνίῳ, καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐ-
 τὸν οἰκέσσι· τῷ δὲ χώρῳ τέτῳ ὄνομα Αὐ-
 γιλὰ^β ἐστι. ἐς τῷτον τὸν χώρον οἱ Νασά-
 μωνες ὀπωριεῦντες τὰς φοίνικας φοιτέεσι.

ρπγ'. Ἀπὸ δὲ Αὐγίλων, διὰ δέκα ἡμε-
 ρέων ἀλλέων ὁδῶ, ἕτερος ἄλός καλωνός, καὶ
 ὕδωρ, καὶ Φοίνικες καρποφόροι πολλοί, κα-
 τάπερ καὶ ἐν τοῖσι ἑτέροισι· καὶ ἄνθρωποι οἰ-
 κέσσι ἐν αὐτῷ, τοῖσι ὄνομα Γαράμαντές
 ἐσι, ἔθνος μέγα ἰχυρῶς· οἱ ἐπὶ τὸν ἄλα
 γῆν ἐπιφορέοντες, ἔτῳ σπεύρσι. συντομώ-
 ταιον δὲ ἐς ἐς τὰς Λατοφάγους· ἐκ τῶν
 τριήκοντα ἡμερέων ἐς αὐτοὺς ὁδός ἐστι· ἐν
 τοῖσι καὶ οἱ ὀπιαθονόμοι βόες γίνονται. ὀπι-
 θονόμοι δὲ διὰ τόδε εἰσὶ· τὰ κέρεα ἔχουσι
 κεκυφότα ἐς τὸ ἔμπροσθεν. διὰ τοῦτο ὀ-
 πίσω ἀναχωρέοντες, νέμονται· ἐς γὰρ τὸ
 ἔμπροσθεν ἐκ οἳοί τε εἰσὶ, προεμβαλλόντων
 ἐς τὴν γῆν τῶν κερέων. ἄλλο δὲ ἕδεν δια-
 φέρουσι τῶν ἄλλων βοῶν ὅτι μὴ τῷτο, καὶ

^β Αἰγίλας et ποικ. Αἰγίλων.

tinere est collis salis, illi Ammonio par
et aqua, hominibus circumhabitantibus:
cui loco nomen est Augila, ad quem lo-
cum Nasamones veniunt palmulas de-
cerptum.

183. Rursus decem dierum spatio ab
Augilis alius collis est salis, et aqua, et
palmularum fructiferarum magna vis,
quemadmodum apud alios: incolentibus
illic hominibus quibus nomen est Ga-
ramantes, natione sane magna, qui in-
ducta super salem humo, ita ferunt. Ab
his ad Lotophagos brevissimum iter. A
quibus triginta dierum spatium est ad e-
os, apud quos gignuntur boves retro pa-
scentes. Propterea autem retro pascentes,
quod cornua inclinata anterieus habent,
et ob id cessim euntes pascunt. nam prae-
inijicientibus in terram cornibus, progredi-
endo nequeunt: alioqui nihil differen-
tes a ceteris bobus, praeter hoc ipsum et

324 MELPOMENE. IV.

crassitudinem pellis atque dūritiem. Garamantes hi Troglodytas Aethiopes quadrigis venantur. nam Troglodytae Aethiopes, omnium hominum quos fando cognovimus, perniciosissimis pedibus sunt, serpentibus, lacertisque et aliis id genus reptilibus vescentes, lingua nulli alteri simili utentes, sed vespertilionum more stridentes.

184. A Garamantibus decem quoque dierum itinere alius collis est salis, et aqua: accolentibus hominibus quibus nomen est Atlantes, solis omnium hominum, quos ipsi novimus, inominatis. nam congregati quidem vocantur Atlantes, singulis autem eorum nullum nomen imponitur. Hi solem transcendentem execrantur eique praeterea omnia convitia ingerunt, quod torridus et ipsos et regionem perdat. Post totidem dierum iter

τὸ δέρμα ἐς παχύτητά τε καὶ τρίψιν. οἱ
Γαράμαντες δὲ οὗτοι τῆς Τρωγλοδύτας Αἰ-
θίοπας θηρεύουσι τοῖσι τεθρίποισι. οἱ
γὰρ Τρωγλοδύται Αἰθίοπες πόδας τάχι-
στοι ἀνθρώπων πάντων εἰσὶ, τῶν ἡμεῖς πέρι
λόγους ἀποφερομένους ἀκρόομεν. σιτέονται
δὲ οἱ Τρωγλοδύται ὄφεις καὶ σαύρες, καὶ τὰ
τοιαῦτα τῶν ἐρπετῶν. γλῶσσαν δὲ ἔδεμῃ
ἄλλῃ παρομοίην νενομίκασι, ἀλλὰ τετρυ-
γασι, κατὰ περ αἱ νυκτερίδες.

ρπδ'. Ἀπὸ δὲ Γαραμάντων δι' ἀλλέων
δέκα ἡμερέων ὁδῶ, ἄλλος ἀλός τε κολωνός,
καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐτὸν οἰκέουσι,
τοῖσι οὐνομά ἐστι Ἀτλαντες· οἱ ἀνώνυμοί
εἰσι μῦθοι ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. ἀ-
λέσι μὲν γάρ σφι ἐστὶ Ἀτλαντες ἔνομα, ἐνὶ
δὲ ἐκάσῳ αὐτέων ἔνομα ἔδεν κέελοι. οὗτοι
τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται, καὶ
πρὸς τούτοις πάντα τὰ αἰχρὰ λοιδορέον-
ται, ὅτι σφέας καίων ἐπιρίβει, αὐτὸς τε
τῆς ἀνθρώπων, καὶ τὴν χώραν αὐτέων. με-

326 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

τὰ δὲ, δι' ἀλλέων δέκα ἡμερέων ὁδῷ^c, ἀλλος κολωνὸς ἀλός, καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐτὸν οἰκέσι. ἔχειαι δὲ τῷ ἀλός τέτθ οὔρος, τῷ ἔνομα ἐστὶ Ἀτλας^d. ἔστι δὲ σφεινὸν καὶ κυκλοῖερές πάντη. ὑψηλὸν δὲ οὕτω τι^e λέγεται ὡς τὰς κορυφὰς αὐτῷ ἐκ οἰά τε εἶναι ἰδέσθαι. ὁδέκοτε γὰρ αὐτὰς ἀπολείπει νέφεα ἔτε θέρους ἔτε χειμῶνος. τῷτο τὸν κίονα^f τῷ ἔρανθ λέγουσι οἱ ἐπιχώριοι εἶναι. ἐπὶ τέτθ τῷ ἔρεος οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐπώνυμοι ἐγένοντο· καλέονται γὰρ δὴ Ἀτλαντες. λέγονται δὲ ἔτε ἐμφυχον ὁδὸν σιτέεσθαι, ἔτε ἐνύπνια ὀραῖν.

ρπέ. Μέχρι μὲν δὴ τῶν Ἀτλάντων τέττων, ἔχω τὰ ἐνόμαλα τῶν ἐν τῇ ὀφρῷ κατοικημένων καταλέξαι· τὸ δὲ ἀπὸ τέττων, οὐκέτι. δῖηκει δὲ ὧν ἡ ὀφρῷ μέχρι Ἡρακληϊῶν σηλέων, καὶ τὸ ἔξω τέττων. ἔστι δὲ ἀλός τε μέταλλον ἐν αὐτῇ διὰ δέκα ἡμερέων ὁδῷ, καὶ ἄνθρωποι οἰκέοντες· τὰ δὲ οἰκία τέττοισι πᾶσι ἐκ τῶν ἀλίνων χόνδρων

^c Haec vox ὁδῷ nunc in MS. non agnoscitur. ^d εἶνομα Ἀτλας. ^e ἔτω δὴ τι. ^f τῷτο κίονα.

alius tumulus salis est, cum aqua, et hominibus accolentibus. Cui sali confinis est mons nomine Atlas, angustus, et undique teres: et (ut fertur) adeo celsus ut ejus cacumen nequeat cerni, quod a nubibus nunquam relinquatur, neque aestate neque hyeme: quem esse columnam coeli indigenae ajunt. Ab hoc monte cognominantur hi homines: nam Atlantes vocantur. dicunturque nec ulla animante vesci, nec ulla somnia cerhere.

185. Ad hos usque Atlantes possum recensere nomina eorum qui in supercilio habitant, post hos non amplius. Porrigitur autem id supercilium ad columnas usque Herculeas, atque extra illas. Intra quod est salis metallum, decem dierum itinere, et homines incolentes, qui domicilia sua faciunt ex grumis salinis. isti er

nim jam tractus Lybiae vacant imbribus. nam si plueret, non possent manere parietes salis. ibi autem et albus et purpureus sal foditur. Supra autem hoc supercilium, notum versus ac mediterranea Africae, deserta jam plaga est, et sine aqua ferisque, sine pluvia ac lignis, omni prorsus humore vacans.

186. Ita ab Aegypto ad Tritonidem paludem, pastoricii Afri sunt carne vitantes ac lacte, nihil vaccinum gustantes, quia nec Aegyptii; et neque suem alentes. Vaccam quidem nec Cyrenaeae feminae tangere sibi fas putant, ob Isidem, quae est in Aegypto, cui etiam jejunia et dies festos studiose agunt. At mulieres Barcaeae non modo gustu vaccinae carnis, sed etiam suillae abstinent. Atque haec quidem ita habent.

187. Ad occasum vero Tritonidis

οἰκοδομέαται. ταῦτα γὰρ ἦδη τῆς Λιβύης
 ἄνομβρά ἐσι· ὃ γὰρ ἂν ἡδυνέατο^α μένειν οἱ
 τοῖχοι ἐόντες ἄλινοι, εἰ ὕε. ὁ δὲ ἄλς αὐτό-
 ρι καὶ λευκὸς καὶ πορφύρεος τὸ εἶδος ὀρύσ-
 σεται. ὑπὲρ δὲ τῆς ὀφρύης ταύτης, τὸ
 πρὸς κότον καὶ μεσόγαλια τῆς Λιβύης, ἔρη-
 μος καὶ ἄνυδρος καὶ ἄθηρος καὶ ἄνομβρος καὶ ἄξυ-
 λός ἐστι ἡ χώρα· καὶ ἱκμάδος ἐστὶ ἐν αὐτῇ
 ὕδεν.

ρπς'. Οὕτω μὲν μέχρι τῆς Τριτωνί-
 δος λίμνης ἀπ' Αἰγύπτου νομάδες εἰσὶ κρεο-
 φάγοι τε καὶ γαλακτοπόται Λίβυες· καὶ
 Θηλέων τε βοῶν οὗτοι γευόμενοι, διότι περ
 ὕδεν Αἰγύπτιοι, καὶ ὕς ὃ τρέφοντες. βοῶν μὲν
 νυν Θηλέων ὕδεν αἱ Κυρηναίων γυναῖκες δι-
 καμεῦσι ἄπλεσθαι^β, διὰ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ
 Ἰσιν, ἀλλὰ καὶ νηθείας αὐτῇ καὶ ὀρτάς ἐπι-
 τελέουσι· αἱ δὲ τῶν Βαρκαίων γυναῖκες ὕδεν
 ὕων πρὸς τῇσι βῆσι γεύονται. ταῦτα μὲν
 δὴ οὕτω ἔχει.

ρπζ'. Τὸ δὲ πρὸς ἐσπέρης τῆς Τριτω-

^α γὰρ ἡδυνέατο. ^β πατίσθαι.

330 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

νίδος λίμνης ἔκετι νομάδες εἰσὶ Λίβυες, ἔδ᾽
 νόμοισι τοῖσι αὐτοῖσι χρεώμενοι, οὐδὲ κα-
 τὰ τὰ παῖδια ποιεῦντες οἷόν τι καὶ οἱ νο-
 μάδες ἐώθασι ποιέειν. οἱ γὰρ δὴ τῶν Λι-
 βύων νομάδες, εἰ μὲν πάντες, οὐκ ἔχω ἀ-
 τρεκέως τῷτο εἰπεῖν^ε. ποιεῦσι δὲ αὐτῶν
 συχνοὶ τοιάδε. τῶν παιδίων τῶν σφετέ-
 ρων, ἔπεαν τέτραεῖς γένηται, οἷσπῃ^δ προ-
 βάτων καίουσι τὰς ἐν τῇσι κορυφῇσι φλέ-
 βας· μετεξέτεροι δὲ αὐτέων, τὰς ἐν τοῖσι
 κροτάφοισι, τοῦδε εἵνεκα, ὥς μή σφεας ἐς
 τὸν πάντα χρόνον καταρρέον Φλέγμα ἐκ
 τῆς κεφαλῆς δηλῆται. καὶ διὰ τῷτο σφε-
 ας λέγῃσι εἶναι ὑγιηροτάτας (εἰσὶ γὰρ ὥς
 ἀληθέως οἱ Λίβυες ἀνθρώπων πάντων ὑγιη-
 ρότατοι, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· εἰ μὲν διὰ τῷ-
 το, ἔκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν^ε, ὑγιηρότα-
 τοι οἳ ὧν εἰσὶ) ἦν δὲ καίουσι τὰ παῖδια
 σπασμὸς ἐπιγένηται, ἐξεύρηταί σφι ἄκος·
 τράγῃ γὰρ οὖρον σπείσαντες ῥύονται σφε-
 ας. λέγω δὲ τὰ λέγῃσι αὐτοὶ Λίβυες,

^ε ἔπει. ^δ οἷσπῃ. ^ε ἔπει.

paludis jam non sunt pascuales Afri, neque eisdem moribus utentes, neque idem circa infantes quod pascuales solent, facitantes. Nam Afrorum qui pastorales sunt plerique hoc faciunt, an omnes, non queo pro certo dicere. Ubi filii ipsorum quadrimi effecti sunt, venas verticis illorum lana ovium succida inurunt, nonnulli venas temporum: eam ob causam ne eis ullo unquam tempore phlegma, *id est, pituita*, defluens e capite, officiat. eaque de re se ajunt esse optima valetudine. Et sunt revera Afri inter omnes quos nos novimus homines saluberrimo corpore: incertum mihi an ob hanc utique causam, certe optima valetudine sunt. Quod si pueris inurendis convulsio existat, inventa est ab eis medicina. urina enim hirci aspersa eos liberant. Ea autem refero quae Afri ipsi narrant.

332 MELPOMENE. IV.

188. Porro sacrificia apud pastorios talia sunt: Ubi pro primitiis aurem pecudis praefecerunt, eam supra domum abjiciunt: hoc acto, cervicem ejus avertunt. solis autem immolant Soli et Lunae. et his quidem universi Afri sacrificant: at qui circa Tritonidem paludem incolunt, etiam Minervae inprimis, tum Tritoni ac Neptuno.

189. A quibus Afris Graeci vestem et aegidas simulacrorum Minervae mutati sunt; praeterquam enim quod coriacea sit vestis Africanarum, et prodeuntes ex aegidibus ipsi fimbriae non sunt serpentes, sed e loris factae: cetera vero omnia ad eandem formam efficta est: nomine quoque ipso testificante venisse ex Africa Palladiorum stolam. Quippe Africanarum mulieres circa vestem amiciuntur nudis aegidibus, *caprinis pellibus non villosis*, fimbriatis ac rubrica delibutis, a qui-

ρπή. Θυσίαι δὲ τοῖσι νομάσι εἰσὶ αἰ-
δε. ἔπεα ν̄ ὥτως ἀπάρξωνται τῷ κτήνε-
ος, ῥιπλέεσι ὑπὲρ τὸν δόμον. τῷτο δὲ ποι-
ήσαντες, ἀποσρέφουσι τὸν αὐχένα αὐτοῦ.
Δύοσι δὲ ἡλίῳ καὶ σελήνῃ μούνουσι. τού-
τοισι μὲν νυν πάντες Λίβυες δύοσι· ἀτὰρ
οἱ περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην νέμοντες, τῇ
Ἀθηναίῃ μάλισα, μεῖα δὲ, τῷ Τρίτῳ
καὶ τῷ Ποσειδέωνι.

ρπθ'. Τὴν δὲ ἄρα ἐσθῆτα καὶ τὰς αἰ-
γίδας τῶν ἀγαλμάτων τῆς Ἀθηναίης ἐκ
τῶν Λιβυσέων ἐποίησαντο οἱ Ἕλληνες.
πλὴν γὰρ ἢ ὅτι ^α σκυτίνη ἢ ἐσθῆς τῶν
Λιβυσέων ἐστὶ, καὶ οἱ Δύσανοι, οἳ ἐκ
τῶν αἰγίδων αὐτῇ εἰσι ^β, οὐκ ὀφίεις εἰσι,
ἀλλὰ ἱμάντινοι· τὰ δὲ ἄλλα πάντα κα-
τὰ τῷτο ἔσονται. καὶ δὴ καὶ τοῦνομα
καίηγορέει ὅτι ἐκ Λιβύης ἦκει ἢ φολὴ τῶν
Παλλαδίων. αἰγίδας γὰρ περιβάλλονται
φιλάς περὶ τὴν ἐσθῆτα Δυσανωτὰς αἰ-
λίβυσσαι, κεχρημέναις ἐρευθεδάνῳ. ἐκ δὲ

^α γὰρ ἐστὶ. ^β αὐτῇσι.

τῶν αἰγέων τουτέων αἰγίδας οἱ Ἕλληνες μετωνόμασαν. δοκέει δὲ ἔμοι γε καὶ ὀλο-
 λυγὴ ἐν ἱροῖσι ἐνθαῦτα πρῶτον γενέσθαι.
 κάρτα γὰρ ταύτῃ χρέωνται καλῶς αἱ
 Λίδυοι. καὶ τέσσερας ἵππους συζευ-
 γνύναι ^ε παρὰ Λιδύων οἱ Ἕλληνες μεμα-
 δήκασιν.

ρζ'. Θάπλουσι δὲ τοὺς ἀποθνήσκοντας
 οἱ νομάδες, κατὰπερ οἱ Ἕλληνες, πλὴν
 Νασαμώνων. οὗτοι δὲ κατημένους δά-
 πτουσι, φυλάσσοντες, ἐπεὰν ἀπίῃ τὴν
 ψυχὴν, ὅπως μιν κατίσουσι, μηδὲ ὑπτίος
 ἀποθανέεται. οἰκήματα δὲ σύμπηκτα ἐξ
 ἀνθερίκων ἐνειρμένων ^δ περὶ σχοίνους ἐστὶ,
 καὶ ταῦτα περιφορητά. νόμοισι μὲν τοιού-
 τοις ἔσται χρέωνται.

ρζα'. Τὸ δὲ πρὸς ἐσπέρης ^ε τῷ Τρί-
 τωκος ποταμῷ, Αὐσέων ἔχονταί ἀροτῆρες
 ἥδη Λίδυες, καὶ οἰκίας νομίζοντες ἐκτῆ-
 σθαι, τοῖσι ἔνομα κέεται Μάξυες· οἱ τὰ
 ἐπιδέξια τῶν κεφαλέων κομόωσι, τὰ δὲ ἐ-

^ε ζυγνύουσι. ^δ ἐνερμένων. ^ε ἐσπέρην.

bus aegis, *caprinis pellibus*, aegidas denominavere Graeci. Quinetiam hinc primum mihi videtur ejulatus in templis extitisse, quod eo Africanæ mulieres vehementer utuntur ac belle. Et ab Africa quadrijugos equos jungere Graeci didicere.

190. Sepeliunt autem pastorales Afri defunctos ut Graeci, praeter Nasamonæ, qui illos sedentes sepeliunt, observantes ut dum quis coepit agere animam, eum sedentem constituent, ne supinus expiret. Domicilia eorum sunt compacta ex asphodeli caulibus immixtis circa juncos, et ea quoquoeverfus mobilia. Et isti quidem talibus utuntur moribus.

191. Contingunt autem hos Ausenses ab occidentali parte Tritonis fluminis ii Afri qui sunt aratores, et domos possidere in usu habent; quibus nomen impositum est Maxyes, qui dextram capitis

336 MELPOMENE. IV.

partem comatam gestant, sinistram ton-
dent, corpus minió tingunt, asseverantes
se a Trojanis esse oriundos. Regió autem
haec et reliqua Africae ad occidentem
vergens, multo frequentior est feris syl-
visque quam regio pastoralium. Nam quae
ad auroram Africae respicit, quam pasto-
rales incolunt, Tritone flumine tenus et
depressa est et arenosa: hinc deinceps
quæ aratorum est, vesperam spectans,
montana valde est ac nemorosa, ferisque
frequens. Siquidem apud hos et serpentes
sunt supra modum grandes ac leones, e-
lephantes quoque et ursi, et aspides, et
asini cornibus praediti; et cynocephali,
capita canina habentes, et acephali, *non*
habentes capita, qui in pectoribus oculos
habent, ut ab Afris memorantur, viri fe-
minaeque ferae, et aliae permultae ferae
haud ementitae.

192. Quorum nihil apud pastores

παρισερὰ κείρουσι τὸ δὲ σῶμα μίλτω
 χρίονταί. φασὶ δὲ ἔσθαι εἶναι τῶν ἐκ Τροί-
 ης ἀνδρῶν. ἡ δὲ χώρα αὕτη τε καὶ ἡ λοι-
 πὴ τῆς Λιβύης ἡ πρὸς ἐσπέρην, πολλῶ
 θηριώδες ἔρη τε καὶ δασυτέρη ἐστὶ τῆς τῶν
 νομάδων χώρας. ἡ μὲν γάρ δὴ πρὸς τὴν
 ἡῶ τῆς Λιβύης, τὴν οἱ νομάδες νέμῃσι, ἐστὶ
 ταπεινὴ τε καὶ ψαμμώδης, μέχρι τοῦ
 Τρίτωνος ποταμοῦ. ἡ δὲ ἀπὸ τούτου τὸ
 πρὸς ἐσπέρην, ἡ τῶν ἀροτήρων, ὄρεινὴ τε
 κάρλα καὶ δασέα καὶ θηριώδης. καὶ γὰρ οἱ
 ὄφιδες οἱ ὑπερμεγάρηες, καὶ οἱ λέοντες κα-
 τὰ τέτους εἰσὶ, καὶ οἱ ἐλέφαντές τε καὶ ἄρ-
 κιοι, καὶ ἀσπίδες τε καὶ ὄνοι οἱ τὰ κέρα
 ἔχοντες· καὶ οἱ κυνοκέφαλοι, καὶ οἱ ἀκέ-
 φαλοι οἱ ^ε ἐν τοῖσι σήθεσι τοὺς ὀφθαλμούς
 ἔχοντες (ὥς δὴ λέγονταί γε ^ε ὑπὸ Λιβύ-
 ων) καὶ ἄγριοι ἄνδρες, καὶ γυναῖκες ἄγριαι,
 καὶ ἄλλα πλήθει πολλὰ θηρία ἀκατά-
 ψευστα.

ρζβ'. Κατὰ τὰς Νομάδας δὲ ἐστὶ τέλειων

^ε καὶ οἱ κυνοκέφαλοι, οἱ. ^ε λέγονται γε.

338 ΜΕΛΙΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἔδεν, ἀλλ' ἄλλα τοιάδε ^α, πύγαργοι, καὶ
 ζορκάδες, καὶ βεβιάλεις, καὶ ὄνοι ἔκ οἱ τὰ
 κέρεα ἔχοντες, ἀλλὰ ἄλλοι ἄποιοι· ὃ γὰρ
 δὴ πίνουσι· καὶ ὄρυες, (τῶν τὰ κέρεα ^δ τῶσι
 Φοίνιξι οἱ πήχες παμύνται· μέγαθος δὲ τὰ
 θηρίον τῆτο κατὰ βῶν ἐσί) καὶ βασάρια,
 καὶ ὕαινα, καὶ ὕσριχες, καὶ κριοὶ ἄγριοι, καὶ
 δίκτυες, καὶ θῶες, καὶ πάνθηρες, καὶ βόρυες,
 καὶ κροκόδειλοι ὅσον τε τριπήχες χερσαῖοι,
 τῇσι σαύρησι ἐμφερέσταισι· καὶ σφῆδοι κα-
 τάγαιοι, καὶ ὄφεις μικροὶ, κέρας ἑν ἑκάστος
 ἔχοντες. ταῦτά τε δὴ αὐτόθι ἐσι θηρία,
 καὶ ἅπερ τῇ ἄλλῃ, πλὴν ἑλάφου τε καὶ ὕος
 ἀγρίου. ἑλάφος δὲ καὶ ὕς ἀγρίου ἐν Λεῶνι
 πάνπαν ἔκ ἐσι. μυῶν δὲ γένηα τρεῖς αὐ-
 τόθι ἐσί· οἱ μὲν, δίποδες καλέονται· οἱ δὲ,
 ζεγέριες· (τὸ δὲ ἔσσημα τῆτο ἐσι μὲν Λι-
 βυκόν, δύναται δὲ καὶ Ἑλλάδα γλῶσσαν,
 βουνοί) οἱ δὲ, ἐχινέες ^ε. εἰσὶ δὲ καὶ γαλαῖ
 ἐν τῷ σιλφίῳ γινόμεναι, τῇσι Ταρτηροσί-
 ησι ὁμοιόταται. τοσαῦτα μὲν νυν θηρία ἢ

^α τὰδε. ^δ τῶν κατὰ κέρη. ^ε ἰχθύες.

MELPOMENE. IV. 339

est, sed alia, veluti pygargi, et capreae, et bubali, et asini, non illi quidem cornua habentes, sed alii impoti: nunquam enim bibunt; et oryes, quorum cornua Phoenicibus inserviunt ad fidium normas in cithara. hujus ferae magnitudo est ad bovem: et bassaria, et hyaenae, et hystriches, et arietes feri, et dictyes, et thoës, et pantherae, et boryes, et crocodili tricubitales ferme terrestres, lacertis simillimi et struthi subterranei, et serpentes pusilli cum singulis cornibus. Hae sunt illic ferae, et item ceterae quae alibi, praeter cervum et aprum. cervus enim et aper prorsus in Africa nullus est. Sunt ibidem quoque tria murium genera, quorum alii bipedes vocantur, alii zegeries, Africana lingua (quod in Graeca pollet idem quod *βουροι*, *colles*) alii echines. Sunt praeterca mustelae quae in silphio nascuntur, Tarteffiatis simillimae. Tot

340 MELPOMENE. IV.

habet feras Afrorum pastoralium regio, quantum nos maxime scrutando longissime investigare potuimus.

193. Maxym autem Afrorum confines sunt Zaueces, quibus feminae auri-gantur currus ad bellum.

194. His finitimi sunt Zygantes, ubi magnam vim mellis apes conficiunt, sed multo plus opifices viri facere dicuntur. omnes autem minio inficiuntur, ac simiis vescuntur, quarum est affatim iis in montibus nascentium.

195. Juxta hos ajunt Carthaginien-ses sitam esse insulam nomine Cyranin, ducentorum stadiorum longitudine, ar-ctam latitudine, in quam transire e con-tinente potest, oleis refertam ac vitibus; et in ea esse lacum, unde virgines indige-narum pennis volucrum pice illitis ra-menta auri referunt e limo. Haec an ve-ra sint haud equidem scio, sed quae nar-

των Νομάδων Λιθύων γῇ ἔχει, ὅσον ἡμεῖς
ἰσχορέοντες ἐπὶ μακρότατον οἰοί τε ἐγενό-
μεθα ἐξικέσθαι.

ρζγ'. Μαζύων δὲ Λιθύων Ζαύηκες ἔ-
χονται, τοῖσι αἱ γυναῖκες ἡνιοχεῦσι τὰ ἄρ-
ματα ἐς τὸν πόλεμον.

ρζδ'. Τούτων δὲ Ζύγαντες ^d ἔχονται,
ἐν τοῖσι μέλι μὲν πολλὸν μέλισσαι καίερ-
γάζονται, πολλῶ δ' ἔτι πλεόν λέγεται
δημιουργὸς ἄνδρας ποιεῖν. μιλτῆναι δ' ὧν
πάντες οὔτοι, καὶ πιθηκοφαγέσσι· οἱ δὲ σφι
ἄφθονοι ὅσοι ἐν τοῖσι ἔρεσι γίνονται.

ρζε'. Κατὰ τῆς δὲ λέγσσι Καρχη-
δόνιοι κέεσθαι νῆσον τῇ ὄνομα εἶναι Κύρα-
νιν ^e. μῆκος μὲν, διηκοσίων σταδίων, πλά-
τος δὲ, σεινὴν, διαβατὸν ἐκ τῆς ἡπείρου·
ἐλαιέων τε μεσῆν καὶ ἀμπέλων. λίμνην δὲ
ἐν αὐτῇ εἶναι, ἐκ τῆς αἰ παρθένου τῶν ἐ-
πιχωρίων, πτεροῖσι ὀρνίθων κεχριμένοισι
πίσση, ἐκ τῆς ἰλύος ψῆγμα ἀναφέρουσι
χρυσῷ. ταῦτα εἰ μὲν ἐστὶ ἀληθῶς, ἔκ οἱ-

^d MS. Γύαντις. ^e MS. Κυράνιν.

342 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

δα, τὰ δὲ λέγεται γράφω. εἴη δὲ ἂν πᾶν, ὅκῃ καὶ ἐν Ζακύνθῳ ἐκ λίμνης καὶ ὕδατος πίωσαν ἀναφερομένην αὐτὸς ἐγὼ ὤρεον. εἰσὶ μὲν καὶ πλεῖνες αἱ λίμναι αὐτόθι· ἡ δὲ ὧν μεγίστη αὐτέων, ἑβδομήκοντα ποδῶν πάντη, βάθος δὲ, διόργυρός ἐστι· ἐς ταύτην κοιλὸν καλῖεῖσι, ἐπ' ἄκρῳ μυρσίνην προσδήσαντες, καὶ ἔπειτα ἀναφέρουσι τῇ μυρσίνῃ πίωσαν, ὁδὸν μὲν ἔχουσιν ἀσφάλει, τὰ δὲ ἄλλα, τῆς Πιερικῆς πίωσης ἀμείνω. ἐχέουσι δὲ ἐς λάκκον ὀρωρυγμένον ἀγχοῦ τῆς λίμνης. ἔπεαν δὲ ἀθροίσωσι συχνήν, οὕτω ἐς τῆς ἀμφορέας ἐκ τῆς λάκκῃ καθαχέουσι. ὅ, τι δὲ ἂν ἐσπέσῃ ἐς τὴν λίμνην, ὑπὸ γῆν ἰόν, ἀναφαίνεται ἐν τῇ θαλάσσῃ. ἡ δὲ ἀπέχει ὥς τέσσαρα σταδία ἀπὸ τῆς λίμνης. οὕτω ὦν καὶ τὰ ἀπὸ τῆς νήσου τῆς ἐπὶ Λιβύῃ κειμένης εἰκότα ἐστὶ ἀληθειή.

ρλγ'. Λέγουσι δὲ καὶ τὰδε Καρχηδόνιοι, εἶναι τῆς Λιβύης χωρὸν τε καὶ ἀνθρώπους

^ε ἰσπίσοι ἐς.

rantur scribo. Fuerit autem totum, ut ipse ego in Zacyntho vidi picem e lacu et aqua referri. Sunt eo loci quoque complures lacus, quorum qui maximus, septuaginta quoquo versus pedum est, altitudinis duum orgyiarum. in hunc dimitunt contum, cujus in summitate myrtus alligata est, deinde efferunt myrto picem, odorem quidem bituminis habentem, sed cetera praestantiorum pice Pieria: eamque in scrobem quam juxta lacum foderrunt, infundunt, et ubi multura illius aggrefferunt, ita e scrobe in amphoras transfundunt. Quicquid autem in lacum decidit, id sub terram means rursus apparet in mari, quod a lacu quatuor stadiis abest. Ita quae de insula adjacenti Africae dicuntur, consentanea sunt veritati.

196. Ajunt praeterea Carthaginenses, locum esse Africae extra columnas

344 MELPOMENE. IV.

Herculis habitatum hominibus: eo quoties ipsi applicuere, se merces e navibus exponere, easque in crepidine terrae ordine collocare; tum conscensis navibus fumum excitare: fumo autem conspecto, indigenas ad mare contendere: dehinc auro pro mercibus posito, procul ab eis abscedere, tum se e navibus egressos considerare, et si dignum mercibus aurum videatur, eo sumpto abire; sin minus, conscensis iterum navibus considerare. illos vero accedentes, plus auri ad id quod posuerunt addere, donec persuadeant. Neutros autem injuste agere: neque enim illos aurum attingere, priusquam illis adaequatum fuerit ratione mercium, neque illos contingere merces priusquam ipsi sumpserint aurum.

I 97. Atque hi sunt Afrorum quos nominare possumus. quorum plerique neque tunc de rege Medorum curabant

ἔξω Ἑρακληϊῶν σπηλέων κατοικημένους, ἐς
 τὰς ἐπεὰν ἀπικωνίαι κ' ἐξέλωνται τὰ φορ-
 τία, θέντες αὐτὰ ἐπεξῆς ^α παρὰ τὴν κυ-
 ματώγην, ἐσάντες ἐς τὰ πλοῖα, τύφειν
 καπνόν· τὰς δ' ἐπιχωρίους, ἰδομένους τὸν
 καπνόν, ἰέναι ἐπὶ τὴν θάλασσαν· κ' ἐπεὶ α-
 νήι τῶν φορτίων χρυσὸν τιθέναι, κ' ἐξανα-
 χωρέειν πρόσω ἀπὸ τῶν φορτίων. τὰς δὲ
 Καρχηδονίους ἐκβάλλας, σκέπτεσθαι ^β. κ' ἦν
 μὲν φαίνηταί σφι ἄξιος ὁ χρυσὸς τῶν φορ-
 τίων, ἀπελόμενοι ^γ ἀπαλλάσσονταί· ἦν δὲ
 μὴ εἶη ἄξιος ^δ, ἐσάντες ὀπίσω ἐς τὰ πλοῖα
 κατέαται· οἱ δὲ, προσελθόντες, ἄλλον πρὸς
 ὧν ἔθηκαν χρυσόν, ἐς ^ε ἂν πείθωσι. ἀδικέειν
 δὲ ὁδελέρους· ὅτε γὰρ αὐτὰς τῷ χρυσῷ ἀπλε-
 ῖσαι πρὶν ἂν σφι ἀπισωθῇ τῇ ^ε ἀξίῃ τῶν
 φορτίων, ὅτ' ἐκείνους τῶν φορτίων ἀπλεῖσαι
 πρότερον ἢ αὐτοὶ τὸ χρυσίον λάβωσι.

ρζζ'. Οὗτοι μὲν εἰσι τοὺς ἡμεῖς ἔχο-
 μεν Λιβύων ὀνομάσαι· κ' τεττέων οἱ πολ-
 λοὶ βασιλῆος τοῦ Μήδων οὔτε τι νῦν οὔτε

^α ἐπεξῆς. ^β σκέπτεσθαι. ^γ ἀνελόμενοι. ^δ μὴ ἄξιος. ^ε ἀπισω-
 θῇ τῇ.

τότε ἐφρόντιζον ὕδεν. τόσον δὲ ἔτι^ε ἔχω
εἰπεῖν περὶ τῆς χώρας ταύτης, ὅτι τέσ-
σερα ἔθνεα νέμειαι ταύτην^ε, καὶ ὃ πλέω
τέτων, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν· καὶ τὰ μὲν δύο,
αὐτόχθονα τῶν ἐθνέων, τὰ δὲ δύο, οὐ.
Λίβυες μὲν καὶ Αἰθίοπες, αὐτόχθονες· οἱ
μὲν, τὰ πρὸς βορέω, οἱ δὲ, τὰ πρὸς νότου
τῆς Λιβύης οἰκέοντες· Φοίνικες δὲ καὶ Ἑλ-
ληνες, ἐπήλυδες.

ρζή. Δοκέει δέ μοι οὐδ' ἀρετὴν εἶναί
τις ἢ Λιβύη σπευδαίη, ὥστε ἢ Ἀσίῃ ἢ Εὐ-
ρώπῃ παραβληθῆναι, πλὴν Κίνυπος μού-
νης. τὸ γὰρ δὴ αὐτὸ οὐνομα ἢ γῆ τῷ πο-
ταμῷ ἔχει. αὕτη δὲ ὁμοίῃ τῇ ἀρίστῃ γαι-
ῶν, Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν· οὐδὲ οἴκε
οὐδὲν τῇ ἄλλῃ Λιβύῃ. μελάγλαιός τε^η
γάρ ἐστι, καὶ ἔπυδρος πίδαξι, καὶ ἔτε αὐχμῶ
φροντίζουσα ὕδεν, ἔτε ὄμβρον πλέω ποιεῦ-
σα, δεδήληται. ἕεται γὰρ δὴ ταῦτα τῆς
Λιβύης. τῶν δὲ ἐκφορίων τῶν καρπῶν ταυ-
τὰ μέτρα τῇ Βαβυλωνίων γῆ κατίσθαι.

^ε τοσούτων δὲ τι. ^ε νέμειαι αὐτήν. ^η MS. tamen hic habet
μελάγλαιός τε.

quicquam, neque nunc curant. De qua regione eatenus adhuc queo dicere, a quatuor eam nationibus, quantum nos scimus, et non a pluribus incolis: quarum duae sunt indigenae, totidem non indigenae. Indigenae quidem, Afri atque Aethiopes: quorum alteri ad aquilonem, alteri ad notum Africae incolunt; advenae vero, Phoenices et Graeci.

198. Neque vero videtur mihi bonitas Africanæ terræ cum bonitate Asiae atque Europae comparanda, praeter unam Cinypem, quæ tellus fluvio cognominis est. Haec autem optimæ cuique telluri par est proventu fructus cerealis, nec omnino similis est ceteræ Africae. Est enim nigra glebis et uda fontibus, ac secura siccitatis aëris: ac ne imbre quidem, qui sit vehementior, laeditur. nam in eo tractu Africae pluit. Ex proventibus autem fructuum terræ, totidem mensurae illic quot e Babylonica tellure per-

348 MELPOMENE. IV.

cipiuntur. Bonum solum et illud est, quod Euesperitae colunt. nam quoties id eximie seipsum ubertate superat, centuplum reddit: at illud Cinypis, circiter trecenta.

199. Porro Cyrenaica regio quae hujus Africae editissima est, quam pastorales incolunt, tres in se tempestates continet admiratione dignas. Primi enim in locis propter mare fructus desiderant meti vindemiarique: his comportatis, media in locis quae supra maritimam sunt, quos bunos appellant comportari fructus appetunt: et simul hic medius fructus collectus est, etiam is qui in editissima plaga, maturuit et idem petit. Itaque primus fructus bibitur atque editur et simul adest ultimus. Atque hunc in modum ad octo menses perceptio fructuum Cyrenaeos occupat. Haec haecenus de his dicta sint.

200. Persae autem ad ulciscendam

ἀγαθὴ δὲ γῆ καὶ τὴν Εὐεσπερίται νέμονται. ἐπ' ἑκατοσά γάρ, ἑπεὰν αὐτὴ ἐωϋτῆς ἄριστα ἐνεΐκη, ἐκφέρει· ἡ δὲ ἐν τῇ Κίνυπι, ἐπὶ τριηκόσια.

ρϛθ'. Ἐχει δὲ καὶ ἡ Κυρηναίη χώρα, ἔσσα ὑψηλοτάτη ταύτης τῆς Λιβύης τὴν οἱ Νομάδες νέμονται, τρεῖς ὥρας ^α ἐν ἐωϋτῇ, ἀξίας θωύματος ^β. πρῶτα μὲν γὰρ τὰ παραθαλάσσια τῶν καρπῶν ὄργα, ἀμᾶθαι τε καὶ τρυγᾶσαι. τετέων τε δὴ συγκεκομισμένων, τὰ ὑπερθαλασσιδίων ^γ χώρων τὰ μέσα ὄργα συγκομίζεσθαι, τὰ βενὺς καλέουσι. συγκεκόμισαί τε ἔτος ὁ μέσος καρπὸς, καὶ ὁ ἐν τῇ κατυπερτάτῃ τῆς γῆς πεπαίνεται τε καὶ ὄργα. ὥστε ἐκπέποταί τε καὶ καταβέβρωται ὁ πρῶτος καρπὸς, καὶ ὁ τελευταῖος συμπαραγίνειαι. οὕτω ἐπ' ὀκτὼ μῆνας Κυρηναίους ὁπώρα ἐπέχει. ταῦτα μὲν νυν ἐπὶ τοσούτον εἰρήσθω.

σ'. Οἱ δὲ Φερετίμης τιμωροὶ Πέρσαι,

^α χώρας. ^β ms. θώματος. ^γ τὰ ὑπὲρ τῶν θαλασσιδίων.

350 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἐπεὶ τε ἐκ τῆς Αἰγύπτου σαλάντες ὑπὸ Ἀ-
 ρυάνδῳ, ἀπὶ κάλο^δ ἐς τὴν Βάρκην, ἐπολι-
 ὄρκεον τὴν πόλιν, ἐπαγγελλόμενοι ἐκδιδό-
 ναι τῆς αἰτίας τῆ Φόνου τοῦ Ἀρκεσίλεω.
 τῶν δέ, (πᾶν γὰρ ἦν τὸ πλῆθος μείλιτον)
 ἐκ ἐδέκοντο τῆς λόγῃς. ἐνθαῦτα δὴ ἐπολι-
 ὄρκεον τὴν Βάρκην ἐπὶ μῆνας ἐννέα, ὀρύσ-
 σοντές τε ὀρύγματα ὑπόγαια, φέροντα ἐς
 τὸ τεῖχος, καὶ προσβολὰς καρτερὰς ποι-
 εῦμενοι. τὰ μὲν νυν ὀρύγματα ἀνὴρ χαλ-
 κεύς ἀνεῦρε, ἐπιχάλκῳ ἀσπίδι, ὥδε ἐπι-
 φρασθεὶς· περιφέρων αὐτὴν ἐντὸς τῆς τεί-
 χους, προίχε^ε πρὸς τὸ δάπεδον τῆς πό-
 λιος. τὰ μὲν δὴ ἄλλα ἔσκε κωφὰ πρὸς ἃ
 προσίχε, κατὰ δὲ τὰ ὀρυοσόμενα ἤχεσκε
 ὁ χαλκὸς τῆς ἀσπίδος. ἀντορύσσοντες
 οἱ ἂν ταύτῃ οἱ Βαρκαῖοι ἔκτεινον τῶν
 Περσέων τῆς γεωρυχέοντας. τοῦτο μὲν δὴ
 ἔτω ἐξευρέθη· τὰς δὲ προσβολὰς ἀπεκρύ-
 οντο οἱ Βαρκαῖοι.

σα'. Χρόνων δὲ δὴ πολλῶν τριβομένων,

^δ ἀπὶ κάλο. ^ε προσίχε.

MELPOMENE. IV. 351

Pheretimam ab Aryande missi, postquam ex Aegypto Barcen pervenerunt, oppidum obsederunt, missis illico qui denuntiarent dedi autores necis Arcesilai. Eorum verbis oppidani, ut qui caedis omnes participes essent, non adnuerunt. Ita novem menses Barcen quum obsedissent Persae subterraneos cuniculos fodientes ad murum ferentes, et validos incursum fecerunt. sed cuniculos quidem faber quidam aerarius deprehendit aereo scuto, sic ratiocinans. Circumferens illud intra murum, admovebat pavimento urbis: et alia quidem quibuscunque admovebatur, erant furda: ad locum autem qui fodiebatur, aes clypei sonabat. ubi contra fodientes Barcaei, Persas terrae fossiores interemerunt. sic quidem istud adinventum est. Irruptiones autem Barcaei ipsi repulsa-

201. Verum quum multum tempo-

352 MELPOMENE. IV.

ris contereretur, et multi utrinque caderent, nec pauciores ex Persis, Amasis, dux peditatus, talem rem commentus est: Animadvertens Barcaeos vi non posse superari, sed dolo, hoc facit; latam fossam per noctem depressit, eique fragilia superstravit ligna, et super ea humum ingessit, reddens solum cetero acquabile. simul atque illuxit, Barcaeos in colloquium evocat. Illi libenter obtemperavere, quod eis cordi erat ad pacitionem venire. Pacitionem autem in hanc formulam inierunt, inter sacra jurantes super illam occultam fossam: ut quoad humus ea ita se haberet, tamdiu foedus et jusjurandum ratum foret, Barcaeis, quod aequum foret se pensuros regi, et Persis, se nihil rerum novarum adversus Barcaeos esse molituros, promittentibus. Barcaei dehinc foederibus freti, et ipsi ex urbe prodibant, et ex hostibus cuicunque libebat intrandi urbem faciebant potestatem, pate-

καὶ πιπλόντων ἀμφοτέρων πολλῶν, καὶ
ἐκ ἧσόν τῶν Περσέων, Αμασις, ὁ στρατη-
γὸς τῷ πεζοῦ, μηχανᾶται τοιάδε· μαθὼν
τοὺς Βαρκαίους, ὡς κατὰ μὲν τὸ ἰσχυρὸν
οὐκ αἰρετοὶ εἶεν, δόλῳ δὲ αἰρετοὶ, ποιεῖ
τοιάδε ^α· νυκτὸς τάφρην ^β ὀρύζας εὐρέην,
ἐπέτεινε ξύλα ἀσθενέα ὑπὲρ αὐτῆς· κα-
τύπερθε δὲ ἐπιπολῆς τῶν ξύλων χῦν γῆς
ἐπεφόρησε, ποιέων τῇ ἄλλῃ γῇ ἰσόπεδον.
ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐς λόγους προσεκαλέετο τοὺς
Βαρκαίους· οἱ δὲ ἀσπασῶς ὑπήκυσαν, ἐς ὃ
σφι ἔαδε ὁμολογίῃ χρήσασθαι. τὴν δὲ ὁ-
μολογίην ἐποιεῦντο τοιήνδ' εἴ τινα. ἐπὶ τῆς
κρυπτῆς τάφρου τάμνοντες ὄρκια, ἔστ' ἂν
ἢ γῇ αὕτη οὕτω ἔχῃ, μένειν τὸ ὄρκιον
κατὰ χώραν· καὶ Βαρκαίους τε ὑποτε-
λέην ^γ φάναι Ἀξίην βασιλείῃ, καὶ Πέρσας
μηδὲν ἄλλο νεοχμοῦν κατὰ Βαρκαίους ^δ.
μετὰ δὲ τὸ ὄρκιον, Βαρκαῖοι μὲν πιστεύσαν-
τες τέτοισι, αὐτοὶ τε ἐξήεσαν ἐκ τῷ ἄ-
στρος, καὶ τῶν πολεμίων ἔων παρίεναι ἐς τὸ

^α τάδε. ^β τάφρον. ^γ ὑποτελίαν. ^δ Βαρκαίων.

τείχος τὸν βυλόμενον, τὰς πύλας πᾶσας ἀνοίξαντες. οἱ δὲ Πέρσαι καταρρήξαντες τὴν κρυπτὴν γέφυραν, ἔθεον ἔξω^ε ἐς τὸ τεῖχος· κατέρρηξαν δὲ τῷδε εἵνεκα τὴν ἐποίησαν γέφυραν, ἵνα ἐμπεδορξέοιεν, ταμόντες τοῖσι Βαρκαίοσι χρόνον μένειν αἰεὶ τὸ ὄρκιον ὅσον ἂν ἡ γῆ μένη κατὰ τὰ τότε εἶχε· καταρρήξασι δὲ, ἔκετι ἔμενε τὸ ὄρκιον κατὰ χώραν.

σβ'. Τὴς μὲν νυν αἰτιωλάτεις τῶν Βαρκαίων ἡ Φερετίμη, ἐπεὶ τε οἱ ἐκ τῶν Περσέων παρεδόθησαν, ἀνισκολόπισε κύκλῳ τῷ τείχεος· τῶν δὲ σφι γυναικῶν τὴς μαζοὺς ἀποταμῦσα, περιέσφιξε καὶ τέτοισι τὸ τεῖχος. τὴς δὲ λοιπὴς τῶν Βαρκαίων, λήϊην ἐκέλευσε θέσθαι τοὺς Πέρσας, πλὴν ὅσοι αὐτέων ἔσαν Βατριάδαι τε καὶ τῷ Φόντι ὁ μάλιστα· τέτοισι δὲ τὴν πόλιν ἐπέτραπε ἡ Φερετίμη.

σγ'. Τὴς ὧν δὴ λοιπὴς τῶν Βαρκαίων οἱ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι^ε ἀπήεσαν ὀπίσω· καὶ ἐπεὶ τε ἐπὶ τῇ Κυρηναίων πόλει

^ε ἴδιον ἴσω. ^ε ἱξανδραποδισάμενοι.

factis omnibus portis. At Persae rescisso ponte occulto in urbem foras proruperunt: id eo autem pontem quem fecerant resciderunt, ut starent jurejurando, quo cum Barcaeis pacti erant, tamdiu ratum fore foedus quamdiu maneret terra in statu, quem tunc habebat: refracto enim ponte, non manebat jusjurandum in suo loco amplius.

202. Pheretima deditos sibi a Persis Barcaeos qui faciendae caedis principes fuerant, crucibus suffixit per ambitum murorum. Feminarum quoque decisas mammas circa muros appendit. Ceteros Barcaeos Persis ut diriperent imperavit, praeter Battiadas, et qui caedis affines non extiterant, hisque urbem permisit Pheretima.

203. Reliquis igitur Barcaeorum in servitutem abreptis Persae redierunt. qui quum ad urbem Cyrenen redissent, Cy-

356 MELPOMENE. IV.

renaei eos oraculi cujusdam fervandi gratia, per urbem deduxerunt. sed inter transfundum praefectus navalis exercitus Barres illis praecepit, ut urbem diriperent, recusante Amasi peditum duce. se enim adversus unam Barcen Graecam civitatem esse missos. Verum postquam transierunt, et ad collem Lycae Jovis subfederunt, poenitentia eos subiit quod Cyrenen non occupassent: eamque iterum ingredi conati sunt, Cyrenaeis non permittentibus. Et licet nemo contra ferret arma, tamen incessit eis metus: illincque cursu se proripientes sexaginta circiter stadia confederunt. ubi stativa habentibus, ab Aryande nuncius advenit ad eos revocandos. Quum igitur a Cyrenaeis commeatum sibi praebere precati essent Persae, et eum accepissent, in Aegyptum revertebantur. Quos deinde Afri excipientes, vestitus atque utensilium gratia, ut quisque relinquebatur trahebaturque, interficiebant, donec in

ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ. 357

Ἐπέστησαν, οἱ Κυρηναῖοι λόγιόν τι ἀποσει-
 εύμενοι διεζῆκαν αὐτοὺς διὰ τῷ ἄσπεος. δι-
 εξίσσης δὲ τῆς στρατίης, Βάρης μὲν ὁ τοῦ
 ναυλικῷ στρατῷ στρατηγὸς ἐκέλευε αἰρέειν τὴν
 πόλιν, Αμασις δὲ ὁ τῷ πεζοῦ, ἔκ ἑα· ἐπὶ
 Βάρκην γὰρ ἀποσαλῆναι μὲνιν Ἑλληνίδα
 πόλιν. ἐς ὃ διεξεληθῶσι, καὶ ἰζομένοισι ἐπὶ Δι-
 ὸς Λυκαίου ὄχθον^α, μετεμέλησέ σφι οὐ
 χῶσι τὴν Κυρήνην, καὶ ἐπειρῶντο τοδεύτε-
 ρον παρίεναι ἐς αὐτήν. οἱ δὲ Κυρηναῖοι οὐ
 περιώρεον. τῷσι δὲ Πέρσησι, ἔδενος μαχο-
 μένῃ, Φόβος ἐνέπεσε· ἀποδραμόντες δὲ ὅσον
 ἐξήκοντα σάδια, ἰζόντο. ἰδρυθέντι δὲ τῷ στρα-
 τοπέδῳ ταύτῃ ἦλθε παρὰ Αρυάνδεω ἄγ-
 γελος, ἀποκαλέων αὐτούς. οἱ δὲ Πέρσαι,
 Κυρηναίων δεηθέντες ἐφόδιά σφι^β δοῦναι,
 ἔτυχον. λαβόντες δὲ ταῦτα, ἀπαλλάσ-
 σοντο ἐς τὴν Αἴγυπτον. παραλαβόντες δὲ
 τοενθεῦτεν αὐτὰς Λίβυες, τῆς τε ἐσθῆτος
 εἵνεκα καὶ τῆς σκευῆς, τὰς ὑπολειπομένους
 κούτεων καὶ ἐπελκομένους ἐφόνευσαν, ἐς ὃ

^α ὄχθην. ^β ἐφόδιά σφι.

358 ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ. Δ.

ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπικέατο ^c.

σδ'. Οὗτος ὁ Περτέων στρατὸς τῆς Λιβύης ἐκασάτω ἐς Εὐσπερίδας ἦλθε. τοὺς δὲ ἄνδραποδίσαντο τῶν Βαρκαίων, τούτους δὲ ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἀνασάτους ἐποίησαν παρὰ βασιλῆα. βασιλεὺς δέ σφι Δαρεῖος ἔδωκε τῆς Βακτρίας χώρας κώμην ἐγκατοικῆσαι. οἱ δὲ τῇ κώμῃ ταύτῃ οὔνομα ἔθεντο Βάρκην, ἥπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν οἰκούμενη ἐν τῇ γῇ τῇ Βακτρίῃ.

σέ'. Οὐ μὲν οὐδὲ ἡ Φερετίμη εὖ τὴν ζῶν κατέπληξε. ὥς γὰρ δὴ τάχιστα ἐκ τῆς Λιβύης τισαμένη τοὺς Βαρκαίους ἀπενόσησε ἐς τὴν Αἴγυπτον, ἀπέθανε κακῶς. ζῶσα γὰρ εὐλέων ἐξέζεσε. ὥς ἄρα ἀνθρώποισι αἱ λίην ἰσχυραὶ τιμωρίαι πρὸς θεῶν ἐπίφθονοι γίνονται. ἡ μὲν δὲ Φερελίμης τῆς Βάτιω τοιαύτη τε καὶ τοσαύτη τιμωρίη ἐγένετο ἐς Βαρκαίους.

^d MS. ἀπικέαιτο.

ΤΟ ΤΗΣ
ΜΕΛΠΟΜΕΝΗΣ,

ἥ

ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΤΩΝ ἩΡΑΚΛΕΟΥΣ
ΤΕΛΟΣ.

Aegyptum perventum est.

204. Hic Persarum exercitus in Africam longissime ad Euesperidas processit. Quos autem Barcaeorum cepere, eos ex Aegypto eduxere ad regem ; iis Darius rex ad incolendum dedit vicum Bactrianae regionis, (cui vico nomen imposuere Barcae) ad meam usque memoriam etiam incolis in Bactriana regione frequentem.

205. Verum ne ipsa quidem Pheretima facilem vitae finem habuit. nam simulatque ulta Barcaeos ex Africa in Aegyptum rediit, male periit. Vivens enim vermibus exaestuavit. Sic acres admodum ultiones hominibus sunt invidiosae apud Deos. Talis ac tanta Pheretimae Battifiliae in Barcaeos vindicta extitit.

MELPOMENES,
SIVE
QUARTI LIBRORUM HERODOTI,
FINIS.